

ΑΝΑΤΡΟΠΗ

Τῆς Θρησκείας τῶν Ἑβραίων καὶ τῶν

ἐθίμων αὐτῶν, μετ' ἀποδείξεων ἐκ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας

Γραφῆς παλαιᾶς τε καὶ νέας.

Μεταφρασθεῖσα ἐκ τῆς Μολδαβικῆς εἰς τὴν καθ'

ἡμᾶς ἀπλεξέραν τῶν Γραικῶν διάλεκτον,

ὑπὸ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ.

Ἐν ἣ προστέθησαν περὶ τὸ τέλος ἐκ τῶν παρὰ τῷ Παύλῳ

Μεδίκων γραφέντων τὰ ἐκλεκτότερα.

Νῦν τύποις ἐκδοθεῖσα συνδρομῇ καὶ δαπάνῃ τῇ τιμιωτάτῃ ἐν

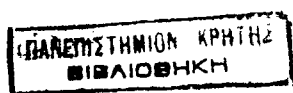
πραγματευταῖς κυρίῃ

Γ. Κ. Γ.

Καὶ ἐμφερωθεῖσα τοῖς φιλοχόοις καὶ φιλομαθέσι Γραικοῖς.

1 8 1 8.

17929

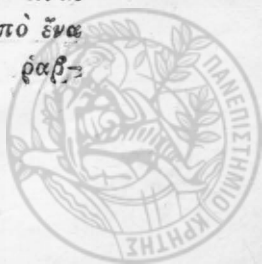
ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΥΘΟΜΕΝΟΙΣ.

Απὸ ὅσα βιβλία ἔχομεν διαλαμβάνοντα περὶ τῆς θρησκείας καὶ τῶν δεισудαιμονιῶν τῶν Ἑβραίων κἀνὲν δὲν ἀνακαλύπτει τόσον φανερά τὰ ἀπορρήτοτερα τῆς πλάνης καὶ τὰς κακουργίας των, ὡς τὸ παρὸν σύγγραμμα τῷ μακαρίτῃ Νεοφύτῃ μοναχῇ τῷ ἐξ Ἰεδαίων, ὅς τις ῥαββίνο· χορημάσας καὶ μεμνημένος πάντα τὰ παρ' αὐτοῖς ἀπόρρητα, δὲν ὤκησεν ἅμα λαβὼν τὸ θεῖον χρίσμα τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι, νὰ κοινολογήσῃ εἰς Μολδαβικὴν διάλεκτον, τὰ ὅποια καὶ διὰ τῶν τύπων ἐξεδόθησαν. τῷ 1805.

Ὁ σκοπὸς τῆς συγγραφῆς δὲν ἦτον μόνον διὰ νὰ μάθωσι αὐτὰς τὰς πλάνας καὶ κακουργίας τῶν Ἑβραίων οἱ Χριστιανοί, ἀλλὰ πολλῇ μᾶλλον διὰ τῶν Χριστιανῶν νὰ φωτισθῶσιν οἱ ὑπὸ τῶν ῥαββίνων πλανώμενοι Ἑβραῖοι, οἵτινες ἀγνοοῦσι καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὸν σκοπὸν τῶν γινομένων, καὶ φωτισθέντες νὰ καταπτίσωσι τὴν θολερὰν πλάνην καὶ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸ φῶς τῆς ἀληθείας.

Ὁ ὅλος αὐτῷ ὑπὲρ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ὁμογενῶν τοῦ ἡτον τόσον πολὺς, ὥς κατεφρόνησε καὶ αὐτὴν τὴν ζώην τε, γινώσκων πολλὰ καλὰ τὰς προκειμένας ἀμοιβὰς, διὰ τὴν φονεύοντας τὸν ἀνακαλύπτοντα τὰ ἀπόρρητά των, διὰ τοῦτο ἠμπορῶμεν νὰ τὸν ὀνομάσωμεν μάρτυρα τῇ προθέσει. Δὲν ἔπαυσε δὲ ὅσον ἔζησε μετὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα ἀπὸ τῆς νὰ καθοδηγῇ καὶ νὰ διδάσκῃ τὰς Ἑβραίας τὴν ἀλήθειαν, καὶ νὰ ἀποδεικνύῃ διὰ τῶν Γραφῶν τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν πλάνην, εἰς τὴν ὁποίαν εἰρίσκονται, ἀποσερηθέντες, κατὰ τὰς προφητείας, καὶ βασιλείας, καὶ ἱερωσύνης, καὶ νὰ, καὶ πάντων τῶν νομικῶν τελετῶν, καὶ διασκεδασθέντες εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς κόσμου.

Ἡ πείρα τε ὅμως καὶ ἡ τριβὴ εἰς τὴν θεῖαν Γραφὴν εἶναι πολλὰ μεγαλητέρα, παρ' ὅσην ἠμπορεῖ τις νὰ ἐλπίσῃ ἀπὸ ἑνα

ῥαββῖνον μὴ πεπαιδευμένον εἰς συστηματικὴν ἀκαδημίαν, ἀλλὰ τὰς μὲν ἀρχὰς ἔχοντα ἀπὸ τῶν κοινῶν παρὰ τοῖς Ἑβραίοις διδασκαλίαις, διὰ δὲ τῆς συνεχῆς καὶ ἐτιμῶνς μελέτης ἐνισχυθέντα ἱκανῶς εἰς τὴν κατάληψιν τῶν τῆς θείας Γραφῆς ῥήσεων.

Ἐγὼ ἰδὼν τὸ βιβλίον αὐτὸ καὶ ἐπιθυμῶν νὰ τὸ διαδώσω εἰς τὰς ὁμογενεῖς με, διὰ νὰ μάθωσι τὰ παρὰ τῶν Ἑβραίων τελέμενα καὶ μᾶλλον ἐξηριθῶσιν εἰς τὴν εὐσέβειαν, εὐχαριζόντες τῷ Θεῷ, ἐπεμελήθην διὰ δαπάνης με καὶ νὰ τὸ μεταφράσω, καὶ νὰ τὸ ἐκδώσω εἰς φῶς διὰ τῶν τύπων πρὸς κοινὴν ὠφελείαν.

Ἀποδέξασθε λοιπὸν ἀσμένως φιλευσεβεῖς ἀδελφοί τὴν προθυμίαν με, καὶ ἀναγινώσκοντες τὸ βιβλίον, τὸν μὲν συγγραφέα μακαρίσατε διὰ τὰς θεαρέστες πόνας τε, τὰς δὲ Ἑβραῖες συλλυπόμενοι διδάσκατε οἱ δυνάμενοι ἐν πνεύματι προφῆτης, ἀποδεικνύοντες διὰ τῶν ἀγίων Γραφῶν τὴν τε κατάργησιν τῆς ρομικῆς λατρείας, καὶ τὴν ἐναντίαν τῆς θείας Γραφῆς καὶ δολερὰν διδασκαλίαν τῶν ῥαββίνων. Καὶ ἐὰν μὲν ἡ προθυμία σας καρποφορήσῃ καὶ ἐπιστρέψῃ τέτινα ἀπὸ τῆς πλάνης, μακάριοι ἐσὲ, ὅτι, „Εἰς ἑξάγάγῃς τίμιον ἀπὸ ἀναξίς ὡς τὸ εἶμα με ἔσῃ, λέγει Κύριος διὰ τῆ Προφῆτου Ἰερειμίας (α). Εἰ δὲ καὶ μὲ ὅλας τὰς ἀποδείξεις μένωσιν εἰς τὴν τυφλότητα καὶ συνήθη αὐτῶν σκληροκαρδίαν, ἔξετε καὶ ἔτιως τὸν μισθὸν παρὰ Θεοῦ, ὡς πολυπλασιάσαντες τῇ προθέσει τὸ ἄλαντον.

Ἐρῶσθε.

Ὁ Ἐκδότης Γεώργιος Γάτζος.

Παππὸς Κωνσταντῖνος Β' Ἐξαρχεῖ ἐν Ἰασῶν 1318

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Εὐλογημένος ὁ Πατήρ, ὁ Υἱός, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ὁ μόνος ἀληθινὸς θεὸς ἡμῶν, ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν.

Καὶ καθὼς πρὸ τῆς κτίσεως τῆ κόσμου, ὅταν πᾶσα ἡ γῆ ἦτον ἄσφατος, καὶ κεκαλυμμένη μὲ τὸ σκότος (α), καὶ ἐνετείλατο ὁ Θεὸς νὰ γένη φῶς (β), καὶ ἔπειτα ἐπρόσβαλε τὸν ἥλιον νὰ ἀνατείλῃ εἰς ἔσπεραν τῆς ἡμέρας· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἐγὼ ὁ ἀνάξιος, ἄχρι ἡλικίας τριάκοντα καὶ ὀκτὼ χρόνων, κεκαλυμμένος ὦν μὲ τὸ σκότος τῆς ἀγνοσίας, καὶ συνεχόμενος ἀπὸ τὴν ἀσθενείαν τῆς ψυχῆς, εὐρισκόμεν ἐκ τὴν πλάην τῶν Ἑβραίων, καὶ μὴ ἔχων ὁδηγὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν τῶν προβάτων, δηλαδὴ εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἐκέκραξα μεμὰ τῇ προφητάναντος Δαβὶδ, λέγων· „Σὺ Κύριε ὁ Θεὸς μου, φωτίεις τὸ σκότος μου (γ). Καὶ πάλιν. „Αποκάλυψον τὰς ὀφθαλμούς μου, καὶ κατανοήσω τὰ θαυμάσια ἐκ τῆ νόμου σου (δ). „Καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσέ μου. „Καὶ ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με (ε), δηλαδὴ εἰς τὸ ὕδωρ τῆς βαπτίσματος. Καὶ „Κύριε ἀνήγαγες ἐξ ἄβυσσος τὴν ψυχήν μου (ς). Καὶ „Εἰμὶ ὅτι Κύριος ἐβοήθησέ μοι, παρὰ βραχὺ παρώκησε τῷ ἄδῃ ἡ ψυχή μου (η).

Ἀρ' ἔ μὲ ἐφώτισεν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς μὲ τὸ φῶς τῆς γνώσεως τῇ ἱερᾷ Εὐαγγελίᾳ, ἐπρόσβαλε καὶ τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης νὰ μοι ἀνατείλῃ πρὸς ἔσπεραν τῆς σωτηριώδους ἡμέρας. Δηλαδὴ,

- (α) Γενεσ. Κεφ. 1. (β) Αὐτ. σιχ. 2. (γ) Ψαλ. 17. σιχ. 28.
(δ) Ψαλ. 118. σιχ. 18. (ε) Ψαλ. 22. σιχ. 2. (ς) Ψαλ. 29. σιχ. 3.
(η) Ψαλ. 93. σιχ. 17.

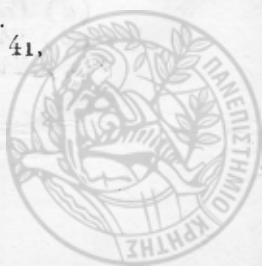

δὴ, ἀφ' ἧς ἐκατάλαβα τὴν εἰς Χριστὸν πίσιν μὲ ἐφύλαξεν ὁ Χριστὸς, καὶ ὅν ἐδέχθην ἄλλην ἐτεροδόξον θρησκείαν, ἀμὴ τὴν ἐν Χριστῷ ὀρθόδοξον πίσιν, ἡ ὁποία ὀνομάζεται "Ἡλιος τῆς δικαιοσύνης. Καθάπερ λαλεῖ τὸ ἅγιον πνεῦμα διὰ τῶν προφητῶν Ἠσαΐας λέγων· Καὶ ἔσται τὸ φῶς τῆς σελήνης ὡς τὸ „φῶς τῆ ἡλίου, καὶ τὸ φῶς τῆ ἡλίου ἔσται ἐπταπλάσιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ὅταν ἰασθῇ Κύριος τὸ σύντριμμα τῆ λαὸς αὐτῆς (α). Τετέστιν ἡ παλαιὰ διαθήκη ὀνομάσθη τὸ φῶς τῆς σελήνης, ὅτι σκιὰ Νόμου ἦτον. Καὶ ὅλα τὰ Ἰσραήλ αὐτῶν κατὰ τὴν γέννησιν τῆς σελήνης ἐπαριθμῶνται. Ἡ δὲ νέα διαθήκη τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ καλεῖται τὸ φῶς τῆ ἡλίου, καθάπερ λέγει ὁ προφήτης „Μαλαχίας· Καὶ ἀνατελεῖ ἐμὴν τοῖς φοβεμένοις τὸ ὄνομά μου, ἥλιος δικαιοσύνης (β). Ἀλλὰ τὸ τοῦ μυστήριον προσίδεν ὁ πολὺς τῷ πνεύματι προφήτης Ἠσαΐας λέγων, ὅταν ἐλευσεται ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἵνα ἰασθῇ τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τοῦ σύντριμμα τῆ ἁψ, τότε μεταβληθήσεται τὸ φῶς τῆς σελήνης εἰς τὸ φῶς τῆ ἡλίου, καθὼς καὶ ἔρηνεν, ὅτι εἰς τὴν πρώτην παρουσίαν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ὅτε ἐλήλυθε διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς ἰασίν τῶν ψυχῶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ σύντριμμα τῆ ἁψ, τότε μετεβλήθη ἡ παλαιὰ Διαθήκη ἡ ὀνομαζομένη τὸ φῶς τῆς σελήνης, εἰς τὴν νέαν Διαθήκην, ὀνομαζομένην τὸ φῶς τῆ ἡλίου. Καὶ τὸ τοῦ φῶς τῆ ἡλίου, δηλαδὴ ἡ ὀρθόδοξος πίσις, φωτίζει ἐπταπλάσιως περισσότερον ἀπὸ τὴν θρησκείαν τῶν ἐτεροδόξων. Διότι δι' ἐπιπυρώσεως τῶν ἐπτά συνόδων ἐξερεώθη. Καθὼς καὶ ὁ προφητὰναξ Δαβὶδ διὰ τὰς ἐπτά συνόδους εἶρηκε· Τὰ λόγια Κυρίου, λόγια ἀγνὰ, ἀσφύριον πεπυρωμένον, δοκίμιον τῇ γῇ, κεκαθαρισμένον ἐπταπλάσιως (γ).

Ἡ καθὼς λέγει ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος. „Ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη σελήνης, καὶ ἄλλη ἀσέρον (δ). καθὼς καὶ ὁ ἅγιος Πατριάρχης Ταράσιος ἐρμηνεύων λέγει, ὅσοι ζῶσι μὲ παρθενίαν εἶναι ὅμοιοι μὲ τὴν δόξαν τῆ ἡλίου, ὅσοι δὲ ζῶσι μὲ κα-
θαρό-

(α) Ἠσ. Κεφ. 50. στίχ. 26. (β) Μαλαχ. Κεφ. 4. στίχ. 2.

(γ) Ψαλ. 11. στίχ. 6. (δ) Α' Κορινθ. Κεφ. 15. στίχ. 41.

θαρότητα είναι ὅμοιοι με τὴν δόξαν τῆς σελήνης· ἐκεῖνοι δὲ ὅ-
 πα εἶναι ὑπανδρευμένοι καὶ φυλάττεσι τὴν κοίτην ἀμίαντον, ὁ-
 μοιάζουσι μετὰ τὴν δόξαν τῶν ἀσέρων.

Καὶ προσέθησιν ἀκόμη ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγων. „Ἀσὴρ
 „ἀσέρος διαφέρει ἐν τῇ δόξῃ αὐτῷ (α). Ἀληθεὶς διάφοροι εἶναι
 αἱ χάριτες ἀναμεταξὺ εἰς τὰς ὀρθοδόξους· ἕσται, ἄλλοι ἔχουσι τὴν
 χάριν τῆς ἐλεημοσύνης, ἄλλοι τῆς φιλοξενίας, ἄλλοι τῆς προ-
 σευχῆς, ἄλλοι τῆς ταπεινότητος, ἄλλοι τῆς κατανύξεως, ἄλλοι
 τῆς ἡμερότητας, ἄλλοι δὲ τὴν χάριν τῆς νησιείας, καὶ ἄλλοι
 ἄλλας.

Εἰς τῶτον λοιπὸν τὸν ἥλιον ἐπρόσβαλεν ὁ Χριστὸς διὰ νὰ
 μοὶ ἀνατείσῃ δις πρὸς ἐξουσίαν τῆς σωτηριώδους ἡμέρας.

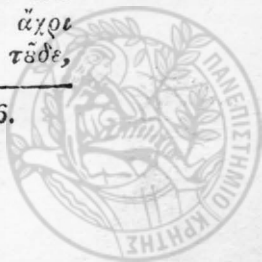
Πρῶτον δὲ ὅτι ἐδέχθη τὴν ὀρθόδοξον πίσιν, ὅπως ὀνομάζε-
 ται, „Ἡλὸς δικαιοσύνης· καὶ ὅχι ἄλλην τινὰ ἑτερόδοξον τῶν
 αἵρετικῶν.

Καὶ δεύτερον ὅτι ἐδέχθη καὶ τὸ Ἀγγελικὸν σχῆμα τῆς ἀ-
 σκητικῆς ζωῆς.

Διὰ δὲ τὰς Ἑβραίους ἄκρσον τί λέγει ὁ Σολομών εἰς τὴν
 „σοφίαν τε. „Ἄρα ἐπλανήθημεν ἀπὸ ὁδοῦ ἀληθείας, καὶ τὸ
 „τῆς δικαιοσύνης φῶς ἐκ ἔλαμψεν ἡμῖν, καὶ ὁ ἥλιος ἐκ ἀνέ-
 „τειλεν ἡμῖν (β).

Ἐπειδὴ λοιπὸν μετὰ ἡλέησεν ὁ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ
 ἐνίκηθη εἰς ἐμένα τὸν ἀνάξιον ἢ τάξις τῆς φύσεως, καὶ μετὰ
 γαλὲν ἀπὸ τοῦ σκότους εἰς τὸ φῶς τῆς ἡλίου, ἵνα προσφέρω αὐτῷ
 εὐχαρίστησιν τῷ σωτῆρι με, ἐσύνθεσα τὰτο τὸ βιβλιάριον, μι-
 κρὸν μὲν εἰς τὸ μέγεθος, ὠφέλιμον δὲ σοχάζομαι νὰ ἴναι εἰς
 τὰς ὀρθοδόξους φιλομαθεῖς καὶ ξηλωτὰς τῆς χριστιανικῆς πίστεως
 χριστιανὸς· καθ' ὅτι εὐρίσκονται ἐν αὐτῷ μερικά μυστήρια τῶν
 Ἑβραίων μεγάλα πρὸς καταφρόνησιν καὶ ἀτιμίαν αὐτῶν. Τὰ
 ὅποια ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς σωρώσεως τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ, καὶ ἄχρη-
 τῶδε,

(α) Α' Κορινθ. Κεφ. 15. στίχ. 41. (β) Σοφ. Κεφ. 5. στίχ. 6.

τῷδε, παρ' ἑδενὸς ἐντελῶς δὲν ἦσαν ἀποκαλυφμένα. Καὶ διή-
ρεσα αὐτὸ εἰς τέσσαρα Κεφάλαια, κατὰ τὰς τέσσαρας Εὐαγ-
γελισὰς, Ματθαῖον, Μάρκον, Λουκᾶν, καὶ Ἰωάννην, τὰς ὁ-
ποῖαις προεῖδεν ὁ προφήτης Ἰεζεκιὴλ εἰς ὁμοίωμα ἀνθρώπου,
Αἰωντος, Μόσχα, καὶ Αἰτῶ. Ἐγὼ ὅς τις πρότερον μὲν ἤμην
διδάσκαλος τῶν Ἑβραίων, νῦν δὲ δι' ἐλέος τοῦ Θεοῦ μετ' Ἰησοῦ
Χριστοῦ εὐρίσκομαι ὀρθόδοξος Χριστιανός.

Ὁ ἐλάχιστος ἐν μοναχοῖς.

Νεόφυτος.

ΜΥΣΤΗ--

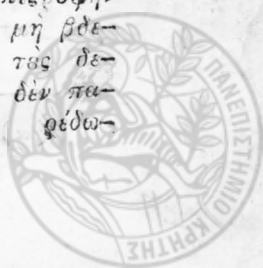
ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΚΕΚΡΥΜΜΕΝΟΝ

Νῦν δὲ ἀποκεκαλυμμένον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῶν Ἑβραίων, περὶ τῆ αἵματος ὅπῃ λαμβάνουσιν ἀπὸ τῆς Χριστιανῆς, καὶ περὶ τῆς μεταχειρίσεως αὐτῆς, μετ' ἀποδείξεων ἐκ τῆς ἱερᾶς γραφῆς.

Πολλοὶ πολλὰ συγγραμμάτα κατὰ τῶν Ἑβραίων συνέγραψαν, καὶ πολλὰς καὶ ἀξιόπιστας μαρτυρίας ἐκ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας γραφῆς, τόσον διὰ τὴν παλαιάν τῇ ἐπιγγειλμένην ἡμῖν ἀληθινὴν Μεσσίαν Ἰησοῦ Χριστῇ τῇ υἱῇ τῆς παρθένης Μαρίας, ὅσον καὶ διὰ μυστικὰς αἰρέσεις τῶν Ἑβραίων, τὰς ὁποίας συνέγραψαν τόσον οἱ διδάσκαλοι τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν, ὅσον καὶ οἱ διδάσκαλοι τῶν Ἑβραίων, ὅσοι ἐδέξαντο τὸ ἅγιον βάπτισμα. Ὅμως ἓνα μυστήριον ὅπῃ ἔστιν ἀναμεταξὺ τῶν οἱ μισάνθρωποι καὶ μισόχριστοι Ἑβραῖοι, τοῦτο ἐγὼ εἶχον εἶρον εἰς κείμενα σύγγραμμα γεγραμμένον. Καὶ ἀνίσως καὶ προέγραψε τινὰς, πλην μὲ συντομίαν καὶ ἀνυδρότητα. Δηλαδή, τὸ νὰ φοιῶσι τὲς Χριστιανῆς καὶ νὰ λαμβάνωσι τὸ αἶμα, τῆτο πολλοὶ τὸ ἐφαίεσκον ὅμως διατὶ, καὶ τὶ κάμνουν αὐτοὶ μὲ τὸ αἶμα τῆτο, δὲν μοι ἔτυχε νὰ ἰδῶ ἐγγράφως εἰς κείμενα βιβλίον. Ἰσως διότι περιέμενον ποτὲ τὴν ἐπισκοπὴν τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν χριστιανικὴν πίσιν, καὶ διὰ νὰ μὴ βέλυντῶνται αὐτὲς οἱ Χριστιανοί, καὶ δὲν ἤθελον τὰς δεχθῶσιν εἰς τὴν πίσιν, διὰ τῆτο τὸ αἷτιον ἐγγράφως δὲν παρέδω-

ρέδωκαν. Ὅμως ἐγώ, ἐπεὶ διὰ θεῖος χάριτος τῷ Θεῷ ἐδόχθη τὸ ἅγιον βάπτισμα, καὶ τὸ ἀγγελικὸν σῆμα τῆς ἀσκητικῆς ζωῆς, πρὸς καταφρόνησιν τῶν ὑπερηφάνων καὶ ἀκαθάρτων Ἑβραίων, καὶ πρὸς ὄφελος τῶν χριστιανῶν, ὡς εἰς ὅπῃ ἐχορηγῆται ῥαββῖνος (διδάσκαλος) αὐτῶν, τότε μὲν ἦσαν εἰς ἐμένα ὅλα τὰ μυστήρια αὐτῶν ἀποκεκαλυμμένα καὶ πεφυλαγμένα, ἄχρι ἰσοδοχῆς τῷ ἁγίῳ βαπτίσματι· ἀλλὰ τώρα μετὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα τὰ καταφρονῶ καὶ τὰ πτῶω, καὶ μερικὰ μὲ καλὰς ἀποδείξεις καὶ μαρτυρίας γράφω σαφές ὡς ἐνταῦθα.

Ἔτι τόσον κατ' ἀρχὰς πρέπειν εἶναι νὰ φανερωθῇ, ὅτι τῆτο τὸ μυστήριον δὲν εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλους τὰς Ἑβραίους, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰς ῥαββίνους, χαλμίδους αὐτῶν, εἰς τὰς γραμματεῖς, καὶ φαρισαίους αὐτῶν, καλεμένους ἰπ' αὐτῶν Χασε-ἡδεμ. Καὶ τῆτο τὸ μυστήριον τὸ φυλάττεται μετὰ πολλῆς ἀκριβείας. Ὁ δὲ σκοπὸς αὐτῶν, διὰ τὸν ὁποῖον αὐτοὶ κἀμναι τὸν φόρον, εἶναι δια τρία αἷτια.

Πρῶτον διὰ τὸ ὑπερβολικὸν μῖσος ὅτερ ἔχουσιν εἰς τὰς Χριστιανὰς, ὑπολαμβάνοντες, ὅτι κἀμνοντες τῆτον τὸν φόρον, προσφέρουσι θυσίαν εἰς τὸν Θεόν, καθάπερ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶπε πρὸς τὰς μαθητὰς αὐτοῦ. „Ἐρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς „ὁ ἀποκτείνῃς ἡμᾶς, δόξῃ λατρεῖν προσφέρειν τῷ Θεῷ (α).

Δεύτερον διὰ πολλὰς διδασκαμονίας, δηλαδὴ διὰ μαγείας ὅπῃ κἀμναι οἱ Ἑβραῖοι μὲ αὐτὸ τὸ αἷμα.

Τρίτον δὲ, ἐπεὶ ἀμφιβάλλουσιν οἱ ῥαββῖνοι, ἴσως νὰ ᾔτουν ὁ Ἰησοῦς ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας, καὶ ὅτε φαντιζόμενοι αὐτοὶ μὲ τὸ ρηθὲν αἷμα σωθήσονται.

Καὶ ὅσον μὲν διὰ τὴν πρώτην αἰτίαν εἶναι γεγραμμένον εἰς ἐν βιβλίον αὐτῶν καλεσμενον Χίμνηπ, δηλαδὴ πεντάβιβλος τῷ Μωϋσέως, ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ ὀνομαζομένῳ, Ἐξοδος, ὅπε λέγει, ὅτι συνήθροισεν ὁ φαραὼ ἐξακοσία ἄρματα ἐκλεκτά, καὶ πᾶσαν τὴν ἵππον τῶν Αἰγυπτίων (β), διὰ νὰ διώξῃ τὸ γένος τῶν Ἑβραίων. Εἰς τὸ ὁποῖον ἐρωτᾷ ὁ ῥαββὶ Σολομών (ὁ μέγας Σατανᾶς, ὃς τις ὁδηγεῖ ὅλους τὰς Ἑβραίους εἰς τὸν ἐξώτερον

Τέταρον) λέγων, πόθεν εἶχον οἱ Αἰγύπτιοι ἄλογα διὰ τὰ διώ-
ξαι τὰς Ἑβραίους, διότι ἡ χάλασα ἐφόνεισεν ὅλα τὰ ζῶα αὐ-
τῶν (α); Πρὸς τὸτο ἀποκρίνεται ὁ ἴδιος, ὅτι εἶναι προγε-
γραμμένον καὶ τὸτο, ὅτι μερικοὶ ἀπὸ τὰς Αἰγυπτίους ἐπίστευσαν
ὅτι ἦτον τὰ πύση ἡ χάλασα (β), καὶ ἐκεῖνοι συνήθροισαν ὅλα
τὰ ζῶα εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν, καὶ μὲ ἐκεῖνα τὰ ζῶα ἐτρεξαν κα-
τόπι εἰς τὰς Ἑβραίους. Καὶ λέγει ἐκεῖ ὁ ἐξηγούμενος Σολομών
(μανασσ ὦμοι ἰόφι, καὶ μπανουχοσχίμ φετζότζι ἐσομοχοντόφ,
κομπι γοῖμ ἄροκ.). Οἱ ὁποῖοι λόγοι ἐξηγῶνται. Ἐν τῇτε ἡ-
μεις διδασκόμεθα, ὅτι ἀπὸ τὸν ἡμερώτερον ὅμιν εἴγαλε ἐκ τῆς
κεφαλῆς τὸν ὑψιόν τε, καὶ τὸν πλέον καλλίτερον Χριστιανὸν φο-
νείσέ τον. Ἀπλάθῃ, ὅτι ὁμοίως εἶναι ὁ καθ' εἰς Ἑβραῖος τὰ φο-
νίσῃ ἕα χριστιανόν, πισύων, ὅτι μὲ τῇ τοκαίτην πράξιν
σφάλλεται· μὴ ὅλοι ὅπῃ ἀπὸ τὰς Χριστιανὺς ἀπολαμβάνουσιν εὐ-
ερίαν, ἀλλὰ ἐκαστὸς ἑαυτὸν ἡμέραν, πλὴν βδελύττονται κατὰ πολλὰ τὴν
ὁμολογίαν ἡμῶν πίσιν· διὰ τὸτο, καὶ καθ' ὅτι ἀντίστροφος ὁ
πύσῃ, καὶ τὴν ἱερὰν γραφὴν ἐρμηνεύει κατὰ πολλὰ ἀντι-
στροφῶς, καὶ παντάπασιν ἀντιφρονῶς. Καθὼς τὴν γεγραμμέ-
νην ὑπὸ Μωϋσέως ἐκτολὴν εἰς τὸ βιβλίον ὀνομαζόμενον Ἐξοδος,
„Κρέας θηρίων ἐκ ἰδεσθῇ, τῷ κνή ἀπορρίψατε αὐτό
(γ· ἐρμηνεύει ἐκεῖ πάλιν ὁ ἀειάδατος ραββὴ Σολομών λέγων,
ὅτ' ὅχι μόνον εἰς τὰ σκυλιὰ ἐπύσῃ ὁ Μωϋσῆς τὰ τὸ ἀπορ-
ρίψῃ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς Χριστιανὺς ἡμπορεῖτε τὰ τὸ πωλῆτε· ἀλ-
λα διατὶ ὁ Μωϋσῆς εἰς τὰ σκυλιὰ, καὶ ὅχι εἰς τὸν Χριστιανὸν λέ-
γει τὰ ἀπορρίψῃ; διὰ τὰ διδαχῆς, ὅτι τὰ σκυλιὰ εἶναι προ-
τὴ ὅτιρα ἀπὸ τὰς Χριστιανὺς, διότι οἱ κύνεις ἐκ ἐργάζαν τῇ γνώ-
σῃ αὐτῶν ὅτε ἐξῆλθεν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, κα-
θὼς γράφει εἰς τὴν Ἐξοδον (δ).

„Ὡς δευτερεῖ Ἑβραῖοι· καλῶς εἶπεν ὁ Μωϋσῆς διὰ ἐσῆς λέ-
γων· „Καὶ ἐκ ἔδωκε Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῖν καρδίαν εἰδέναι, καὶ
„φθαλμὸς βλέπειν, καὶ ὅτα ἀκούειν ὥς τῆς ἡμέρας ταύτης (ε).
„Καὶ πάλιν „Ταῦτα Κυρίῳ ἀνταπδίδετε; ὅτος λαὸς μωρὸς,
„καὶ ἐκ σοφός (ζ). Παρομοίως λαλεῖ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, καὶ

B 2

διὰ

(α) Ἐξοδ. Κεφ. 9. σ'χ. 19. (β) Αὐτ. Κεφ. 9. σ'χ. 20.

(γ) Αὐτ. Κεφ. 22. σ'χ. 51. (δ) Αὐτ. Κεφ. 11. σ'χ. 7.

(ε) Δευτ. Κεφ. 29. σ'χ. 4. (ζ) Αὐτ. Κεφ. 52. σ'χ. 6.

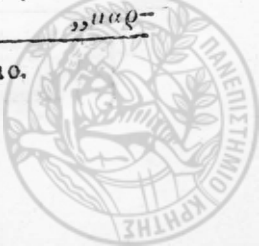

διὰ τῆ Προφῆτε Ἰσαΐας λέγων· „Ἰδὲ ἐγὼ προσθήσω τῇ μετα-
 „θῆναι τὸν λαὸν τέτον, καὶ μεταθήσω αὐτοὺς, καὶ ἀπολω-
 „τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν συνέσιν τῶν συνετῶν κρι-
 „ψο(α). Καὶ ἐν ἀληθείᾳ ταῦτα ἐτελερώθησαν εἰς αὐτοὺς, εἰς
 „καιρὸν ὅπῃ δὲν ἔχουσιν ἐδεμίαν συνέσιν ψυχικὴν. Καθὼς καὶ ἀλ-
 „λαχὲς ὁ Προφῆτης Ἰσαΐας προεῖπε· „Ψηλάφισσιν ὡς τυφλοὶ
 „τοῖχον, καὶ ὡς ἐχ' ὑπαρχόντων ὀφθαλμῶν ψηλαφίσσουσι καὶ
 „πισθῶνται ἐν μεσημβρίᾳ ὡς ἐν μεσονυκτίῳ, ὡς ἐπιδιώσκοντες
 „στεινάζουσι(β). Καὶ πάλιν· Καταλείψετε τὸ ὄνομα ὑμῶν εἰς πλη-
 „σμονὴν τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, ἵνα δὲ ἀνέλκῃ Κύριος ὁ Θεός, τοῖς
 „δὲ δεξιναί μοι κληθήσεται ὄνομα καινόν(γ).

Ὅθεν παρρησίᾳ βλέπομεν ὅτι δὲν ἔχουσι καμίας σῖμειν
 πνευματικὴν, ἀλλὰ μόνον σωματικὴν, καθάπερ ὁ χοῖρος ὁ ἀπο-
 βλέπων πάντοτε εἰς τὴν γῆν, τοιοῦτοτρόπως καὶ αὐτοὶ μόνον
 τὰ γήινα σοχέζονται καθὼς καὶ ὁ Προφῆτης Δαβὶδ τὸ Ἑβραϊκὸν
 γένος χοίρους ὀνομάζει λέγων. „Ἀμπελον ἐξ Αἰγύπτου μετήρας,
 „καὶ ἄλλα, καὶ μονιὸς ἀγριος κατετεμήσατο αὐτήν. Ἡ ἐξ Αἰγύπτου,
 „ἀμπελος ἐννοεῖται, ὅτι καθὼς ἡ Αἰγύπτος ἦτον γηματὴ με αὐτάρ-
 „κειαν ἀπὸ ὅλης τῆς καλῆς καρπῆς, ἀπὸ ἄρτον, καὶ ἀπὸ ἄλλα
 „διάφορα κρέατα, ὅπερ εἰς διάστημα τετρακοσίων χρόνων, εἰς δε-
 „λείαν ὄντες, ἦτον συνειδητοί με ἐκείνης. Ὅμως μετὰ τὴν
 „Ἐξοδὸν αὐτῶν ἀπ' Αἰγύπτου, καὶ μετὰ παρέλευσιν τεσσαράκον-
 „τα χρόνων, καθ' ὃν καιρὸν διέτριψαν εἰς τὴν ἔρημον ἐνθα ἔ-
 „φαγον ἄρτον Ἀγγελικὸν ἐράνιον, ὅχι διότι ἐπείνασαν τρώγον-
 „τες ἐκεῖνον, ἀλλ' ἅφ' ἃ εἶδον ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγ-
 „γελίας, ὅπερ ἔρχετο γάλα καὶ μέλι, ἡ ὁποία ἐννοεῖται νὰ ἦτον ὡς
 „μία ἀμπελος καρποφόρος με αὐτάρκειαν πλεσιοπαρόχος, καὶ
 „ἀκόμη περισσώτερον καρποφόρος ἀπὸ τὴν Αἶγυπτον. Τότε (λέ-
 „γω) αἱ Ἑβραῖοι ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς ἐρήμου τόπας, ὡς κάποιαι
 „ἀγριοῖοι ἰδόντες τὸν ἐαυτὸν τῆς εἰ. τόσῃ ἀφθονίᾳ αγαθῶν,
 „ὅχι μόνον ἐδόθησαν εἰς κάθε ἀκρασίαν βοσκίαντες αὐτήν, ἀλ-
 „λά ἀλησμόνησαν καὶ τὸν θεόν, φροντίζοντες μόνον διὰ τὰ σω-
 „ματικά, ἐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰ πνευματικά. Καθὼς καὶ ὁ Ἰησοῦς
 „Χριστὸς τὰς Ἑβραῖους χοίρους ὀνομάζει λέγων· „Μὴ βάλετε τὰς

,,μαρ-

(α) Ἡβ. Κεφ. 29. σίχ. 14. (β) Ἀντ. Κεφ. 59. σίχ. 10.
 (γ) Ἀντ. Κεφ. 65. σίχ. 15.

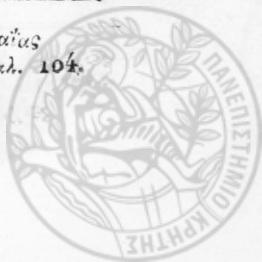

„μαρχορίτας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων. Λέγει ἀκόμη καὶ τὸτο· „Μὴ οὕτε τὰ ἅγια τοῖς κυσί· Δηλαδή, νὰ μὴ φανερώσωμεν τὰς θείας λόγους πρὸς τὰς Ἑβραίας, διὰ τὰς ὁποίας λέγει ὁ Δαβὶδ ὡς ἀπὸ προσώπου τῆ Χοιρᾶ· „Ὅτι ἐκνέλωσαν με κύνες πολλοὶ (α), Καὶ πάνιν· „Επιτρέψουσιν εἰς ἐσπέραν, καὶ λιμώξουσιν, ὡς κύων, καὶ κνέλωσεν πόλιν (β). Τὸ ὁποῖον ἀληθεύει, ἐπειδὴ εἰς τὴν ἡμέραν τῆς σωρώσεως, ὅλην τὴν ἡμέραν δὲν ἔφαγον οἱ μισοῦντες Ἑβραῖοι.

Ὁμοίως καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ὀνομάζει τὸ γένος τῶν Ἑβραίων κύνας, λέγων· „Καὶ κύνες ἀναιδεις τῇ ψυχῇ, ἐκ εἰδότης πλησμονῇ (γ). Δηλαδή, οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἐχόρτασαν ἀπὸ τόσον πολὺ αἷμα τῶν Προφητῶν ὅπῃ ἔχυσαν, ἀλλὰ καὶ τὸ αἷμα τῆ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀληθινῶς Μεσσίᾳς τὸ ἔχυσαν. Καὶ ἔτι μὲ τόσον αἷμα εὐχαριστήθησαν, ἀλλὰ καὶ ἕως τὴν σήμερον πασχίζουσι νὰ χύσωσιν αἷμα χριστιανικόν.

Ἰδὼ λοιπὸν ὅπῃ ἐφανέρωσα ὅτι, οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν ἱερὰν γραφὴν ὀνομάζονται κύνες, καὶ χοῖροι, διότι δὲν ἔχουσι κἀμμίαν γνώσιν πνευματικὴν, καθὼς καὶ ἰδὼ ἔνθα ἀνέφερα περὶ τέρῳ διὰ τὸν Μωϋσῆν λέγοντα, ὅτι ἐκ ἔργου ἐν (ἐλάκνησαν) οἱ κύνες, ὅτε ἐξῆλθον οἱ Ἑβραῖοι νύκτωρ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐννοῶσιν αὐτοὶ σωματικῶς, δηλαδή αὐτὰς τὰς ἰδίους κύνας, πλὴν εἶναι καὶ ἐλάκνησαν κύνες πολλοὶ, δὲν ἦτον δυνατόν νὰ τὰς ἐμποδίσωσι, καθ' ὅτι οἱ ἴδιοι Αἰγύπτιοι ἐδίωξαν αὐτὰς, καθὼς ἡ ἰδία γραφὴ λέγει· „Καὶ κατεβιάζοντο οἱ Αἰγύπτιοι τὸν λαόν· ὃν σπερδὴ ἐβαλεῖν αὐτὰς ἐκ τῆς γῆς (δ). Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγει, „Εὐφράνθη ἡ Αἰγύπτου ἐν τῇ ἐξόδῳ αὐτῶν (ε). Ὅτι ὁ Μωϋσῆς πνευματικῶς ὀμιλεῖ, καθὼς λέγει καὶ ὁ Δαβὶδ· „Ἀπαξ ἐλάλησεν ὁ θεὸς· δύνω ταῦτα ἤμισα (ς). Τετέστιν ἡ ἱερὰ γραφὴ φυσικῶς ἐγράφη, ὅμως πνευματικῶς ἐννοεῖται. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἐδὼ ὅπως λέγει ὁ Μωϋσῆς· Κύνες ἐκ ἐλάκνησαν, δηλαδή ὁ Σατανᾶς. Διότι οἱ διάβολοι δὲν ἠμποροῦσαν νὰ ἀντισταθῶσι. Καθὼς καὶ τὴν παραβολὴν ὅπῃ ἀνα-

(α) Ψαλ. 21. στίχ. 16. (β) Ψαλ. 58. στίχ. 6. (γ) Ἡσαΐας Κεφ. 56. στίχ. 11. (δ) Ἐξοδ. Κεφ. 12. στίχ. 33. (ε) Ψαλ. 104. στίχ. 38. (ς) Ψαλ. 61. στίχ. 11.

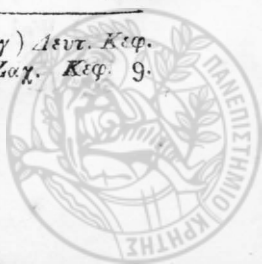
ἀναφέρει ὁ Χριστὸς ἐν τῷ ἰερῇ εὐαγγελίῳ διὰ τὸν πτωχὸν Ἀβραάμ, ὅς ἐστι ἐκεῖτο πρὸ τῆ πυλῶνος τῆ πλατείας ἡνωμένους, καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτῶ, ἐρμηνεύει ὁ ἄγιος Θεοφύλακτος λέγων· Αἱ πληγαὶ εἶναι αἱ ἁμαρτίαι, καὶ οἱ κύνες οἱ διάβολοι, οἱ ὅποιοι περιλείχουσι τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων. Καθὼς ὁ Δαβὶδ δεόμενος λέγει, „Ρῦσαι ἐκ χειρὸς μου τὴν μοιρογενῆ μου (α). Ἀλλὰ, παρακαλεῖ ὁ Δαβὶδ τὸν Θεὸν νὰ ῥυσθῇ ἡ ψυχὴ αὐτῆ ἐκ χειρὸς τῷ Σατανᾷ.

Λοιπὸν αὕτη εἶναι ἡ σημασία τῶ προσηγομένων ῥητῶ, δηλαδή τῶ, ὅτι ἐκ ὑλίκτησαν οἱ κύνες ὅταν ἐξῆλθον οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον. Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἠσαΐας „Κύνες ἐνέοι δ' ὀνύχουσιν ἵλακτεῖν (β). Διότι ὁ Φαραὼ ἐννοεῖται, ὁ Σατανᾶς, οἱ κύνες, οἱ διάβολοι αὐτῶ, ἡ δὲ Αἴγυπτος ἐννοεῖται, ὁ ἄδης. Ὁ δὲ Μωϋσῆς ἐννοεῖται ὁ Χριστὸς, καθὼς ὁ ἴδιος λέγει „Προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σε, ὡς ἐμέ, ἀναστήσει σοι Κύριος ὁ Θεός σε, αὐτῶ ἀκούσθε (γ). Ἀλλὰ τὸν Χριστὸν. Διότι καθὼς ὁ Μωϋσῆς ἐξήγαγε τὰς Ἑβραίας ἀπὸ τὴν δαλείαν τῆς Αἰγύπτου, ἡ ὁποία ἦτον σωματικὴ τοιαυτοτρόπως καὶ ὁ Χριστὸς ἐξήγαγε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὴν δαλείαν τῶ ἄδης, ἡ ὁποία ἦτον δαλεία ψυχική. Καθὼς ὁ Μωϋσῆς ἐξήγαγεν ἐν μεσονυκτίῳ τὰς Ἑβραίας, καὶ ἐσημείωσε τὰ κατώφλια αὐτῶν μὲ αἷμα προβάτων (δ) κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὁ Χριστὸς ἐν τῷ μεσονυκτίῳ ἐξήγαγε τὰς ψυχὰς ἀπὸ τὸν σκοτεινὸν ἄδην διὰ τῶ τιμῆς αὐτῶ αἵματος, ὅπῃ ἔχυσεν ἐπὶ τῶ σαρκεῖ ὁ ἀληθινὸς ἄμνος τῷ Θεῷ, τὸν ὅποιον προσέκόνισε διὰ θυσίας ὁ δίκαιος Ἀβραάμ.

Διὰ τὸν ὅποιον λέγει ὁ Προφήτης Ζαχαρίας „Καὶ σὺ ἐν αἵματι διαθήκης σου ἐξαπέσεις δεσμίους σου ἐκ λάκκου ἐκ ἔχοντος ὕδωρ (ε). Τὸ ὅποιον ἐξηγῆται, ὅτι ὁ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, διὰ τῶ τῶ τιμῆς αἵματος αὐτῶ, τὸ ὅποιον ἔχυσεν ἐπὶ τῶ σαρκεῖ, ἐξαπέσειε τὰς Προπάτορας, καὶ τὰς Προφύτας ὅπῃ ἦσαν δεδεμένοι εἰς τὸν λάκκον τῶ ἄδης ἐκ ἔχοντα τὸ ὕδωρ τῶ βαπτίσματος.

Καὶ

(α) Ψαλ. 21. 5' γ, 21. (β) Ἠσ. Κεφ. 56. 5' γ. 10. (γ) Λευτ. Κεφ. 18. 5' γ. 15. (δ) Ἐξοδ. Κεφ. 12. 5' γ. 22. (ε) Ζαχ. Κεφ. 9. 5' γ. 11.

Καὶ καθὼς ὅταν ἐξήγαγεν ὁ Μωϋσῆς τὰς Ἑβραῖους ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δὲν ἐλάττησαν οἱ κύνες· τοιοῦτότρόπως καὶ ὅταν ὁ Χριστὸς ἐξήγαγεν ἐξ ἁδὲς τὰς ψυχὰς, δὲν ἠμπούρεσαν οἱ διάβολοι, οἱ ὀνομαζόμενοι κύνες, νὰ ἐλάττησιν, δηλαδὴ νὰ ἐναντιωθῶσιν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐναντιώσασα, ὅτι ὁ Μωϋσῆς εἰκόνισεν τὸν Χριστὸν, δια νὰ μὴ πλανηθῇ τις σοχαζόμενος ὅτι καὶ τὴν σήμερον εἰμένα ὑπόχρεοι νὰ ἐνχαρισθῶμεν τῷ Θεῷ διὰ τὴν ἀπ' Αἰγύπτου ἐξοδόν· θέλω φέρω εἰς τὸ μέσον τὸν Προφήτην Ἰερემίαν, διὰ τὰ ὁποῖα λαλεῖ τὸ ἅγιον Πνεῦμα λέγον· „Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἐκ ἐρῶσιν ἐτι, ὅτε Κύριος ὁ ἀναγαγὼν τὰς εἰς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ἀλλὰ, ὅτε Κύριος, ὅς ἀνήγαγε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἀπὸ γῆς βορρᾶς (α).

Εὐτεῦθεν δὴλον εἶναι, ὅτι μετὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ δὲν ἀναφέρεται ἡ παλαιὰ διαθήκη, καθὼς λέγει καὶ ὁ Σολομών· „Ἔως ὃ διαπνεύσῃ ἡμέρα, καὶ κινηθῶσιν αἱ σκιαί (β). Δηλαδὴ μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὀνομαζόμενος ἡλιος δικαιοσύνης, τότε ἐκινήθησαν αἱ σκιαί, ἡ παλαιὰ διαθήκη.

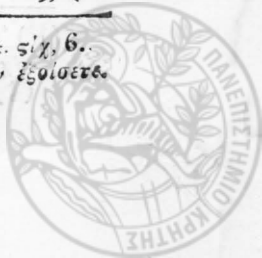
Καθὼς καὶ ὁ Μωϋσῆς λέγει· „Καὶ τὸν παλαιὸν ἄρτον ἀποβαλεῖται ἀπ' ἐμπροσθεν τῶν νέων.*) Δηλαδὴ, ὁ ἄρτος τῆς προθέσεως, ὅπως ἐφέρετο ἐν τῇ παλαιᾷ διαθήκῃ ἔλειπε τώρα, μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ, μετὰ τὸ νὰ προσφέρωμεν τὸν νέον καθαρόν ἄρτον, τὸ σῶμα τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Μαλαχίας λέγει· „Ὅτι ἐσὶ μετὰ ἐλπίμα ἐν ὑμῖν, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ θυσίαν ἐκ προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν. Διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἦλθεν καὶ ἔως δυσμῶν τὸ ὄνομά μου δεδύξασαι ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐν παντί τόπῳ θυμίαμα προσάγεται ἐπὶ τῷ ὀνοματί μου, καὶ θυσία καθαρά (γ). Δηλαδὴ ἄρτος καὶ οἶνος· ἀλλ' ὅχι κρέατα τράγων, καὶ αἷματα ταύρων, ὅπως ἐθυσιάζοντο ἐν τῇ παλαιᾷ διαθήκῃ. Καθάπερ καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγει· „Ἀπὸ ἀνατολῶν ἦλθεν μέχρι δυσμῶν, αἰνετὸν τὸ ὄνομα Κυρίου (δ). Ὁμοίως καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει· „Τί μοι πλῆθος τῶν θυσιῶν ὑμῶν; λέγει Κύριος· πλήρης εἰμι ὀλοκαυτωμάτων

„καὶ-

(α) Ἰερμ. Κεφ. 16. στίχ. 14. 15. (β) Ἰερμ. Κεφ. 4. στίχ. 6.

*) Λευί. Κεφ. 26. §. 10. Καὶ παλαιὰ ἐκ προσώπου νέων ἐξοίσετε.

(γ) Μαλαχ. Κεφ. 1. στίχ. 16. 11. (δ) Ψαλ. 112. στίχ. 3.

„κρίων καὶ εἶσα ἀρνῶν καὶ αἷμα ταύρων καὶ τράγων· ἐβόλομαι (α). Καὶ πάλιν· „Τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἰδὲ ἤκασι, καὶ καινὰ ἄ
 „ἐγὼ ἀναγγέλω, καὶ πρὸ τῶ ἀναγγεῖλαι ἐδηλώθη ὑμῖν (β).

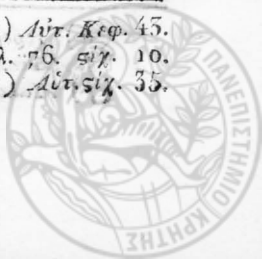
Πάλιν τὸτο φανερόν· καθὼς προείπον, ὅτι τὰ ἀρχαῖα εἰκόνισαν τὰ νέα· καὶ ἄφ' ὧ ἤλθον τὰ νέα, ἔλειψαν τὰ ἀρχαῖα· καθὼς ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει· „Μὴ μνημονεύετε τὰ πρῶτα,
 „Καὶ τὰ ἀρχαῖα μὴ συλλογίζεσθε. Ἰδὲ ἐγὼ ποιῶ καινὰ, ἃ
 „νῦν ἀνατελεῖ. καὶ τὰ ἐξῆς (γ).

Φανερόν ἐποίησα μὲ πολλὰς ἀποδείξεις, ὅτι ὁ Θεὸς ἀπερ-
 ῖνυσ τὰς θυσίας τῶν Ἑβραίων, καθὼς λέγει καὶ ὁ Σολομών·
 „Θυσίαι ἀσεβῶν βδέλυγμα Κυρίου (δ). Καὶ ὁ Προφήτης Δα-
 βὶδ ἀκέσας ἀπὸ τούτων Προφήτας, ὅτι ὁ Θεὸς μετέβαλε τὴν
 παχυλὴν παλαιὰν θυσίαν, εἰς τὴν νέαν τὴν λεπτὴν καὶ πνευματικὴν,
 θανμάζων λέγει· „Αἴτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τῆς ὑψίστης (ε).

Ἄχρι τῶδε ἐφανερώσα τὴν πρώτην αἰτίαν, διὰ τὸ μὴ εἶ-
 ὅπως ἔχουσιν οἱ Ἑβραῖοι κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ διὰ τὸν φόνον
 ὅπως κἀμνησιν εἰς τὰς Χριστιανὰς· ἐκεῖνος δὲ ὅπως θέλει νὰ μάθῃ
 περισσότερα, ἄς διαβάσῃ εἰς τὸ βιβλίον τῆ Παύλου Μεδικῶν, εἰς
 τὸ 35 Κεφάλαιον, καὶ θέλει εἶρε ὅλον τὸ μῖτος ὅπως ἔχουσιν οἱ
 Ἑβραῖοι κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ μάλιστα διὰ τὸν φόνον τῶν
 Χριστιανικῶν νηπίων.

Διὰ δὲ τὴν δευτέραν αἰτίαν, διὰ τὴν ὁποῖαν προαίερα
 περιετὶρω διὰ τὰς δεισιδαιμονίας, δηλαδὴ διὰ τὰς μαγείας
 ὅπως κἀμνησιν οἱ Ἑβραῖοι μὲ τὸτο τὸ αἷμα· πρῶτον νὰ ἴξε· ὅρη
 ὁ καθ' εἷς, ὅτι ὅλον τὸ γένος τῶν Ἑβραίων εἶναι ὑποκείμενον
 εἰς κατάραν ἀπὸ τὸν Θεὸν πρὸς τιμωρίαν, διότι δὲν ἐδέχθησαν
 τὸν σωτῆρα Ἰησοῦν Χριστόν, ἡ ὁποία κατάρα ἐδόθη εἰς αὐτοὺς διὰ
 τῶ Προφήτε Μωϋσέως λέγοντος· „Πατάξαι σε Κύριος ἔλκει
 „Αἰγυπτίῳ εἰς τὴν ἔδραν, καὶ ψορεῖ ἀργία, καὶ κηφήν, ὥστε μὴ
 „δυνασθῆναι σε ἰαθῆναι (ς). Καὶ πάλιν. Πατάξαι σε Κύριος
 „παραπληξία, καὶ ἀορασία, καὶ ἐκάσει διανοΐας (η). Καὶ
 „πάλιν· Πατάξαι σε Κύριος ἐν ἔλκει πονηροῦ ἐπὶ τὰ γόνατά
 „καὶ

(α) Ἡσ. Κεφ. 1. σίχ. 11. (β) Δευτ. Κεφ. 42. σίχ. 9. (γ) Δευτ. Κεφ. 45.
 σίχ. 18. 19. (δ) Παροιμ. Κεφ. 15. σίχ. 8. (ε) Ψαλ. 76. σίχ. 10.
 (ς) Δευτ. Κεφ. 28. σίχ. 27. (η) Δευτ. σίχ. 28. (θ) Δευτ. σίχ. 35.

„καὶ ἐπὶ τὰς κνήμας, ὥς μὴ δύνασθαι ἰαθῆναι σε (α). Ὅθεν φανερά βλέπομεν, ὅτι ὅλη αἰτὴ ἡ κατάρρα ἐπληρώθη εἰς τὸ Ἑβραϊκὸν γένος· ἐπειδὴ οἱ ἀπὸ τὴν Εὐρώπην ὅλοι ἔχουσι ψώραν, εἰς τὴν ἔδραν, οἱ ἀπὸ τὴν Ἀσίαν ἔχουσιν ὅλοι κασιδαν εἰς τὴν κεφαλὴν, οἱ δὲ ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν, ὅλοι ἔχουσιν ἔλκη εἰς τὰ ποδάρια, οἱ δὲ ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν, ἔχουσιν ἀδυναμίαν εἰς τὰ ὀμμάτια, δηλαδὴ τρέχουσι τὰ ὀμμάτιά τους, καὶ εἶναι κατὰ πολλὰ ἄσχημοι, καὶ μωροί. Οἱ δὲ παμπόνηροι ἱσπανοὶ εὗρον ἰατρικόν, ὅτι ἀλειφόμενοι μὲ αἷμα χοιριατικόν, θέλουσιν ἰατρευθῆναι. Καὶ πάλιν, ἀκούη ἔχουσιν οἱ Ἑβραῖοι μίαν κατάρραν ἀπὸ τὸν Θεόν, διότι εἶπον αὐτοὶ πρὸς τὸν Ἠλιάτον· τὸ αἷμα αὐτῆ ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν (β).

Διὰ τὸτο εἰς τὴν τέσσαρας καιροὺς τῶ χρόνου, δηλαδὴ τὸ ἔαρ, τὸ θέρος, τὸ φθινόπωρον, καὶ τὸν χειμῶνα, τὸ ὅποῖον ἀπὸ τὸν ἕνα καιρὸν ἕως τὸν ἄλλον, εἶναι, ἐννεμήντα μία ἡμέρα, καὶ ὥραις ἕξ, καὶ ἐκείνοι οἱ καιροὶ εἰς τὴν ἀρχὴν των, δηλαδὴ εἰς τὴν σιγὴν ἐκκίνη ὅτε τελειώνει τὸ φθινόπωρον, καὶ ἔμβαίνει ὁ χειμὼν· καὶ ὅτε τελειώνει ὁ χειμὼν, καὶ ἀρχίζει τὸ ἔαρ· καὶ ὅτε τελειώνει τὸ ἔαρ, καὶ ἀρχίζει τὸ θέρος· καὶ ὅτε τελειώνει τὸ θέρος, καὶ ἀρχίζει τὸ φθινόπωρον· εἰς τῆς τῆς τέσσαρας καιρῶν, εὐρίσκεται ἐπάνω εἰς τὰ φαγητὰ αὐτῶν (ὅμως φαγητὰ ὅπῃ δὲν εἶναι διὰ πυρὸς καυωμένα, τετέσι γάλα, βῆτυρον, χορταρικά, λάχανον, ἀγγύρια, ἄβραζα, καὶ ἄλλα) καὶ ποιοῦν αἷμα ἀπὸ τὸν ἀέρα, τὸ ὅποῖον αἷμα ἀπὸ αὐτὲς ὀνομάζεται (τεκίφα). Καὶ ἀνίσως φάγη καὶ αἰς Ἑβραῖος ἀπὸ τὰ φαγητὰ ἐκεῖνα, παρυνθὺς ἀποθνήσκει· ὅταν ὅμως δίδωσιν εἰς τὴν Χοιριατὴς νὰ φάγωσιν ἀπὸ τὰ φαγητὰ ἐκεῖνα, δὲν ἀποθνήσκει ὁ Χοιριατὴς.

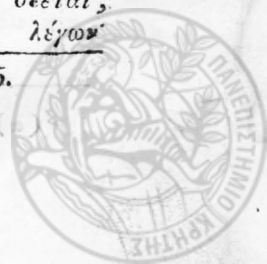
Ὡ Κύριε πόσον μεγάλη εἶναι τὰ θαυμάσιά σου! πάντα προειφαίνουσαι διὰ τῶν Προφητῶν σου· ἡ δὲν προεἶπας διὰ τῶ Προφήτου σου Ἰεζεκιὴ λέγοντος· „Καὶ θήσω σε ἐν αἵματι θυμῆ, καὶ ἔλθῃ (γ). Ὁμοίως καὶ ὁ προφητάναξ Δαβὶδ προεἶδὼν διὰ τῶ ἁγίῳ Πνεύματος, ὅτι οἱ παμπόνηροι καὶ ἀκάθαρτοι Ἑβραῖοι θέλει σαυρώσῃ τὸν ἀληθινὸν Μεσσίαν Χοιρὸν, δέεται,

Γ

λέγων·

(α) Λευκ. Κεφ. 28. στίχ. 35. (β) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 25.

(γ) Ἰεζεκ. Κεφ. 16. στίχ. 58.

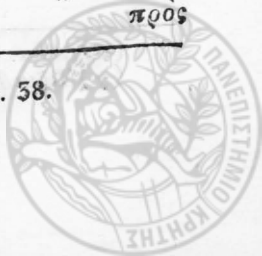

λέγων· „Γενηθήτω ἡ τραπέζα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν εἰς πα-
 „ρχίδα, καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν, καὶ εἰς σκάνδαλον (α). Ἀηλα-
 „δη, Εἰς παρίδα, διότι αὐτοὶ ἀποθνήσκουσιν ὅταν τρώωσιν ἀ-
 „πὸ τὴν τραπέζαν ἐκείνην. „Καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν, διότι ἐξήτη-
 „σαν αὐτοὶ ἀπὸ τὸν Πιλάτον τὸ αἷμα τῷ Χριστῷ. „Καὶ εἰς
 „σκάνδαλον, διότι ἐφεύρηκαν οἱ παμπόνηροι ῥαββίνοι ἕνα μέ-
 „σον, ἀλείφοντες ἕνα πηρόνιον σιδηρέιον, μὲ αἷμα Χριστιανῶ
 „μαρτυρησαντος, καὶ βάλλοντες τὸ ἐπάνω εἰς τὰ φαγητά, δὲν
 „πίπτει ἐκεῖνο τὸ εἰρημένον αἷμα ἀπὸ τὸν ἄερα· διότι εἰς τὸ
 „Καλενδαριον αὐτῶν γράφει καὶ τὴν σιγμὴν εἰς τὴν ὁποίαν πί-
 „πτει ἐκεῖνο τὸ αἷμα, καὶ πηγαίνει ὁ Χαχάμος μὲ μιαν ὥραν,
 „ἢ μὲ δύο προτιήτερον ἀπὸ ὁσπῆτιον εἰς ὁσπῆτιον, καὶ εἰδοποιεῖ.

Ὁμοίως καὶ ὅτε ξεφανώνονται οἱ Ἑβραῖοι συνηθίζουσιν,
 ὅπῃ οἱ νέοι νὰ νηστεύσιν ὅλην τὴν ἡμέραν μὴ τρώγοντες, ὅτε
 πίνοντες τίποτε· καὶ πρὸς τὴν ἐσπέραν, ἀφ' ἧς ξεφανωθῶσιν,
 ἐρχεται ὁ ῥαββῖνος (Διδάσκαλος τῶν Ἑβραίων), καὶ δίδει εἰς
 τὰς δύο, δηλαδή εἰς τὸν νυμφῖον καὶ εἰς τὴν νύμφην, ἕνα αὐ-
 γὸν ψιμένον, καὶ ἅ τὰ ἄλλατος, βάλλουσιν εἰς αὐτὸ ζάκην,
 ἀπὸ πανὶ καμμένον εἰς τὴν φωτίαν. Ἀηλαδή μεσκεύσιν πανὶ
 εἰς αἷμα Χριστιανῶ μαρτυρησαντος, καὶ καίοντες τὸ πανὶ,
 λαμβάνουσιν ἐκείνην τὴν ζάκην, καὶ τὴν βάλλουσιν εἰς ἕνα αὐ-
 γὸ ψιμένον· καὶ τρώγοντες τὸ οἱ νέοι, ὁ ῥαββῖνος λέγει κα-
 ποιας ἐπαθῶς· ὅπῃ ἔτσι οἱ νέοι νὰ δυνηθῶσι νὰ ἀπατήσωσι τὰς
 Χριστιανῆς, καὶ νὰ τὰς γνωρίσωσι χάριν οἱ Χριστιανοί, διὰ νὰ
 ἠμπορέσωσι νὰ τρώωσιν ἀπὸ τὸν ἰδρωτὰ τῶν Χριστιανῶν,
 καθ' ὅτι δὲν ἠμπορεῖν πάντοτε νὰ φονεῖωσι Χριστιανῆς· καὶ
 μάλιστα τώρα εἰς τὰς ἡμέρας μας, μὲ τὸ νὰ ἔγινε γνωστὸν τῷ
 τῷ ἀναμεταξὺ εἰς τὰς Χριστιανῆς, διὰ τῆτο ἐπιμελῶνται νὰ ἀ-
 πατήσωσι τὰς Χριστιανῆς, καὶ τρώγοντες ἀπὸ τὸν ἰδρωτὰ τῷ
 Χριστιανῶ, ὥσάν νὰ ἔφαγον τὸ αἷμα αὐτῆς.

Ἐπιμελῶνται ἀκόμη καὶ διὰ ἄλλην αἰτίαν νὰ ἀπατήσωσι
 τὰς Χριστιανῆς, διότι τὸ ἅγιον Πνεῦμα καλεῖ διὰ τῷ Προφή-
 τη Μωϋσέως λέγοντος· „Σπίρμα πολὺ ἐξοίσεις εἰς τὸ πεδῖον,
 „καὶ ὀλίγα εἰσοίσεις (β). Καὶ διὰ τῷ Προφῆτῃ Μιχαῖ λέγει
 πρὸς

(α) Ψαλ. 68. σίχ. 22. (β) Δευτ. Κεφ. 28. σίχ. 38.

πρὸς αὐτές. „Σὺ σπερείς καὶ ἐμὴ ἀμήτης (α). Λέγει καὶ διὰ τῆ Προφήτε' Ἀγγαί' „Εσπεύρατε πολλὰ, καὶ εἰσηνέγκατε ὀλίγα (β). Λέγει καὶ ὁ Ἰερემίας „Σπεύρατε πυρὸς, καὶ ἀκάνθας θερίζετε (γ). Καὶ ἐν ἀληθείᾳ ὅλα ἐπιηρώθησαν. Μὲ τὰ ὀμμάτιά μας εἶδον, ὅτι ἔνα Ἑβραῖος πύσιος, ὁ ὁποῖος εἶχε δύο ἀλείφια ἐδικάτω, καὶ τέσσαρας δέλες Χριστιανὲς, καὶ τὴν ἀνοιξὶν εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τῆ Ἀπριλλίω μηνός, ὁ ὁποῖος Μῆνας ἀπὸ αὐτὸς ὀνομάζεται Ἡσηρ, εἰς τὸν ὁποῖον πανηγυρίζουσιν οἱ Ἑβραῖοι διότι ὁ Μωϋσῆς λέγει „Καὶ ἐν ταῖς ἱερομηνίαις προσάξετε ὀλοκαύτωμα τῷ Κυρίῳ (δ)· με ὅλον ὅπ' προτὲ νὰ ζαυρώσωσιν αὐτοὶ τὸν Ἰησὺν Χριστὸν λέγει ὁ Κύριος διὰ τῆ Προφήτε' Ἡσαΐα. „Καὶ τὰς νεομηνίας ἑσθὼν, καὶ τὰς ἐορτὰς ὑμῶν, μισὴ ἢ ψυχὴ μου (ε). Ὅμως αὐτοὶ ὅλο πανηγυρίζουσιν, ὅχι με θυσιαν, διότι ἀπὸ τὸν καιρὸν ὅτε ἦλθεν ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας Ἰησοῦς Χριστὸς ἔλειψεν ἀπὸ τὸ γένος τῶν Ἑβραίων ἡ βασιλεία, καὶ ἡ ἱερωσύνη. Καθὼς προεῖπεν ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ. „Οὐκ ἐκλείψει ἄρχον ἐξ Ἰσδα, δηλαδὴ ἡ βασιλεία, καὶ ἡγέμενος, δηλαδὴ ἡ ἱερωσύνη. „Ἐως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθιῶν (Μεσσίας) (ς). Ὅθεν παρῳαίᾳ βλέπομεν ὅτι ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τὴν γῆν, καθὼς προεῖπεν ὁ Προφήτης Μιχαίας „Ἰδὲ Κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τῆ πόλεως αὐτῆς, καὶ καταβήσεται, καὶ ἐπιβήσεται ἐπὶ τὴν ὄψιν τῆς γῆς (ζ). ἀπὸ τότε ἔλειψεν ἀπὸ τῶν Ἑβραίων ἡ ἱερωσύνη, καὶ ἡ βασιλεία. Ὅμως αὐτοὶ ἀκόμη πανηγυρίζουσι τὰς νεομηνίας, με ποῦνφαγίαν, με μέθην, καὶ με συννεσιασμούς.

Ἀληθὲς νὰ ὁ Μωϋσῆς προσάξει τὰς Ἑβραίας διὰ νὰ εὐφρανῶνται εἰς τὰς ἐορτὰς αὐτῶν (η). Ὅμως τότε ῥαββίνοι ὀνομαζόμενοι ραββὶ Ἰσδα, ραββὶ Ζαχαρὰ, καὶ ραββὶ Ἀσα, ἐρμηνεύουσι ταύτην τὴν προσαγῆν τῆ Μωϋσέως, εἰς τὸ βιβλίον Ταλμυδ (Χαρίττα) τοιαυτοτρόπως. Δηλαδὴ ὁ ραββὶ Ἰσδα λέγει (ἂν σημεῖα εἴλῃ μπεαῖν), δὲν εἶναι ἄλλη μεγαλιτέα εἰς ἑορτήν ἀπὸ τὸ κρασί, καὶ ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἐκεῖ ὅπ' λέγει „Καὶ

Γ 2

„ἐν-

- (α) Μιχ. Κεφ. 6. σίχ. 15. (β) Ἀγγ. Κεφ. 1. σίχ. 6.
 (γ) Ἰερμ. Κεφ. 12 σίχ. 13. (δ) Αριθ. Κεφ. 28. σίχ. 11.
 (ε) Ἡσ. Κεφ. 1. σίχ. 14. (ς) Γεν. Κεφ. 49. σίχ. 10.
 (ζ) Μιχ. Κεφ. 1. σίχ. 3. (η) Λευ. Κεφ. 16. σίχ. 14.

„εὐφρανθήσῃ ἐν τῇ ἑορτῇ σου, δηλοῖ, νὰ πίνῃ κρασί, ὅχι ὁμῶς ἕως νὰ μεθύσῃ. Ὅμως οἱ Ἑβραῖοι σοχάζονται, ὅτι διὰ τὸτο εἶναι ὑπόχρεως κάθε Ἑβραῖος νὰ πίνῃ ἕως νὰ μεθύσῃ εἰς τὰς ἑορτὰς αὐτῶν.

Ὁ δὲ ραββὶ Ζαχαὶ λέγει (ἄν σημεῖα ἔῃς μπεμπσοῦρ), δὲν εἶναι μεγαλητέρα εὐφροσύνη παρὰ ἀπὸ τοῦ παχὺ κρέας καὶ διὰ τὸτο ὑπόχρεως εἶναι κάθε Ἑβραῖος νὰ χορτάσῃ ἀπὸ παχὺ κρέας εἰς τὰς ἑορτὰς αὐτῶν.

Ὁ δὲ ραββὶ Ἀβὰ λέγει (ἄν σημεῖα ἔῃς μπεῖσα), δὲν εἶναι μεγαλητέρα εὐφροσύνη ἀπὸ τὴν συνδείαν μὲ τὰς γυναῖκας.

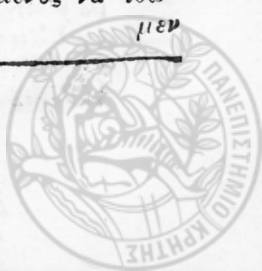
Ἐκ τούτων τῶν εἰρημένων καθὼς φαίνεται ὁ καθ' εἰς ραββίτος κατὰ τὸ πάθος τε διδάσκει τὰς Ἑβραῖας· οἱ δὲ τωρινοὶ Ἑβραῖοι, μὴν ἰξεύροντες, ποῖος ραββίνος ἀπὸ αὐτῶν τὰς τρεῖς ἀληθέστερον ὁμίλησεν, ἢ ἐκεῖνος μὲ τὸ πάθος τῆς μέθης, ἢ ἐκεῖνος μὲ τὸ πάθος τῆς γαστριμαργίας, ἢ ἐκεῖνος μὲ τὸ πάθος τῆς πορνείας, καὶ διὰ νὰ μὴν ἔχωσι καμμίαν ἀμφιβολίαν, κάμνουν ὅλα αὐτὰ τὰ τρία, ὅταν ἔρχεται ἡ ἑορτὴ αὐτῶν.

Μὲ δύο μῆνας προτύτερον ἀρχίζουσι νὰ παχύνουσι παλιὰ, καὶ ζῶα, καὶ φροντίζουσι νὰ ἔχωσι καὶ συνδείαν σαρκικὴν.

Ὁ δυστυχὲς συναγωγὴ εἰς ποίαν ἀθλίαν κατάστασιν ἔφθασες! ὅτι ὁ Μωϋσῆς πνευματικῶς ὁμιλεῖ· „Εὐφρανθήσῃ, καὶ ὅχι σωματικῶς, καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἠσαΐας· „Εὐφραίνεσθε ἔθνη, καὶ τ. λ. (α).

Ἄς ἐπιστρέψωμεν πάλιν εἰς τὸ προκείμενόν μας, περὶ τῶν Ἑβραίων ἐκεῖ, ὁ ὁποῖος ἔχε τὰ ἀλέτριάτα, καὶ δόλους Χριστιανούς. Καὶ ἔτυχεν εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν, ὅταν οἱ δόλοι τῶν Ἑβραίων ἐσπερναν ἔξω εἰς τὸν κάμπον σιτάρι ἀνοίξεως, καὶ ἀφ' ἧ οἱ Ἑβραῖοι ἔφαγον, ὁμίλησεν ὁ Ἑβραῖος πρὸς με, καθὼς προσέφηκα (ὅτι δηλαδή αὐτοὶ πανηγυρίζουσι τὴν πρώτην ἡμέραν μὲ πολυφαγίας καὶ μέθης,) καὶ μοι εἶπεν, ἔλα ραββὶ εἰς τὸν κάμπον νὰ ἰδῶμεν πῶς ἐπείρουσιν οἱ δόλοι, καὶ ἐπήγαμεν οἱ δύο, καὶ ἔλαβεν καὶ αὐτὸς ὡς μίαν μέδιμνον ἀπὸ σιτάρι καὶ ἐσπείρε, καὶ ἐσημείωσα ἐγὼ τὸν τόπον ὅπου ἐσπερναν ὁ Ἑβραῖος, καὶ τὸν εἶπα τρόπον τινὰ εἰρωνευόμενος νὰ ἰδῶ-

μεν

μεν, θέλει πληρωθῇ ὁ λόγος τῆ Μωϋσέως ὅπῃ λέγει εἰς τὸ δαί-
 „τερονόμιον. „ Πολὺ σπερεῖς, καὶ ὀλίγον θερίζεις. Καὶ
 ἐν ἀληθείᾳ λέγω μετὰ παρέλευσιν δύο μηνῶν, ἐπὶ γὰρ πάλιν
 μαζί μὲ τὸν Ἑβραῖον εἰς τὸν τόπον ἐκείνον, καὶ ὅπως ἔσπει-
 ραν οἱ Χριστιανοί, ἤνθρον ὅτι ἐκαρποφόρησεν ὡς αἰώς, ὅμως
 θεκεῖ ὅπως ἔσπειρεν ὁ Ἑβραῖος, ἐν ἀληθείᾳ λέγω, κἀνένας κόκ-
 κος σιταρὶς δὲν ἐβλάστησε. Καὶ τότε ἄρχισα νὰ γνωρίζω πό-
 ση πολλὴ διαφορά εἶναι ἀναμεταξὺ τῆ φωτὸς καὶ τῆ σκοτίας. Καὶ
 πάντοτε ὅταν σπείρῃ ὁ Ἑβραῖος δὲν γίνεταί τίποτις, μετὰ
 τὴν μεμολυσμένην καὶ γεμάτην ἀπὸ αἵμα χριστιανικὸν χεῖρα τῆ
 καθ' ὃν τρόπον λέγει ὁ προφήτης Ἠσαΐας· Αἱ χεῖρες ὑμῶν
 αἵματος πληρεῖς (α).

Καὶ διὰ τῆτο ὅτε εμφανίζονται αὐτοί, δίδωσιν ὁ θραβ-
 βῖνος εἰς τὰς νέες σάκην ἀπὸ πανὶ καμμένον, καὶ μεσνευμέ-
 νον εἰς αἷμα χριστιανικόν, εἰς ἓνα αὐγὸ ψιμένον, καθὼς εἶπον
 παραπάνω, καὶ λέγει ὁ θραββῖνος σιωπηλῶς κάποιας ἐπρώδας
 διὰ νὰ εὗρωσι χάριν ἀπὸ τῆς Χριστιανῆς, διὰ νὰ δυνηθῶσι νὰ
 ἀπατῶσι τὰς Χριστιανῆς, καὶ ἄλλας.

Τὸ πολὺ αὐτῶν μῖσος, ὅπως ἔχῃσι κατὰ τῶν Χριστιανῶν,
 ἂν θελήσῃ ἄνθρωπος νὰ τὸ ἰσορῇσῃ ὅλον, χρειάζεται καιρὸν
 διεξοδικόν. Μὲ ὅλον τῆτο δὲν μὲ ἀφίνει ἡ καρδιά νὰ σιω-
 πῇσω διότις, καὶ νὰ μὴ φανερώσω εἰς τὰς Χριστιανῆς καὶ ὀ-
 λίγα ἀπὸ τὸ μῖσος τῶν Ἑβραίων ὅπως ἔχῃσι κατὰ τῶν Χρι-
 στιανῶν.

Ἐν πρώτοις, αὐτοὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν τὴν ὀνομάζουσι
 (τέμα), ἡ ὁποία λέξις δηλοῖ μεμολυσμένη. Οἱ δὲ χαχαμίδες
 τὴν ὀνομάζουσι (μοιχαῖ), ἡ ὁποία λέξις θὰ εἰπῇ χρεῖα. Τὸν
 Χριστιανὸν τὸν ὀνομάζουσι (ρόη) δηλαδὴ ἄσεβῃ, ἡ ἐθνικόν.
 Τὸ χριστιανικὸν παιδίον τὸ ὀνομάζουσι (σχέγγητς), τὸ ὁποῖον
 δηλοῖ σκώληξ ἐρπόμενος. Τὸ κορίτζιον ὀνομάζουσι (σήσεκα),
 πάλιν σκώληξ ἐρπόμενος γένος θηλυκῆς. Τὸ ἐκκλησιαστικὸν τά-
 γμα δηλαδὴ Ἱερέα, ἡ Καλέγγρον, ἡ καὶ ἄλλον ἀπὸ τὸ ἐκκλη-
 σιαστικὸν τάγμα, τὰς ὀνομάζουσιν οἱ Ἑβραῖοι (γάλεχ), τὸ ὁ-
 ποῖον θὰ εἰπῇ θυσιαστὴς τῶν εἰδώλων.

“Ὅταν

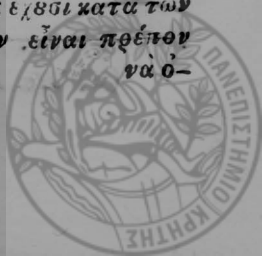
“Όταν θεωτάζομεν ἡμεῖς τὴν γέννησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὰ ἅγια θεοφάνεια, εἰς ἐκείνας τὰς δύο νύκτας, δὲν βάλλουσιν αὐτοὶ τὰς χεῖρας των ἐπάνω εἰς τὰ βιβλία αὐτῶν, ἀλλὰ σκεπάζοντες αὐτὰ, παίζουσιν εἰς χαρτί· ὅλην τὴν νύκτα, καὶ βλασφημῶσι τὸν Χριστόν, καὶ τὴν μητέρα τοῦ Κυρίου, καὶ πάντας τὰς ἁγίας, καλεῖντες τὰς νύκτας ἐκείνας, Λύκτα τυφλήν.

Βέβαια τυφλὴ νύκτα εἶναι δι’ ἐκείνας, καθ’ ὅτι οἱ ταλαιπώροι δὲν βλέπουν τὴν ἀλήθειαν. “Όμως τὸ αἴτιον, διὰ τὸ ὁποῖον σκεπάξουσιν τὰ βιβλία αὐτῶν εἰς ταύτας τὰς νύκτας, καὶ ποίας βλασφημίας φλυαροῦσι, δὲν ἠμποροῦν νὰ τὰς γράφω· διότι τὸ εἶναι καὶ νὰ τὰς νοήσω εἰς τὸν νῦν με. Μοὶ φαίνεται ὅτι θέλει μολυνθῇ καὶ ὁ ἀέρας ἀνίσως εἰπῇ τινὰς ἐκ σώματος τὴν βλασφημίαν ὅπως φλυαροῦσιν αὐτοὶ τότε, ὅτε σκεπάξουσιν τὰ βιβλία αὐτῶν.

Τὰ παιδιά των, προτὲς νὰ ἀρχίσωσι νὰ μανθάνωσιν ἀπὸ τὸν διδάσκαλον αὐτῶν τὸ ἀλφάβητον, ἐπιμελῶνται προτίτερον νὰ τὰ μανθάνωσι τὴν κατὰ τῶν Χριστιανῶν βλασφημίαν, διὰ νὰ ἰξεῖρωσιν, ὅταν θέλῃ ἀπεράσωσιν ἀπὸ κοντὰ ἀπὸ καμμίαν Ἐκκλησίαν χριστιανικὴν νὰ λέγωσι (σάκετς τεσάτζητε βισάεφ τεσαβηνίκη χειρὶμ ἦην) τὰ ὁποῖα λόγια ἐξηγῶνται κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον· ἡ μεμολυσμένη τῶν μεμολυσμένων, καὶ ἡ ἀκάθαρτος τῶν ἀκαθάρτων, ἀφωρισμένη εἶναι.

Προσέτι εἰς τὸ Ταλμὺδ γράφει, ἀνίσως ἀπέρασε κανέναν Ἑβραῖον ἀπὸ κοντὰ ἀπὸ τὴν Χριστιανικὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἀλησιμόνητε νὰ βλασφημήσῃ, ἕως εἰς δέκα βήματα ἂν ἐνθυμήθηκεν, ὅτι δὲν ἐβλασφήμησεν, ὑπόχρεως εἶναι νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ νὰ εἰπῇ τὴν εἰρημένην βλασφημίαν· ἂν ὅμως ἀπέρασε περισσότερον ἀπὸ δέκα βήματα, δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐπιστρέψῃ, ἀλλὰ ἐκὶ ὅπως ἐνθυμήθη πρέπει νὰ βλασφημήσῃ.

Παρομοίως ὅταν βλέπωσιν αὐτοὶ κανένα νεκρὸν Χριστιανὸν ὅπως φέρεται εἰς τὸν τάφον νὰ ἐνταφιασθῇ, ὑπόχρεως εἶναι καθεῖς Ἑβραῖος νὰ λέγῃ (σάίεμ χάδ λεμέχορ τριή) ὁ ὁποῖος λόγος δηλοῖ, σήμερον εἶδον ἓνα ἄσεβῃ νεκρὸν, αὔριον νὰ ἰδῶ δύο· τὰς ὁποίας αὐτὰς βλασφημίας καὶ τὸ μικρὸν παιδί πρέπει νὰ τὰς ἰξεύρῃ. Ἐν συντόμῳ τόσῃ πολλὴν ἔχθραν καὶ μῦθος ἔχει κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ὥς γράφει εἰς τὸ Ταλμὺδ, ὅτι δὲν εἶναι πρέπει νὰ ὀ-

νά ὀνομάσῃσι τινὰ μὲ τὸ ὄνομα, ἄνθρωπος, ἀλλὰ μόνον οἱ Ἑβραῖοι εἶναι πρόπον νὰ ὀνομασθῶν.

Ἀκόμη γράφει εἰς τὸ Ταλμὺδ εἰς τὸ μέρος (πεσάχεμ) λέγον· λήθῃ βιβλὴ πύσσαχ, τὸ ὁποῖονδηλοῖ τὸ Πάσσαχ αὐτῶν δὲν πρέπει νὰ ἀρχεται, ἔτε τὴν Δευτέραν, ἔτε τὴν Τετάρτην, ἔτε τὴν Παρασκευὴν, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ νηστεύουσιν εἰς ταύτας τὰς ἡμέρας. Ἐχουσιν ἀκόμη οἱ Ἑβραῖοι καὶ ἄλλας ἔχθρας κατὰ τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν. Τὰ ἄλλα ἔθνη ὀνομάζει, Νέαν διαθήκην. Ἡμεῖς ὅμως τὰς ὀρθοδόξους ὀνομάζομε Ἰεβανήμ, δηλαδὴ εὐδωκολάτρας.

Μάρτυρές με εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, διὰ τὴν ἀγάπην τῇ ὁποίᾳ ἀπεξενώθη ἀπὸ αἰτῶν αὐτοπροαιρέτως, ὅτι δὲν τὰ γράφω αὐτὰ κινῶμενος ἀπὸ κανένα φθόνον κατ' αἰτῶν, ἀλλὰ μάλιστα βοῶ διὰ αὐτὰς μετὰ τῇ Προφῆτῃ Ἰερემίᾳ καὶ λέγω.
 „Τίς θώσει τὴ κεφαλὴν μου ὑπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρύων; καὶ κλαῖσομαι τὸν λαόν μου τάτων ἡμέρας καὶ νυκτὸς (α).” Ἐνὰ λαὸν ὅτε ἦτον ἐκλεκτός εἰς τὸν Θεόν, πλήρης χαρίτων, καὶ ἱερωσίην ἔχοντα καὶ βασιλείαν. Τώρα ὅμως εὐρίσκονται ἐξωρσμένοι εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην, διεσπαρμένοι εἰς τὰ τέσσαρα μέρη τῆ κόσμου. Καθὼς προεῖπεν ὁ Χριστός διὰ τῇ Προφῆτῃ αὐτῇ Ἰερεμίας. „Καὶ διέσπειρα αὐτὰς, ὡς φρύγανα γερόμενα ὑπὸ ἀνέμου εἰς ἐρημον (β).” Μισσημένοι ὑπὸ τῇ Θεῷ, καὶ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· μισσημένοι, βεβηλωμένοι. Διότι λέγει ὁ Προφῆτης Ἰερεμίας πρὸς αὐτὰς. „Καὶ εἰς τὴν καρδίαν σου, διὰ τὴν ἀπὴντησέ μοι ταῦτα (γ); ἀποκρίνεται ὁ Προφῆτης παρακάτω λέγων· „Διὰ τὸ πλῆθος τῆς ἀδικίας σου (δ).” Καὶ εἰς ἄλλον τόπον πάλιν λέγει ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἰερεμίαν· „Καὶ ἔσαι ὅταν εἴπητε, τίνας ἔνεκεν ἐποίησε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν ἡμῖν πάντα ταῦτα; Καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, ἀνθ' ὧν ἐγκατελίπετέ με (ε).” Καὶ πάλιν „Αἱ ἀνομίαι ὑμῶν ἐξέκλιναν ταῦτα, καὶ αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν ἀπέζησαν, τὰ ἀγαθὰ ἀφ' ὑμῶν (ς).” Καὶ πάλιν. „Παιδεύσει σε ἡ ἀπο-
 ,5α-

(α) Ἰερει. Κεφ. 9. σίχ. 1. (β) Αὐτ. Κεφ. 13. σίχ. 24.

(γ) Αὐτ. σίχ. 22. (δ) Αὐτ. (ε) Αὐτ. Κεφ. 5. σίχ. 19. (ς) Αὐτ. Κεφ. 5. σίχ. 25.

„σασία σε, καὶ ἡ κακία σε ἐλέγξει σε. καὶ γινώθι, καὶ ἴδε, ὅτι „πικρὸν σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμὲ, λέγει Κύριος ὁ Θεός σε· καὶ „ἐκ ἡνδύκησα ἐπὶ σοί, λέγει Κύριος ὁ Θεός σε (α).

Καὶ βεβαίως κατὰ πολλὰ δόλιον καὶ πανῶργον εἶναι τὸ γένος τῶν Ἑβραίων ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν. „Οἱ ἐμβαίνει ὁ Χριστιανὸς εἰς τὸ ὁσπήτιον τῶν Ἑβραίων, κατὰ πολλὰ φιλικῶς τὸν δέχεται, καὶ τὸν τιμᾷ. „Οἱ ὅμως ἐξέρχεται ἀπὸ τοῦ ὁσπήτιόν τε, πρέπει ὁ Ἑβραῖος νὰ λέγῃ τέτρες τες λόγους· Κάθε ἀρρώστια, καὶ κάθε θλίψις, καὶ οἱ κακοὶ ὄνειροι, ὅπως ἐνυπνιάσθην ἐγὼ, ἢ τινὰς ἀπὸ τοῦ ὁσπήτιόν μου, νὰ ἦναι ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τέτρες τῶν Χριστιανῶν, ὅπως ἐξῆλθε τώρα ἀπὸ τοῦ ὁσπήτιόν μου.

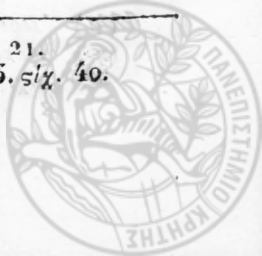
Καλῶς εἶπεν ὁ προφήτης Δαβὶδ διὰ αὐτῶν· „Ἠπαλύνθησαν οἱ λόγοι αἰτῶν ὑπὲρ ἔλαιον, καὶ αὐτοὶ εἰσι βολίδες (β). „Ὅμως καὶ ὁ Θεὸς διὰ τὰς πονηρίας αὐτῶν, ἀντάξια ἀνταπέδωκεν αὐτοῖς, ὅτι ὀφθαλμοφανῶς βλέπομεν, ὅλην τὴν κατάραν, πεπληρωμένην εἰς αὐτούς. „Καὶ ἐσηῆκει ἐν αἰνίγματι, καὶ ἐν παραβολῇ, καὶ ἐν διηγήματι ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν (γ). Ὁμοίως διὰ τῶν προφήτην Ἰερεμίας, λέγει ὁ Κύριος πρὸς αὐτούς· „Καὶ δώσω ἐφ' ἡμᾶς ὀνειδισμόν αἰῶνιον, καὶ ἀτιμίαν αἰώνιον, ἢ τις ἐκ ἐπιλησθήσεται (δ)· μὲν τὰ ὅμματα ἡμῶν βλέπομεν, ὅτι ἐπληρώθησαν εἰς αὐτούς πάντα τὰ ῥητά.

Λοιπὸν διὰ δύο αἰτία ἐσύνθεσα τὸ το βιβλίον· ἓνα μὲν, ὅτι ἴσως ἀκούοντες μερικοὶ ἀπὸ αὐτῶν, Χριστιανὸς διαβάζοντας αὐτό, νὰ ἔλθωσιν εἰς τὸν ἐαυτόν τε· οἱ ἄθλιοι, νὰ γνωρίσωσι τὴν ἀλήθειαν. Καὶ κατ' ἄλλο, ὅπως ἰδὼν ὁ Χριστιανός, εἰς ποίαν πλάνην, καὶ ὁρμὴν θεϊκὴν, καὶ αἰώνιαν, καὶ ἀτελεύτητον, εὐρίσκειται ἡ συναγωγὴ τῶν Ἑβραίων, νὰ εὐχαριστήσῃ τῷ Θεῷ εἰς κάθε ὥραν, ὅτι δὲν ἐγεννήθη εἰς τὴν μεμισμένην πλάνην τῶν Ἑβραίων.

Ἀχρὶ τῶς ἐφανερώσω τὴν δευτέραν αἰτίαν, διατὶ κάμνεσιν οἱ Ἑβραῖοι τῶτον τὸν φόνον. Ἀπὸ τώρα ὅμως καὶ εἰς τὸ ἐμπροσθεν θέλω δεῖξαι καὶ τὴν τρίτην αἰτίαν.

Ἡ δὲ τρίτη αἰτία, διὰ τὴν ὅποιαν ἀνέφερον περαιτέρω,
εἶναι

(α) Ἰερεμ. Κεφ. 2. σίχ. 19. (β) Ψαλ. 54. σίχ. 21.
(γ) Δευτ. Κεφ. 28. σίχ. 37. (δ) Ἰερεμ. Κεφ. 25. σίχ. 40.

εἶναι ὅτι οἱ ῥαββίνοι εὐρίσκονται εἰς ἀμφιβολίαν διὰ τὸν Μεσσίαν. Διότι βλέποντες τὸν προφήτην Ἰερεμίαν λέγοντα δι' αὐτοῦ πνεύματος· „Ἐξέση ὁ θράνος ἐπὶ τῷ τῷ, καὶ ἐφοίξεν ἡ γῆ „σφόδρα· ὅτι δύο πονηρὰ ἐποίησεν ὁ λαός μου· ἐμὲ ἐγκατέλι- „πον πηγὴν ὕδατος ζῶντος, καὶ ὥρυξαν ἐαυτοῖς λάκκους συν- „τετριμμένους, οἱ δὲ θνήσκονται ὕδωρ συνέχειν (α). Οἱ ὅποιοι λόγοι ἐνεστῆναι τοις τοις τρόπος· δηλαδή τὸν Χριστὸν ἐγκατέλι- „πον, τὸν ὄντα πηγὴν ὕδατος τῷ βαπτίσματι, δι' ἃ ἀπολαμ- „βάνει ὁ ἄνθρωπος ζωὴν αἰώνιον. Καθὼς καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ λέγει. „Επὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθριψέ με, τὴν ψυχὴν με ἐ- „πέσρεψε (β). Καὶ ἐγκατέλιπον αὐτὸν οἱ Ἑβραῖοι· καὶ ὥ- „ρυξαν ἐαυτοῖς λάκκους, οἱ θνήσκονται ὕδωρ συνέχειν· ὅτι τὸν Ἰωσήφ ἐθρίψαν εἰς λάκκον ὕδωρ ἐκ ἔχοντα (γ). Ομοίως καὶ τὸν προφήτην Ἰερεμίαν ἐθρίψαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς λάκκον τινα ἐκ ἔχοντα ὕδωρ. Μετὰ τῷτο ἀκούοντες ἀκόμῃ αὐτοῖς, πῶς βοᾷ τὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τῷ Προφήτῃ Ἰεζεκιήλ, λέγοντος· „Καὶ ἐγὼ δηλῶθον ἐπὶ σέ, καὶ εἶδόν σε πεφνημένον ἐν τῷ αἵ- „ματί σε· καὶ εἶπά σοι, ἐκ τῷ αἵματός σε ἡ ζωὴ σε· καὶ εἶ- „πά σοι, ἐκ τῷ αἵματός σε ἡ ζωὴ σε. (δ). Διὼ φοραῖς λέ- „γει ὁ προφήτης ἐν τῇ ἑβραϊκῇ γραφῇ ἑβραϊκῶς, ἔτω· Βόση μαρλόχ βεδέμαιχ χαηή, Βόση μαρλόχ βεδέμαιχ χαηή· ἡ ὅποια προφητεία τοις τοις τρόπος ἐνοεῖται, δηλαδή ὁ Πατὴρ λέγει πρὸς τὸν Χριστὸν· „Καὶ ἐγὼ δηλῶθον ἐπὶ σέ, δηλαδή ἡ θεότης δηλῶθε διὰ τῇ ἀνθρωπότητος τῷ Χριστῷ, καὶ εἶδεν ὁ Πατὴρ τὸν Υἱὸν πεφνημένον ἐν τῷ αἵματι τῷ σώματος αὐ- „τῷ ἐπὶ τῷ σταυρῷ. Διότι ἡ θεότης δὲν ἵπαθε, ἀλλὰ μόνον ἡ ἀνθρωπότης. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς ὁ Πατὴρ πρὸς τὸν Υἱόν· „Καὶ εἶπά σοι ἐκ τῷ αἵματός σε ἡ ζωὴ σε, δηλαδή ἐν αἰώ- „νιᾳ ζωῇ. Καθάπερ ὁ ἴδιος Χριστὸς λέγει· Ὁ τρώγων με τὴν σάρκα, καὶ πίνων με τὸ αἶμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον (ε). Ο- „μοίως ἀκούοντες, ὅτι τὸ ἅγιον Πνεῦμα κράζει διὰ τῷ Προφήτῃ Ζαχαρίᾳ λέγοντος. „Καὶ σὺ ἐν αἵματι διαθήκης σε ἐξαπέσει- „πας δεσμίους σε ἐκ λάκκου ἐκ ἔχοντος ὕδωρ (ς)· ὁ ὅποιος λόγος

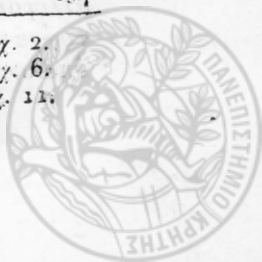
Α.

ἐξη-

(α) Περμ. Κεφ. 2. σίχ. 12. καὶ 13. (β) Ψαλ. 22. σίχ. 2.

(γ) Γέν. Κεφ. 37. σίχ. 24. (δ) Ἰεζεκ. Κεφ. 16. σίχ. 6.

(ε) Ἰωάν. Κεφ. 6. σίχ. 54. (ς) Ζαχαρ. Κεφ. 9. σίχ. 11.

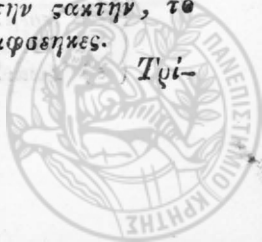

ἐξηγῆται, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, διὰ τῆ τιμῆς αἵματος αὐτοῦ, ὡς ἔχυσεν ἐπὶ τῆ σαρκὸς διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, ἡλευθέρωσε τὰς προπάτορας ἡμῶν, καὶ τὰς Προφῆτας ὡς ἦσαν δεδεδεμένοι εἰς τὸν λάκκον τῆ ᾗδε ἐκ ἔχοντα τὸ ὕδωρ τῆ βαπτίσματος. Καὶ αὐτὰς τὰς Προφητείας καὶ ἄλλα καλῶς γνωρίζοντες οἱ ῥαββίνοι, καθὼς ἐγνώρισεν ὁ Ἄννας καὶ ὁ Καϊάφας, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας, καὶ διὰ τὸν φθόνον τὸν ἐξαύρωσαν· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ οἱ τὴν αἵμα-
ρον παμπόνηροι ῥαββίνοι κατὰ πολλὰ καλῶς γνωρίζοντες, μόνον διὰ τὴν ὑπερημάνειαν, καὶ γαστριμαργίαν, ὡς βασιλεύουσιν εἰς αὐτὰς, δὲν θέλουν νὰ δεχθῶσι τὴν ἐν Χριστῷ πίσιν, ἀλλ' εἶπον ἄλλο μέσον.

Πρῶτον ὅτε περιτέμνουν τὸ βρέφος ὁκταήμερον, λαμβάνουσιν οἱ χαράμιδες ἓνα ποτήριον με κρασί, καὶ μίαν σαλαγματιὰν ἀπὸ τὸ αἷμα τῆ περιτομῆς βρέφους, καὶ μίαν σαλαγματιὰν ἀπὸ αἷμα Χριστιανῆ μαρτυρήσαντος, καὶ ἀφ' ἧ ἀνακατώσσει καλῶς, ἐμβάλλει ὁ χαράμος τὸν μικρόν τε δάκτυλον εἰς τὸ ποτήριον, καὶ ἔπειτα εἰς τὸ σῶμα τῆ βρέφους δύο φοραῖς, καὶ λέγει, „Καὶ εἰπά σοι ἐκ τῆ αἱματός σε ἡ ζωὴ σε. Διότι ἐμφυβάλλω διὰ τι ὁ Προφήτης λέγει δύο φοραῖς τὸ, Καὶ εἰπά σοι ἐκ τῆ αἱματός σε ἡ ζωὴ σε, καὶ διὰ τοῦτο βάλλω καὶ αἷμα ἀπὸ τὴν πληγὴν τῆς περιτομῆς σαρκὸς, καὶ αἷμα Χριστιανῆ μαρτυρήσαντος. Δηλαδή ἂν εἶπεν ὁ Προφήτης ταῦτα τὰ λόγια διὰ τὸ αἷμα τῆ Χριστοῦ, ὡς ὁ Χριστὸς εὔγαλε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὸν λάκκον τῆ ᾗδε ὡς δὲν ἦτον βαπτισμένοι με ὕδωρ, καὶ αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ τὸ βρέφος τῆτο, ἀβάπτιστον ὄν με ὕδωρ, νὰ σωθῇ με τὸ τῆ Χριστιανῆ μαρτυρησαντος αἷμα, ὡς εἶναι βαπτισμένον με ὕδωρ, καὶ ὡς ἐχέθη τὸ αἷμα τῆ διὰ βασάνων, ὡς καὶ τῆ Χριστοῦ. Ἄν ὁμοῦς λέγῃ διὰ τὸ αἷμα τῆς περιτομῆς ὁ Προφήτης, νὰ σωθῇ τὸ βρέφος με τῆτο τὸ ἐδικόν τε αἷμα ὡς ἔχυνε τώρα.

Δεύτερον, εἰς τὰς ἐννέα τῆ Ἰουλιᾶ μηνὸς, κάμνοντες τὸν θρήνον τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ καθημένοι κάτω ἐπὶ τὴν γῆν, αλείφονται εἰς τὸ μέτωπον με τὴν προειρημένην σάκην, καὶ τρώγουν ἓνα ἀγνὸν ψυμένον μαζὺ με ἐκείνην τὴν σάκην, τὸ ὅποιον φαγητὸν καλεῖται ἀπὸ αὐτῶν, σερδα ἀμαφωσκηες.

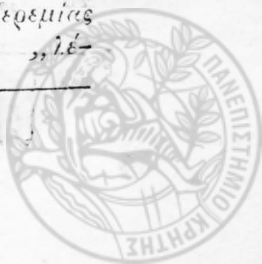
Τρί-

Τρίτον εἰς τὸ Πάσχα αὐτῶν ἐτοιμάζοντες ἄζυμα, μὲ τόσας καὶ τόσας πολλὰς αἰρέσεις διαβολικὰς, καὶ μὲ πολὺ μῖσος κατὰ τῶν Χριστιανῶν, κέμνουν καὶ ξεχωρίζα ἕνα ἄζυμον ψωμί, ἐν ᾧ βόλλουν ὀλίγην σάκην μὲ αἷμα μαρτυρησαντος Χριστιανῆ. Καὶ εἰς ἐκείνην τὴν ἐσπέραν ὅταν ἀρχίζῃ τὸ Πάσχα αὐτῶν, ἀφ' ἧς χορτασθῶσιν ἀπὸ πολλὰς βλασφημίας καὶ μέθας, ὑπόχρεως εἶναι κάθε Ἑβραῖος, ὅσον καὶ ὁ μικρότερος νὰ τρώγῃ ἀπὸ ἕνα κομμάτι ἀπ' ἐκεῖνο τὸ ἄζυμον ψωμί, ὅπῃ ἔχει μέσα αἷμα Χριστιανῆ μαρτυρησαντος· καὶ τὸ κομμάτι ἐκεῖνο πρέτει νὰ ᾖ μὲν μέγαν ὡς μίᾳ ἐλαίᾳ. Τέτοιο τὸ ἄζυμον ψωμί ἀπὸ αὐτῶν ὀνομαζέται, ἐφρηκομον.

Τέταρτον, ὅταν ἀποθάνῃ τινὰς ἀπὸ αὐτῆς, λαμβάνει ὁ Χαχάμος ἕνα ἀστράδι αὐγῆ, καὶ ὀλίγον αἷμα Χριστιανῆ μαρτυρησαντος, τὸ ὁποῖον ἀνεκατόντωντας φαντίζει ἐπὶ τὴν καρδίαν τῷ νεκρῷ, λέγων ὁ Χαχάμος τὸν ζῆλον ἀπὸ τὴν προφητείαν τῷ Ἰεζεκιήλ. „Καὶ φανῶ ἐφ' ὑμᾶς καθαρὸν ὕδωρ, „καὶ καθαρισθήσεσθε ἀπὸ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ἡμῶν — (α).

Πρὸς τέτοις εἰς τὴν ἐορτὴν ὅπῃ πανηγυρίζουσιν αὐτοὶ εἰς τὰς δεκατέσσαρας τῷ μὲν Ἰσραὴλ (Φεβρουάριος, πρὸς ἀνάμνησιν τῇ Μαρδοχαίᾳ καὶ Ἑσθῆρ, ὅπῃ ἠλευθέρωσαν αὐτὰς ἐκ χειρὸς τῷ Ἀμάν. Εἰς ταύτην (λέγω) τὴν ἐορτὴν ὀνομαζομένην ὑπ' αὐτῶν Πέρην, κέμνουν πολλὰς φόνους· διότι συνηθίζουσιν ἐν πρώτοις, ὅλοι ὅσοι εὐρίσκονται εἰς τὴν συναγωγὴν νὰ φονεύσῃ ἕνα Χριστιανὸν ἀντὶ τῷ Ἀμάν· καὶ βλασφημῶσι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν τὸν Χριστόν. Καὶ ἀφ' ἧς φονεύσῃ αὐτοὶ καίνα Χριστιανὸν ἀντὶ τῷ Ἀμάν, κέμνει ὁ ραββὶ οὗ καὶ οἱ μελόψωμοι τρίκωχα (μὲ τρεῖς ἄκρας), καὶ βάλει καὶ ὀλίγον αἷμα Χριστιανῆ ὅπῃ ἐφόνευσαν, εἰς αὐτά· ἔπειτα τὰ ξέλναι εἰς ὅλας τὰς Ἑβραϊκὰς, καὶ ὁ ἕνας εἰς τὸν ἄλλον, καὶ εἰς τὰς φίλως των· καὶ ὅσοι ἔχουσιν φίλους Χριστιανῆς, καὶ εἰς Χριστιανῆς τὰ ξέλνουν. Τέτοιο δὲ τὸ ξάλισμον, ἀπὸ αὐτῆς καλεῖται μεσλοῖαχ μέρες. Καὶ διὰ τὴν αἷμα ὅπῃ χύνουσιν αὐτοὶ προσφύτην ὁ προσφύτης Ἰερεμίας

„λέγον· Καὶ ἐν ταῖς χροσί σε εἰσέβησαν αἵματα ψυχῶν ἰ-
 θῶων (α). Ὁμοίως καὶ ὁ προφήτης Ἰεζεκιή σαφέστερον λέ-
 „γει· Οὕτως εἶπεν Ἀδωναῖ Κύριος ἐπὶ τῷ αἵματι φάρ-
 σθε ... καὶ αὐτὸ ἐκχεῖτε (β).

Κατ' ἀλήθειαν ὅλα ἐπληρώθησαν εἰς τὸ ἐβραϊκὸν γένος.
 Εἰς τὴν ἐσπέραν ἐκείνην τὴν ὀνομαζομένην τὴν αὐτῶν Πέ-
 ρημ, δὲν εἰσίσκεται κατένας Ἑβραῖος εἰς ὅλον τὸν κόσμον
 νὰ ἦναι μὲ τὰ σωσά τε, ἀλλὰ ὅλοι εἶναι ἔξω φρεσῶν· τότε
 πληροῦται κατ' αὐτῶν ἡ κατὰ τὴν Μωϋσέως ἡ λέξις· „Μα-
 „τάζει σε Κύριος παραπλήξια, καὶ ἀσυνεία, καὶ ἐκτάσει δι-
 „ανοίας (γ). Καὶ τότε κλέπτοντες πολλὰ παιδιά χριστιανὰ,
 τὰ κρατῶν σφαλισμένα ἕως εἰς τὸ Πάσχα αὐτῶν (διότι μὲ-
 τὰ τὴν Πέρην ἐορτὴν αὐτῶν δὲν ἀργεῖ τὸ Πάσχα), διὰ νὰ ἔ-
 χωσιν αἷμα Χριστιανῶ μαρτυρήσαντος εἰς ἄζυμα· εἰς δὲ τὴν
 Πέρην, δὲν πρέπει νὰ ἔχωσιν αἷμα Χριστιανῶ μαρτυρήσαν-
 τος, μόνον ἀντὶ τῷ Ἀμὴν πασχίζεσι νὰ φονεύσωσιν ἕνα Χρι-
 στιανόν. Ὅμως εἰς τὸ Πάσχα αὐτῶν, ἀντὶ τῷ Χριστῷ πρέπει
 νὰ βυσανίσωσι Χριστιανόν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐβασανίσθη·
 ὅθεν πιάνουσι μικρὰ παιδιά, ἕνα μὲν διὰ νὰ ἡμπορέσωσι νὰ
 τὰ βυσανίσωσι, καὶ κατ' ἄλλο διότι ὁ Χριστὸς ἐφύλαξε παρ-
 θενίαν. Καὶ διὰ ταύτην τὴν πράξιν αὐτῶν προεόρηκε τὸ ἁ-
 γιον Πνεῦμα διὰ τῷ προφήτῃ Ἰερεμίᾳ, λέγον· „Οἱ εὐρέθη-
 „σαν ἐν τῷ λαῷ μου ἀσεβεῖς καὶ παγίδας ἔστησαν, τῷ διαφθεί-
 „ραι ἄνδρας καὶ συνελάμβανον (δ).

Διὰ τὴν τοιαύτην αἱματοχυσίαν ἀπὸ πολλὰς τόπες εἶναι
 ἐξωρισμένοι· ἀπὸ τὴν Ἰσπανίαν ἐξωρίσθησαν, καὶ ἀπὸ ἄλλης
 τόπης· καθάπερ λέγει ὁ προφήτης Ἰεζεκιή ... εἰμὴ εἰς αἵ-
 μα ἡμαρτες, καὶ αἷμα διώζεται σε (ε).

Τὸ δὲ αἷτιον διὰ τὸ ὅποιον κάμνουσιν αὐτοὶ εἰς τὴν ἐορτὴν
 αὐτῶν Πέρην τὰ τρικώχα μελόψωμα, διὰ τὰ ὅποια προεφα-
 νέρωσα, καὶ τῷτο τὸ μυστήριον αὐτῶν θέλω φανερώσω εἰς τὰς
 Χριστιανὰς, καθὼς λέγει ὁ σοφὸς ὁ Σολομὼν εἰς τὴν σοφίαν
 τε· „Οὐκ ἀποκρύψω ὑμῖν μυστήρια, ἀλλὰ θήσω εἰς τὸ ἐμ-
 φανές

(α) Ἰερεμ. Κεφ. 2. στίχ. 34.

(γ) Δευτ. Κεφ. 28. στίχ. 28.

(ε) Ἰεζεκ. Κεφ. 35. στίχ. 6.

(β) Ἰεζεκ. Κεφ. 35. στίχ. 25.

(δ) Ἰερεμ. Κεφ. 5. στίχ. 26.

φανές (α). Ἐκείνα τὰ τρία καὶ μελῶσφι μεμιγμένα μετὰ αἷμα Χριστιανικόν, τὰ κάμνουν οἱ Ἑβραῖοι πρὸς περιγέλοιον τῶν Χριστιανῶν, ὅπως πιστεῖσαι τὴν ἁγίαν Τριάδα· καὶ διὰ τὴν ταπεινώσιν ὁ Θεὸς ὅλους τὺς Χριστιανούς, ὅπως ὁμολογῶσι τὴν ἁγίαν Τριάδα.

Διὰ τὴν τὴν σιλλογισμὸν αὐτῶν ἐπληρώθησαν εἰς αὐτὸ τὸ κατηραμένον γένος τῶν Ἑβραίων τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ τὰ λέγοντα διὰ τοῦ προφήτου Ἠσαΐου: „Πορεύθητι καὶ εἰπὸν τῷ „λαῷ τέτρω, ἀκοῇ ἀκέσσετε, καὶ ἔ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες „βλέψετε, καὶ ἔ μὴ ἰδῆτε· ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδίᾳ τοῦ λαοῦ „τέτρω, καὶ τοῖς ὤσιν αὐτῶν βαρέως ἤκουσαν, καὶ τὸς ὀφθαλμοὺς ἐκάμνυσαν, καὶ τ. λ. (β).

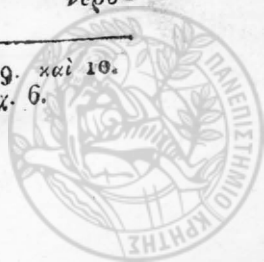
Βέβαια ἐπαχύνθησαν αἱ καρδίαι αὐτῶν, καὶ τὸς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμνυσαν· διότι πῶς δὲν βλέπων αὐτοὶ, ὅτι ὅλοι οἱ Προφῆται ἐκήρυξαν τὴν ἁγίαν Τριάδα; ἐν πρώτοις ὁ Ἀβραὰμ ὑπέδεχθη τρεῖς ἄνδρας εἰς ὁμοίωμα ἀνθρώπου, οἵτινες εἰσῆλθον ἐπ’ αὐτὸν. Καὶ εἶπεν Ἀβραὰμ: „Κύριε, εἰ ἄρα εὖρον χάριν ἐναντίον σου ... (γ)· καὶ δὲν εἶπεν ὁ Ἀβραὰμ, κύριοι μὲ εἰ ἄρα εὖρον χάριν ἐναντίον ὑμῶν ὡς εἰς τρεῖς. Ἀλλ’ εἶπε: „Κύριε μὲ, ὡς πρὸς ἓνα, μὴ ὅλον ὅπως ἦτον τρία πρόσωπα, διὰ τὴν δειξὴν ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον καὶ ἀχώριστον. Ὁμοίως καὶ ὁ ἴδιος Θεὸς λέγει πρὸς τὸν Μωϋσῆν: „Εγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τοῦ Πατρὸς σου, Θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ Θεὸς Ἰακώβ (δ). Βλέπομεν ὅτι εἰς κάθε ὄνομα ἀναφέρει καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, δυνάμενος τὴν εἰπεῖν τοιοῦτοτρόπως. Ἐγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων σου, τοῦ Ἀβραὰμ, τοῦ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ· διὰ τὸ ὁποῖον εἶναι φανερόν, ὅτι μόνον ἠθέλησεν ὁ Θεὸς τὴν ἀποκαλύψῃ τῷ Μωϋσῇ ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον· διότι λέγων: „Εγὼ εἰμι ὁ Θεὸς τοῦ Πατρὸς σου, φανερόν ἐστιν ἓνα Θεόν· „Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ, τὸν Πατέρα· „Θεὸς τοῦ Ἰσαὰκ, τὸν „Υἱόν· „Θεὸς τοῦ Ἰακώβ, τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Μετὰ ταῦτα ἅψ’ ἐφ’ ἑαυτὸν ὁ Θεὸς τῷ Μωϋσῇ τὴν ἁγίαν Τριάδα, φανερόν.

(α) Σοφ. Κεφ. 6. στίχ. 22.

(γ) Γεν. Κεφ. 18. στίχ. 3.

(β) Ἠσ. Κεφ. 6. στίχ. 9. καὶ 10.

(δ) Ἐξοδ. Κεφ. 3. στίχ. 6.

φερόντι καὶ ὁ Μωϋσῆς τοῖς Ἑβραίοις, διὰ τὰ ὁμολογῶσι τὸν Θεὸν τρισυπόστατον, λέγων· „*Αἰσε Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν, Κύριος εἰς ἐξί* (α).

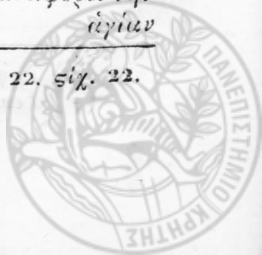
Οἱ δὲ Ἑβραῖοι τοῖς φοραῖς τὴν ἡμέραν ψάλλουσι τῶτον τὸν εἶχον· *Εἰ τῷ Μωϋσέως, ὅτι τὸ σύμβολον τῆς πίστεως εἶναι εἰς τὰς Ἑβραίας ἔτος ὁ εἶχος, ὅτι ἀναφέρει, Εἰς ἐξί, θέλοντες τὰ ἀρνηθῶσι τὴν ἀγίαν Τριάδα· ὅμως δὲν καταλαμβάνουσιν αὐτοί, ὅτι ἂν ἦτον ὁ σκοπὸς τῷ Μωϋσέως τὰ φανερώσει εἰς αὐτὰς ἓνα Θεὸν καὶ ὅχι τρισυπόστατον, ἤθελεν εἰπῆ ἐν συντόμῳ· „Αἰσε Ἰσραὴλ ἓνα Θεὸν, καὶ ἀρκετὸν ἡμπορεῖ τὰ ἦτον. Ὅμως αὐτὸς λέγει τοις τοτρόπως. „Αἰσε Ἰσραὴλ, „Κύριος ὁ Θεός ἡμῶν, Κύριος εἰς ἐξί. Διότι λέγων, Κύριος, φανερόντι τὸν Πατέρα (ὁ ὅποιος ἀπὸ ἡμᾶς τὰς Χριστιανὰς, „Ἅγιος ὁ Θεὸς ψάλλεται). Καὶ ὅτε λέγει ἀκόμη· „Ὁ Θεὸς ἡμῶν, φανερόντι, τὸν Υἱὸν (ὁ ὅποιος ἀπὸ ἡμᾶς ψάλλεται, „Ἄγιος Ἰσχυρὸς). καὶ ὅτε προσέθῃσι λέγων, Κύριος, φανερόντι τὸ Ἄριον Πνεῦμα (τὸ ὅποιον ἀπὸ ἡμᾶς ψάλλεται, „Ἄγιος Ἀθάνατος). Καὶ διὰ τὰ μὴ σοχάξῃται ὅτι εἶναι τρία πρόσωπα διηρημένα, προσέθῃσιν ὁ Μωϋσῆς λέγων, Εἰς ἐξί. Καθὼς καὶ ἡμεῖς ψάλλομεν, ἐλέησον ἡμᾶς, καὶ δὲν ψάλλομεν, ἐλεήσατε ἡμᾶς, ἀλλὰ, ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς πρὸς ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον.*

Ὅμοιως δικαιολογέμενοι οἱ Υἱοὶ Ῥαββὴν, ἐπειδὴ εἶχον οἰκοδομήσῃ βωμὸν πλησίον τῷ Ἰορδάνῃ, καθὼς γράφει εἰς τὴν βίβλον τῷ Ἰησὲ Ναυῇ· ἀπεκρίθησαν λέγοντες τοῖς χιλιάρχοις Ἰσραὴλ· „ὁ Θεός, Θεός, Κύριός ἐστι, καὶ ὁ Θεός, Θεός, Κύριος αὐτός οἶδε (β). Σαφῶς ἐφανέωσαν τὴν ἀγίαν Τριάδα δύο φοραῖς, καὶ ὑπερον λέγοντες, αὐτὸς οἶδε, φανερότερον ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον. Ὅμοιως καὶ ἡ Προφήτις Ἄννα, ἡ μήτηρ τῷ Προφῆτι· Σαμὴλ εἰς τὰς προσευχὰς αὐτῆς φανεροῖται τὴν ἀγίαν Τριάδα, λέγουσα· „Οὐκ ἔστι ἅγιος ὡς Κύριος (ὁ Πατὴρ), καὶ „ἐκ ἐστὶ δίκαιος ὡς ὁ Θεός ἡμῶν (ὁ Υἱός), καὶ „ἐκ ἐστὶν ἅγιος „τλήν σε (γ). Ἀγλαδὴ ἡ ἀγία Τριάς ὁμοόσιος καὶ ἀχώριστος. Παρομοίως καὶ ὁ Προφήτης Ἀβιδ εἰς πολλὰ μέρη ἀναφέρει τὴν ἀγίαν

(α) *Λευτ. Κεφ. 6. εἶχ. 4*

(β) *Ἰησ. Ναυῇ Κεφ. 22. εἶχ. 22.*

(γ) *Βασιλ. Α. Κεφ. 2. εἶχ. 2.*

ἀγίαν τριάδα λέγων· „Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ ἔθρανοι ἐξερεκίσθησαν, καὶ τῷ πνεύματι τῷ ζώοντος αὐτὸς πᾶσα ἡ δυναμις αὐτῶν (α). Ἰδὲ ἡ ἀγία τριάς ἀποκεκαλυμμένη εἶναι, καὶ ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ λόγος τῷ Πατρὶ. Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας λέγει· „Ἰδὲ τὸ ῥῆμα Κυρίου ἐγένετο αἰτεῖς εἰς οἰκτισμὸν, καὶ „ἐ μὴ βεληθῶσιν αὐτό (β). Εἰλεπε ἐν ἀνεγνωσα πῶς δι' ἀγίᾳ Πνεύματος προεῖδεν ὁ Προφήτης, ὅτι οἱ ποτηροὶ Ἑβραῖοι, δὲν θέλει δεχθῶσι τὸν Χριστὸν, ὅπως εἶναι ὁ λόγος τῷ Θ. Καὶ πάλιν· „Ἰδὲ αὐτοὶ λέγουσι πρὸς με· πᾶς ἐστὶν ὁ λόγος Κυρίου, „ἐλθέτω (γ). Δηλαδή χλευάζουσιν οἱ ποτηροὶ Ἑβραῖοι. Διότι ὁ Ἰερεμίας πάντοτε ἔλεγε καὶ λέγει αὐτοῖς. „Ὁ λόγος Κυρίου πρὸς με· ὅθεν χλευάζοντες τὸν Προφήτην λέγουσι· πᾶς εἶναι λοιπὸν ὁ Χριστὸς, τὸν ὁποῖον ἐνὶ λόγον τῷ Πατρὶ ἀνομάζεις; „ἐλθέτω. Καὶ πάλιν. Τάδε λέγει Κύριος· Ἰδὲ ἐγὼ ἐτάχω ἐπὶ τὸν λαὸν τῶτον κακὰ, τὸν καρπὸν τῆς ἀποστοφῆς αὐτῶν, ὅτι „τῷ λόγῳ με ἐ προσέσχεον, καὶ τὸν νόμον με ἀπόσαντο (δ). Ὁμοίως καὶ ὁ Μωϋσῆς προεφῆτευσεν τοῖς Ἑβραίοις, ὅτι δὲν θέλει δεχθῶσι τὸν Χριστὸν λέγων· „Καὶ ἐν τῷ λόγῳ τέτω ἐκ ἐ- „νεπιστεύσατε, Κυρίῳ τῷ Θεῷ ὑμῶν (ε). Καθὼς καὶ εἰς ἄλλο μέρος φανερόναι, ὅτι δὲν θέλει πιστεύσασιν εἰς τὸν Χριστὸν, λέγων· „Καὶ ἔσαι ἡ ζωὴ σε κρεμαμένη σοι ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σε· καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ ἐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σε (ς). Δηλαδή οἱ Ἑβραῖοι εἶδον τὸν Χριστὸν, ὅστις εἶναι ἡ αἰώνιος ζωὴ, καθὼς καὶ ὀλίγον κατωτέρω λέγει ὁ Προφήτης Μωϋσῆς· „Ὅτι ἐχὶ λόγος κενὸς ἔστος ὑμῖν. Ὅτι αὕτη ἡ „ζωὴ ὑμῶν . . . (ζ). Καθὼς ὁ ἴδιος Χριστὸς λέγει. „Ἐγὼ εἰ- „μι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ζωὴ. Ταύτην λοιπὸν τὸν ζῶν ἰδόντες οἱ Ἑβραῖοι κρεμαμένην ἐν τῷ σταυρῷ, φόβῳ, καὶ τρόμῳ συνέχονται νύκτα καὶ ἡμέραν καὶ τὴν σήμερον.

Πρὸς τέτοις λέγει πάλιν ὁ προφήτης Ἰερεμίας· „Λέγου- „σι τοῖς ἀπωθραμένοις τὸν λόγον Κυρίου (η). Λέγει καὶ ὁ Ἀ-
βακέμ·

(α) Ψαλ. 52. σίχ. 6.

(γ) Ἰερεμ. Κεφ. 17. σίχ. 15.

(ε) Δευτ. Κεφ. 1. σίχ. 52.

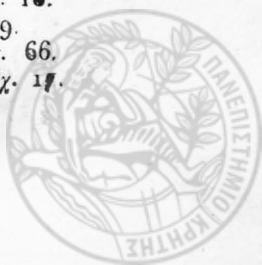
(ς) Δευτ. Κεφ. 32. σίχ. 47.

(β) Ἰερεμ. Κεφ. 6. σίχ. 10.

(δ) Αὐτ. Κεφ. 6. σίχ. 19.

(ς) Δευτ. Κεφ. 28. σίχ. 66.

(η) Ἰερεμ. Κεφ. 23. σίχ. 17.

βακέρμ. „Πρὸ προσώπῃ αὐτῷ πορεύεται λόγος (α). Λέγει ὁ Σολομών. „Ἰδὼρ βαθὺν λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρός, καὶ πηγὴ ζωῆς (β), δηλαδή ὁ Χριστὸς ὅπῃ εἶναι ὁ λόγος τῷ Πατρός, ἀνίστως εἰσέλθῃ εἰς τὴν καρδίαν τῷ ἀνθρώπῳ, ἔσται αὐτῷ πηγὴ τῆς αἰωνίας ζωῆς· καθὼς λέγει ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς πρὸς τὴν Σαμαρείτιδα. „Ὅς ἂν πῖν ἐκ τῷ ὕδατος, ἔ ἐγὼ „δῶσω αὐτῷ, ἔ μὴ διψῇ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ „δῶσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ... (γ). Δηλαδή τὸ ὕδωρ τῷ βαπτίσματος· καθὼς βοᾷ ὁ Προφήτης Ἠσαΐας κράζων τὰς ἀνθρώπους εἰς τὸ ἄγιον βάπτισμα, καὶ λέγων. „Οἱ διψῶντες πορεύεσθε εἰς ὕδωρ, ... (δ). δηλαδή εἰς τὸ ὕδωρ τῷ βαπτίσματος. Παρομοίως δὲ πρὸς προφῆται συμφώνως δι' ἐνὸς λόγου φωνάζουσι, λέγοντες. „Καὶ πορεύονται „ἔθνη πολλὰ, καὶ ἔρῃσι. Δεῦτε καὶ ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος τῷ „Κυρίῳ, καὶ εἰς τὸν οἶκον τῷ Θεῷ Ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖ ἡ „μῖν τὴν ὁδὸν αὐτῆς, καὶ πορευσόμεθα ἐν αὐτῇ· ἐκ γὰρ Σιών „ἐξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος Κυρίου ἐξ Ἱερουσαλὴμ (ε). Δηλαδή ὁ Νόμος ἐκ Σιών, ὁ δὲ Χριστὸς ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἐξῆλθε· καθὼς λέγει καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ. „Εὐλογητὸς Κύριος ἐκ Σιών, ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλὴμ (ς).

Ἀλλοι ἐποίησα διὰ πολλῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ λόγος τῷ Πατρός. Καὶ κατὰ τὸ ῥητὸν τῷ Δαβὶδ. „Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ ἔθνη ἐξερεώθησαν, δηλαδή μετὰ τὸν Χριστὸν, ὅπῃ εἶναι ὁ λόγος τῷ Πατρός· καθὼς λέγει ὁ υἱὸς αὐτῷ Σολομών. „Ἦνίκα ἡτοίμαζε τὸν θρανὸν συμπιρῆμην αὐτῷ (ζ)· ἄρα ἦτον ὁ Σολομών παρῶν, ὅταν ἡτοίμαζεν ὁ Θεὸς τὸν θρανόν; διὰ τῆτο φανερόν εἶναι, ὅτι ἐκ προσώπῃ τῷ Θεῷ ὁμιλεῖ ὁ Σολομών, ὅτι Σολομών ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ ἐννοεῖται, ἡ εἰρήνη, ὁ δὲ Χριστὸς εἶναι Κύριος τῆς εἰρήνης· καθὼς καὶ εἰς ἄλλο μέρος, ὅπερ προφητεύει διὰ τὸν τάφον τῷ Χριστῷ λέγων. „Ἰδὲ

(α) Ἀβαν. Κεφ. 5. στίχ. 5. (β) Παροιμ. Σολ. Κεφ. 18. στίχ. 4.

„Ἰδὼρ βαθὺν λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρός, ποταμὸς δὲ ἀναπηδῶν καὶ πηγὴ ζωῆς. Ἐκδ. τετρακλ. Δεσφ. 1750. — 51.

(γ) Ἰωάν. Κεφ. 4. στίχ. 14. (δ) Ἠσ. Κεφ. 55. στίχ. 1.

(ε) Ἠσ. Κεφ. 2. στίχ. 5. Μιχ. Κεφ. 4. στίχ. 2.

(ς) Ψαλ. 154. στίχ. 21.

(ζ) Παροιμ. Κεφ. 8. στίχ. 27.

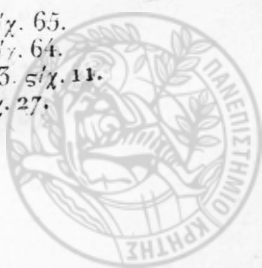
„Ἰδὲ ἡ κλίνη τῷ Σολομών, ἐξήκοντα δυνατοὶ κύβηθ αὐτῆς,
 „ἀπὸ δυνατῶν Ἰσραὴλ (α): δηλαδή ὁ τάφος τῷ Χριστῷ, ὅπως
 ὀνομάζεται Σολομών, ἐπειδὴ ἡ λέξις αὐτῇ ἐννοεῖται Κύριος τῆς
 εἰρήνης, ἦτον περιτριγυρισμένος μετὰ τὴν κασιδιάν τῷ Ἰσραὴλ
 διότι ὁ Πιλάτος δὲν ἠθέλησε νὰ δώσῃ τοῖς Ἑβραίοις στρατιώ-
 τας, λέγων: „Ἐχετε κασιδιάν ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ὡς
 „οἰδατε (β). Καὶ προσέθισιν ὁ Προφήτης Σολομών λέγων:
 „Πάντες κατέχοντες ῥομφαίαν, δεδιδαγμένοι πόλεμον. Ἀνὴρ ῥομ-
 „φαία αὐτῷ ἐπὶ μηρῶν αὐτῷ, ἀπὸ θάμβους ἐν νυξί (γ). Δηλαδή διὰ
 τὸν φόβον τῆς νυκτός, διότι εἶπον αὐτοὶ πρὸς τὸν Πιλάτον
 „φοβέσθαι, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτῷ νυκτός κλέ-
 „ψωσιν αὐτόν (δ). Ὁμοίως καὶ ὁ Δαβὶδ διὰ τῶτον τὸν φόβον
 αὐτῶν λέγει: „Ἐκεῖ ἐδεχίσαντο φόβον, ὃ ὅτι ἦν φόβος (ε).
 Καὶ βέβαια κἀνένας φόβος δὲν ἦτον. Διότι ποῖος εἶδε νὰ κλέ-
 ψῃ τινὰς νεκρὸν; Παρομοίως καὶ ἐκεῖ ὅπως προφητεύει ὁ Σο-
 λομών διὰ τὸν ἀκάνθινον σέφανον ὅπως ἔβαλαν οἱ μισοὶ Ἑ-
 βραῖοι ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῷ Χριστῷ λέγει: „Θυγατέρες Σιών ἐ-
 „ξέλθετε καὶ ἰδετε ἐν τῷ βασιλεῖ Σολομών, ἐν τῷ σέφανῳ ὃ ἐ-
 „σεφάνωσεν αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτῷ, ἐν ἡμέρᾳ νυμφευτικῆς αὐτῷ,
 „καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἐσφροσύνης καρδίας αὐτῷ (ς). Δηλαδή, ἐ-
 „ξέλθετε νυμφόφοροι γυναῖκες, καὶ ἰδετε τὸν Χριστὸν, τὸν βασι-
 λεῖα τῆς εἰρήνης, πῶς οἱ Ἑβραῖοι ἐσεφάνωσαν αὐτὸν μετὰ σέφανον
 ἀκάνθινον. Διότι τὸν Σολομώντα υἱὸν τῷ Δαβὶδ, δὲν ἐσεφά-
 νωσεν αὐτὸν ἡ μήτηρ τε, ἀλλὰ ὁ πατὴρ τε Δαβὶδ. Καὶ ὁ Προ-
 φῆτης Ζαχαρίας σαφέστερον λέγει: „Καὶ λήψῃ ἀργύριον, καὶ
 „ῥουσίον, καὶ ποιήσεις σέφανος, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν κεφα-
 „λὴν Ἰησοῦ τῷ Ἰωσεδὲν τῷ ἱερέως τῷ μεγάλῳ (ζ). Ἰωσεδὲν ἐν
 τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ, λέγεται δίκαιος. Δηλαδή ἐπὶ τὸν υἱὸν τῷ
 Θεῷ τῷ δίκαιῳ.

Ἐκ τούτων τῶν εἰρημέτων φανερὸν εἶναι, ὅτι ὅπως λέγει ὁ
 Σολομών: „Ἡτίνα ἡτοίμαζεν τὸν θρανὸν συμπαραλήμνη αὐτῷ (η)
 λέγει διὰ τὸν Χριστὸν. Καὶ ὅτι, ὅπως λέγει καὶ ὁ Δαβὶδ: „Τῷ

Ε

,,λόγῳ

- (α) Ὡ. Α. σμ. Ὡ. σμ. Κεφ. 5. σ'χ. 7. (β) Ματθ. Κεφ. 27. σ'χ. 65.
 (γ) Ὡ. Α. σμ. Ὡ. σμ. Κεφ. 5. σ'χ. 3. (δ) Ματθ. Κεφ. 27. σ'χ. 64.
 (ε) Ψαλ. 135. σ'χ. 5. (ς) Ὡ. Α. σμ. Ὡ. σμ. Κεφ. 5. σ'χ. 11.
 (ζ) Ζαχαρ. Κεφ. 6. σ'χ. 11. (η) Παροιμ. Κεφ. 8. σ'χ. 27.

„λόγῳ Κυρίῳ οἱ ἄνθρωποι ἐκτεθώθησαν (α), διὰ τὸν Χριστὸν Προφητεῖται, φανερόντων τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. καὶ πάλιν λέγων. „Καὶ τῷ Πνεύματι τῷ ἐξοματός αὐτῶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν (β). φανερόντι καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Ἴδὲ ὅτῃ ἀποδεικνυμένη ἔγινεν ἡ ἀγά Τριάς, ὁμοῦσιος καὶ ἀχώριστος.

Εὖν ὅμως τινὰς ἀκόμῃ εὐρίσκηται εἰς ἀμφιβολίαν καὶ δὲν ἐμπιστευηται εἰς τόσας ἀποδείξεις διὰ τὴν ἀγίαν τριάδα· ὁ τοιῦτος ἐλθέτω, καὶ ἀκυσάτω, καὶ ἄλλην ἀποδείξιν, ὅπε λέγει ὁ Δαβὶδ· „Ζῇ Κύριος, καὶ εὐλογητός ὁ Θεός· φανερόντων τὸν Πατέρα, καὶ τὸν Υἱόν. „Καὶ ὑψωθήτω ὁ Θεός τῆς σωτηρίας μου (γ). Τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Καὶ διὰ τὰ μὴ πλανηθῆς σοχαζόμενος, ὅτι τρεῖς εἶναι, προσέθῃσιν ἀκόμῃ ὁ Προφήτης λέγων· „Ὁ Θεός, ὁ διδὼς ἐκδικήσεις ἐμοί (δ). . . . ἀποδεικνύων ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον, καὶ ἀχώριστον. Καὶ πάλιν. „Ἐξεγέρθητι „Κύριε, καὶ πρόσχες τῇ κρίσει μου, ὁ Θεός μου, καὶ ὁ Κύριός μου, εἰς τὴν δίκην μου (ε)· Δηλαδή λεγὼν· „Ἐξεγέρθητι Κύριε, καὶ „πρόσχε· τῇ κρίσει μου· φανερόντι τὸν Πατέρα. „Ὁ Θεός μου, τὸν Υἱόν. „Καὶ ὁ Κύριός μου εἰς τὴν δίκην μου, τὸ ἅγιον Πνεῦμα.

Καὶ πάλιν λέγων ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Θεός, Θεῶν, Κύριος (ς). Φανερόντι τὸν Πατέρα, τὸν Υἱόν, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα· Καὶ διὰ τὰ μὴ σοχάξῃσαι ὅτι εἶναι τρεῖς, προσέθῃσι λέγων ἐνικῶς. „Ἐλάλησε καὶ ἐκάλεσε τὴν γῆν (ξ). . . ἀποδεικνύων ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον. Ὁμοίως καὶ ὁ Προφήτης Ἠσαΐας φανερόντι τὴν ἀγίαν Τριάδα ἐν τρισὶν ὑποστάσεσι, λέγων· „Κύριος κριτὴς ἡμῶν, Κύριος Ἀρχὼν ἡμῶν, Κύριος βασιλεὺς ἡμῶν (η). Καὶ διὰ τὰ μὴ σοχασθῆς, ὅτι εἶναι ξεχωρισμένα τὰ τρία πρόσωπα, προσέθῃσιν ἀκόμῃ λέγων· „Κύριος ἔσος σώσει ἡμᾶς (θ). ἀποδεικνύων ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον, καὶ ἀχώριστον. Καὶ πάλιν λέγων. „Καὶ Κύριος, Κύριος ἀπέσाल· „κέ· με, καὶ τὸ Πνεῦμα αὐτῶ (ι). Φανερόντι ἐνταῦθα σαφέ-
σερον

(α) Ψαλ. 52. σίχ. 6.

(γ) Ψαλ. 17. σίχ. 46.

(ε) Ψαλ. 54. σίχ. 23.

(ξ) Αὐτόθι.

(θ) Αὐτ.

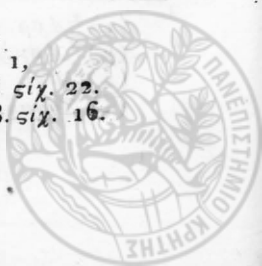
(β) Αὐτ.

(δ) Αὐτ. σίχ. 47.

(ς) Ψαλ. 49. σίχ. 1.

(η) Ἠσ. Κεφ. 53 σίχ. 22.

(ι) Αὐτ. Κεφ. 48. σίχ. 16.

σιρον καὶ συντομώτερον ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον καὶ ἀχώριστον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. ἡλαδή μετὸ, „Κύριος, Κύριος ἀπέσταλκέ με. τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν, καὶ ἵνα μὴ σοχασθῇς ὅτι εἶναι χωρισμένοι, ὁ Πατήρ, καὶ ὁ Υἱός, διὰ τὸτο προσέζησι λέγων. „Καὶ τὸ Πνεῦμα αὐτῷ ἀποδεικνύων ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον, ὁμοῦσιον, καὶ ἀχώριστον.

Διὰ τῆς εἰρημένης ταύτης προφητείας νὰ ἰμφοραχθῶσι τὰ σώματα τῶν Διρετικῶν, τὰ φλυαροῦντα, ὅτι ἀπὸ τὸν Χριστὸν κατ' ἰδίαν ἐκπορεύεται τὸ ἅγιον Πνεῦμα. „Λέγουσιν μετὰ προσοχῆς τὸν Προφήτην Ἠσαΐαν, ὅτι ἀφ' ἧ φανερώσει τὸν Πατέρα, καὶ τὸν Υἱόν, ἔπειτα λέγει. „Καὶ τὸ Πνεῦμα αὐτῷ καὶ δὲν λέγει καὶ τὰ πνεύματα αὐτῶν. Διὰ νὰ φανερώσῃ, ἓνα ἅγιον Πνεῦμα, ὅπῃ ἀπὸ τὸν Πατέρα ἐκπορεύεται, καὶ εἰς τὸν Υἱόν ἀναπαύεται.

Ἀκόμη εἶναι καὶ ἄλλαι πολλαὶ ἀποδείξεις εἰς τὰς Προφῆτας καὶ διὰ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, καὶ διὰ τὴν ἁγίαν Τριάδα· ἀλλὰ διὰ εὐκολίαν τῷ ἀναγνώστῃ, καὶ βραχυλογίαν, παύομαι.

Ἰδὲ ὅπῃ διὰ βοήθειας τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ ἀπέδειξα διὰ πολλῶν ἀποδείξεων τὴν πλάνην τῶν Ἑβραίων, καὶ ἀπεκάλυψα τὸ μυήριον αὐτῶν, τὸ μὴ γεγραμμένον· καθάπερ εἶπεν ὁ Προφήτης Μωϋσῆς μετὰ τόσας καὶ τόσας ἀράς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ Δευτερονόμιῳ, λέγων. „Καὶ ἐλεύσεται καθ' ἡμῶν μία ἀρά, μὴ γεγραμμένη ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ νόμῳ τῷ. „Καὶ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ πᾶσαν πληγὴν τὴν μὴ γεγραμμένην, καὶ πᾶσαν τὴν γεγραμμένην ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ νόμῳ τῷ, ἐπάξει Κύριος ἐπὶ σέ ... (α). Ἠλαδή ἡ κατάρα αὕτη ὅπῃ ἔχεις νὰ φανένωσι Χριστιανές, καὶ νὰ λαμβάνωσι τὸ αἷμα αὐτῶν, δὲν εἶναι γεγραμμένη εἰς κανένα βιβλίον· ἀλλὰ μόνον οἱ Πατέρες, καὶ οἱ ὑπαββίνοι ἀγίνωσιν ἐν λόγῳ εἰς τὰ παιδιὰ αὐτῶν, ἐπαπειλῶντες αὐτὰ μὲ μεγάλας καταράς, ὅπῃ ὑπανδρευόμενα, νὰ μὴ ἀποκαλύψωσιν εἰς τὰ ἀπλᾶ αὐτῶν παιδιὰ, ὅτε εἰς τὰς Χριστιανές, καὶ ἂν τύχῃ νὰ πέσωσιν εἰς μυστήρια κινδύνους, καὶ παιδείας πολλὰς. Καθὼς καὶ ἐμένα, ἐν φόβῳ τῷ Θεοῦ φανερόν, ὅταν εἴμην εἰς ἡλικίαν δεκα-

Ε 2

τριῶν

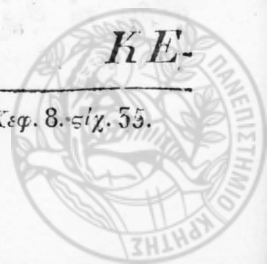

τριῶν χρόνων (διότι τότε ἀρχίζουσιν αὐτὰ νὰ βάλλωσι τὸ κέ-
ρατον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, καὶ τότε καὶ ἐμένα ὁ πατὴρ με μὲ
εἶχε βάλλῃ τὸ κέρατον ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, ὀνομαζόμενον ὑπὲρ
αὐτῶν τεφιλῆς), τότε λέγω μοι ἀπεκάλυψε φανερόντας μοι
ὁ πατὴρ με τὸ μυστήριον τῆς αἱματος, καὶ με κατηράτο ἐπὶ
ὅλων τῶν σοιχείων τῶ ἐρανῶ καὶ τῆς γῆς νὰ μὴ φανερώσω
τὸ μυστήριον τῆτο, ἕτε εἰς τὰς ἀδελφάς με. Καὶ ὅταν ὑπαν-
δρευόμενος θέλω ἔχῃ ἕως δέκα νύκτες, νὰ μὴ φανερώσω αὐτὸ
εἰς ὅλους, εἰμὴ μόνον εἰς ἓνα, ὅστις θέλει εἶναι σοφώτερος,
καὶ προκομμένερος, καὶ σταθερός, καὶ ἀσάλευτος εἰς τὴν πί-
σιν· εἰς δὲ τὸ θηλυκὸν γένος καθόλως νὰ μὴ φανερώσω. Ἡ
γῆ (εἶπε) νὰ μὴ σὲ δεχθῇ ἀνίσως ἡθελες ἀποκαλύψῃς τῆτο
τὸ μυστήριον, καὶ ἂν τύχῃ νὰ γένῃ καὶ Χριστιανὸς, νὰ μὴν
ἀποκαλύψῃς αὐτὸ τέκνον, μοι λέγει ὁ πατὴρ με. Ἀλλ' ἐγὼ
εἰς καιρὸν ὅπῃ ἐδεξάμην πατέρα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν
Χριστὸν, καὶ μητέρα τὴν ἀγίαν Ἐκκλησίαν, θέλω κηρύξῃ τὴν
ἐλήθειαν ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτῆς, καθὼς λέγει ὁ
σοφὸς Σειράχ· „Ἔως θανάτου ἀγωνίῃσαι περὶ τῆς ἀληθείας
(α).

Καὶ κατ' ἀλήθειαν εἰς μέγαν κίνδυνον ἤμην, καὶ ἀκόμη εὐρί-
σκομαι εἰς κίνδυνον θανάτου διὰ τὴν ἀποκάλυψιν τῆτε τῶ μυστη-
ρίου. Ἀλλ' ὅμως ἐγὼ βοῶ μετὰ τῶ ἀγίου Ἀποστόλου Παύλου λέ-
γων· „Τίς χωρίσει με ἀπὸ τῆς ἀγάπης τῶ Χριστοῦ; θλίψις, ἢ
„πενθοχωρία, ἢ διωγμὸς, ἢ λιμὸς, ἢ γυμνότης, ἢ κίνδυνος, ἢ
μάχαιρα (6); ἢ τὰ διάφορα κολασήρια; εὐδαιμία περισσασίς,
ὅτι ἡ ἐλπίς με ὁ Πατὴρ, καταφυγὴ με ὁ Υἱός, σκέπη με τὸ ἁγί-
ον Πνεῦμα, Τριάς ἀγία δόξασαι.

ΚΕ-

Ἐν πρώτοις ἃς ἀκώσωμεν τὴ λαλεῖ τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῶ Προφήτη Ἱερεμίου λέγον· „Ἐξέστη ὁ θρανός ἐπὶ τέτω, καὶ ἐ-
 „μριξεν ἡ γῆ ἐπὶ πλείον σφόδρα, ὅτι δύο πονηρὰ ἐποίησεν ὁ
 „λαός μου· ἐμὲ ἐγκατέλιπον πηγὴν ὕδατος ζωῆς, καὶ ὠρυξαν ἐ-
 „αυτοῖς λάκκους, συντετριμμένους, οἱ ἐδυνήσονται ὕδωρ συνέ-
 „χειν (α). Ἀλλὰ τὸν Χριστὸν πηγὴν ὕδατος ζωῆτος ἐγκατέλι-
 „πον· καὶ τὸν Ἰωσήφ ἀδελφὸν αὐτῶν ἐρύψαν εἰς λάκκον ὕδωρ
 „ἐκ ἔχοντα (β). Ὀμοίως καὶ τὸν Προφήτην Ἱερεμίαν ἐρύψαν εἰς
 „ἓνα λάκκον ἐκ ἔχοντα ὕδωρ (γ). Παρομοίως ἃς ἴδωμεν τὸν
 „Προφήτην Ἀμώς τι λέγει. „Τὰ δὲ λέγει Κύριος· ἐπὶ ταῖς τρι-
 „σὶν ἀσεβείαις Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν ἐκ ἀποστροφῆ-
 „σμαι αὐτὸν, ἀνθ' ὧν ἀπέδοντο ἀρχαῖοι δίκαιον, καὶ πένητα
 „ἔνεκεν ὑποδημάτων (δ). Ἀλλὰ τὸν Χριστὸν τὸν δίκαιον ἐ-
 „πώλησεν ὁ Ἰσάκ μετ' τριάκοντα ἀργύρια, καὶ τὸν Ἰωσήφ τὸν
 „πένητα ἀπέδοντο αὐτὸν οἱ ἀδελφοί, διὰ ὑποδήματα· διότι με-
 „εἴκοσι ἀργύρια, ὅπῃ ἔλαβον αὐτοὶ τιμὴν διὰ τὸν Ἰωσήφ, ἡγό-
 „ρασαν ὑποδήματα, καθὼς γράφει εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γραφὴν.

Ἐπεὶ οὖν φανερόν ἐστι τῶν ἀδελφῶν ἐκείνων ὅπῃ ἤ-
 „σαν μέτροι τῆς πώλησεως τῶ Ἰωσήφ δὲν ἡττώθησαν οἱ υἱοὶ
 „αὐτῶν εἰς τὰς ὑστερίνας ἡμέρας νὰ δεχθῶσι τὸν Χριστὸν, μεί-
 „ναντες εἰς τὴν πλάνην τῶν Ἑβραίων ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης.
 „Τώρα ἃς παρατηρήσωμεν, πόσοι ἀδελφοί, καὶ ποιοὶ ἦσαν εἰς τὴν
 „πώλησιν τῶ Ἰωσήφ· ἐμένα μοι φαίνεται, ὅτι λέγει ἡ Γραφή,
 „πῶς ἦσαν, ὁ Ραβὴν, Συμεὼν, Λευὶ, Ἰσάκ, Ἰσάακ, Ζα-
 „βουλὼν, Δαν, Νεφθαλεμ, Γὰδ, καὶ Ἀσὴρ, καὶ ἔτοι οἱ δέ-
 „κα ἐπώλησαν τὸν Ἰωσήφ· ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτῶν Βενιαμὴν ὁ νεώ-
 „τερος ἦτον εἰς τὸ ὀσπῆτιον τῶ πατρὸς τῶ Ἰακώβ· ὁ δὲ Ἐ-
 „φραὶμ καὶ Μανασσῆς, δὲν εἶχον γνησθῆν ἀκομή. Καὶ αὗται
 „αἱ τρεῖς φυλαὶ, δηλαδὴ ὁ Βενιαμὴν Ἐφραὶμ καὶ Μανασσῆς ἐ-
 „δέχθησαν τὸν Χριστὸν εἰς διάστημα τεσσαράκοντα χρόνων ἀπὸ
 „τὴν πώλησιν τῶ Χριστοῦ, ἕως ἐπὶ καιρῷ τῶ Τίτῳ Βασιλέως,
 „διὰ τὰς ὁποίας χρόνας προεῖπεν ὁ Θεὸς τῷ Προφῆτῃ Ἰεζεκιήλ,
 „λέγων· . . . Καὶ κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ δεξιὸν . . .
 „καὶ

(α) Ἱερμ. Κεφ. 2. στίχ. 12. καὶ 15. (β) Γέν. Κεφ. 37. στίχ. 24.

(γ) Ἱερμ. Κεφ. 38. στίχ. 6. (δ) Ἀμώς Κεφ. 2. στίχ. 6.

„καὶ λήψῃ τὰς ἀδικίας τῆ οἴκῃ· Ἰδὼ τεσσαράκοντα ἡμέρας,
 „ἡμέραν εἰς ἐναντίον· τέθεικά σοι (α). Διὰ αὐτὰς τὰς τρεῖς
 φυλάς προκρίτευσεν τὸν Θεὸν ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγων· „Ο
 „καθημένος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ ἐμφάνηθι, ἐναντίον Ἐφραΐμ καὶ
 „Βενιαμὴν, καὶ Μανασσῆ (β). Καὶ μὴ θαυμάζῃς ὅτι ὁ
 Δαβὶδ ἀναφέρει προτιότερον ἀπὸ τὸν Μανασσῆ τὸν Ἐφραΐμ,
 μὲ ὅλον ὅπῃ ὁ Μανασσῆς ἦτον πρωτότοκος (γ), διότι εἶναι ἐν
 μυστήριον τῆ ἁγίας Πνεύματος ὅτῃ ἀπεκάλυψε τῷ Δαβὶδ, πῶς
 ὅλη ἡ φυλὴ τῆ Ἐφραΐμ ἐέλθη τὸν Χριστόν, τῇ δὲ Μανασσῇ
 μόνον τὸ ἥμισυ τῆς φυλῆς αὐτῇ ἐδέχθη τὸν Χριστόν (δ)· τὸ
 δὲ ἕτερον ἥμισυ τῆς φυλῆς αὐτῇ ὅπῃ ἀπεκατέστησεν ὁ Μωϋσῆς
 μαζὺ μετὰ τὴν φυλὴν τῆ Ρεβὴν, καὶ Γὰρ πέραν τῆ Ἰορδάνου (ε),
 ἔμεινεν εἰς τὴν πλάνην διὰ τῆτο λοιπὸν ἀναφέρει ὁ Δαβὶδ
 προτιότερον τὸν Ἐφραΐμ· καθὼς καὶ εἰς τὰ τάγματα τῶν Ἐ-
 βραίων (ς), ἔβαλεν ὁ Μωϋσῆς τὴν φυλὴν τῆ Ἐφραΐμ προτι-
 ὀτερον ἀπὸ τὴν φυλὴν τῆ Μανασσῆ· ὁμοίως καὶ εἰς τὸν ἐγ-
 καισμὸν τῆ θυσιαστηρίου (ζ).

Παρομοίως καὶ ὅταν ἔμελλεν ὁ Ἰωσήφ τὸν Μανασσῆ καὶ
 τὸν Ἐφραΐμ εἰς τὸν Ἰακώβ πατέρα τε, διὰ τὰ τὴν εὐλογίαν πρὸ
 τῆ νῆα ἀποθάνῃ· ἔβαλε τὸν Μανασσῆ ἐκ δεξιῶν τῆ Ἰσραὴλ
 (η), τὸν δὲ Ἐφραΐμ ἐξ ἀριστερῶν· Ὁ δὲ Ἰσραὴλ ἐκτείνας τὰς
 χεῖρας τε στυροειδῶς, διὰ τὰ ἐλθῇ ἡ δεξιὰ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆ
 Ἐφραΐμ (θ), καὶ ἡ ἀριστερὰ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆ Μανασσῆ·
 καὶ ἐπειδὴ εἶπεν ὁ Ἰωσήφ τῷ πατρὶ αὐτῇ, ὅτι καὶ αὐτὸν
 τὸν τρόπον πάτερ, ὅτι ὁ Μανασσῆς εἶναι ὁ πρωτότοκος· ἀ-
 ἀποκρίνεται ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ λέγων· „Οἶδα τέκνον, οἶ-
 „δα. Καὶ ἔτος ἔσαι εἰς λαόν, καὶ ἔτος ὑψωθήσεται· ἀλλ' ὁ
 „ἀδελφὸς αὐτῇ ὁ νεώτερος μείζων αὐτῇ ἔσαι, καὶ τὸ σπέρμα
 „αὐτῇ ἔσαι εἰς πλῆθος ἐθνῶν (ι). Δηλαδή ὁ Μανασσῆς εἶ-
 ναι μὲν πρωτότοκος σωματικῶς, ὅμως πνευματικῶς μείζων αὐτῇ
 ἔσαι ὁ Ἐφραΐμ· διότι προεῖδεν ὁ γέρον τῷ πνεύματι, ὅτι τῇ

Ε-

(α) Ἰεζεκ. Κεφ. 4. σ'χ. 6.

(γ) Γέν. Κεφ. 41. σ'χ. 51.

(ς) Ἰησ. Ναυή. Κεφ. 22. σ'χ. 7.

(ζ) Ἀριθμ. Κεφ. 7. σ'χ. 48.

(θ) Αὐτ. σ'χ. 14.

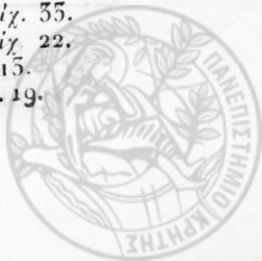
(β) Ψαλ. 79. σ'χ. 2.

(δ) Ἀριθμ. Κεφ. 52. σ'χ. 35.

(ς) Ἀριθμ. Κεφ. 10. σ'χ. 22.

(η) Γέν. Κεφ. 48. σ'χ. 15.

(ι) Αὐτ. Κεφ. 48. σ'χ. 19.

Ἐφραΐμ ὅλη ἡ φυλὴ θέλει δεχθῇ τὸν Χριστόν, τῷ δὲ Μανασσῇ μόνον τὸ ἥμισυ. Καὶ διὰ τῆτο ἐπέθηκεν ὁ Ἰακώβ τὰς χεῖρας τῆς χειροτονίας, ὅτι ἀπὸ τότε εἰκότισε τὸν χειρὸν τῷ Χριστῷ. Καθὼς λέγει ἡ Γραφή: „Καὶ ἔθηκε τὸν Ἐφραΐμ ἐμ, προσθεν τῷ Μανασσῇ (α). Δηλαδή εἰς τὰς παρεμβολὰς, καὶ εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τῷ θυσιαστηρίῳ. Ὁμοίως καὶ ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸ Λευ. ἐροῦμίον ἐλόγων τὰς δώδεκα φυλὰς τῷ Ἰσραὴλ πρὸ τῷ ναὶ ἀποθάνῃ λέγει: „Αὗται μυριάδες Ἐφραΐμ, καὶ αἰ-
„ται χιλιάδες Μανασσῇ (β). Ἐντεῦθεν βλέπομεν ποσὸν φανερὰ εἶδεν ὁ Μωϋσῆς καὶ Ἰακώβ, ὅτι ὅλη ἡ φυλὴ τῷ Ἐφραΐμ θέλει δεχθῇ τὸν Χριστόν, καὶ τῷ Μανασσῇ μόνον τὸ ἥμισυ. Διὰ τῆτο λέγει χιλιάδες Μανασσῇ, περὶ δὲ τῷ Ἐφραΐμ μυριάδες. Ὁμοίως καὶ ὁ πολλὸς τῷ πνεύματι Προφήτης Ἡσαΐας σαφέστερον λέγει: „Παιδίον ἐγενήθη ἡμῖν, Υἱὸς (δηλαδή ὁ Χριστός), καὶ ἐδόθη ἡμῖν, ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τῷ ὄμῳ αὐτῷ (δηλαδή ὁ τίμιος χειρὸς ὅτε δεσπόζει κατὰ τῶν ὀρατῶν τε, καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, τὸν ὅποιον ἐσῆκωσεν ὁ Χριστός ἐπὶ τῷ ὄμῳ αὐτῷ, ἕως εἰς τὸν Γολγοθὰ φέρων αὐτόν). Καὶ „καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτῷ μεγάλης βαλῆς Ἄγγελος, θαυμαστός, „σύμβελος, ἰσχυρὸς, ἐξουσιαστής, ἀρχὸν εἰρήνης ... καὶ γνώ- „σονται πᾶς ὁ λαὸς τῷ Ἐφραΐμ ... (γ). Ἰδὲ ὅτε καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας κατὰ πολλὰ σαφέως ἐφανερώσεν ὅτι ὅλη ἡ φυλὴ τῷ Ἐφραΐμ ἐδέχθη τὸν Χριστόν.

„Ἀπεσον ἀκόμη τι λαλεῖ τὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τῷ Προφῆτῃ Ἰερემίᾳ διὰ τὸν Ἐφραΐμ ... Ἐστὶν ἡμέρα κλήσεως απο- „λογημένων ἐν ὄρεσιν Ἐφραΐμ. (δ). Δηλαδή ἡ κλήσις πρὸς τὸν Χριστόν, καθὼς λέγει ὁ Χριστός: „Οἰδεῖς δύναται ἐλ- „θεῖν πρὸς με, ἐάν μὴ ὁ Πατὴρ ὁ πέμψας με ἐλάβῃ αὐτόν (ε). Καὶ ἡ κλήσις αὕτη ὅπερ λέγει ὁ Προφήτης, ἐν ὄρεσιν Ἐφραΐμ, δηλοῖ ὅτι ὁ Πατὴρ κράζει διὰ τῷ Χριστῷ Γιὼς αὐτῷ ὅλην τὴν φυλὴν Ἐφραΐμ. Καὶ διὰ τῆτο ἀκόμη προσέθηκεν ὁ Προφήτης λέγων: „Ἀνάστητε, καὶ ἀνάβητε εἰς Σιών πρὸς „Κύ-

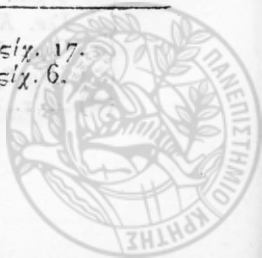
(α) Γέν. Κεφ. 48. σελ. 20.

(γ) Ἠσ. Κεφ. 9. σελ. 5. καὶ 8.

(ε) Ἰωάν. Κεφ. 6. σελ. 44.

(β) Λευτ. Κεφ. 55. σελ. 17.

(δ) Ἰερμ. Κεφ. 51. σελ. 6.

„Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν (α). Ὁμοίως καὶ ὀλίγον ἀνωτέρω λέγει Ἐρωτήσατε, καὶ ἴδετε, εἰ ἔτεκεν ἄρσεν (β); ἐμένα μοι γαίνεται ὅταν ἔργεν ὁ Χριστὸς ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῶν Ἑβραίων, καὶ ἐπῆγεν εἰς ἓν ὄρος πλησίον τινὸς ἀσείως καλλέμενον Ἐφραΐμ, ἵσως ὅλον ἐκείτο τὸ ὄρος νὰ ἦτον, διὰ τὸ ὁποῖον ἀναφέρει καὶ ὁ Ἱερουσίμ ἐδὼ, λέγων· „Ἐν ὄρεσιν Ἐφραΐμ. Καὶ ἰδὲ τί λέγει ἀκόμη τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆς Προφήτης Ἱερουσίμ· „Οὐ ἐγενόμην τῷ Ἰσραὴλ εἰς Πατέρα, „καὶ Ἐφραΐμ πρωτότοκος με εἰς (γ). Καὶ πάλιν „Τὶς ἀγαπητὸς Ἐφραΐμ, ἐμοὶ παιδίον ἐντροφῶν· ὅτι ἀνθ' ὧν οἱ λόγοι με ἐν αὐτῷ, μνηεῖα μνησθήσομαι αὐτῷ, διὰ τῆτο ἔσπευσά ἐπ' αὐτῷ, ἐλεῶν ἐλεήσω αὐτόν, φησὶ Κύριος (δ). Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ὡσηέ· „Ἐπιτραφῆσεται Ἐφραΐμ, „καὶ μεθυσθήσεται σίτῳ καὶ ἐξανθήσει ὡς ἄμπελος το μνημόσυνον αὐτῷ, ὡς οἶνος Αἰβάνας *). Μὲ ταῦτα τὰ λόγια εἰκονίζει ὁ Προφήτης, ὅτι ὁ Ἐφραΐμ θέλει ἐπιτρέψῃ ἀπὸ τὰς ἀμαρτίας τε πρὸς τὸν Χριστὸν, καὶ ὅτι θέλει χορτασθῇ ἀπὸ τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ· ὅτι ὁ σίτος καὶ ὁ οἶνος φανερόντες τὰ μυστήρια τοῦ Χριστοῦ. Τῆτο δὲ ὅπως λέγει ὁ προφήτης· „Καὶ ἐξανθήσει ὡς ἄμπελος ὁ Ἐφραΐμ, δηλοῖ ὅτι θέλει καρποφορήσῃ αὐτῷ· ὅτι Ἐφραΐμ ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ, ἐννοεῖται καρποφόρος. Μανασσῆς δὲ ἀλλησιμότης, ὅτι μόνον τὸ ἡμῖν τῆς φυλῆς τῆς Μανασσῆς ἐδέχθη τὸν Χριστόν, καθὼς προεφανέρωσα.

Δι' αὐτὸ δὲ ὅπως προείπον, ὅτι ὁ Ἐφραΐμ θέλει ἐπιτρέψῃ ἀπὸ τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ· ἔπειτα ὅτι πρὸ τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ ἡ φυλὴ τῆς Ἐφραΐμ ἐπροσκίνησε τὰ εἶδωλα· δὲν λέγω ἐγὼ, ἀλλ' ὁ Προφήτης εἶπαι παρών, δηλαδή ὁ Ὡσηέ, ὅς τις λέγει· . . . Ἐπλήθυνεν Ἐφραΐμ θυσιαστήρια, εἰς ἀμαρτιανέεινοντο αὐτῷ θυσιαστήρια ἡγαπημένα (ε). καὶ πάλιν. „Κατήκησεν Ἐφραΐμ Αἴγυπτον, καὶ ἐν Ἀβουρίοις ἀκάθαρτα φά-

Z

γοι-

(α) Ἱερμ. Κ.φ. 51. σ'χ. 6.

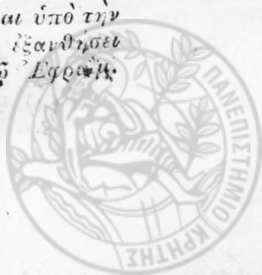
(β) Αὐτ. Κ.φ. 50. σ'χ. 6.

(γ) Αὐτ. Κ.φ. 51. σ'χ. 9.

(δ) Αὐτ. Κ.φ. 51. σ'χ. 20.

*) Ὡσηέ. Κ.φ. 14. σ'χ. 8. 9. Ἐπιτρέψεται καὶ καθίσταται ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ. ζήσονται καὶ μεθυσθήσονται σίτῳ καὶ ἐξανθήσει ὡς ἄμπελος· μνημόσυνον αὐτῷ, ὡς οἶνος Αἰβάνας τῷ Ἐφραΐμ.

(ε) Ὡσηέ. Κ.φ. 8. σ'χ. 11.

γονται(α). Δηλαδή θυσίαν εὐδωλικήν. Μὲ ὅλον τὸτο, μετὰ τὴν παρθεσίαν τῷ Χριστῷ ἐπέσχεψεν ἀπὸ τὰ εἰδωλα, καὶ ἐδέχθη τὸν Χριστόν, καὶ ἐπλήσθη τῶν μυσηρίων τῷ Χριστῷ. Ὁμοίως καὶ διὰ τὴν φυλὴν τῇ Βενιαμὴν λέγει ὁ Προφήτης Ἰερεμίας. „Ἐνισχύσατε υἱοὶ Βενιαμὴν ἐκ μέσσω τῆς Ἱερουσαλήμ . . . ὅτι κακὰ „ἐκκέκοφεν ἀπὸ βορρᾶ καὶ συντριβὴ μεγάλη γίνεται (β). Διότι ὁ Ἰερεμίας προῦδων τῷ πνεύματι, ὅτι ὁ Σατανᾶς ἐλεύσεται ἐκ τῆ σκοτεινῆς ἔδε ὡς ὀνομάζεται βορρᾶ, καὶ ὅτι εἰσέλυσεται εἰς τὸν Ἰσκαριώτην Ἰούδαν, καὶ εἰς τὰς Ἀρχιερεῖς τῶν Ἑβραίων, καὶ εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν αὐτῶν διὰ τὰ σαρκώσασθαι τὸν Χριστόν, κράζει διὰ ἁγίου Πνεύματος, ὡς ἡ φυλὴ τῇ Βενιαμὴν νὰ εὐδυναμωθῇ ἐν Ἱερουσαλήμ, διὰ τὰ μὴν ἵσται μέτοχος τῆ συμβολῆς αὐτῶν, Καθὼς μὴτε εἰς τὴν πώλησιν τῷ Ἰωσήφ, μὴτε ἔπειτα εἰς τὸ συμβόλιον τῆς συναγωγῆς τῶν Ἑβραίων ἐσάθη μέτοχος. Διότι λέγει ὁ Χριστός „Ἐν ᾧ μέτρον μετρεῖτε, „ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν, εἴτε διὰ καλὸν εἴτε διὰ κακόν (γ). Ἰδὲ ὡς διὰ βοήθειας τῆς ἁγίας Τριάδος ἐφάνερωσε διὰ πολλῶν καὶ λαμπρῶν ἀποδείξεων, ὅτι τῶν δέκα ἀδελφῶν ὡς ἦσαν εἰς τὴν πώλησιν τῷ Ἰωσήφ δὲν ἠξιώθησαν αἱ φυλαὶ αὐτῶν νὰ δεχθῶσι τὸν Χριστόν, καὶ ὅτι ἔμειναν εἰς τὴν πλάνην ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Ὅμως ὁ Ἰούδας ὁ τέταρτος υἱὸς τῷ Ἰακώβ κατ' ὅτι αὐτὸς ἠλευθέρωσε τὸν Ἰωσήφ ἀπὸ τὸν θάνατον, εἰς καιρὸν ὡς οἱ ἄλλοι ἠθέλον νὰ τὸν φονεύσωσι, λέγων πρὸς τὰς ἀδελφὰς αὐτῶν „Τι χρήσιμον ἐὰν ἀποκτείνωμεν „τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ κρυψώμεν τὸ αἷμα αὐτοῦ (δ); διὰ τὸτο ἠξιώθη, ὡς ὅχι μόνον καὶ ἡ φυλὴ τῇ ἐδέχθη τὸν Χριστόν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος Χριστὸς ἐσαρκώθη ἀπὸ τὴν φυλὴν αὐτῇ. Καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῷ Προφῆτῃ Δαβὶδ „Ἐμός „ἔστι Γαλαὰδ, καὶ ἐμός ἐστι Μανασσῆς, καὶ Ἐφραὶμ κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου. Ἰούδας βασιλεὺς μου (ε). Δηλαδή ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευνόντων Χριστός, ἐγεννήθη ἐκ φυλῆς Ἰούδα. Ἀκροῦσαι καὶ τί λέγει ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ ὁ πατὴρ τε πρὸς αὐτόν, ὅτε ἦτον νὰ ἀποθάνῃ „Ἰούδα, σὲ αἰνέσωσιν οἱ ἀδελφοί σου, αἰ-

χει-

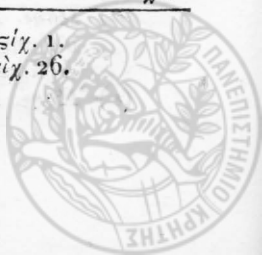
(α) Ὁσση. Κεφ. 9. σίχ. 15.

(γ) Ματθ. Κεφ. 7. σίχ. 2.

(ε) Ψαλ. 59. σίχ. 7.

(β) Ἰερου. Κεφ. 76. σίχ. 1.

(δ) Γέν. Κεφ. 37. σίχ. 26.

„Χεῖρές σε ἐπὶ κότῃ τῶν ἐχθρῶν σε (α). Δηλαδή θέλει γεννηθῇ ὁ Χριστὸς ἐκ φυλῆς Ἰσδα, ὁ ὁποῖος θέλει βάλῃ τὰς χεῖρας τὰς κατὰ τῆς δυνάμεως τῆ σκότης, ὅταν θέλει ἐνγάλῃ τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆ ἁδῆ. Προστίθῃσιν ἀκόμῃ ὁ Ἰακώβ πρὸς τὸν Ἰσδα λέγων· „Προσκυνήσεσσι σοι οἱ υἱοὶ τῆ πατρὸς σε (β). Δηλαδή θέλῃσι προσκυνήσῃ τὸν Χριστὸν, ὅς τις ἐξελεύσεται ἐκ φυλῆς Ἰσδα. Βλέπε τὸν φωτισμὸν τῆ ἁγίας Πνεύματος. Δὲν λέγει ὁ Πατριάρχης, προσκυνήσεσσι σοι οἱ ἀδελφοί σε, ἀλλὰ, οἱ υἱοὶ τῆ πατρὸς σε. Διότι προεῖδεν ὁ γέρον δι' ἁγίας Πνεύματος, ὅτι οἱ ἄλλοι ἀδελφοὶ τῆ Ἰσδα δὲν θέλῃσι δεχθῶσι τὸν Χριστὸν, ἀλλὰ μόνον ἡ φυλὴ τῆ Ἐφραῖμ, τῆ Βενιαμὴν, καὶ τὸ ἥμισυ τῆ Μανασσῆ· οἱ δὲ ἐπίλοιποι ἐκ ἐδέχθησαν τὸν Χριστὸν. „Οὐ μόνον ἐκείνοι ὅπως ἐγεννήθησαν ἀπὸ τὰς παιδίσκας, ἀπὸ τῆν Βαλλὰν, καὶ Ζελεάν (γ). Δηλαδή ὁ Δὰν, Νεφθαλίμ, Γὰδ, καὶ Ἀσὴρ δὲν ἐδέχθησαν τὸν Χριστὸν· ἀλλὰ καὶ ἐκείνοι ὅπως ἐγεννήθησαν μὲ τὸν Ἰσδαν (δ) ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς μητρὸς τῆς Λείας. Δηλαδή ὁ Ρεβὴν, ὁ Συμεὼν, ὁ Λευὶ, ὁμοίως δὲν ἐδέχθησαν τὸν Χριστὸν. Καὶ διὰ τῆτο εἶπεν ὁ Πατριάρχης, „Προσκυνήσεσσι σοι οἱ υἱοὶ τῆ πατρὸς σε, καὶ ὅχι οἱ ἀδελφοί σε. „Αἰέσον τὴν προστίθῃσιν ἀκόμῃ ὁ Ἰακώβ λέγων· „Σκύμνος λέοντος Ἰσδα· ἐκ βλαστῶν νύμφης ἀνέβης (δηλαδή δὲν ἔφησε νὰ φανεύσωσιν οἱ ἀδελφοί τὸν Ἰωσήφ)· ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἐγερεῖ αὐτὸν (ε); Ἐδὼ προσφῆτευσεν ὁ Ἰακώβ διὰ τὸν θάνατον τῆ Χριστοῦ. Διότι λέγων, Ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη ὡς λέων, φανερόναι ὅτι τὸ σῶμα τῆ Χριστοῦ θέλει ἀναπανθῇ εἰς τὸν τάφον. Καὶ αὐτὸ ὅπως λέγει· καὶ ὡς σκύμνος τίς ἐγερεῖ αὐτόν; φανερόναι ὅτι ὁ Χριστὸς θέλει σηκωθῇ ἐκ τῆ ὑπνῶ μετὰ τῆ σώματος αὐτοῦ ὡς σκύμνος λέοντος ὀλίγωρα, καὶ δὲν θέλει ἔχῃ χρεῖαν ὅπως ἄλλος τις νὰ τὸν ἐγείρῃ, ἀλλὰ ὅτι μόνος θέλει σηκωθῇ ὡς Θεός.

Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγει· „Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου, ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα, ἐξεγερθήσονται ὄργανα.

(α) Γέν. Κεφ. 49 σίχ. 8.

(β) Αὐτ.

(γ) Αὐτ. Κεφ. 50. σίχ. 4. καὶ 9.

(δ) Αὐτ. Κεφ. 29. σίχ. 52, 53, 54.

(ε) Αὐτ. Κεφ. 49. σίχ. 9.

„θρσ(α)· ἡ ὁποία Προφητεία κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐννοεῖται. „Οταν λέγει Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου. ὁ πατὴρ λέγει πρὸς τὸν Χριστὸν. „Οτι ἡ δόξα τῷ πατρὶ ἐστὶν ὁ υἱός· ἀφ' ἧς οὐμὶν οὐ πατὴρ, λαλεῖ καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα πρὸς τὸ σῶμα τῷ Χριστῷ, ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα. Δηλαδή διὰ τὴν ἡχολογῶσι δια τῶν λόγων ἡδὲ καὶ πνευματικῶν καὶ ἀποκρίνεται ὁ Χριστὸς λέγων, ἐξεγερθήσομαι ὁρθρσ· καὶ κατ' ἀλήθειαν ἀνέστη ὁ Χριστὸς πρῶτ'· καθὼς λέγει πάλιν ὁ Δαβὶδ εἰς ἄλλο μέρος ὡς ἀπὸ προσώπου τῷ Χριστῷ· „Τὸ πρῶτ' εἰσακθεῖς τῆς „φωτῆς μου, τὸ πρῶτ' παραστήσομαί σοι . . . (6)· καὶ πάλιν. „Καὶ ἐξηγέρθη, ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος, ὡς δυνατὸς καὶ κεκρα- „παληκῶς ἐξ οἴνου (γ). Λέγει καὶ ὁ Σολομὼν· „Ἐγὼ καθεύ- „δω, καὶ ἡ καρδιά μου ἀγρυπνεῖ (δ). Λέγει καὶ ὁ Προφήτης „Ιερεμίας ἐν προσώπῳ τῷ Χριστῷ· . . . ἐξηγέρθη, καὶ εἶδον, „καὶ ὁ ὕπνος μου ἦδ' ἐμοὶ ἐγενήθη (ε).

Τώρα ἂς ἐπιστρέψωμεν πάλιν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῷ λόγῳ μας· ὅπως εὐλογεῖ ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰδὰ λέγων· „Ὅτε ἐκλείπει ἄρχων ἐξ Ἰδὰ, καὶ ἡγέμενος ἐκ τῶν „μυθῶν αὐτῷ, ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, καὶ αὐτὸς „προσδοκία ἐθνῶν (ς). Δηλαδή ἡ Ἱερουσόλημ καὶ ἡ βασιλεία ἐξ Ἰδὰ δὲν θέλει λείψῃ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Χριστὸς ὅπως εἶναι ἡ προσδοκία τῶν ἐθνῶν, καὶ ὅχι τῶν Ἑβραίων· καθὼς φανερώς βλέπομεν, ὅτι ἀμέσως ὅπως ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, εὐ- θὺς ἔλειψεν ἀπὸ αὐτῆς ἡ βασιλεία καὶ ἡ Ἱερουσόλημ.

Ὁ Πατριάρχᾳ ! ὁ γέρον Ἰακώβ ! ἄρα δὲν ἔξευρες ἐσὺ, ὅτι τὸ γένος τῶν Ἑβραίων εἶναι σκληροτράχηλον, ἀπ' ἀρχῆς ἄπιστον ! καθὼς εἶπε καὶ ὁ Μωϋσῆς πρὸς αὐτό. „Ἀπειθῆντες ἦτε τὰ πρὸς Κύριον, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγνώσθη ὑμῖν (ζ). Οὐ θέλεσι πιστεῦσαί σοι μόνον ἐν ἐνὶ σημείῳ. Διὰ δύο ἢ τριῶν μαρτυριῶν δὸς ἔτι αὐτοῖς καὶ ἕτερον ση- μεῖον, ἵνα γινῶσι τίς ἐστὶν ὁ προσδοκώμενος ὑπὸ τῶν ἐθνῶν. Λέγει ἀπ' ἐδῶ καὶ ἔμπροσθεν ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ· Δεσμεύ-

ων

(α) Ψαλ. 56. στίχ. 8.

(6) Ψαλ. 5. στίχ. 3.

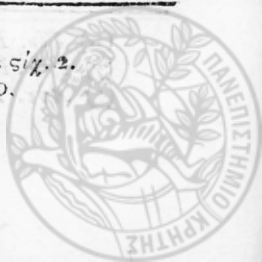
(γ) Ψαλ. 77. στίχ. 65.

(δ) Ἀσμ. ἀσμ. Κεφ. 5. στίχ. 2.

(ε) Ἱερμ. Κεφ. 51. στίχ. 26.

(ς) Γεν. Κεφ. 49. στίχ. 10.

(ζ) Δευτ. Κεφ. 9. στίχ. 24.

ων πρὸς ἄμπελον τὸν πῶλον αὐτῆ, καὶ τῇ ἔλκει τὸν πῶλον τῆς ὄρε αὐτῆ (α).

Ἡ δὲν ἐφεῖρον οἱ Μαθηταὶ τῷ Χριστῷ μίαν ὄνον, μὲ πῶλον αὐτῆς δεδεμένην πρὸς ἄμπελον (β);

Καὶ προστίθουσιν ἀκόμη ὁ Πατριάρχης Ἰακὼβ καὶ ἄλλο σημεῖον λέγων· „Πλυνεὶ ἐν οἴνῳ τὴν σολὴν αὐτῆς, καὶ ἐν αἵματι σαφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτῆς (γ)· „Ὅτι περιέβηκαν „αὐτῷ γλαμίδα κοκκίνην (δ). Καὶ μὲ αὐτὸν τὸν λόγον, ὅτι θέλει πλύνῃ ἐν αἵματι σαφυλῆς τὴν περιβολὴν αὐτῆς, ἀπὸ τότε εἰκόνισεν ὁ Πατριάρχης, ὅτι ἐκ τῶ οἴνου ὡς θυσιάζεται εἰς τὸ ἅγιον θυσιάζηριον μεταβάλλεται εἰς τὸ αἷμα τῷ Χριστῷ.

Ὅμοιος καὶ ὁ Μωϋσῆς πρὸ τῆς θανάτε αὐτῆς, ὅτε εὐλογεῖ τὰς δώδεκα φυλὰς τῷ Ἰσραὴλ λέγων διὰ τὸν Ἰῶδα· „Εἰσάγεσον Κίριε τῆς φωνῆς τῷ Ἰῶδα, καὶ εἰς τὸν λαὸν αὐτῶν, τῷ εἰσελθοῦσι αὐν (ε)· παρακαλεῖ τὸν Χριστὸν νὰ ἐνσαρκωθῇ ἀπὸ τὴν φυλὴν τῷ Ἰῶδα· διότι δὲν ἄφησεν ὁ Ἰῶδας τὰς ἄλλας ἀδελφὰς αὐτῆ νὰ φονεύσωσι τὸν Ἰωσήφ· μὲ ὅλον ὡς καὶ ὁ Ῥαβὴν ὁ πρωτότοκος εἶπεν· „Οὐ πατάξομεν αὐτὸν „εἰς ψυχὴν (ς). Ὅμως ἐπειδὴ ἐκοιμήθη μετὰ Βαλλὰς τῆς παλαιοῦς τῆς πατρὸς αὐτῆ Ἰακὼβ (ξ), δὲν ἠξιώθη νὰ γεννηθῇ ἐκ τῆς φυλῆς τῆς ὁ Χριστὸς· διότι ἄκασον τί λέγει ὁ Ἰακὼβ πρὸς αὐτόν· „Ῥαβὴν πρωτότοκός μου, σὺ ἰσχύς μου, καὶ ἀρχὴ τέκνων μου· σκληρὸς φέρεσθαι, καὶ σκληρὸς αἰθαδῆς. ἀνέβης γὰρ ἐπὶ τὴν κοίτην τῆς πατρὸς σε, τότε ἐμίανας τὴν „εὐσπομένην ἐ ἀνέβης (η). Καὶ μὲ ὅλον ὡς καὶ ὁ Ἰῶδας ἡμάρτηκε μὲ τὴν νύμφην τῆς Θάμαρ (θ), ὅμως ἔπειτα ἐπειδὴ ἐξομολόγησε τὴν ἁμαρτίαν τῆς, καὶ εἶπε· „Δεδικαίωται Θάμαρ, ἡ ἐγὼ (ι), ἐσυγχωρήθη, ὅτι μεγάλη εἶναι φίλοι μου ἡ ἐξομολόγησις· ὅτι ἡ λέξις Ἰῶδα ἐξηγεῖται ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ, ἐξομολόγησις. Ὅμοιος καὶ ὁ Ἰῶδας ὁ προδότης ἐ-

ξομα-

(α) Γεν. Κεφ. 49. σίχ. 11.

(γ) Γεν. Κεφ. 49 σίχ. 11.

(ε) Δευτ. Κεφ. 55 σίχ. 7.

(ς) Γεν. Κεφ. 35. σίχ. 21.

(θ) Αὐτ. Κεφ. 38. σίχ. 18.

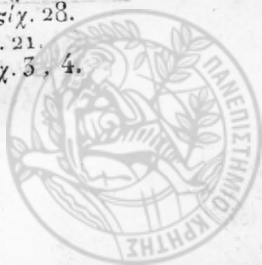
(β) Ματθ. Κεφ. 21, σίχ. 2.

(δ) Ματθ. Κεφ. 27. σίχ. 28.

(ς) Γεν. Κεφ. 37. σίχ. 21.

(η) Αὐτ. Κεφ. 49. σίχ. 3, 4.

(ι) Αὐτ. σίχ. 26.

ξομολόγησε τὴν ἁμαρτίαν τε πρὸς τὰς Ἀρχιερεῖς λέγων· „Ἡ
 „μαρτον παραδὲς αἷμα ἀθῶον (α)· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφεμάσθη,
 κατεδικάσθη. Ἀλλ' ἀνίσως ἤθελεν εἰπῆ, Κύριε συγχώρησόν με,
 βέβαια ἤθελε συγχωρηθῆ ἀπὸ τὸν Θεόν· καθὼς καὶ ὁ Πέ-
 τρος τρεῖς φοαῖς ἀνῆλθε τὸν Χριστόν· ὅμως ἀφ' ἧ μετενό-
 ησε καὶ ἔκλαυσε πικρῶς (β), ὁ Θεὸς τὸν ἐσυγχώρησε.

Πρὸς τῆτοις ἄκουσον τί λέγει ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Προφή-
 την Ἰεζεκιήλ· „Τις ἀνθρώπε, λάβε σεαυτῷ ῥάβδον, καὶ
 „γράψον ἐπ' αὐτήν τὸν Ἰάδα, καὶ τὰς νύκτας Ἰσραὴλ τὰς
 „προσκαιμένας πρὸς αὐτόν· καὶ ῥάβδον δευτέραν λήψη σεαυ-
 „τῷ, καὶ γράψῃς αὐτὴν τῷ Ἰωσηφ, ῥάβδον Ἐφραΐμ, καὶ
 „πάντας τὰς νύκτας Ἰσραὴλ τὰς προσκαιμένας πρὸς αὐτόν (γ).
 Ὅμοιως λέγει ὁ Θεὸς διὰ τῷ Προφήτῃ Ὡσηέ· „Τί σοι ποι-
 „ήσω Ἐφραΐμ; τί σοι ποιήσω Ἰάδα; τὸ δὲ ἔλεος ὑμῶν ὡς
 „νεφέλη πρωΐνῃ, καὶ ὡς δρόσος ὀρθρινῇ πορευομένη (δ).
 Φανερόν εἶναι, ὅτι ἐκεῖναι αἱ δύο φυλαὶ δηλαδὴ τῷ Ἰάδα καὶ
 τῷ Ἐφραΐμ θέλει σωθῆ περισσότερον ἀπὸ τὰς ἄλλας. Ὁ-
 μως νὰ μὴ σοι φαῖν θαυμαστόν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Ἰάδας εἶπε
 πρὸς τὰς ἀδελφὰς αὐτῶν· „Λεῦτε ἀποδώμεθα αὐτόν (ε)·
 ὁ δὲ Ἐφραΐμ δὲν ἦτον γεγεννημένος τότε, διατὶ ἐσαρκώθη
 ὁ Χριστὸς ἐκ φυλῆς Ἰάδα, καὶ ὄχι ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ. Ἀκου-
 σον τί λέγει ὁ Προφήτης Ὡσηέ· „Μέτοχος εἰδώλων Ἐφρα-
 „ΐμ, ἔθηκεν ἑαυτῷ σκάνδαλα (ς). Ἀποδεικνύεται ἐκ τῆτος
 ὅτι ἡ φυλὴ τῷ Ἐφραΐμ πρὸ τῆς παρουσίας τῷ Χριστῷ ἐπρο-
 σκύνησε τὰ εἰδῶλα, καὶ διὰ τῆτο δὲν ἡξιώθη νὰ ἐνσαρκωθῇ
 ὁ Χριστὸς ἐκ τῆς φυλῆς τῆς. Ἡ δὲ φυλὴ τῷ Ἰάδα δὲν ἔκλινε
 νὰ προσκυνῇ τὰ εἰδῶλα, καὶ διὰ τῆτο ἡξιώθη νὰ γεννηθῇ
 ὁ Χριστὸς ἐκ τῆς φυλῆς τῆς, καθὼς γράφει εἰς τὸ πρῶτον βι-
 βλίον τῶν Παραλειπομένων· „Καὶ υἱοὶ Ρεβὴν πρωτοτόκος
 „Ἰσραὴλ· ὅτι ἔτος ὁ πρωτότοκος, καὶ ἐν τῷ ἀναβῆναι ἐπὶ
 „τὴν κοίτην τῷ πατρὸς αὐτῶν· ἐκ ἐγγεναλογήθη εἰς
 „πρωτοτόκια. Ὅτι Ἰάδας δυνατὸς ισχύϊ, καὶ ἐν τοῖς ἀδελ-
 „φοῖς

(α) Ματθ. Κεφ. 27. σίχ. 4.

(γ) Ἰεζεκ. Κεφ. 57. σίχ. 16.

(ε) Γέν. Κεφ. 57. σίχ. 27.

(β) Λύτ. Κεφ. 26. σίχ. 75.

(δ) Ὡσηέ. Κεφ. 6. σίχ. 4.

(ς) Ὡσηέ. Κεφ. 4. σίχ. 17.

„φοῖς αὐτῆ, καὶ εἰς ἡγόμενον ἐξ αὐτῆ (α). Καθὼς εὐρίσκομεν καὶ εἰς τὰς παρεμβολὰς τῆ Ἰσραὴλ, ὅτι τὸ τάγμα τῆ Ἰῶδα (β) ἐπροπορεύετο πρῶτον ἔμπροσθεν τῆ τάγματος τῆ Ρεβὶν, με ὁλονόπῃ αὐτὸς παρεκίνησε τὰς ἀδελφάς τε καὶ πωλήσωσι τὸν Ἰωσήφ· διότι ἡ πώλησις τῆ Ἰωσήφ μετὰ τὴν οἰκονομίαν τῆ Θεᾶ ἔγινε, διὰ τὴν μὴν ἀποθάνῃ ἔπειτα ὁ Ἰακώβ με ὄλγῃ τὰς υἱὰς τε ἀπὸ τὴν πείναν, καθὼς λέγει καὶ ὁ Δαβὶδ· „Ἀπέστειλεν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἄνθρωπον, εἰς δόλον „ἐπράθη Ἰωσήφ (γ). Καθὼς καὶ ὁ ἴδιος Ἰωσήφ ὕστερον λέγει πρὸς τὰς ἀδελφάς τε· „Νῦν ἐν μὴ λυπεῖσθε, μηδὲ σκληρὸν ἰμὶν φανήτω, ὅτι ἀπέδοσθέ με ὧδε· εἰς γὰρ ζωὴν ἀπέπευκέ με ὁ Θεὸς ἔμπροσθεν ἡμῶν (δ).

„Ἀκούσον εἰσέτι πόσον φανερά προεῖδεν ὁ Προφῆτης Δαβὶδ, ὅτι ὁ Χριστὸς θέλει γεννηθῇ ἐκ φυλῆς Ἰῶδα, καὶ ὅχι ἐκ φυλῆς Ἐφραὶμ, λέγων· „Καὶ ἀπόσπαστο τὸ σκήνωμα Ἰωσήφ, καὶ τὴν φυλὴν Ἐφραὶμ ἐκ ἐξελέξατο. Καὶ ἐξελέξατο τὴν φυλὴν Ἰῶδα (ε). Δηλαδὴ δὲν ἐσαρκώθη ὁ Χριστὸς ἐκ τῆς φυλῆς τῆ Ἐφραὶμ ὅπῃ σκήνωμα Ἰωσήφ καλεῖται, ἀλλὰ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰῶδα. Βλέπε πῶς καὶ ὁ Προφῆτης Ζαχαρίας σαφεστάτως ἀποκαλύπτει λέγων· „Καὶ κατισχύσω τὸν οἶκον Ἰῶδα, καὶ τὸν οἶκον Ἰωσήφ σώσω (ς). δηλαδὴ θέλω ἐνδυναμώσῃ τὸν οἶκον τῆ Ἰῶδα. Καὶ βέβαια ἐνδυναμώθη· ὅτι ἐκ τῆς φυλῆς Ἰῶδα ἐγεννήθη ὁ Χριστὸς, ἡ ἰσχυρὴ καὶ ἐκλεκτὴ πέτρα, διὰ τὴν ὁποίαν λέγει ὁ Θεὸς καὶ διὰ τῆ Προφῆτε Ἡσαΐ· „Ἰδὲ ἐγὼ ἐμβαλεῖν εἰς τὰ θεμέλια Σιών λίθον πολυτελεῖ, ἐκλεκτὸν, ἀκρογωνιαίον, ἑντιμον. (ζ). Καὶ τὸν οἶκον Ἰωσήφ (λέγει) σώσω· διότι ὁ Ἐφραὶμ, καὶ τὸ ἡμισυ τῆς φυλῆς τῆ Μανασσὴ ἐδόχθησαν τὸν Χριστὸν, καθὼς προεφανέρωσα. Καὶ βλέπε τὴν πρόνοιαν τῆ Θεᾶ πῶς ἀκόμη ἐξ ἀρχῆς ἐφίλαξεν ὁ Θεὸς αὐτὰς τὰς δύο φυλάς τῆ Ἰῶδα καὶ Ἐφραὶμ· ὅτι ἐκ τῶν ἑξακοσίων χιλιάδων ἀπὸ τὸν ἰσραηλιτικὸν λαὸν (η), ὅπῃ ἐξῆλθον ἐκ γῆς Αἰγύπτου,

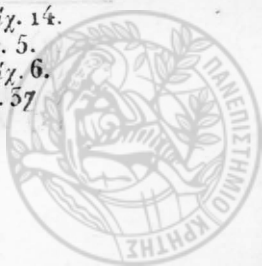
πτθ,

(α) Α' Παρ. Κεφ. 5. σίχ. 1, 2. (β) Α' Α' Κεφ. 10. σίχ. 14.

(γ) Ψαλ. 104. σίχ. 17. (δ) Γέν. Κεφ. 45. σίχ. 5.

(ε) Ψαλ. 77. σίχ. 67, 68. (ς) Ζαχαρ. Κεφ. 10. σίχ. 6.

(ζ) Ψαλ. 28. σίχ. 16. (η) Έξοδ. Κεφ. 12. σίχ. 57.

πτε, μόνον ὁ Ἰησὺς Ναυὴ καὶ ὁ Χάλεβ ἤξιώθησαν νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας (α). διότι ὁ Ναυὴ ἦτον ἐκ φυλῆς Ἐφραΐμ (β), καὶ ὁ Χάλεβ ἐκ φυλῆς Ἰούδα (γ). Καὶ ἀκομὴ ἐξ ἀρχῆς ἐφάνη σημεῖον εἰς ἀγαθὸν εἰς αὐτὰς τὰς φυλάς, ὅτι ἀπὸ δωδεκα κατασκοπῆς, ὅπῃ ἔστειλεν ὁ Μωϋσῆς νὰ κατασκοπεύσωσι τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, μόνον ὁ Ἰησὺς Ναυὴ καὶ ὁ Χάλεβ ἐμπόδισαν τὸς ἰσραηλῆτας ἀπὸ τὴν ἀμερτίαν (δ), παύσαντες τὴν ἐπανάστασιν τῆς κακίας αὐτῶν.

Ἰδὲ ὅπῃ διὰ πολλῶν ἀποδείξεων ἐφανέρωσα ὅτι αἱ φυλαὶ τῶ Ἰούδα, καὶ τῶ Ἐφραΐμ, καὶ τῶ Βενιαμὴν καὶ τὸ ἥμισυ τῶ Μανασσῆ ἐδέχθησαν τὸν Χριστὸν εἰς διάσῃμα τεσσαράκοντα χρόνων, ὅπῃ ὑπέσπειρεν αὐτὰς ὁ Θεὸς, ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς σωρώσεως, ἕως ἐρημώσεως τῆς Ἰερουσαλήμ· καὶ ὅτι αἱ ἄλλαι φυλαὶ ἔμειναν εἰς τὴν πλάνην ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης.

Ἀλλ' ὁ ἄρσενος καὶ ἡ γῆ παρελείπονται, οἱ δὲ λόγοι με ἐμὴ ,παρέλθωσι (ε). Καὶ ὡς ἀλλαγῇ λέγει. „Καὶ ἄλλα πρόβατα ,ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐτῆς ταύτης· κηρύξαι με δεῖ ἀγαγεῖν καὶ τῆς φωνῆς με ἀκούσασιν καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἰς ποιμήν (ς). Ὁμοίως λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ· „Τὰδε λέγει Κύριος Κύριος. Τὸ ἀπολωλὸς ζητήσω, καὶ τὸ πεπλανημένον ἐπιστρέψω, καὶ τὸ συνετριμμένον καταδήσω, καὶ τὸ ἐκλείπον ἐνισχύσω, καὶ τὸ ἰσχυρὸν φυλάξω, καὶ βοσκήσω αὐτὰ μετὰ κρίματος (ζ). Αἴτη ἡ Προφητεία κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐννοεῖται, ὅτι τέσσαρες θρησκείαι εἶναι εἰς τὴν γῆν, δηλαδή, οἱ Χριστιανοί, οἱ Ἀγαρηνοί, οἱ Ἑβραῖοι, καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ αὐταὶ αἱ τέσσαρες διακρῖνται εἰς διαφορὰς πίσεις.

Οἱ Χριστιανοὶ διαιροῦνται εἰς πολλὰς πίσεις. Ἀλλὰ καὶ εἰς Παπισμὸν, Αἰθιρανισμὸν, Καλβίνισμὸν, Αἰποβάνισμὸν, καὶ εἰς ἄλλας. ἡ δὲ ἀληθινὴ πίστις εἶναι ἡ ὀρθόδοξος.

Ὁμοίως καὶ οἱ Ἀγαρηνοὶ εἶναι διηρημένοι εἰς τέσσαρας πίσεις, εἰς Ἰσραηλῆτας, Ἀράβας, Μωαβίτας, καὶ Ἰμπηριανούς.

Οἱ

(α) Ἀριθμ. Κεφ. 14. σίχ. 50.

(γ) Αὐτ. σίχ. 6.

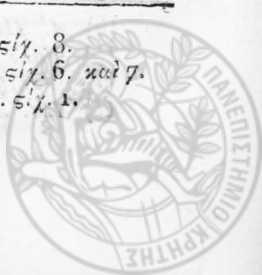
(ε) Ματθ. Κεφ. 24. σίχ. 55.

(ς) Ἰεζεκ. Κεφ. 34. σίχ. 16.

(β) Αὐτ. Κεφ. 13. σίχ. 8.

(δ) Αὐτ. Κεφ. 14. σίχ. 6. καὶ 7.

(ζ) Ἰωαν. Κεφ. 10. σίχ. 1.

Οἱ εἰδωλολάτραι εἶναι ἑπτὰ εἰδῶν, καθὼς καὶ εἰς τὸν παλαιὸν καιρὸν ἦσαν, Χαναταῖοι, Χετταῖοι, Ἰεβρῆται, Γεργεσαῖοι, Βελαῖοι, Φερεζαῖοι καὶ Ἀμορραῖοι (α). Καὶ αὐτὰ τὰ ἑπτὰ εἰδῶν τῶν εἰδωλολατρῶν εἰσίσκονται καὶ τῶρα εἰς ἓνα μέρος τόπου, ὅπερ δὲν ἔφθασε τὸ σημεῖον τῆ τιμῆς σανρῆ, δηλαδή εἰς τὴν Ἰνδιάν. ἐκεῖ δὲ ὅπερ ἔφθασε τὸ σημεῖον τῆ τιμῆς σανρῆ, δὲν εἰσίσκονται εἰδῶλα. Διότι προτύτερον προεφῆτευσεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας ὅτι ὁ Χριστὸς θέλει ἐξολοθρεῦσθαι ὅλα τὰ εἰδῶλα (β).

Ὅμοιως καὶ οἱ Ἑβραῖοι εἶναι δηρημέτοι εἰς δύο εἰδη πίσεως.

Θρησκείαι ὅμως εἶναι τέσσαρες καθὼς εἶπον ἀνωτέρω.

Ταῦτα δὲ τὰ ἐπὶ Προφῆτε λεγόμενα, „Τὸ ἀπολωλὸς (γ). δηλαδή οἱ Ἑβραῖοι εἶναι πρόβατα ἀπολωλῶτα, καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆ Προφῆτε Ἰερεμίας „Πρόβατα „ἐγενήθη ὁ λαὸς μῆ. Καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς λέγει πρὸς τὰς μαθητὰς αὐτῶν „Πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ „ἀπολωλῶτα οἷον Ἰσραὴλ (δ). Καὶ λέγει ὁ Προφήτης „Τάδε λέγει Κύριος· Τὸ ἀπολωλὸς ἐκζητήσω, ἦγαν εἰρήσω εἰς τὸν μέλλοντα καιρὸν, ὅτι γενήσεται μία ποιμνὴ, εἰς ποιμνὴν· τότε θέλουν ἔλθῃ καὶ οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν πίσιν διὰ ἁγίου Πνεύματος, καθὼς καὶ βλέπομεν ὅτι ἄρχισαν νὰ ἔρχονται εἰς καθὲ ἡμέραν.

Τὸ δὲ πεπλανημένον ἐπιστρέψω (ε)· ἐκεῖνοι εἶναι οἱ Ἀγαρηνοὶ, ἀπὸ τῶν ὁποῖως θέλουν ἔλθῃ εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίσιν.

Καὶ τὸ συντετριμμένον καταδήσω (ς). (ὅτοι εἶναι οἱ εἰδωλολάτραι, οἱ ὁποῖοι παντελῶς εἶναι συντετριμμένοι τῷ πνεύματι. Εἰς δὲ τὸν μετέπειτα καιρὸν, θέλουν ἔλθῃ καὶ ἀπὸ αὐτῶν εἰς τὴν πίσιν τῆ Χριστεῖ δι' ἁγίου Βαπτίσματος.

Καὶ τὸ ἐκλείπον ἐνισχύσω (ς). Εἶναι διὰ τὰς Αἰρετικές, ὅτι μὲ ὅλον ὅπερ πίστευσαν αὐτοὶ τὸν Χριστὸν, ὅμως μὲ καρδίαν ἐλλιπῆ, καὶ ὅχι καθὼς πρέπει· καθὼς λέγει τὸ ἅ-

Η

γιον

(α) Ἐξοδ. Κεφ. 35. εἰχ. 2.

(β) Ζαχαρ. Κεφ. 13. εἰχ. 2.

(γ) Ἰερ. Κεφ. 34. εἰχ. 16.

(δ) Ματθ. Κεφ. 10. εἰχ. 6.

(ε) Ἰερ. Κεφ. 34. εἰχ. 16.

(ς) Αὐτ.

(ς) Αὐτ. Κεφ. 34. εἰχ. 16.

γίου Πνεῦμα διὰ τῷ Προφήτῃ Ἠσαΐα διὰ τὰς Ἀρετιὰς.
 „Καὶ εἶπε Κύριος· ἐγγίξαι μοι ὁ λαὸς ἕτος ἐν τῷ σώματι
 „αὐτῷ, καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν τιμῶσι με, ἡ δὲ καρδία
 „αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβονται με δι-
 „δασκοντες ἐτάλματα ἀνθρώπων καὶ διδασκαλίας (α). Δη-
 „λαδὴ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῷ Πάπῃ. Εἰς δὲ τὸν
 μετέπειτα καιρὸν θέλει ἐνδυναμώσῃ ὁ Χριστὸς καὶ αὐτοὺς, ὅ-
 σοι θέλωσιν ἔλθῃ εἰς τὴν ὁρθόδοξον ἀληθινὴν πίσιν, ἡ ὁ-
 παία εἶναι πεποικισμένη ἀπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ἀπο τὰς
 ἐπ' αὐτῆς συνόδους ἀπεφασίσθη καὶ ἐπεκυρώθη καθὼς καὶ ὁ
 Προφήτης Δαβὶδ διὰ τὰς ἑπτὰ ἀγίας συνόδους λέγει.

Διὰ τὴν πρώτην σύνοδον· „Ὁ νόμος Κυρίου ἄριστος ἐπι-
 „συνέφρον ψυχάς (β).

Διὰ τὴν δευτέραν· „Ἡ μαρτυρία Κυρίου πιστὴ, σοφίζουσα
 „νήπια (γ).

Διὰ τὴν τρίτην· „Τὰ δικαιώματα Κυρίου εὐθέα, εὐφραι-
 „νοντα καρδίαν (δ).

Διὰ τὴν τετάρτην· „Ἡ ἐντολὴ Κυρίου τηλαυγής, φωτίζου-
 „σα ὀφθαλμοὺς (ε).

Διὰ τὴν πέμπτην· „Ὁ φόβος Κυρίου ἀγνὸς, διαμένων εἰς
 „αἰῶνα αἰῶνος. (ς).

Διὰ τὴν ἕκτην· „Τὰ κρίματα Κυρίου ἀληθινὰ, δεικνύοντα
 „μέγα ἐπὶ τὸ αὐτό (ζ). Καὶ

Διὰ τὴν ἑβδόμην σύνοδον προσέθῃσι λέγων· „Επιθυμητὰ
 „ὑπὲρ χρυσίου, καὶ λίθον τίμιον πολὺν, καὶ γλυκύτερα ὑ-
 „πὲρ μέλι, καὶ κηρίον (η). Ὡς οὖν διὰ τὴν ἑβδόμην
 σύνοδον λέγει· διότι ἡ ὁρθόδοξος ἡμῶν πίσις ἐπεκυρώθη,
 καθὼς ἀπεφασίσεν ἡ Ἑβδόμη σύνοδος.

Πρὸς τούτοις προσέθῃσιν ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγων·
 „Ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτὰ ἀνταπόδοσις πολλή (θ). Δηλαδὴ
 εἰς τὴν φυλάξῃ ὁ ἄνθρωπος τὰ προσηταγμένα ὑπο τῶν ἑπτὰ συ-
 νόδων

(α) Ἡσ. Κεφ. 29. στίχ. 13.

(γ) Αὐτ.

(ε) Αὐτ.

(ζ) Αὐτ.

(θ) Αὐτ. στίχ. 11.

(β) Ψαλ. 18. στίχ. 7.

(δ) Αὐτ. στίχ. 8.

(ς) Αὐτ. στίχ. 9.

(η) Αὐτ. στίχ. 10.

νόδων, θέλει λάβη πολλὴν πληρωμὴν ἀπὸ τὸν Θεόν.

Τὸ δὲ ἰσχυρὸν φυλάξει Κύριος, λέγει ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ (α), τὸ ὁποῖον ἐννοεῖται, ὅτι τὰς ὀρθοδόξους Χριστιανὰς θέλει φυλάξῃ ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν πλάνην τῆς Ἀντιχρίστου, καθὼς προσεῖδεν ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν, ὅτι ὅταν εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλει ἔλθῃ ὁ Ἀντιχρίστος, τότε θέλει πλανήσῃ ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη· μόνον ἐκείνης ὁπῶς θέλει ἔχουσι τὸ σημεῖον τῆς τιμῆς σταυροῦ, δηλαδὴ τὰς ὀρθοδόξους ὅπως δὲν ἐμίαναν τὸ ἅγιον Βάπτισμα, καὶ τὸ ἅγιον μύρον μετὰ τὰ ἔργα τῆς Ἀντιχρίστου, εἰς ἐκείνας δὲν θέλει δοτηθῇ τὰ ἔργα. Καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς καὶ διὰ τὴν ἐρήμωσιν τῆς Ἱερουσαλὴμ· „Προσβύτερον, καὶ νεανίσκον, καὶ παρθένον, καὶ νῆπια, καὶ γυναῖκας ἀποκτείνετε εἰς ἐξάλειψιν, ἐπὶ δὲ πάντας ἐφ' ἑστέ τὸ σημεῖον μὴ ἐγγίσθετε (β). Ὁμοίως καὶ ὁ Προφήτης Ἀγγαῖος φανερώνει, ὅτι εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλει γένῃ ἕν ποιμνιον, καὶ εἰς ποιμῆν, λέγων· „Τὰδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ· ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείσω τὸν ἔθρονον καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν, καὶ σουσεύσω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἦξει τὰ ἐκλεκτὰ πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ πληρώσω τὸν οἶκον τῶτον δόξης, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ (γ).

Φανερόν εἶναι ὅτι εἰς τὸν ὑπεριόνον καιρὸν θέλει δεχθῇ καὶ οἱ ἄλλοι Ἑβραῖοι τὸ ἅγιον Βάπτισμα· ὅμως μία φυλὴ ἀπὸ τὰς δώδεκα φυλάς τῶν Ἑβραίων πρέπει νὰ μένῃ εἰς τὴν πλάνην ἕως εἰς τὴν συντέλειαν τῆς κόσμου, διὰ τὴν ὁποίαν φυλὴν λέγει ὁ Χριστὸς· „Οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντῃ ταῦτα γένηται (δ). Δηλαδή ἡ φυλὴ αὕτη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατάγει ὁ προσδόγος Ἰσδὰς. Ὡσαύτως καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ διὰ ταύτην τὴν φυλὴν λέγει· „Ἐν γενεᾷ μᾶ ἐξαλειφθῇ τὸ ὄνομα αὐτῆς (ε). Δηλαδή τὸ ὄνομα τῆς Ἰσδὰς μετὰ ὅλην τὴν φυλὴν τὴν νὰ ἐξαλειφθῇ, καθὼς καὶ παρακάτω λέγει· „Ὅτι ἐκ ἀφ᾽ οὗ Κύριος τὴν εὐρύδον

(α) Ἰεζκ. Κεφ. 34. στίχ. 16.

(β) Λυχ. Κεφ. 9. στίχ. 6.

(γ) Ἀγγαῖος. Κεφ. 2. στίχ. 7, 8. (δ) Ματθ. Κεφ. 24. στίχ. 34.

(ε) Ψαλ. 108. στίχ. 15.

„τῶν ἀμικρ-ω' ὧν ἐπὶ τὸν κλῆρον τῶν δικαίων, ὅπως ἂν μὴ ἐκτείνωσιν οἱ δίκαιοι ἐν ἀνομίαις χεῖρας αὐτῶν (α).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ· „Αὐὰ τῷτο κρότησον ἐπὶ τὴν χεῖρα σε, ὅτι δεδικαίωνται αἱ φυλαὶ (β). δηλαδή ὅτι ἐδέχθησαν τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Καὶ πάλιν· „Καὶ τί, εἰ καὶ φυλὴ ἀπώσθη; ἐκ ἑξὶ λέγει Κύριος Κύριος (γ). Τοιαυτοτρόπως καὶ διὰ τὴν φυλὴν ταύτην τῷ προδότῃ Ἰούδα εἰσαυθὺς λέγει ὁ Θεὸς διὰ τῷ Προφήτῃ Ἰερεμίῃ· „Αὐὰ τῷτο ἔτι κριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς λέγει Κύριος, καὶ πρὸς τὰς νύκτας τῶν νυῶν ὑμῶν κριθήσομαι (δ). Καὶ πάλιν· „Ὅτι ἀπ' αἰῶνος συνέτριψας τὸν ξυγόν σε, καὶ εἶπας ἐδελείω σοι (ε). Καὶ πάλιν· „Εὖν ἀποπλύνῃ ἐν νύτρω· . . . πενηλίδουσαι ἐναντίον ἐμῆ ἐν ταῖς ἀδικίαις σε, λέγει Κύριος (ς). Καὶ πάλιν· „Τῷ δὲ λαῷ τῷτῳ ἐγενήθη καρδία ἀνέγκος καὶ ἀπειθής, καὶ ἐξέπλιναν καὶ ἀπῆλθον (ξ). Καὶ πάλιν· Ἀγγέριον αποδοκιμασμένον καλέσατε αὐτὲς, ὅτι ἀπειδοκίμασεν αὐτὲς Κύριος (η). Καὶ πάλιν· Ἀμαρτία Ἰούδα ἐγγέγραπται ἐν γραφῇ, ἐν ὄνυχι ἀδαμαντίνῳ ἐγκεκολαμμένη ἐπὶ τῷ σῆ-θους τῆς καρδίας αὐτῶν (θ).

Αὗται αἱ κατάραι ἐλέχθησαν διὰ τὴν φυλὴν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη ὁ προδότης Ἰούδας. Καθὼς καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ θεολόγος λέγει διὰ ταύτην τὴν φυλὴν· „Καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λεγόντων Ἰουδαῖες εἶναι ἑαυτὰς, καὶ ἐκ εἰσίν, ἀλλὰ συναγωγὴ τῷ Σατανᾷ (ι). Καὶ βεβαίως αὕτη εἶναι ἡ συναγωγὴ τῷ Σατανᾷ, ὅτι καθὼς ἀπὸ τὰ δέκα τμήματα τῶν ἀγγέλων, ἐν τάγμα ἔγιναν διάβολοι· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἀπὸ τὰς δέκα φυλάς, τῶν ὁποίων οἱ πατέρες αὐτῶν ἐπόλησαν τὸν Ἰωσήφ, ἡ μία θέλει μένῃ μετὰ τῷ Σατανᾷ εἰς ἀτελεύτητον αἰῶνα.

Τῷθα ὡς ἰδῶμεν, ὅποια φυλὴ ἀπὸ τὰς δέκα δὲν ἔχει καμίαν ἐλπίδα σωτηρίας. Ἐμένα μοι φαίνεται, ὅτι ἡ φυλὴ τῷ

Συ-

(α) Ψαλ. 124. σίχ. 3.

(γ) Αὐτ.

(ε) Αὐτ. σίχ. 20.

(ξ) Αὐτ. Κεφ. 5. σίχ. 23.

(θ) Αὐτ. Κεφ. 17. σίχ. 1.

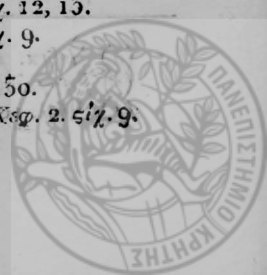
(β) Ἰεζεκ. Κεφ. 21. σίχ. 12, 13.

(δ) Ἰερεμ. Κεφ. 2. σίχ. 9.

(ς) Αὐτ. σίχ. 22.

(η) Αὐτ. Κεφ. 6. σίχ. 50.

(ι) Ἀποκάλ. Ἰωάν. Κεφ. 2. σίχ. 9.

Συμεὼν εἶναι ἡ ἀποβεβλημένη φυλή. Δὲν λέγω ἐγὼ ἐκ τῆς ιδέας με, διότι δὲν ἔχω καμμίαν ιδεάν, εἰς καιρὸν ὅπῃ εἶμαι κατὰ τὸ ὁρητὸν τῷ Πατριάρχῃ Ἀβραάμ, γῇ καὶ σποδῷ (α). Καὶ κατὰ τὸν προφητάνακτα Δαβὶδ' „Εγὼ δὲ εἰμὶ σκώληξ, καὶ ἐκ ἀνθρώπου (β)· καὶ κατὰ τὸν σοφὸν Σολομῶντα· „Αφρονέστατος γάρ εἰμι πάντων ἀνθρώπων, καὶ φρόνησις ἀνθρώπου ἐκ ἐστὶν ἐν ἐμοί (γ). Λοιπὸν ἐγὼ ὁ ἄθλιος ποῖον ἔπαινον νὰ εἶπω διὰ ἐμένα, ὅτι μήτε καὶ ὡσὰν τὸν σκώληκα δὲν εἶμαι· διὰ τὸτο δὲν δύναμαι νὰ εἶπω, ὅτι τέτρες τὰς λόγους ἐκ τῆς σοφίας με, ἀλλὰ ἐκ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας γραφῆς γράφω αὐτές. Διότι ἀκβώντας τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν λέγοντα. „Ἐρευνάτε τὰς γραφάς, καὶ εὑρητε ἐν αἰταῖς „ζωὴν αἰώνιον (δ). Δηλαδή τὸν Χριστὸν θέλομεν εὑρῇ τὸν λέγοντα· Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωὴ (ε). Ομοίως καὶ πρὸς τὰς μαθητὰς αὐτῷ λέγει· Οὐκ ἔστι κρυπτόν, ὃ ἐ γινωσκθήσεται (ς).

“Ὅθεν ἔδοκίμασα καὶ ἐγὼ ὁ ἀνάξιος, καὶ εὔρονεῖς τὴν ἀγίαν γραφὴν, ὅτι ἡ φυλή τῷ Συμεὼν ἐξ ἀρχῆς ἐσάθη παρήκοος. Ἐν πρώτοις εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῷ Ἰωσήφ, ὁ Συμεὼν εἶπε, „Δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν· καὶ με ἀποδείξιν θέλω φανερώσῃ, ὅτι ὁ Συμεὼν καὶ ὁ Δεῦ παρεσάθησαν νὰ τὸν φονεύσωσι. Δέκα ἀδελφοὶ ἦσαν αὐτοῖ, Ῥαβὴν, Συμεὼν, Δεῦ, Ἰάδα, Ἰσάχαρ, Ζαβελὼν. Οὗτοι οἱ ἐξ ἀδελφοὶ ἦσαν ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς μητρὸς ἐκ τῆς Δείας (ζ)· οἱ δὲ ἐπίλοιποι τέσσαρες ἀδελφοὶ ἦσαν γεγεννημένοι ἐκ παιδισκῶν. Δηλαδή ὁ Δάν, καὶ ὁ Νεφθαλιμ ἀπὸ τὴν Βαλλάν(η). Καὶ ὁ Γαδ καὶ Ἀσὴρ ἀπὸ τὴν Ζελφάν(θ)· καὶ καθὼς φαίνεται ἦσαν δύο ἀδελφοὶ ὅπῃ ἠθέλησαν τὸ νὰ φονεύσωσι τὸν Ἰωσήφ, ὅτι ἡ γραφὴ λέγει. „εἶπον πρὸς ἀλλήλους.

Τώρα ἄς προσέχωμεν· Ὁ Ἰσάχαρ με τὸν Ζαβελὼν δὲν ἡμ-

(α) Γεν. Κεφ. 18. σίχ. 27.

(β) Ψαλ. 21. σίχ. 6.

(γ) Παρ. Σολ. Κεφ. 30. σίχ. 2.

(δ) Ἰωάν. Κεφ. 5. σίχ. 39. Ἐρευν. τὰς γρ. ὅτι ἡμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν.

(ε) Ἰωάν. Κεφ. 14. σίχ. 6.

(ς) Λευ. Κεφ. 12. σίχ. 2.

(ζ) Γεν. Κεφ. 35. σίχ. 25.

(η) Αὐτ. Κεφ. 35. σίχ. 25.

(θ) Αὐτ. Κεφ. 35. σίχ. 26.

ἠμπούρεσαν νὰ ἐμιλήσωσι ἑμπροσθεν τῶν μεγαλητέρων αὐτῶν ἀδελφῶν. Ὅμοίως ὁ Δαν, Νεφθαλαΐμ, Γαδ, καὶ Ἀσὴρ περισσότερον δὲν ἠμπούρεσαν νὰ ἐμιλήσωσι κατὰ τῆ Ἰωσήφ, ὅτι ἔτσι ἦσαν ἐκ παιδισκῶν. Ἀγλαδὴ Νόθοι. Οἷτε ὁ Ραβὴν μετὸν Ἰδαν, ἐπειδὴ ἔτσι οἱ ἑὺω εἶπον „Μὴ ἐκχέωμεν αἷμα τῆ ἀδελφῆ ἡμῶν. Λοιπὸν μόνον ὁ Συμεὼν μετὸν Λευὶ ἦσαν οἱ θέλοντες νὰ τὸν φονεύσωσιν. ἐπειδὴ καὶ εἰς Συγχέμ ὅλον ὁ Συμεὼν καὶ Λευὶ ἔκαμαν τόσον καὶ τόσον φόρον (α). Καὶ εἰς τὴν πώλησιν τῆ Ἰωσήφ, καθὼς φαίνεται, ὁ Συμεὼν ἐξάδη περισσότερον ἰπεύθυνος ἀπὸ τὸν Λευὶ. Διότι ὅτε ἤλθον οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆ τῆ Ἰωσήφ εἰς Αἴγυπτον νὰ ἀγοράσωσιν ἀπὸ αὐτὸν σίτον, ὁ Ἰωσήφ γνωρίσας αὐτοὺς, τὰς μὲν ἄλλας ἐξαπέστειλε, τὸν δὲ Συμεὼν κρατήσας ἔδωκεν (β). Ὅμοίως καὶ διὰ τὸν φόρον ὅπως ἔκαμαν αὐτοὶ εἰς Συγχέμ, ὁ Συμεὼν ἡμεινεν εἰς ἁμαρτίαν. Ὁ δὲ Λευὶ μετενόησε τὴν ἁμαρτίαν τε, ὑπακούσας τῇ Μωϋσῇ, καὶ φονεύσας τρισχιλίους ἀνδρας (γ), διὰ τὸν χωναντὸν Μόσχον, ὃν ἐποίησαν καθὼς λέγει ὁ Μωϋσῆς „Ὁ λέγων τῇ πατρὶ αὐτῆ καὶ τῇ μητρὶ αὐτῆ, ἐκ ἐώ-
ρηκά σε, καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτῆ ἐκ ἐπέρω (δ). Ἀγλαδὴ ζηλῶν τὴν τιμὴν τῆ Θεοῦ ἐφόνευσε καὶ τὸν πατέρα αὐτῆ, καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτῆ.

Διὰ τῆτο ὕπερον ἡξιώθη ἡ φυλὴ τῆ Λευὶ νὰ δελεύσῃ ἐνώπιον τῆ θυσιαστηρίῃ τῆ Θεοῦ. Καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆ Προφήτε Μαλαχίᾳ „Καὶ καθαρῶσι τὰς νύκας Λευὶ καὶ χρεὶ αὐτοὺς ὡς τὸ ἀργύριον καὶ ὥσπερ τὸ χρυσίον. Καὶ ἔσονται „τῇ Κυρίῳ προσάγοντες θυσίαν ἐν δικαιοσύνῃ (ε). Ὅμοίως καὶ ὁ Μωϋσῆς εὐλογῶν τὸν Λευὶ, λέγει „Εὐλόγησον Κύριε τὴν ἰσχὺν αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν δέξαι (ς). Ἐμμεν λοιπὸν ἡ φυλὴ τῆ Συμεὼν ἐγκαταλελειμμένη, διὰ τὴν ὁσάκις ὁ Προφήτης Ἰερεμίας θρηγῶν λέγει „Οὐ ὁ Θεὸς ἀπέ-
ρηψεν ἡμᾶς, καὶ ἐτότισεν ἡμᾶς ἰδοὺ χολῆς (ς). Καθὼς εἰσαυ-
θις καὶ ὁ ἴδιος Θεὸς, διὰ τῆ αὐτῆ Προφήτε λέγει „Ἰδοὺ ἐγὼ
ψω-

(α) 1. ἐν. Κεφ. 54. σ' 25.

(β) Αὐτ. Κεφ. 42. σ' 24.

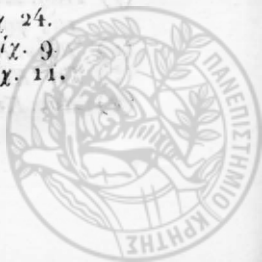
(γ) Ἐξοδ. Κεφ. 32. σ' 28.

(δ) Δευτ. Κεφ. 35. σ' 9.

(ε) Μαλαχ. Κεφ. 5. σ' 3.

(ς) Δευτ. Κεφ. 35. σ' 11.

(ς) Ιερμ. Κεφ. 8. σ' 14.

„ἡρώων ὑμᾶς αὐτὲς ἀνάγκας, καὶ ποτιῶ αὐτὰς ἔδωκε γολῆς (α).
 ὡς αὖτως εἰσέκομεν καὶ τὸν μεγάλαν Ζυμβρὶ, ὅπως ἐπὶ κεινὸς
 μετὰ τῆς Χασβὶ Μαδιανίτιδος (β), ὅς ἐγόρευεν ὁ Φινεὲς (γ),
 ὅτι κατήγοντο ἐκ φυλῆς τῆς Συμεὼν, διὰ τὸν ὅποιον λέγει ὁ
 Προφήτης Ἰεζεκιήλ· Καὶ σὺ βέβηλε, ἄνομε, ἀφῆρμένε τῷ Ἰ-
 σραήλ, ὃ ἦκει ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας πέρας (δ). Καὶ διὰ
 ταύτην τὴν φυλὴν τῆς Συμεὼν λέγει ὁ Ἰερμίας· „Ὅτι ἐκ κα-
 κῶν εἰς κακὰ ἐξήλθοσαν, καὶ ἐμοὶ ἐκ ἔγνωσαν, φησὶ Κύριος
 (ε) Καὶ πάλιν· Τιοὶ ἄφρονες εἰσὶ καὶ ὁ συνετοί, σοφοί εἰσι
 τε κακοποιῆσαι, τὸ δὲ καλῶς ποιῆσαι ἐκ ἔγνωσαν (ς). Καὶ πάλιν
 „Εἰ ἀλλάξεται Αἰθίοψ τὸ δέσμα αὐτῆς, καὶ Πάρθαλις τὰ
 ποικίλματα αὐτῆς, καὶ ἡμεῖς διηγήσεσθε εὐλοῖναι μεμαθηκό-
 τες τὰ κακὰ (ζ). Λέγει καὶ ὁ Ησαΐας διὰ τὴν φυλὴν τῆς
 Συμεὼν· „Ὅτε ἔγνων, ὅτε ἠπίσω, ὅτε ἀπ' ἀρχῆς ἠνοῦξά σθε
 ταῦτα· ἔγνων γάρ ὅτι ἀθετῶν ἀθετήσεις, καὶ ἄνομος ἐστὶ ἐκ
 κοιλίας κληθήσῃ (η). Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ·
 „Ἀπὸ πλῆθους ὧν οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ μητρὸς (θ). Καὶ βε-
 βαιῶς ὅλη αὐτὴ ἡ κατὰ ἐπληρώθη ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ οἱ
 υἱοὶ τῶν υἰῶν αὐτῶν ἀναπληροῦνσι τὰς κακίας τῶν πατέρων
 αὐτῶν, καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· „Ἐκ σπέρματος ὁ-
 φρεως ἐξελεύσεται ἔκγονα ἀσπίδων, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν ἐξελεύ-
 σονται ὄφεις πετώμενοι (ι). Καὶ πάλιν· „Διὰ τὸτο φρενέσεις
 ἡγύμνημα ἄπισον, καὶ σπέρμα ἄπισον (ια). Καὶ πάλιν· „Ὅτι
 κῦρος πόρον, καὶ τίκτεσιν ἀνομίαν (ιβ). Λέγει καὶ ὁ Προφή-
 της Δαβὶδ· „Ἰδὲ ὠδίνῃσεν ἀδικίαν, συνέλαβε πόρον, καὶ ἔτε-
 κεν ἀνομίαν (ιγ).

„Ἄνεσον ἀκόμη πῶς ὁ Δαβὶδ καταρᾶται τὴν φυλὴν ταύτην
 ἀπὸ τὴν ὅποιαν κατήγετο ὁ προδότης Ἰσδὰς λέγων. „Πρόσθε
 ἀνομίαν ἐπὶ τῇ ἀνομίᾳ αὐτῶν, καὶ μὴ εἰσελθέτωσαν ἐν δικαιο-
 ,,σού

(α) Ἰερμ. Κεφ. 9. σίχ. 15.

(γ) Δεῦτ. σίχ. 7. 8.

(ε) Ἰερμ. Κεφ. 9. σίχ. 5.

(ζ) Δεῦτ. Κεφ. 15. σίχ. 23.

(θ) Ψαλμ. 57. σίχ. 3.

(ια) Δεῦτ. Κεφ. 17. σίχ. 10.

(ιγ) Ψαλ. 7. σίχ. 14.

(β) Αἰθ. Κεφ. 25. σίχ. 14. καὶ 15.

(δ) Ἰεζεκ. Κεφ. 21. σίχ. 25.

(ς) Δεῦτ. Κεφ. 4. σίχ. 22.

(η) Ἡσ. Κεφ. 48. σίχ. 8.

(ι) Ἡσ. Κεφ. 14. σίχ. 29.

(ιβ) Δεῦτ. Κεφ. 59. σίχ. 4.

„οσύνησθ. Ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ βίβλου ζώντων, καὶ μετὰ δι-
 „καίων μὴ γραφήτωσαν (α). Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ἰερε-
 „μίας λέγει· „Πάντες οἱ καταλιπόντες σε κατανοχυνθήτωσαν,
 „ἀφεςηκότες ἐπὶ τῆς γῆς γραφήτωσαν, ὅτι ἐγκατέλιπον πηγήν
 „ζωῆς τὸν Κύριον (β). Ὁμοίως λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τῆς
 „Προφ' τοῦ Μωϋσέως διὰ αὐτὴν τὴν φυλὴν· „Ἰδὲ ταῦτα πάντα
 „σοιηται παρ' ἐμοί, καὶ ἐσφραγίσαι ἐν τοῖς θησαυροῖς μου (γ).
 „Ἀλλὰ καὶ αἱ ἀνομίαι αὐτῶν ἐσφραγίσθησαν ἄχρι τῆς φοβερᾶς κρίσε-
 „ως. Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ἠσαΐας σαφέστερον λέγει· „Οἱ λέγον-
 „τες τοῖς προφήταις· . . . ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὴν τρίβον ταύτην
 „(δηλαδὴ τὴν σεννὰν τρίβον τὴν φέροσαν, εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν
 „θρανῶν)· καὶ ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὸ ὄργιον τῆς Ἰσραὴλ (δ).
 „Ἀλλὰ καὶ τὸν Χριστὸν δὲν ἠθέλησαν καθόλου εὐαγγελίσαι, ὅπως
 „ἐδίδασκεν αὐτοὺς νὰ πορεύονται διὰ τῆς σεννᾶς ὁδὸς τῆς φερόσης
 „εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν θρανῶν. Ὅθεν προσέθησιν ἀκόμη ὁ
 „Προφήτης λέγων· „Διὰ τοῦτο τὰδε λέγει Κύριος ὁ ἅγιος τῆς
 „Ἰσραὴλ, ἔσαι ἡμῖν ἡ ἀμαρτία αὕτη, ὡς τείχος πίπτον παρα-
 „χρῆμα· . . . καὶ τὸ πτώμα αὐτῆς ὡς σύντριμμα ἄγγελος ὁ-
 „τρακίτης, ἐκ κεραμίδος λεπτᾶς, ὥστε μὴ εὐρεῖν ἐν αὐτοῖς ὄστρα-
 „κον, ἐν ᾧ πῦρ ἀρείς· . . . καὶ ἔσθω μικρόν (ε). Λέγει
 „καὶ ὁ Ἰερემίας· „Καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς διασκορπισμὸν εἰς
 „πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς, καὶ ἔσονται εἰς ονειδισμόν, καὶ
 „εἰς παραβολὴν, καὶ εἰς μῆσος, καὶ εἰς κατάραν ἐν παντί τό-
 „πῳ . . . (ς), τὰ ὅποια ὅλα αὐτὰ τὰ εἰρημέα ἐπληρώθη-
 „σαν εἰς αὐτοὺς.

Καὶ ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ, ὅτε ἐνλόγησεν ὅλες τὰς δώ-
 „δεκα νύκτας αὐτῆς, λέγει πρὸς τὸν Συμῶν καὶ Λευὶ· „Συ-
 „μῶν καὶ Λευὶ ἀδελφοὶ συνετέλεσαν ἀδικίαν ἐξ αἰρέσεως ἀν-
 „θρώπων (ζ). Ἀλλὰ καὶ τὸν νόμον ὅπως ἐκαμιν εἰς πόλιν Συγέμ·
 „Εἰς βελὴν αὐτῶν μὴ ἔλθοι ἡ ψυχὴ μου . . . (η). δηλαδὴ
 „εἰς τὸ συμβέβηκεν ἐκεῖνο, ὅτε θέλῃσι συμβαλενθῇ οἱ Ἀρχι-
 „ρεῖς

(α) Ψαλ. 68. στίχ. 27, 28.

(γ) Δευτ. Κεφ. 52. στίχ. 54.

(ε) Αὐτ. στίχ. 12, 13, καὶ 14.

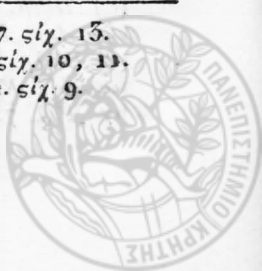
(ζ) Γεν. Κεφ. 49. στίχ. 5.

(β) Ἰερμ. Κεφ. 17. στίχ. 13.

(δ) Ἠσ. Κεφ. 50. στίχ. 10, 11.

(ς) Ἰερμ. Κεφ. 24. στίχ. 9.

(η) Αὐτ. στίχ. 6.

ρεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῆ λαῶ (α) νὰ ἀποκτείνωσι τὸν Χοιρὸν. Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ἰερემίας προσφίτησε διὰ τὸ συμβέλιον ἐκεῖνο λέγων ἐκ προσώπου τῆ Χοιρᾶς, „Καὶ σὺ Κύριε ἔγνωσ ἅπασαν τὴν βελὴν αὐτῶν, ἣν ἐβριλεύσαντο ἐπ' ἐμὲ εἰς θάνατον (β). Εἰς ἐκεῖνο τὸ συμβέλιον παρακαλεῖ ὁ γέρον Ἰακώβ νὰ μὴ ἔλθῃ ἡ ψυχὴ τε, ὅτε εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, ὅταν θέλει συναχθῶσιν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῆ λαῶ εἰς τὸν Καϊάφαν (γ) κατὰ τῆ Χοιρᾶς, λέγων εἰσέτι, „Καὶ ἐπὶ τῇ συζήσει αὐτῶν μὴ ἐρεῖσαι τὰ ἡπατὰ μου (δ). Ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ ἦναι τὸ μνημόσυρόν μου ἐκεῖ, λέγει ὁ Ἰακώβ· ταῦτα εἰς τὸν Συμεὼν καὶ Λευὶ λέγει ὁ Ἰακώβ καθ' ὅτι οἱ Ἀρχιερεῖς κατήγοντο ἐκ τῆς φυλῆς τῆς Λευῖ· οἱ δὲ πρεσβύτεροι καὶ Γραμματεῖς, καὶ ὁ προδότης Ἰσάκας, ἐκ τῆς φυλῆς τῆς Συμεὼν κατήγοντο. Ὅμως ὁ Λευὶ μετενόησε διὰ τὰς ἁμαρτίας τε καθὼς προσεῖπον.

Καὶ πάλιν προσέθην ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ λέγων διὰ τὴν φυλὴν τῆς Συμεὼν, „Ἐπιματάρατος ὁ θυμὸς αὐτῶν, ὅτι αὐθάρδης· καὶ ἡμῖν αὐτῶν, ὅτι ἐσκληρίνθη (ε)· καθὼς λέγει, καὶ ὁ θεόπτης Μωϋσῆς εἰς τὸ δευτερονόμιον· Ὁ θυμὸς αὐτῶν δρακόντων, καὶ ἀσπίδων ἀνίατος (ς). καὶ διαμεριῶ αὐτὰς ἐν Ἰακώβ, καὶ διασκορπιῶ αὐτὰς ἐν Ἰσραὴλ (ζ)· διότι οἱ Αἰρετικοὶ ὀνομάζονται μὲ τὸ ὄνομα Ἰακώβ οἱ δὲ ὀρθόδοξοι μὲ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ.

Μὲ τὴν βοήθειαν τῆ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ θέλω δεῖξαι εἰς τὸ τρίτον Κεφάλαιον διὰ πολλῶν καὶ σαφεστάτων ἀποδείξεων, ὅτι οἱ Αἰρετικοὶ ὀνομάζονται Ἰακώβ, οἱ δὲ ὀρθόδοξοι Ἰσραὴλ. Λοιπὸν καὶ ἐδὼ ὅπως λέγει ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ, „Καὶ διαμεριῶ αὐτὰς ἐν Ἰακώβ, καὶ διασκορπιῶ αὐτὰς ἐν Ἰσραὴλ, δηλοῖ ὅτι διαμεριεῖ τὴν φυλὴν τῆς Συμεὼν ἐν ταῖς βασιλείαις τῶν Αἰρετικῶν, καὶ ἐν ταῖς βασιλείαις τῶν ὀρθόδοξων;

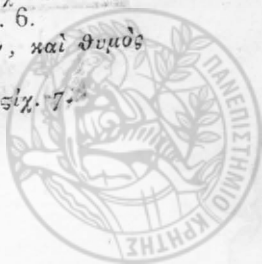
Θ

(α) Ματθ. Κεφ. 27. σ'χ. 1. (β) Ἰερμ. Κεφ. 18. σ'χ. 23.

(γ) Ματθ. Κεφ. 26. σ'χ. 57. (δ) Γενέσ. Κεφ. 49. σ'χ. 6.

(ε) Αὐτ. σ'χ. 7. Θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος ἡ ἡθ. ἐκδ.

(ς) Δευτερ. Κεφ. 32. σ'χ. 33. (ζ) Γενέσ. Κεφ. 49. σ'χ. 7.

ζων, δηλαδή εἰς ὅλην τὴν οἰκουμενὴν. Καθὼς καὶ ὁ προφήτης Μωϋσῆς λέγει· „Καὶ διασπαρῇ σε Κύριος ὁ Θεός σε εἰς παντα τὰ ἔθνη ἀπ' ἀκρῆς τῆς γῆς, ἕως ἀκρῆς τῆς γῆς (α).

Καὶ βεβαίως εἰς ὅλην τὴν οἰκουμενὴν ἡ φυλὴ τῶ Συμεὼν εἶναι διεσπασμένη. καὶ ἰδὲ τὴν πρόγ. ὡσιν τῶ ἁγίῳ Πνεύματος, δι' ὃ ὁ Μωϋσῆς προσεῖδεν, ὅτι ἡ φυλὴ τῶ Συμεὼν θέλει διασπαρθῇ εἰς ὅλας τὰς βασιλείας. Διὰ τὸτο εἰς τὸ δευτερονομίον, ὅπερ εὐλογεῖ τὰς δώδεκα φυλάς τῶ Ἰσραὴλ, λέγει· „Ζήτω „Ρεβὴν, καὶ μὴ ἀποθάνειω. καὶ Συμεὼν ἔσω πολὺς ἐν ἀριθμῷ (β). Καὶ τῷ Ἰσὰ λέγει· „Εἰς τὸν λαὸν αὐτὸ εἰσέλθοις ἄν (γ). δηλαδή δέεται νὰ εἰσέλθῃ ὁ Χριστὸς εἰς τὴν φυλὴν Ἰσὰ, καθὼς καὶ ἐγεννήθη. Τῷ δὲ ὁσβὴν λέγει, Ζήτω (σωματικῶς) καὶ μὴ ἀποθάνειω, μητὲ ἐν τῇ αἰωνίᾳ ζωῇ· διὰ δὲ τὸν Συμεὼν λέγει ὁ Μωϋσῆς, ἄς εἶναι πολὺς εἰς τὸν ἀριθμὸν, διὰ νὰ ἱμπορῇ νὰ χωρέῃ ἡς ὅλας τὰς βασιλείας.

Ἰδὲ ὅπῃ διὰ βοήθειας τῶ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφανερώσω διὰ πολλῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ φυλὴ τῶ Συμεὼν ἔμεινεν εἰς θεϊκὴν ὁργὴν, καὶ ὅτι δι' αὐτὴν εἶπεν ὁ Θεὸς διὰ τῶ προφήτου Ἰεζεκιήλ· „Καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προσάγματα ἐκκλησίᾳ, καὶ δικαιοσύματα „ἐν οἷς ἐζήσονται ἐν αὐτοῖς· καὶ μιανῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν (δ). Διὰ τὸτο νὰ μὴ σκανδαλισθῇ τις· καὶ ὅτι οἱ τωρινοὶ Ἑβραῖοι ὅπῃ εἶναι εἰς ὅλην τὴν Ἑυρώπην κατάρχονται ἀπὸ τὴν φυλὴν τῶ Συμεὼν, ἀφ' ἧς κατήγετο καὶ ὁ προδότης Ἰσὰς, ἡ ἰποία φυλὴ εἶναι κατὰ πολλὰ κατηραμένη ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ ἀπὸ ὅλους τὰς προφήτας, καὶ καθότι δὲν γίνεται νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν θεῖαν ἐπίγνωσιν.

Μὲ ὅλον ὅπῃ βλέπομεν τώρα εἰς τὰς ἡμέρας μας ὅτι ἔρχονται πολλοὶ Ἑβραῖοι πρὸς τὸ ἅγιον βάπτισμα· ὅμως εἴτοι κατάρχονται ἀκόμη ἀπὸ τὰς ἄλλας φυλάς. Καθὼς λέγει ὁ προφήτης Ἡσαΐας· „Καὶ ἐὰν γένηται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατὰλλεμμα σωθήσεται (ε). Δηλαδή ἐκεῖνοι ὅποι κατάρχονται ἀπὸ τὰς ἄλλας καλὰς φυλάς, καὶ ἔμειναν διὰ συ-

τηρ-

(α) Δευτερ. Κεφ. 28. στίχ. 64.

(β) Αὐτ. Κεφ. 35. στίχ. 6.

(γ) Αὐτ. στίχ. 7.

(δ) Ἰεζεκ. Κεφ. 20. στίχ. 25, 26.

(ε) Ἠσ. Κεφ. 10. 22.

νεργείας τῆ διαβολῆς εἰς τὴν πλάνην· ἔτοι τῶρα διὰ προνοίας τῆ Θεοῦ ἔρχονται πρὸς τὸ ἅγιον Βαπτισμα· καὶ διὰ τὸτο λέγει ὁ Ἡσαΐας, ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης ἐὰν γένηται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ, καὶ δὲν λέγει ὡς τὰ ἄστρα τῆ ἐραυτῶ· διότι ἡ θάλασσα δὲν βασιᾶ ἐν ἐαυτῇ πράγματα καταποντισμένα, ἀλλὰ τὰ ἀποβάλλει· καὶ εἶναι ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι σκαλιζοσιν εἰς τὸ παραθαλάσσιον εἰς τὴν ἄμμον, καὶ εὗρισκεσι μερικοὶ ἀπὸ ἐν φλωρίον, ἢ ἀπὸ κανένα μαργαρίτην· Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶναι καὶ αὐτοὶ ὅπῃ ἔρχονται τῶρα πρὸς τὸν Χριστὸν ἀπὸ τὸ Ἑβραϊκὸν γένος, οἱ ὅποιοι ἔμειναν ἀπὸ τὰς καλὰς φυλὰς καθὼς προσέπον· βλέπε εἰς τὸ τέταρτον Κεφάλαιον εἰς μίαν ἀπόκρισιν, εἰς τὴν τρίτην ἐρώτησιν, καὶ θέλεις πληροφορηθῇ καλλίτερον· Καθὼς καὶ εἰς τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον γράφει, ὅταν ἦλθεν ὁ Χριστὸς εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, καὶ ἐπέτασε, καὶ ἰδεν εἰς μίαν συκὴν (α) διὰ τὰ εὖρη καρπὸν, καὶ δὲν ἦρε, καὶ τ. λ. Ὅλα ἅς μὴ τὰ γράψωμεν ἐδῶ, ὅτι ἔτε τόπος εἶναι, ἔτε καιρὸς· Εἰς τὸ τέταρτον ὁμῶς Κεφάλαιον, διὰ βοηθείας τῆ Ἰησοῦ Χριστοῦ θέλω γράψῃ διὰ τὴν συκὴν ἐκείνην σεφεσέρως· ὁμῶς ἐδῶ ἐπειδὴ ἀνέφερα καὶ τὴν προφητείαν τῆ Ἡσαΐα, ἡ ὁποία λέγει, ὅτι τὸ κατάλλειμα σωθήσεται, ἀνέφερα καὶ διὰ τὴν συκὴν πῶς ὁ Χριστὸς τὴν κατηράσατο, ὅτι δὲν ἦρε καρπὸν ἐν αὐτῇ· Ἐρμηνεύει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι εἶναι ἐκείνη ἡ συκὴ ὅπῃ δὲν κάμνει καλὰς καρπὸς, δηλαδὴ ἀρετὰς, διὰ τὸ ὅποσον ὁ Χριστὸς τὴν κατηράσατο νὰ μὴ κάμνη καρπὸν· Ἐνας ὁμῶ διδάσκαλος τῶν Ἑβραίων μὲ ἠρώτησεν, ἐπὶ τίνι λόγῳ λέγεις ὅτι τὸ Ἑβραϊκὸν γένος δὲν κάμνει καρπὸν, ὅτι βλέπομεν, λέγει, τὰς Ἑβραίας εἰς κάθε ἡμέραν, ὅτι ἔρχονται εἰς τὴν χριστιανικὴν πίσιν· ἐγὼ ὁμῶς τὸν ἀπεκρίθην κατὰ τὸν προφήτην Ἡσαΐαν καθὼς προανέφερα, καὶ ἐδιώπησεν ὁ Διδάσκαλος· Καὶ τότε ἐπληρώθη ὁ λόγος τῆ λέγοντος ψαλμοῦ· Ὅτι ἐνεφράγη στόμα λαλοῦντων ἄδικα (β). ἐν ὀνόματι τῆ Κυρῆ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, καὶ προσκύνησις, νῦν καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· Ἀμήν.

Θ 2

ΚΕ

(α) Ματθ. Κιθ. 21. σ'ζ. 19. (β) ψαλ. 62. σ'ζ. 11.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ

Τοσχοόμενος εἰς τὸ ἀνώτερον Κεφάλαιον νὰ φανερώσω μὲ ἀποδείξεις, ὅτι οἱ Αἰρετικοὶ ὀνομάζονται μὲ τὸ ὄνομα Ἰακώβ, οἱ δὲ ὀρθόδοξοι μὲ τὸ ὄνομα Ἰσραήλ· καὶ μάλιστα ὅτι δὲν πρέπει νὰ κρίνω τὸ τάλαντον. Διὰ τῆτο ἐπιμελήθην, καὶ κατέβαλον κόπας νὰ γράψω ἐδῶ μὲ καλὰς μαρτυρίας, ὅτι κατὰ τὸν τὸν τρόπον εἶναι. Δηλαδή οἱ Αἰρετικοὶ ὀνομάζονται Ἰακώβ, οἱ δὲ ὀρθόδοξοι ὀνομάζονται, ὁ εὐλογημένος Ἰσραήλ. Πλὴν σὲ παρακαλῶ ὦ ἀναγνώστη νὰ μὴ δυσκολευθῇς διὰ τὴν ἐκτασιν τῶ λόγου, ὅτι ὁ λόγος ἐτος δὲν θέλει σοὶ εἶναι εἰς μάτην· „Οὗ ἐκ ἐπ' αὐτῷ νόμῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ παρὰ τοῦ Θεοῦ.

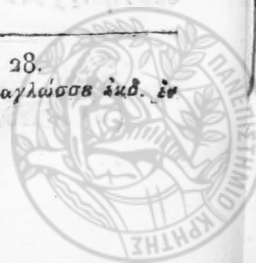
„Ἄς ἴδωμεν εἰς τὸ πρῶτον βιβλίον τῆς Μωϋσείως ὀνομαζόμενον, Γένεσις, ὅπου λέγει· „Καὶ ἐπάλασεν ἄνθρωπος τις μετὰ τῶ Ἰακώβ ἕως πρῶτῃ (α). Καὶ ἠρώτησεν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τὸν Ἰακώβ, πῶς ὀνομάζεσαι; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰακώβ εἰς ἐκεῖνον εἶπε, τὸ ὄνομά μου εἶναι Ἰακώβ. Ὁ δὲ ἄνθρωπος εἶπε πρὸς τὸν Ἰακώβ· „Οὐ κληθήσεται ἐπὶ τὸ ὄνομά σε Ἰακώβ, ἀλλ' Ἰσραήλ ἔσται τὸ ὄνομά σε· ὅτι ἐνίσχυσας μετὰ Θεοῦ, καὶ μετὰ ἀνθρώπων δυνατὸς ἔσῃ (β). Καὶ ὁ Ἰακώβ ἠρώτησε τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, πῶς εἶναι τὸ ὄνομά τε· Ὁ δὲ ἄνθρωπος ἀπεκρίθη, καὶ εἶπεν αὐτῷ· „Ἰνα τί τῆτο σὺ ἐρωτᾷς τὸ ὄνομά μου; ὁ ἐξὶ θαυμάσιον (γ). Καὶ ὀνόμασεν ὁ Ἰακώβ τὸ ὄνομα τῶ τότε ἐκείνου, εἶδος Θεοῦ, ὅτι εἶδον, λέγει, Θεὸν πρόσωπον πρὸ προσώπου, καὶ ἐσώθη ἡ ψυχή μου.

„Ἄχρη τῶδε εἶναι οἱ λόγοι τῆς ἱερᾶς γραφῆς, καὶ ἔτσι οἱ λό-

(α) Γενίς. κεφ. 32. σ'χ. 24.

(β) Αὐτ. σ'χ. 28.

(γ) Γενίς. κεφ. 32. σ'χ. 29. καὶ 30. Ἐκ τῆς τετραγλώσσου ἀνδ. ἐκ Αὐψ. 1750. λέγει τὸ, ὁ ἐξὶ θαυμάσιον.

δὴ ἓνα μέγαλον μυστήριον ἀπεκάλυψεν ὁ Θεὸς τῷ Πατριάρχῃ Ἰακώβ μετὰ αὐτὰς τὰς δισσὰς εὐλογίας.

Λοιπὸν ἐν πρώτοις ἔχομεν χρεῖαν νὰ ἱεὺρωμεν ὅτι τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ σημαίνει ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ, Θεόπτης· καὶ ὅτι τὸ ὄνομα Ἰακώβ ἔχει δύο σημασίας μίαν σημαίνουσαν, πτέρναν· καὶ ἄλλην Ἀπατεῶνα. Καὶ ὅσον διὰ τὴν πρώτην σημασίαν πτέρναν, εὐρίσκομεν ὅτι εἰς καιρὸν ὅπῃ ἐγεννήθη ὁ Ἰακώβ, ἐκράτει μετὰ τὸ χερίτε τὸν ἀδελφόν τε Ἡσαὺ ἀπὸ τὴν πτέρναν (α). Διὰ τὸτο καὶ ὠνόμασαν αὐτὸν Ἰακώβ· ὁμοίως ὅταν ἔλαβεν ὁ Ἰακώβ τὴν εὐλογίαν παρὰ τῷ πατρὶος αὐτοῦ Ἰσαὰκ, τὴν ὁποίαν εὐλογίαν ἦτον νὰ τὴν λαβῇ ὁ Ἡσαὺ ὡς πρωτότοκος, τότε ἔκλαυσεν ὁ Ἡσαὺ λέγων· „ Δικαίως ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰακώβ, ἐπτέρνηκε γὰρ με ἡδὴ δευτέρου τὸτο (β). Φανερὸν εἶναι ὅτι τὸ ὄνομα Ἰακώβ ἔχει δύο σημασίας, ἢ Πτέρναν ἢ Ἀπατεῶνα· καὶ ὅτι τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ θέλει εἰπῇ, Θεόπτης· Λοιπὸν τώρα ἔχε εἰς τὸν νῦν σε ταύτας τὰς δύο σημασίας, καὶ θέλεις καταλάβῃ τὴν ἱερὰν γραφήν.

Ἡ παλαιὰ διαθήκη ὠνομάσθη μετὰ τὸ ὄνομα Ἰακώβ ὅπῃ πτέρνα ἐννοεῖται, ὅτι σωματικὴ ἦτον· Ἡ δὲ νέα διαθήκη καλεῖται Ἰσραὴλ ὅπερ σημαίνει, Θεόπτης· καθὼς εὐρίσκομεν ὅταν ἐσυμφώνησεν ὁ Βαλαάκ τὸν Βαλαάμ, διὰ νὰ καταρσθῇ τὸ Ἑβραϊκὸν γένος, ὅτι λέγει ὁ Βαλαάμ· „ Ἀνατελεῖ ἄστρου, ἐξ Ἰακώβ, καὶ ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραὴλ· καὶ θραύσει τὰς ἀρχὰς Μωάβ (γ). Βλέπε πόσω φανερὰ λέγει καὶ ὁ Βαλαάμ διὰ τὸν ἄστρον, δι' ὃ ὠδηγήθησαν οἱ Μάγοι λέγων, Ἄστρον ἐξ Ἰακώβ, ὅτι τότε ἐπικρατήσεν ἀκόμη ἡ παλαιὰ διαθήκη ὅπῃ Ἰακώβ ὠνομάσθη· Πλὴν ἀφ' ὃ βαπτίσθη ὁ Χριστός, καὶ ἔθραυσε τὰς ἀρχὰς Μωάβ· δηλαδὴ ἔθραυσε τὰς δυνάμεις τῷ σκότει· καθὼς λέγει καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ· „ Σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τῷ ὕδατος (γ). Δηλαδὴ διὰ δυνάμεως τῷ βαπτίσματος τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἐν Ἰορδάνῃ· ἡδυνάτησεν ὁ Δράκων ὁ ἔχων ἐπτα

(α) Γέν. Κεφ. 25. σίχ. 26.

(β) Λύτ. Κεφ. 27. σίχ. 36.

(γ) Ἀριθμ. Κεφ. 24. σίχ. 17. (δ) Ψαλ. 75. σίχ. 14.

κατὰ κέρατα, διὰ τὸν ὅποιον φανερώνει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ θεολόγος εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν.

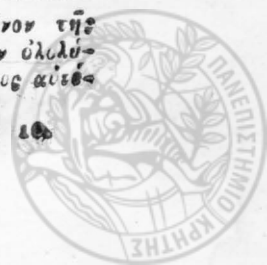
Ὁμοίως καὶ αὐτὸ ὅπῃ λέγει ὁ Βαλαάμ· „*Ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ θραύσει τὰς Ἀρχηγὰς Μωᾶβ, πνευματικῶς ἐννοεῖται*· Δηλαδή ὁ Χριστὸς θέλει θραύσῃ διὰ τῆ βαπτίσματος τὴν δύναμιν τῆ Διαβόλου· διότι Ἰακώβος, Μωᾶβ Βαβυλὼν, καὶ ἄλλαι ὀνομασίαι ὅπῃ φανερώνονται ὑπὸ τῆ προφήτε Ἡσαΐε, εἶναι τέγματα τῆ Διαβόλου καὶ τῆ σκοτίας.

Καὶ λέγει ὁ Βαλαάμ· „*Ἄνθρωπον ἐξ Ἰσραὴλ, ὅμως διὰ τὸν Ἀσέρα λέγει*· „*Εξ Ἰακώβ*· ἐκ τῆ ὁποῖς δηλῶνται, ὅτι ἡ παλαιὰ Διαθήκη ὀνομάσθη Ἰακώβ· Ἀρ' ἔστι ὅμως ἐραπίσθη ὁ Χριστὸς· „*Ἐκινήθησαν αἱ σκιαί, καὶ διέτεινεν ἡ ἡμέρα (α), ἡ Διαθήκη τῆς χάριτος καλεμένη Ἰσραὴλ*·

Ἄριστον αἰώμη τί λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆ προφήτε Ἡσαΐε· „*Ἴδε οἱ δαλούντες μοι ἀγαλλιάσονται ἐν εὐφροσύνῃ ἡμεῖς δὲ** (οἱ Ἑβραῖοι) *συντριβήσατε ἀπὸ συντριβῆς πνεύματος ὑμῶν*· Καταλείψεται γὰρ τὸ ὄνομα ὑμῶν εἰς πλησμονὴν τοῖς ἐκλεκτοῖς μὲ, ὑμῶς δὲ ἀνελεῖ Κύριος (β). Φανερόν εἶναι ὅτι οἱ Ἑβραῖοι, καθ' ὅτι ἐξανέρωσαν τὸν Χριστὸν ἐματέλιπον τὸ εὐλογημένον ὄνομα Ἰσραὴλ, ὀνομαζόμενοι τώρα, συναγωγὴ τῆ Σαταῖᾶ· καὶ εἶναι πεφονευμένοι κατὰ τὴν ψυχὴν, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχωσι καμμίαν φροντίδα ψυχικὴν, καθὼς πολλάκις ἐφανέρωσα ἀνωτέρω. Καθὼς καὶ ὁ προφήτης Ἡσαΐας εἰσαυθὶς λέγει· „*Ψηλαφίσατε ὡς τυφλοὶ τοίχον, καὶ ὡς ἐχ' ὑπαρχόντων ὀφθαλμῶν ψηλαφίσατε*· καὶ πᾶντα ἐν μεσημβρίᾳ ὡς ἐν μεσονυχτίᾳ, ὡς ἀποθνήσκοντες (γ). Ἡμεῖς ὅμως ἐπειδὴ ἐδέχθημεν τὸν Χριστὸν, καὶ ἡμεῖς οἱ ἐκλεκτοὶ τῷ Θεῷ, ἡξιώθημεν νὰ ὀνομασθῶμεν μὲ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ τὸ εὐλογημένον, καὶ πνευματικόν,

(*) Ἀ.σ.μ. Κεφ. 4. σ'χ. 6. * Κιχράεθε διὰ τὸν πόνον τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἀπὸ συντριβῆς πνεύματος ὑμῶν ἀλλύετε. Καταλείψετε, κ.τ.λ. Ἐκδ. Μεσφ. τετραγλωσσος αἰτέσι 1750-51.

(β) Ἡσ. Κεφ. 65. σ'χ. 14. καὶ 15. (γ) Ἡσ. Κεφ. 59. σ'χ. 10.

τικόν, καὶ καινόν. Καὶ ἰδὲ πῶς προσέθησιν ἀκόμη ὁ προφήτης δίδων ἡμῖν καὶ ἄλλο σημεῖον, καὶ λέγων διὰ ἡμᾶς·
 „Τοῖς δὲ δελευσέσθαι κληθήσεται ὄνομα καινόν, ὃ εὐλογηθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς· εὐλογήσασσι γὰρ τὸν Θεὸν τὸν ἀληθινόν (α). Ἀλλὰ τὸν Χριστὸν ὅπως εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεός· καὶ μετὰ τὸ νὰ τὸν ἐδέχθημεν, ἡξιώθημεν πρὸς τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ ὅπως ἔχομεν, ἀκόμη καὶ ἀπὸ ἄλλο ὄνομα, δηλαδὴ χοιριανικόν· τὸ ὁποῖον εἶναι εὐλογημένον εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. Οἱ δὲ Αἰρετικοὶ μετὰ τὸ νὰ ἦναι πεπλανημένοι ἀπὸ τὸν Ἀρειον, καὶ ἀπὸ τὸν Ὠριγένην, καὶ ἀπὸ τὸν Νεστόριον, καὶ ἀπὸ ἄλλες πολλὰς Αἰρετικὰς, ὀνομάζονται Ἰακώβ, ὅς τις ἐννοεῖται Ἀπατεῶν. Καθὼς καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει ἐκ προσώπου τῷ Χριστῷ διὰ τὰς Αἰρετικὰς· „Ἀπὸ τριωμένους ἐγενήθητε τοῖς ἀδελφοῖς μου, καὶ ξένος τοῖς υἱοῖς τῆς μητρὸς μου (β). Ἀλλὰ οἱ Ἑβραῖοι ὅπως ἦσαν ἀδελφοὶ τῷ Χριστῷ, τὸν ἑκαμαν ἀπὸ τριωμένους ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τες, μὴ θέλοντες νὰ τὸν δεχθῶσι. Καθὼς λέγει καὶ ὁ προφήτης Ἰερεμίας· „Ὅτι καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἠθέλησαν σε (γ). Ὡσαύτως καὶ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης λέγει· „Εἰς τὰ ἴδια ἦλθες, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον (δ). Διὰ τὸτο καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ λέγει· „Ἀπὸ τριωμένους ἐγενήθητε τοῖς ἀδελφοῖς μου. Ξένος ὅμως ὁ Χριστὸς εἶναι εἰς τὰς Αἰρετικὰς, οἱ ὁποῖοι ὀνομάζονται μὲν υἱοὶ τῆς Μητρὸς τῶν ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ ὁμολογεῖσι τὸν Χριστὸν, ὅχι ὅμως κατὰ τὸ πρέπον, καὶ πολὺ τὸν εὐφρόνουν, καὶ ὡς ξένον τὸν τιμῶσι. Καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῶν σοφῶν Σολομώντος· „Μὴ βλέψετε ὅτι ἐμὶ μεμελανωμένη, ὅτι υἱοὶ Μητρὸς μου ἐμαχέσαντο ἐν ἐμοί (ε). Ἀλλὰ οἱ Αἰρετικοὶ ἐχθροὶ θέντες διὰ τὸν Χριστὸν, ἐσχίσθησαν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας. Τώρα ἂν ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸν λόγον μας ὅπως ἦτον ἡ ἐρωτησις, διατί ἦτον χρεῖα νὰ εὐλογήσῃ ὁ Θεὸς διὰ φορεῖς τὸν Πατριάρχην Ἰακώβ. Καὶ ἀνέσπον τὴν καὶ ἀπόκρισιν· Πρῶτον, ὅτε ἐπάλασεν ὁ Χριστὸς μετὰ τὸν Πατριάρχην, λέγει πρὸς αὐ-

(α) Ἦσ. Κεφ. 65. σ' 15. 16. (β) Ψαλμ. 68 σ' 8.

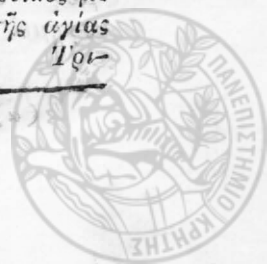
(γ) Ἰερμ. Κεφ. 12. σ' 6. (δ) Ἰωάν. Κεφ. 1. σ' 11.

(ε) Δαμ. Δαμ. Κεφ. 1. σ' 6.

αὐτὸν „ ἡ κληθήσεται ἐπὶ τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ, ὅπερ ἐννοεῖται ἡ Πτέρνα, ἡ παλαιὰ Διαθήκη ὅπως ἦτον σωματικὴ. „ Ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου. δηλαδή τῷ σπέρματι ὅπως ἔσεται μετ' ἐσέ, καθὼς ἐφανερώσα ἀνωτέρω ὁ Ἐφραίμ, Βενιαμίν, Ἰσάα, καὶ τὸ ἡμῖν τῷ Μανασσῇ νὰ δεχθῶσι τὴν νέαν Διαθήκην, τὴν Διαθήκην τῷ Χριστῷ, τὴν Διαθήκην τῆς χάριτος ὀνομαζομένην Ἰσραὴλ.

Δεύτερον, ὅτε ἦλθεν ὁ Πατριάρχης εἰς τὴν Λεβάν, πάλιν ἐφανερώθη ὁ Θεὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ. „ Τὸ ὄνομά σου Ἰακώβ, ἡ κληθήσεται ἐπὶ Ἰακώβ, ὅπερ ἐννοεῖται Ἀπειθών. Δηλαδή καὶ ἂν δεχθῶσιν οἱ υἱοὶ σου τὸν ἀληθινὸν Μεσσίαν Ἰησοῦν Χριστὸν, νὰ μὴ δεχθῶσι τὴν πᾶσιν τῶν Αἰρετικῶν ὅπως μετ' ὄνομα Ἰακώβ ὀνομάζονται ὡς ἀπειθήντες. „ Ἀλλ' Ἰσραὴλ ἔσται τὸ ὄνομά σου. Δηλαδή τῶν ὀρθοδόξων ὅπως βλέπει τον Χριστὸν ἄνευ τινος Αἰρέσεως.

Ταῦτα τὰ ἑξῆς λόγια ἀκόμη λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῷ προφῆτῃ Ἡσαΐα. „ Ἐγὼ δώσω ὕδωρ ἐν δίψει τοῖς πορευομένοις ἐν ἀνδρῷ, κ. τ. ἐξ. Καὶ ἀνατελῶσιν ὡς ἀναμένον ἕρπας, χόρτος καὶ ὡς ἰτέα ἐπὶ παραφύρεον ὕδωρ (α). διὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα λέγει ὁ προφήτης. Καὶ προσέθησιν ἀκόμη λέγων. „ Οὗτος ἐρεῖ, τῷ Θεῷ εἰμὶ, καὶ ἔτιος βοήσεται ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰακώβ. Καὶ ἕτερος ἐπιγράψει χειρὶ αὐτῷ. „ τῷ Θεῷ εἰμὶ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ βοήσεται (β). Δηλαδή αὐτὸς ὃς θέλει δεχθῶσιν οἱ ἄνθρωποι τὸ ἅγιον βάπτισμα, ἐπειτα τί μέλλει γενέσθαι; Λέγει ὁ προφήτης ἀπ' ἐδῶ καὶ ἔμπροσθεν ὁ Αἰρετικὸς θέλει λέγει μόνον μετ' ὄνομα, „ Τῷ Θεῷ εἰμὶ, Χριστιανὸς εἰμὶ. Ὅμως ἔορα χριστιανικά δὲν θέλει εἶναι, μητε τὸ σημεῖον τῷ τιμῇ σταυρῷ δὲν θέλει κάμει μετ' ὄνομα, ὁ τοιοῦτος ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰακώβ βοήσεται, ὅπως ἐννοεῖται Ἀπειθών, ὅτι θέλει εἶναι πεπλανημένος ἀπὸ τοῦ ἀκάθαρτον Ἄσπιν. „ Ἄλλος δὲ, (λέγει ὁ προφήτης) ἐπιγράψει χειρὶ αὐτοῦ, τῷ Θεῷ εἰμὶ. Δηλαδή θέλει κάμει τὸ σημεῖον τῷ τιμῇ σταυρῷ μετ' ὄνομα, ὅχι ὡς ὁ Αἰρετικὸς μετ' ὄνομα δακτυλόν, ἀλλ' μετ' ὄνομα δακτυλὸν εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἀγίας

Τριάδος ὁ τοῖστος, ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ βοήσεται ὡς
 θεόπτης τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ ἀληθινῷ Θεῷ. Ἄκουσον ἀκομή ὀλί-
 γον κατωτέρω, τί λέγει πάλιν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, Ἄνε-
 σατε ταῦτα οἶκος Ἰακώβ, οἱ κεκλημένοι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰ-
 σραὴλ, καὶ οἱ ἐξ ὕδατος Ἰέρδα ἐξελθόντες, οἱ ὀνύοντες τῷ
 ὀνόματι Κυρίου, καὶ Θεῷ Ἰσραὴλ ἐ μετ' ἀληθείας (α).
 Βλέπε πόσον λαμπρῶς λέγει ὁ Προφήτης διὰ τὰς Αἰρετικές, οἱ
 ὅποιοι, οἶκος Ἰακώβ ὀνομάζονται, ὅτι εἶναι Ἀπατεῶνες,
 καὶ μὲ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ ὀνομάζονται, ὅτι λέγασιν αὐτοὶ ὅ-
 τι εἶναι Χριστιανοί, καὶ δὲν εἶναι, ἀλλὰ εἶναι Αἰρετικοί. Λι-
 ὅτι ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἐξήλθομεν ἐκ τῆς ὕδατος τῆς βαπτίσματος
 τῆς Χριστοῦ, ὅπερ ἐξήλθεν ἐκ φυλῆς Ἰέρδα, καὶ ἐφανέρωσεν ἡ-
 μῖν τὸ ἅγιον βάπτισμα ἐν Ἰορδάνῃ με τρεῖς φορές βάπτισμα
 ἐν ὀνόματι τῆς ἁγίας Τριάδος· οἱ δὲ Αἰρετικοὶ ἐξήλθον ἐκ
 τῆς ὕδατος τῆς βαπτίσματος, ὅπερ χύνει μοῖον ἐπὶ τὴν κεφα-
 λὴν καὶ κάμνουν ὄρκον ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεῷ Ἰσραὴλ. Λι-
 ὅτι ὁ Αἰρετικὸς ὅταν κάμνῃ ὄρκον λέγει, Μα τὸν Χριστὸν μα-
 καὶ ὅχι ὅτι κατ' ἀλήθειαν εἶναι ὁ Χριστὸς αὐτὸς, διότι βλα-
 σφημεῖ αὐτὸν με τὰς Αἰρέσεις των ἀλλὰ τῷ Ἰσραὴλ, δηλα-
 δὴ των ὀρθοδόξων εἶναι ὁ Χριστός. Κυθῶς λέγει τὸ ἅγιον
 Πνεῦμα διὰ τῆς προφήτε Ἡσαΐε, Ἔγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θε-
 ῶς σε ὁ καλῶν τὸ ὄνομά σε, Θεὸς τῷ Ἰσραὴλ. Δηλαδή
 των ὀρθοδόξων.

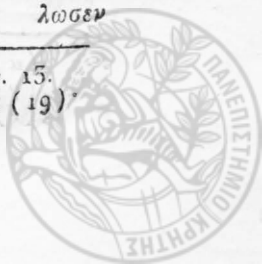
Ὡς ἡμετημέμεν ἀκροατὰ φύλαττε αὐτὴν τὴν σημασί-
 αν· δηλοῦν ὅτι ὁ Αἰρετικὸς ὀνομάζεται Ἰακώβ, καὶ ὁ ὀρθ-
 ὁδόξος Ἰσραὴλ· καὶ θέλεις καταλάβῃ τὴν ἁγίαν Γραφήν.
 Κατ' ἄλλον τρόπον ὁμοῦ δὲν θέλεις τὴν καταλάβῃ. Καὶ
 μάλιστα διότι σοὶ ἐφανέρωσα με πολλὰς αποδείξεις, Ἰδοὺ τί
 λέγει καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ, Καὶ ἀνέστησε μαρτύριον ἐν
 Ἰακώβ, καὶ νόμον ἔθετο ἐν Ἰσραὴλ (β). Ἐδῶ δὲν ἡμι-
 πορεῖς νὰ εἶπῃς, ὅτι διὰ τὸ Ἑβραϊκὸν γένος λέγει ὁ Δαβὶδ,
 ὅτι αὐτὸ δὲν ἔχει Νόμον, μετὰ τὸ νὰ ἦναι ἐν γένος παρὰ νο-
 μῶν· ἔτε τὸν Χριστὸν ὁμολογεῖ, ἀλλὰ περισσύτερον τὸν βλα-
 σφημεῖ ὅθεν φανερόν εἶναι, ὅτι διὰ τὰς Αἰρετικές ὁμιλεῖ
 ὁ Δα-

ὁ Δαβὶδ, ὅτι ἔτοι ὁμολογεῖσι τὸν Χριστὸν· οἱ δὲ ὀρθόδοξοι οἱ ὀνομαζόμενοι Ἰσραὴλ, ἔχουσι τὸν ἀληθινὸν Νόμον. Καθὼς καὶ ὁ Μωϋσῆς, λέγει διὰ τὴν φυλὴν τῆς Λευὶ· „Ἀηλώσε-
 „σι τὰ δικαιώματά σε τῷ Ἰακώβ, καὶ τὸν νόμον σε τῷ Ἰσρα-
 „ῆλ (α). Ἀηλαδή οἱ Αἰρετικοὶ ὅσοι ὁμολογεῖσι τὸν Χριστὸν
 ἡξιώθησαν νὰ κάμνωσι δικαιώματα, ὅχι κατὰ τὸν Νόμον ὅ-
 πῃ ἀπὸ τὰς ἑπτὰ συνόδους ἐξερεώθη, ἀλλὰ κατὰ φυσικὸν νό-
 μον· καθὼς λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος· „Οἱ μὴ ἔχοντες νόμον,
 „φύσει ποιῶσι τὰ τῶ νόμου. Λέγει καὶ ὁ προφήτης Ἠσαΐας·
 „Καὶ εἶπε Κύριος· ἐγγίξαι μοι ὁ λαὸς ἔτος ἐν τῷ σόματι
 „αὐτῶ, καὶ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτῶν τιμῶσί με, ἡ δὲ καρδιά
 „αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβονται με, διδύ-
 „σκοντες ἐντάλματα ἀνθρώπων, καὶ διδασκαλίας (β). Μὲ
 ὅλον ὅπῃ ὁ Χριστός, φέρει ταύτην τὴν προφητείαν καὶ διὰ
 τὰς Ἑβραίους· ὅμως καὶ διὰ τὰς Αἰρετικές ἡμποροῦμεν νὰ
 τὴν ἐρμηνεύσωμεν, ὅτι πλυνεῖται ἡ Γραφή· καὶ μά-
 λιστα, ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν εἶναι ἐν τιμῇ παρὰ τοῖς τωρινοῖς Ἑ-
 βραίοι· ἔτε καὶ αὐτοὶ διὰ τῶν χειλέων τὸν τιμῶσιν· ἀλλὰ
 περισσοτερον τὸν βλασφημεῖσι μετὰ τὰ χεῖλη αὐτῶν. Καὶ ἰδὲ
 τί λέγει εἰσαυθὺς ὁ Δαβὶδ· „Κρίσιν καὶ δικαιοσύνην ἐν Ἰ-
 „ακώβ σὺ ἐποίησας (γ). Καὶ πάλιν· „Ὁ ἀπαγγέλλων τὸ
 „λόγιον αὐτῶ τῷ Ἰακώβ, δικαιώματα καὶ κρίματα αὐτῶ τῷ
 „Ἰσραὴλ (δ).

Φανερόν εἶναι, ὅτι ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι ἡξιώθημεν νὰ κά-
 μνωμεν τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα κατὰ τὸν νόμον τῶ
 Χριστοῦ· οἱ δὲ Αἰρετικοὶ, ἐπειδὴ ἐφανερώσεν αὐτοῖς ὁ Πατὴρ
 τὸν λόγον αὐτῶ τὸν Χριστὸν, καὶ αὐτοὶ ὁμολογεῖσι τὸν Χριστὸν,
 μὲ ὅλον ὅπῃ μὲ αἰρέσεις, ἡξιώθησαν νὰ κάμνωσι τὰ δικαιώ-
 ματα φυσικῶς.

Οἱ δὲ Ἑβραῖοι, καὶ ἄλλοι ἁσεβεῖς ὅπῃ δὲν ὁμολογεῖσι τὸν
 Χριστὸν, καθόλου δὲν ἡξιώθησαν νὰ κάμνωσι δικαιώματα ἔτε
 φυσικά. Καθὼς προσέθηναι ἐδῶ ὁ προφήτης Δαβὶδ λέγων·
 „Οὐκ ἐποίησεν ἔτι παντὶ ἔθνει, καὶ τὰ κρίματα αὐτῶ ἐκ ἐδή-

(α) Δευτερόν Κεφ. 33. σελ. 10. (β) Ἠσ. Κεφ. 29. σελ. 15.
 (γ) Φιλ. 98 σελ. 4. (δ) Φιλ. 147. σελ. 8. (19)

„λωσεν αὐτοῖς (α). Καὶ πάλιν. „Περιεβάλοντο ἀδικίαν;
 „καὶ ἀσέβειαν αὐτῶν (β). Ἰδὲ τί λέγει ἀκόμη ὁ Δαβὶδ, καὶ
 φανερόναι, ὅποια διαφορὰ εἶναι ἀνταμεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων
 καὶ Αἰρετικῶν. „Εν τῷ ἐπιστρέφαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν
 „τῆ λαὸ αὐτῶ, ἀγαλλιάσεται Ἰακώβ, καὶ εὐφρανθήσεται Ἰ-
 „σραὴλ (γ). ἡ ὅποια προφητεία ἐπληρώθη εἰς τὴν πρώτην
 παρουσίαν τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε εὗγαλε τὰς ψυχὰς
 τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς δουλείας τῆ Ἀδῆ· καὶ ἀπὸ τότε ἀγαλ-
 λονται οἱ Αἰρετικοί, οἱ ὀνομαζόμενοι Ἰακώβ. Διότι ἡ ἀγαλ-
 λιασις ἐννοεῖται σωματικῶς ἢ δὲ εὐφροσύνη ψυχικῶς· καθὼς
 λέγει ὁ προφήτης Ἠσαΐας. „Εὐφραίνεσθε ἔρανοί, καὶ ἀγαλ-
 „λιάσθω ἡ γῆ (δ). Καὶ οἱ Αἰρετικοί ὡς κάποιοι ὅπῃ ὁμο-
 λογῶσι τὸν Χριστὸν ἀγάλλονται σωματικῶς, καθὼς λέγει ὁ σο-
 φὸς Σειραχ εἰς τὴν σοφίαν τῶ. Πάντα τα ἔθνη Ἰακώβ συνα-
 θροισόμενα ἀγάλλονται, καὶ ἐπιμελῶνται εἰς βρώματα αὐτῶν·
 οἱ δὲ καινὸς Ἰσραὴλ, ὁ ὀρθόδοξος ἐπιμελεῖται τῷ πνεύματι διὰ
 τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν. Λέγει καὶ ὁ προφήτης Ἀμώς διὰ τὰς
 Ἑβραῖες καὶ Αἰρετικὰς. „Καὶ εἶπα Κύριε Κύριε ἴλεως γε-
 „νῆ· τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοσὸς ἐστὶ (ε). δύο
 φοραῖς λέγει· μίαν φορὰν διὰ τὸ γένος τῶν Ἑβραίων ὅπῃ
 ὀνομάζεται Ἰακώβ, ἡ πτέρνα· καὶ ἄλλην, διὰ τὰς Αἰρετικὰς
 ὀνομαζόμενες Ἰακώβ, ὁ Ἀπατεῶν· ὀδυρόμενος διὰ αὐτὰς
 ὁ προφήτης ὅτι εἶναι αὐτοὶ ὀλιγοσὸι ἀπὸ τὴν πίσιν τῆ Χρι-
 στοῦ. καθὼς λέγει καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ. „Ὅτι ὀλιγώθη-
 „σαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν νύων τῶν ἀνθρώπων (ς). „Ὅτι οἱ
 „Αἰρετικοὶ ὀνομάζονται οἱ νιοὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὀλιγοσύν-
 „θησαν ἀπὸ τὸν Χριστὸν τὸν λέγοντα. „Εγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ
 ἡ ἀλήθεια.

Καὶ ἐὰν θεῖης ἀπόδειξιν ὅτι οἱ Αἰρετικοὶ ὀνομάζονται οἱ
 νιοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πρώτοις βλέπε εἰς τὴν Γένεσιν, καὶ
 θέλεις εὖρε γεγραμμένας τέτρες τὰς λόγους. „Ἰδόντες δὲ οἱ
 „νιοὶ τῆ Θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, ὅτι καλαὶ εἰ-
 „σιν,

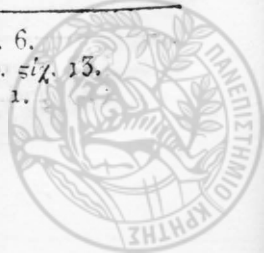
(α) Ψαλ. 147. σίχ. 9. (20). (β) Ψαλ. 72. σίχ. 6.

(γ) Ψαλ. 13. σίχ. 7.

(δ) Ἠσ. Κεφ. 49. σίχ. 13.

(ε) Ἀμώς Κεφ. 7. σίχ. 2.

(ς) Ψαλ. 11. σίχ. 1.

„σιν, ἔλαβον ξαντοῖς γυναῖκας (α). Ταῦτα τὰ λόγια κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐννοῦνται· ὅτι ὅσοι ἄνθρωποι κατήγοντο ἀπὸ τὸν Σὴθ ἦσαν ἐνάρετοι· καὶ διὰ τῆτο τὰς ὀνομάζει ἡ γραφὴ νῖδες Θεῶ· αἱ δὲ θυγατέρες ὅπῃ κατήγοντο ἀπὸ τὸν Κάιν ἐξῆσαν μὲ κακὰ ἔργα, ὅθεν τὰς ὀνομάζει ἡ γραφὴ θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων· Καὶ ἕως εἰς ἓνα καιρὸν ἐφυλάχθη τὸ γένος τῆ Σὴθ καὶ μὴ συγγενεῖται μὲ τὸ γένος τῆ Κάιν· ὅμως ἀπὸ ἓνα καιρὸν, ἰδόντες οἱ νῖοι τῆ Θεῶ οἱ ἐνάρετοι ὅπῃ κατήγοντο ἀπὸ τὸν Σὴθ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων ὅπῃ κατήγοντο ἀπὸ τὸν Κάιν, ὅτι εἶναι ὥραιαι ἀρχισαν νὰ συνδιαζῶνται μὲ αὐτάς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐγεννήθησαν εἰς αὐτὰς γίγαντες, ἄνθρωποι μεγάλοι, καὶ ἀσχημοί, οἱ ὁποιοὶ ἐτελεύσαν κακὰ ἔργα, ἕως ὅπῃ ἦλθεν ὁ κατακλυσμός.

Ἐντεῦθεν φανερόν εἶναι ὅτι οἱ ἄνθρωποι ὅσοι εἶναι ἐνάρετοι, ὀνομάζονται νῖοι τῆ Θεῶ οἱ δὲ μὲ κακὰ ἔργα διατρέφοντες, εἶναι οἱ νῖοι τῶν ἀνθρώπων.

Τώρα ἡμῖν τοῖς ὀρθοδόξοις, ὅσοι ἐδέχθημεν τὸν Χριστὸν, καὶ πιστεύομεν αὐτὸν χωρὶς καμμίαν αἵρεσιν, ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Χριστὸς ἐξασίαν· „Τέκνα Θεῶ γενέσθαι (β).

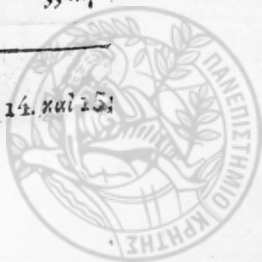
Ομοίως πολλοὶ εἶναι ἀπὸ τὰς ὀρθοδόξας εἰρηνοποιοί· οἱ τοῖστοι νῖοι Θεῶ κληθήσονται (γ). Οἱ δὲ Αἰρετικοὶ ἐξέκλιναν ἀπὸ τὸν Χριστὸν, παραδοθέντες εἰς διασφραλισμὰτα· Καθὼς εἶπεν ὁ προφήτης Μωϋσῆς· „Ἐφώμισεν αὐτὰς γεννήματα ἀγρῶν Μετὰ ζέατος νεφρῶν πυρὸς, καὶ αἷμα σαφυλῆς ἔπιον οἶνον· Καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ καὶ ἐνεπλήσθη, . . . „Ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη, καὶ ἐγκατέλιπε Θεὸν τὸν ποιῶσαντα αὐτὸν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ Θεῶ σωτήρος αὐτοῦ (δ).

Μὲ ὅλον ὅπῃ ὁ Μωϋσῆς πρὸς τὰς Ἑβραῖας εἶπε τέτες τὰς λόγας. ὅμως μὲ τὸ ἅγιον πνεῦμα προεῖδεν ὅτι οἱ Ἑβραῖοι θέλουν ἐγκαταλείψῃ τὸ ὄνομα Ἰακώβ καὶ Ἰσραὴλ εἰς πλησμονὴν τοῖς ἐλλεικτοῖς τῆ Χρῑστῶ· καθὼς προανέφερα εἰς τὴν προφητείαν τῆ Ἠσαΐα· ὅτι ὁ Δαβὶδ λέγει· „Ἀπαξ ἐλά-

„λη-

(α) Γένεσ. Κεφ. 6. σίχ. 3. (β) Ἰωάν. Κεφ. 1. σίχ. 12.

(γ) Ματθ. Κεφ. 5. σίχ. 9. (δ) Δευτερον. Κεφ. 32. σίχ. 13. 14. καὶ 15.

„λήσεν ὁ Θεός, δὶὼ ταῦτα ἤκουσα (α). Τὸ ἅγιον Πνεῦμα λαλεῖ διὰ τῆ Μωϋσέως πρὸς τὰς Ἑβραίους. Ὅμως καὶ αὐτὸ πρὸς τὰς Αἰρετικὰς ἀποβλέπει, οἱ ὅποιοι ἀκόμῃ ὀνομάζονται Ἰακώβ. Καὶ διὰ τῆτο λέγει ὁ Μωϋσῆς δὶὼ φοραῖς „Ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη· δηλαδή καὶ διὰ τὰς Ἑβραίους, καὶ διὰ τὰς Αἰρετικὰς.

Πρὸς τὰς Ἑβραίους λέγει σωματικῶς ὅτι ἔφαγον ζῆαυ νε φρῶν πυρῆ, καὶ ἔπιον οἶνον· πρὸς δὲ τὰς Αἰρετικὰς λέγει πνευματικῶς· δηλαδή ἔφαγον τὸ σῶμα τῆ Χριστοῦ καὶ ἔπιον τὸ αἷμα αὐτῆ. Καὶ διὰ τῆτο λέγει „ἐκ ζῆαυ νε φρῶν πυρῆ, καὶ δὲν λέγει ἐν συντόμῳ „ἐκ τῆ πυρῆ διὰ τὰ κα-
ταλάβομεν, ὅτι διὰ τὸ σῶμα τῆ Χριστοῦ ἐννοεῖται· ὁμοίως καὶ διὰ τὸν οἶνον δὲν λέγει οἶνον ἐκ σαφυλῆς ἔπιον, ἀλλὰ λέγει „Καὶ αἷμα σαφυλῆς ἔπιον οἶνον· ὅτι διὰ τὸ σῶμα τῆ Χριστοῦ ἐννοεῖται. Δηλαδή οἱ Αἰρετικοὶ προτίτερον ἦσαν ὀρθόδοξοι, καὶ ἔφαγον τὰ μυστήρια τῆ Χριστοῦ, καὶ ἀφ' ἧ ἐνεπλήσθησαν ἐγκατέ-
λιπον τὸν Χριστὸν σωτήρα αὐτῶν διὰ τῶν Αἰρέσεων τῆς Ἀρεῖς.

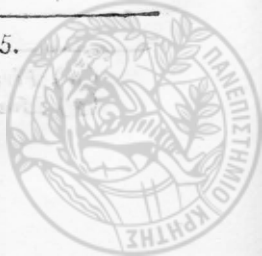
Ὅθεν καὶ ὁ Χριστός ἐγκατέλειπεν αὐτὰς, καθὼς ὁ πολὺς τῷ πνεύματι Ἡσαΐας ὅπως προεῖδε τὰ κρυπτά τῶν μελλόντων ἄχρως αἰῶνος, προεῖδε καὶ διὰ τὰς Αἰρετικὰς, ὅτι ἐγκαταλεί-
ψει τὸν Χριστὸν, καὶ ὅτι καὶ ὁ Χριστὸς ἐγκαταλείψει αὐτὰς. Ὅθεν τῆ κρῖναι πάλιν ὁ Προφήτης πρὸς τὸν Χριστὸν λέγων „Καὶ νῦν οἶκος τῆ Ἰακώβ, δεῦτε πορευθώμεν τῷ φωτὶ τῆ „Κυρίου (β). Καὶ πάλιν „Καὶ ἐρεῖ, μετὰ τὸν Θεὸν τὸν „ἀποστέψαντα τὸ πρόσωπον αὐτῆ ἀπὸ τῆ οἴκας Ἰακώβ (γ).

Καὶ διὰ τῆτο ὀνομάζονται αὐτοὶ οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων καθὼς προανέφερα· καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ „Ὅπως „ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ στόμα μετὰ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων (δ). Καὶ πάλιν „Βί ἄρα ἀληθῶς . . . λαλήσῃς . . . υἱοὶ τῶν ἀνθρώ-
πων (ε). Καὶ πάλιν „Κατακρύψεις αὐτὰς ἐν ἀποκρύφῳ „τῆ προσώπῃ σου, ἀπὸ ταραχῆς ἀνθρώπων (ε). Δηλαδή ἀπὸ ταραχῆς τῶν Αἰρετικῶν. Καὶ πάλιν „Μάταιοι οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώ-
πων

(α) Ψαλ. 61. στίχ. 11. (β) Ἠσ. Κεφ. 2. στίχ. 5.

(γ) Αἰτ. Κεφ. 8. στίχ. 17. (δ) Ψαλ. 16. στίχ. 4.

(ε) Ψαλ. 57. στίχ. 1. (ς) Ψαλ. 50. στίχ. 20.

„ανθρώπων, ψευδεῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων (α). Καὶ πάλιν „Εγὼ εἶπα ἐν τῇ ἐκείνῃ, πῶς ἀνθρώπος ψεύσῃς (β).

Ταῦτα πάντα διὰ τὰς Αἰρετικὰς λέγει ὁ Δαβὶδ, οἱ ὁποῖοι υἱοὶ ἀνθρώπων ὀνομάζονται· οἱ δὲ Ἑβραῖοι ὀνομάζονται ζῶα. δὲν λέγω ἐγὼ· ἀλλὰ ὁ Προφήτης Ἰερემίας εἶπαι παρὼν, ὅς τις λέγει διὰ αὐτὸς· „Ἰπποὶ θηλυμανεῖ ἐγενήθησαν (γ). Καὶ βλέπε ἀκόμη, ὅτι ζῶα ἀκαθάρτα τὰς ὀνομάζει ὁ Προφήτης, δηλαδὴ ἵππες· Καὶ ἐν ἀληθείᾳ ζῶα εἶμι τὸ Ἑβραϊκὸν γένος, καθ' ὅτι καὶ ὁ Χριστὸς λέγει πρὸς αὐτό· „Γενεὰ πορνῆα καὶ μοιχαλὶς (δ). Καὶ ὁ Δαβὶδ, ἐπειδὴ ἔπεσεν αὐτὸς εἰς τὴν ἁμαρτίαν τῆς μοιχίας, λέγει· „Κτηνωδὸς ἐγενήθην πρὸς σοί (ε). Καὶ πάλιν ὀλίγον κατωτέρω σαφέστερον λέγει διὰ τὴν ἁμαρτίαν τῆς μοιχίας· „Καὶ ἀνθρώπος ἐν τῇ ᾧν ἐ συνῆκε, παρσυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ανοήτοις, καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς (ς).

Ταῦτα τὰ λόγια εἶναι πολλὰ θαυμασιώδη· ἕνα μὲν, διὰ τὸ δύο φοραῖς νὰ λέγῃ ὁ Δαβὶδ τὸν αὐτὸν λόγον, ὅτι ἀρεκτον ἦτον ἅπαξ νὰ εἴπῃ, χωρὶς νὰ εἴπῃ δύο φοραῖς εἰς τὸν ἴδιον ψαλμὸν 48, δηλαδὴ εἰς τὸν 12 σίχον καὶ εἰς τὸν 21 (20) τῷ προειρημένῳ ψαλμῷ 48. Καὶ δεύτερον, περισσότερον ἄξιον θαυμασμοῦ εἶναι τὸτο, ὅτι λέγων ὁ μὴ συνεῖς ἀνθρώπος παρσυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ανοήτοις, ἵνα τί προσέθηται καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς; ὅποια διαφορὰ εἶναι μεταξύ τῶ παρσυνεβλήθη, καὶ ὁμοιώθη; εἴμη μόνον ὅτι ἐν μέγα μυστηρίῳ ἀπεκάλυψεν ὁ Δαβὶδ μὲ ταῦτα τὰ λόγια, ὅτι οἱ ἅγιοι Προφῆται ἐδεμίαν λέξιν εἰς μάτην ἐλάλησαν· καὶ μάλιστα ὅτι τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐλάλησε διὰ σωματῶν αὐτῶν, καὶ ὁ ἴδιος Χριστὸς λέγει· „Διὰ παν ὄψμα ἀργόν, ὃ ἐὰν λαλήσῃ ἀνθρώπος, ἀποδώσει περὶ αὐτῶ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· (ς).

Ἀκασαν ὅποιον μυστήριον ἀπεκάλυψεν ὁ προφητάναξ Δαβὶδ μὲ ταῦτα τὰ λόγια· ὅτι ἄξιον θαυμασμοῦ εἶναι εἰς καιρὸν

(α) Ψαλ. 61. σίχ. 9.

(β) Ψαλ. 115. σίχ. 2. (11).

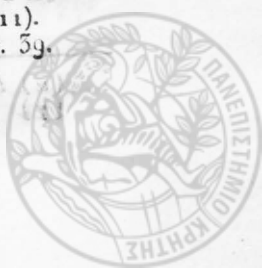
(γ) Ἰερειμ. Κεφ. 5. σίχ. 8.

(δ) Ματθ. Κεφ. 12. σίχ. 59.

(ε) Ψαλ. 72. σίχ. 22.

(ς) Ψαλ. 48. σίχ. 12.

(ς) Ματθ. Κεφ. 12. σίχ. 56.

ὅπῃ ὁ θεὸς εὐλογῶν τὸν Ἀδὰμ λέγει πρὸς αὐτόν. „Κατακ-
 „ ρεύσατε ἀπάσης τῆς κτίσεως, καὶ πάντων τῶν ἐχόντων
 πνεῦμα ζωτικόν (α). Ὁμοίως καὶ πρὸς τὸν Νῶε λέγει.
 „ Καὶ ὁ τρόμος ὑμῶν καὶ ὁ φόβος ἔσται ἐπὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις
 τῆς γῆς (β). Διὰ τοῦτο συμβαίνει ὅπως πολλὰκις οἱ ἄν-
 θρωποι καταξοφίζονται καὶ τρώγονται ἀπὸ τὰ θηρία, εἰς
 καιρὸν ὅπῃ ὁ ἄνθρωπος ἔλαβε τὴν ἐξουσίαν κατ' αὐτῶν, καὶ ἐ-
 πλασθῇ καὶ κατ' εἰκόνα Θεῶ;

Καὶ ὁ Δαβὶδ εἰς ἑλπίδα τὴν ζωὴν ἐθαύμασε διὰ τοῦτο.
 ἀφ' ἧς ὅμως ἐπεσεν ὁ ἴδιος εἰς τὴν ἁμαρτίαν τῆς μοιχείας, καὶ
 ἠσθάνθη ὅτι τὸ κατ' εἰκόνα Θεῶ ἐλείπεν ἀπὸ αὐτοῦ, ἔπειτα
 λέγει. „Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὢν. Ἀλλὰ εἰς τὴν τι-
 μὴν τῶν βασιλέων. Καὶ ἐκ δευτέρου πάλιν λέγει. „Καὶ ὁ
 ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὢν (τῶν προφητῶν), ἔσθληκε. Ἀλλὰ εἰς τὴν
 ἐκτάλαβιν εἰς ποίαν τιμὴν τὸν ἴψωσεν ὁ Θεός. „Καὶ ὡμοι-
 ὡθή τοῖς κτήρεσι τοῖς ἀνοήτοις. ὅτι ἐποίησεν ἔργον κτη-
 νῶδες. Ἀλλὰ εἰς μοιχείαν. „Καὶ ὡμοιῶθή αὐτοῖς. ὅτι ἐ-
 λείπεν ἀπὸ αὐτοῦ τὸ κατ' εἰκόνα Θεῶ, καὶ ἔμεινεν ὁμοίος μὲν
 τὸ ζῶον. Καὶ τότε ἔχει δυνάμιν τὸ ἄγριον θηρίον νὰ φθίσῃ
 τὸν ἄνθρωπον, ὅτι δὲν γινώσκει αὐτὸν ὡς ἄνθρωπον, διό-
 τι δὲν ἔχει καὶ ἐπάνω τὸ κατ' εἰκόνα Θεῶ, ἀλλ' εἰκόνα κτη-
 νῶδη. Καὶ διὰ τοῦτο δεόμενος ὁ Δαβὶδ λέγει. „Μὴ παρα-
 „ δῶς τοις θηρίοις ψυχὴν ἐξομολογημένην σοι (γ). Ἀνδρῶς
 λέγει ὁ ποιητής. Ἀλλὰ εἰς τὴν ψυχὴν νὰ τὴν ἀφήσῃ ὁ
 Θεὸς εἰς τὰς χεῖρας τῶν διαβόλων, θηρίων πονηρῶν. ὅτι τὸ
 σῶμα τὰ ἀφ' ἧς εἰς τὰ γῆνα θηρία. Καὶ βλέπε ὅπως λέγει Ἀ-
 κόμει ὁ Δαβὶδ. „Πάντα ἐπέταξας ἐποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῶν,
 „ πρόβατα, καὶ βόας ἀπάτας. τὰ πετεινὰ τῆς οὐρανῶς, καὶ
 „ τὰς ἰχθῦς τῆς θαλάσσης (δ). Ὅτι διὰ τὰ θηρία δὲν ἀνα-
 γέροι, ἐπειδὴ ἔξενε τον ἐαυτὸν τὸ ἱπνύθνον μὲ τὴν ἁμαρτί-
 ᾱν τῆς μοιχείας.

Ἰδὲ ὅπως ἐρανέρωσα διὰ πολλῶν ἀποδείξεων. ὅτι οἱ ὀρ-
 θόδοξοι ὀνομάζονται υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, οἱ δὲ Αἱρετικοὶ υἱοὶ τῶν
 ἀν-

(α) Γένεσ. Κεφ. 1. στίχ. 28. (β) Γένεσ. Κεφ. στίχ. 29.

(γ) Ψαλ. 73, στίχ. 19. (δ) Ψαλ. 8, στίχ. 6. 7. 8.

ἀνθρώπων· Καὶ ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ὀνομάζονται ἵπποι, ζῶα ἀκάθαρτα.

Καὶ διὰ τὴν συντέλειαν τῷ κόσμῳ, ὅτε θέλει γένῃ ἐν ποιμνιον, καὶ εἰς ποιμὴν καθὼς προεφανέρωσα, πάλιν θέλω φανερώσῃ εἰς τὸ τέταρτον Κεφάλαιον μετὰ τὴν βοήθειαν τῷ Χριστῷ καὶ τὸ ἔτος, ἐν ᾧ θέλει εἶναι ἡ πλήρωσις τῶν λόγων τῷ Χριστῷ, ὅτι ὁ ἔρανος καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι Κυρίου ἂ μὴ παρέλθωσι. Καὶ τότε πρέπει νὰ ἔλθωσιν ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη οἱ ἐκλεκτοὶ πρὸς τὸν Χριστόν. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· „Τότε λύκοι καὶ ἄρνες βοσκηθήσονται ἅμα, „καὶ λέων ὡς βῆς φάγεται ἄχνη, ὅπως δὲ γῆν ὡς ἄρτον (α). Λύκοι εἶναι οἱ Ἑβραῖοι σκυλιὰ ἄγρια καὶ ἄρνες εἶναι οἱ ὀρθόδοξοι οἱ ἁμωμοί· Βῆς εἶναι ὁ ἀπλῆς λαὸς ἀπὸ τῆς ὀρθοδόξου· Λέοντες δὲ εἶναι οἱ Αἰρετικοί, καὶ οἱ ἄλλοι ἀσεβεῖς ὅπως ὠρύονται κατὰ τῶν ὀρθοδόξων. Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Λαβὶδ· „Ενεδρεῖ ἐν ἀποκρύφῳ, ὡς λέων ἐν τῇ μάνδρᾳ αὐτῷ τῷ ἀρπάσαι πτωχόν, ἐν τῷ ἐλκύσαι αὐτόν (β). Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶναι οἱ Αἰρετικοί, καὶ οἱ ἄλλοι ἀσεβεῖς ὅπως φρονέει πάντοτε νὰ ἐλκύσωσι τὰς ὀρθοδόξους εἰς τὴν πλάνην αὐτῶν. ὁ Θεὸς ὁμως δὲν ἀφίνει, ἀλλὰ μάλιστα εἰς τὰς ὑπερινὰς ἡμέρας θέλει εἶναι ἔλθῃ καὶ αὐτοὶ πρὸς τὸν Χριστόν. Καθὼς λέγει ἰδοὺ ὁ προφήτης· „Λύκοι, δηλαδὴ οἱ Ἑβραῖοι ὅπως γαυγίσωσι μόνον κατὰ τῶν χριστιανῶν, ὁμως δὲν ἔχει δύναμιν νὰ τὰς κακοποιήσωσι. Καὶ εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλει εἶναι ἔλθῃ καὶ ἀπὸ αὐτὰς εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίσιν. Καὶ βοσκηθήσονται ὡς ἄρνες μετὰ τῶν ὀρθοδόξων. Οἱ δὲ Αἰρετικοί καὶ ἄλλοι ἀσεβεῖς ὅπως ὠρύονται ὡς λέοντες κατὰ τῆς ὀρθοδοξίας, εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλει δεχθῇ καὶ αὐτοὶ τὴν ὀρθόδοξον πίσιν, καὶ θέλει νηυσίῃ καὶ αὐτοὶ ὡς ὁ ἀπλῆς λαὸς τῶν ὀρθοδόξων, ὅτι ὁ ἀπλῆς λαὸς πάντοτε καλλίτερον φυλάττει τὴν νηυσίαν. καὶ διὰ τῆτο λέγει ὁ προφήτης· „Καὶ λέων ὡς βῆς φάγεται ἄχνη.

Τῆτο δὲ τὸ ὑπὸ τῷ προφήτῃ λεγόμενον· „Ὅπως δὲ γῆν

Κ

„ὡς

(α) Ἠσ. Κεφ. 65. στίχ. 25. (β) Ψαλ. 9. στίχ. 29.

„ὡς ἄρτον. εἶναι διὰ τὴν γενεάν, ἀπὸ τὴν ὅποιαν κατάργεται ὁ
 „προδοτὴς Ἰάδης διὰ τὴν ὅποιαν λέγει ὁ προφήτης Δαβὶδ· „Ἐν
 „γενεᾷ μιᾷ ἐξαίτηθῇ τὸ ὄνομα αὐτῆς (α). Ἡ ὅποια θέλει
 „μένει εἰς τὴν πλάνην καθὼς προειρημέωσα εἰς τὸ Δεύτερον Κε-
 „φάλαιον. Καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς λέγει διὰ αὐτὴν· „Οφείας
 „γεννήματα ἐχιδνῶν. . . . (β). Καὶ λέγει ὁ προφήτης Ησαΐας
 „ὅτι οἱ ἀπὸ τὴν εἰρημένην γενεάν καταγόμενοι φέρονται γῆν
 „καθὼς καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ λέγει· „Οἱ ἐχθροί σου ἔσονται
 „ἐξοὶ (γ). Ἀλλὰ θέλει σιωπῶσιν ἀπὸ τὴν θλίψιν ὅταν
 „θέλει ἰδῶσιν ὅλα τὰ ἔθνη ἐρχόμενα εἰς τὴν ὁρθόδοξον πί-
 „στιν. Καθὼς ὁ σοφὸς Σολομὼν λέγει· „Τότε σήσεται ἐν
 „παρόχησι πολλῇ ὁ δίκαιος κατὰ πρόσωπον τῶν θλιψάντων
 „αὐτόν. Καὶ ἐκστήσονται φόβῳ δεινῷ, ἐπὶ τῷ παρα-
 „δόξῳ τῆς σωτηρίας αὐτῆς. Καὶ ἔρσιν ἐν ἑαυτοῖς μετανοῶντες,
 „καὶ διὰ σενοχωρίαν πνεύματος σεράζοντες, καὶ τ. ἑ. (δ).

Καὶ λέγει πάλιν ὁ προφήτης Δαβὶδ· „Ἀνθρώπους καὶ
 „κτῆνη σώσεις Κύριε (ε). Ἀλλὰ εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας
 „θέλει ἔλθωσιν οἱ Αἰρετικοὶ οἱ ὀνομαζόμενοι ἄνθρωποι, καὶ οἱ
 „Εβραῖοι οἱ ὀνομαζόμενοι ζῶα, καὶ θέλει δεχθῶσι τὴν ἀρίστην
 „ὁρθόδοξον πίστιν, καὶ θέλει σωθῶσιν. Ὁ δὲ Σολομὼν ἀκούων
 „τὸν πατέρα τὸν Δαβὶδ λέγοντα κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον,
 „δὲν ὑποφέρει λέγων· „Καίγε αὐτοῖς συνάντημα νύων τῶ ἀν-
 „θρώπῳ, καὶ συνάντημα τῶ κτήνῳ, συνάντημα ἐν αὐτοῖς (ε).
 „Ἀλλὰ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ συνάντημα εἶναι καὶ εἰς τὸν Αἰρετικὸν
 „ὅπερ ὀνομάζεται ἄνθρωπος, καὶ εἰς τὸν Εβραῖον ὅπερ ὀνομάζεται
 „ζῶον. „Καὶ τίς οἶδε τὸ πνεῦμα νύων τῶ ἀνθρώπῳ, εἰ ἀνα-
 „βαίνει αὐτὸ εἰς ἄνω; Καὶ πνεῦμα τῶ κτήνῳ, εἰ κατα-
 „βαίνει αὐτὸ κάτω εἰς τὴν γῆν (ζ); Ἀλλὰ ποῖος εἰσέρει τὸ
 „πνεῦμα τῶ Αἰρετικῷ ὅπερ ὀνομάζεται ἄνθρωπος εἰ ἀναβαίνει αὐ-
 „τὸ πρὸς τὰ ἄνω, ἐπειδὴ πιστεύει τὸν Χριστόν, καὶ τὸ πνεῦμα
 „τὸ

(α) Ψαλ. 108. στίχ. 15. (β) Ματθ. Κεφ. 12. στίχ. 34.

(γ) Ψαλ. 71. στίχ. 9. (δ) Σοφ. Σολ. Κεφ. 5. στίχ. 1. 2. 3.

ταραχθῶσιν ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς σωτηρίας. Ἐρῶσιν ἐν ἑαυτοῖς μετανοῶντες, καὶ τ. ἑ. ἡ ὁμολογία τετραγλ. ἔκδ.

(ε) Ψαλ. 35. στίχ. 6.

(ζ) Ἐκκλῆς. Κεφ. 5. στίχ. 19. (ς) Αὐτ. στίχ. 21.

τῆ Ἑβραϊκῆς ὡς ὀνομάζεται ἔχον εἰ καταβαίνει κάτω; Αἰ-
πὸν οὖν ὅσοι δὲν εἶναι ὀρθόδοξοι καταβαίνουν εἰς τὸν Ἀδην
ὅς μὴ ἔχοντες μερίδα ἐν τῷ Χριστῷ, ἐπειδὴ ἐναντίον αὐτοῦ ὑ-
πάρχουσιν. Καθὼς λέγει ὁ Χριστός, „Ο μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ, κατ'
ἐμοῦ ἐστὶ (α). Καὶ διὰ τοῦτο λέγει ὁ Δαβὶδ τὸ ἐξῆς ῥητὸν
„Τὰς δὲ ἐκλήκοντας εἰς τὰς σφαγαλίας, ἀπάξει Κύριος μετὰ
τῶν ἐργαζομένων τὴν αἰορίαν ἐιρήνην ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ (β).
Ἀλλὰ τὰς Αἰρετικούς, ὡς ἐξέκληκον ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξον πί-
στιν παραδιδόντες εἰς τὰς αἵρέσεις τῶ Ἀδης, θέλει γένη ὁ Κύ-
ριος μετὰ μὲ τὰς Ἑβραίους τὰς ἐργαζομένας τὴν αἰορίαν εἰς
τὸν Τάρταρον. Εἰς δὲ τὰς ὀρθόδοξας ὀνομαζόμενας Ἰσραὴλ
ἐπιέξει εἰρήνην. Λέγει καὶ ὁ προφήτης Ἡσαΐας „Οἱ ἄμαρ-
τωλοὶ συντριβήσονται ἐν μιᾷ ἑφ' ἅπαξ μετὰ ἀνόμων. Ἀλ-
λὰ οἱ ἁμαρτωλοὶ Αἰρετικοὶ μετὰ μὲ τὰς αἰρέσεις Ἑβραίους
συντριβήσονται ἐφ' ἅπαξ εἰς τὸ βάθος τῶ Ἀδης.

Λέγουσιν λοιπὸν ἐγὼ ὁ ὑμῶν, ὅτι τόσον πολὺν καταδικά-
ζουσιν οἱ ἄγιοι προφῆται τὰς Ἑβραίους καὶ τὰς Αἰρετικούς, ἐν-
σπλαχνισθὴν διὰ αὐτὰ καὶ κατέβαλον κόπον γράφας εἰς τὸτο
τὸ βιβλίον πολλὴν ἀπόδειξιν καὶ μαρτυρίαν διὰ τὴν ἁγίαν ὀρ-
θόδοξον πίστιν, ὡς ἴσως ἤθελε πληρωθῇ καὶ εἰς ἐξέλιξιν τὸν ἁ-
θλίον ὁ λόγος τῶ λέγοντος ψαλμοῦ. „Ἰδοὺ ἐγὼ ἀνέστης τὰς ὁδοὺς σου,
καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σοὶ ἐπιστρέψουσιν (γ). Ἀλλὰ τὰς αἰρέσεις Ἑ-
βραίους θέλω διδάξαι τὴν ὁδοὶ τῶ Χριστοῦ τὴν φέρουσαν εἰς τὴν
βασιλείαν τῶν ὁρατῶν. Οἱ δὲ Αἰρετικοὶ ἴσως θέλει διαβάσω-
σι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸτο τὸ βιβλίον, καὶ θέλει γνωρίσωσι τὴν
πλάην αὐτῶν, καὶ θέλουν ἐπιστρέψαι πρὸς τὴν ὀρθόδοξον πί-
στιν. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας „Ὀνὶω λέγει Κύριος,
„Κύριος, ὁ ἅγιος τῶ Ἰσραὴλ (ὁ πατὴρ, ὁ υἱός, καὶ τὸ ἅγιον
πνεῦμα). Ὃταν ἀποστροφῆς γενᾷς, τότε σωθήσῃ, καὶ γνώσῃ
„πῶ ἦσθα. Ὃτε ἐπισποῖσθαις ἐπὶ τοῖς μετανοοῦσι (δ).

Ὃταν ἤθελον ἐπιστρέψαι ὁ Αἰρετικὸς ἀπὸ τὰς αἵρέσεις, καὶ
θέλῃ δεχθῇ πάλιν τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, τότε θέλει σωθῇ.

Καθὼς καὶ εἰς τὰς ἱερουργίας ἡμέρας Ὃταν θέλει γένη ἐν

Κ 2

ποῖ-

(α) Ματθ. Κεφ. 12. σίχ. 30.

(β) Ψαλ. 124. σίχ. 5.

(γ) Ψαλ. 50. σίχ. 13.

(δ) Ἠσ. Κεφ. 30. σίχ. 15.

ποιμνιον και εις ποιμην, υποσχεται ο Θεος οτι θελει δεχθῃ τῶς Αιρετικῶς παλιν· καθως λεγει ο Προφητης Ησαϊας· „Και νυν
 „εγω λεγει Κυριος· ο ποιησας σε Ιακωβ (Αιρετικον). και ο
 „πλασας σε Ισραηλ (ορθοδοξον)· μη φοβε, οτι*) εσωσα σε, και
 εκαλεσα σε επ' ονοματις (α).

Βλεπε πως δια τῶς Αιρετικῶς λεγει· „Ο ποιησας σε· ως
 και δια τα ζωα· δια δε τῶς ορθοδοξῶς λεγει· „ο πλασας σε.
 Και λεγει και προς τον Αιρετικον, οτι εσωσα σε, εκ τῆς πλά-
 νης τῆς Αιρέσεως· „Και εκαλεσα σε, λεγει, επ' ονοματι
 σε. Δηλαδη παλιν σε ωνομασα Ισραηλ, το οποιον ονομα ει-
 χες προτερον, οτε εἰσεν ορθοδοξος, εως οπῶ δὲν παρεδοθηκες
 εις τῶς διεσραμμένας και ξενας διδασκαλιας τῷ Πάπα τῆς Ρώ-
 μης.

Ακουσον ακόμη τι Προφητεύει ο προφητης Αμώς δια τον
 Πάπην και δια την πόλιν αὐτῆ, λέγων· „Σῴωσε Κυριος καθ'
 „εαυτῆ. Διότι βδελύσσομαι ἐγὼ πᾶσαν τὴν ἔβριν Ιακωβ
 (τῷ Πάπα ὅπῶ ονομάζεται Ιακωβ ὁ Ατατεών), και τῶς χώ-
 „ρας αὐτῆ μεμίσηκα. και ἐσαῶ (λεγει Κυριος) πόλιν σὺν
 „πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν (β). Δηλαδη τὴν πόλιν τῆς Ρώμης.
 Φανερόν εἶναι ὅτι εἰς τῶς ἐσχάτας ἡμέρας θέλει δεχθῇ
 οἱ Αιρετικοὶ τὴν ορθόδοξον πίσιν.

Και εἰν ἦναι τινὰς ἀπερίτμητος τὴν καρδίαν, και δὲν ἐμ-
 πιζειῖται μόνον εἰς τόσας μαρτυρίας ἐπιθυμῶν περισσοτέρας,
 ὅτι δηλαδη εἰς τῶς ἐσχάτας ἡμέρας θέλει δεχθῇ οἱ Αιρετικοὶ
 τὴν ορθόδοξον πίσιν· ἐλθέτω, και ἀκυσάτω, πολὺ περισσοτέ-
 ρας μαρτυρίας, μόνον ἄς ἔχη εἰς τὸν νῦν τα τὴν σημασίαν ἐ-
 κεινην ὅπῶ προείπον. Δηλαδη ὅπῶ φανερῶναι ἡ ἱερὰ γραφή
 τὸν Ιακωβ, νὰ ἐννοῇ τὸν Αιρετικόν, και ὅπῶ φανερῶναι τὸν
 Ισραηλ, τὸν ορθόδοξον νὰ ἐννοῇ.

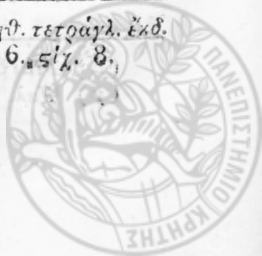
“Οθεν τῶρα ἀκουσον ἐν πρώτοις τὸν Μωϋσῆν λέγοντα·
 „Και ἐγενήθη μερὶς Κυρίε λαος αὐτῆ Ιακωβ· σχοίνισμα κλη-
 „ρονομίας αὐτῆ Ισραηλ (γ). Δηλαδη και οἱ Αιρετικοὶ ἐγι-
 ναν

*) “Οι ἑλληνοφάροντες, ἐκαλεσα σε τὸ ονομα σε. Η (ἡ) τ. τετράγλ. ἐκδ.

(α) “Ησ. Κεφ. 45. σίχ. 1.

(β) Αμώς Κεφ. 6. σίχ. 8.

(γ) Δευτερον. Κεφ. 32. σίχ. 9.

ναν ἡ μερίς τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἐγκατέλειπον αὐτοὶ τὰς αἱρέσεις τῆ Παύλου, καὶ μετεβλήθησαν εἰς Ἰσραὴλ τὸν ὀρθόδοξον, ὅπως εἶναι κληρονομία τῷ Θεῷ. Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ·
 „Ὅτι τὸν Ἰακώβ ἐξελέξατο ἑαυτῷ ὁ Κύριος, Ἰσραὴλ εἰς περι-
 „ρισιασμόν ἑαυτῷ (α). Ἀλλὰ μὲ ὅλον ὅπως ἐξελέξατο ὁ
 „Χριστὸς τὰς Αἰρετικές ὅπως θέλῃ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ὀρθόδο-
 „ξον πίσιν, καθὼς λέγει πάλιν ὁ Δαβὶδ οἶκον ἀνωτέρω· „Σὺ
 „εἰ αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς με, καὶ ὁ Θεός με, ὁ ἐντελλόμενος τὰς
 „σωτηρίας Ἰακώβ (β). Πλὴν οἱ ὀρθόδοξοι εἶναι ἡ καθ' αὐτὰ
 „περισία τῷ Χριστῷ. Καθὼς λέγει κατωτέρω ὁ Δαβὶδ· „Ὁ
 „μνος πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτῷ, τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λαῷ ἐγγί-
 „ζοντι αὐτῷ (γ). Καὶ πάλιν· „Γινώσκος ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὁ
 „Θεός, ἐν τῷ Ἰσραὴλ (τοῖς ὀρθόδοξοις) μέγα τὸ ὄνομα αὐ-
 „τῷ (δ). Καὶ πάλιν· „Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, ἐ-
 „γενήθη Ἰουδαία ἀγίασμα αὐτῷ (ε). ὅτι ἐκ φυλῆς Ἰούδα ἐ-
 „σαρκώθη ὁ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Λέγει καὶ ὁ σοφὸς
 „Σειράχ· „Ἐν Ἰακώβ κατασκηνώσων καὶ ἐν Ἰσραὴλ κληρο-
 „νομήσῃ (ς). Ἐν τοῖς Αἰρετικοῖς κατοικεῖ τὸ ὄνομα τῷ
 „Χριστῷ, ἐν δὲ τοῖς ὀρθόδοξοις κληρονομήσει αἰωνίως. Καθὼς
 „λέγει ὁ Δαβὶδ· „Ἐμνήσθη λόγος ἐ ἐνετείλατο, καὶ τ. ἐξ· Καὶ
 „ἐξῆσεν αὐτὸν τῷ Ἰακώβ εἰς πρόσαγμα, καὶ τῷ Ἰσραὴλ εἰς
 „διαθήκην αἰώνιον (ζ). Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ λόγος τῷ Πατρὶ, πρὸς
 „τὰς Αἰρετικές μόνον εἰς πρόσαγμα, πρὸς δὲ τὰς ὀρθόδο-
 „ξους εἰς διαθήκην αἰώνιον. Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἠ-
 „σαΐας· „Ἰσραὴλ σώζεται ὑπὸ Κυρίου σωτηρίαν αἰώνιον (η).
 „Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰερემίας· „Ἅγιος Ἰσραὴλ τῷ Κυρίῳ
 „ἀρχὴ γεννημάτων (θ). Ἀλλὰ ἡ ἀρχὴ τῷ καρπῷ τῆς
 „χριστιανικῆς ἀρετῆς, οἱ ὀρθόδοξοι εἶναι. Λέγει καὶ ὁ Προφή-
 „της Ἠσαΐας· „Οὕτω λέγει Κύριος, ὁ πλάσας με ἐκ κοιλίας
 „ὁδόν ἑαυτῷ, τῷ συναγαγεῖν τὸν Ἰακώβ καὶ Ἰσραὴλ πρὸς
 „αὐτόν (ι).

Ἐδω.

(α) Ψαλ. 134. στίχ. 4.

(β) Ψαλ. 45. στίχ. 4.

(γ) Ψαλ. 148. στίχ. 14.

(δ) Ψαλ. 75. στίχ. 1.

(ε) Ψαλ. 115. στίχ. 1.

(ς) Σειράχ. Κεφ. 24. στίχ. 8.

(ζ) Ψαλ. 104. στίχ. 8. καὶ 10.

(η) Πσ. Κεφ. 45. στίχ. 17.

(θ) Ιερμ. Κεφ. 2. στίχ. 5.

(ι) Πσ. Κεφ. 49. στίχ. 5.

Ἐδὼ κατὰ πολλὰ σαφὲς φανερώνει ὁ προφήτης, ὅτι πρὸς ὀρθοδοξίαν θέλει συνίξῃ ὁ Χριστὸς τὰς Αἰρετικές. Καθὼς καὶ ἀνωτέρω λέγει. „Καὶ ἐν Κυρὸ ἡ τῷ Θεῷ μεγαλυνθήσεται ἅπαν τὸ πνεῦμα Ἰσραὴλ. Λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τὸ προφήτην Ἰερემίαν. „Καὶ ἀποκαταστήσω τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν νομὴν αὐτῶ, καὶ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, . . . καὶ ἐκπλησθήσεται ἡ ψυχὴ αὐτῶ (α). Βλέπε τὸν φωτισμὸν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅτι λέγει, θέλει ἀποκαταστήσῃ τὰς ὀρθοδόξους εἰς τὴν πνευματικὴν νομὴν. Λέγει ἀκόμη καὶ ὁ προφήτης Ἰακώβ. „Κύριος ποιμάνει με, καὶ ἐδὲν με ἐξορίσει· εἰς τόπον ἄλλος ἐκεῖ με κατεσκύνησεν (β). Ἐκ τῶ ὁποῖς δηλεῖται, ὅτι ἡ νομὴ εἶναι πνευματικὴ· ὅτι προσέθῃσιν ἀπὸ ἡ λέγων. „Ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἐξέθρεψέ με (εἰς τὸ ὕδωρ τῆς Βαπτίσματος)· τὴν ψυχὴν με ἐπέτρυνε (γ). Τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὁπῆς λέγει ὁ Ἰερემίας διὰ τὴν πνευματικὴν νομὴν. „Καὶ ἐν ὄρει Ἐφραΐμ, λέγει ὁ προφήτης· διότι καὶ ὁ Χριστὸς ἐπηγὼν εἰς ἐκεῖνο τὸ ὄρος, ὅταν ἔφησαν οἱ Ἑβραῖοι πέτρας εἶναι τὸν λιθοβολήσασθαι. Καὶ διότι ἡ φυλὴ τῶ Ἐφραΐμ ἐδέχθη τὸν Χριστὸν, καθὼς προεβλέποντο εἰς τὸ Δεύτερον Κεφάλαιον.

Καὶ ὁ προφήτης Ἠσαΐας ὁμοίως λέγει. „Ὡς ποιμὴν ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτῶ (δ). Λέγει καὶ ὁ Ἰεζεκιήλ. „Αναστήσω ἐπ' αὐτοῖς ποιμένα ἕνα, καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς (ε). Λέγει καὶ ὁ Μιχαίας. „Συναγόμενος συναχθήσεται Ἰακώβ πᾶσι (δηλαδὴ ὅλοι οἱ Αἰρετικοὶ θέλουν συναχθῶσιν εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίσιν εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας)· ἐκδεχόμενος ἐκδεσθῶμι τὰς καταλοιπὰς τῶ Ἰσραὴλ (ς). Δηλαδὴ θέλει προσμείξῃ ὁ Χριστὸς τὰς ἁμαρτωλὰς ὀρθοδόξους νὰ μετανοήσωσι καὶ νὰ δυνήθωσι νὰ σωθῶσιν ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι, καθὼς ἐξηγήσα εἰς τὸ δεύτερον Κεφάλαιον εἰς τὴν προφητείαν τῶ Ἰεζεκιήλ λέγοντος. „Τὸ ἰσχυρὸν φυλάξω, καὶ τ. λ.

Καὶ διὰ τὸτο προσέθῃσιν ὁ προφήτης Μιχαίας λέγων εἰσαυθις. „Τὸ ἀπαγγεῖλαι τῷ Ἰακώβ ἀσεβείας αὐτῶ, καὶ τῷ Ἰσρα-

(α) Ἰερμ. Κεφ. 30. στίχ. 19.

(γ) Ἀετ. στίχ. 2.

(ε) Ἰεζ. κ. Κεφ. 34. στίχ. 23.

(β) Ψαλ. 23. στίχ. 1.

(δ) Ἠσ. Κεφ. 40. στίχ. 11.

(ς) Μιχαίας. Κεφ. 2. στίχ. 12.

„Ισραὴλ ἁμαρτίας αὐτῆ (α). Ὅπως οἱ Αἰρετικοὶ νὰ μετανοήσωσιν ἀπὸ τὰς ἀσεβείας αὐτῶν, οἱ δὲ ὀρθόδοξοι ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας. Λέγει καὶ ὁ προφήτης Ἡσαΐας „Καὶ ἔσαι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐκτετι προσεδησεται τὸ καταλειφθὲν Ἰσραὴλ, καὶ οἱ σωθέντες τῷ Ἰακώβ, ἐκτετι μὴ πεποιθότες ὥσιν ἐπὶ τὰς, ἐδικήσαντας αὐτὲς, ἀλλὰ ἔσονται πεποιθότες ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ἅγιον τῷ Ἰσραὴλ τῇ ἀληθείᾳ (β). Ἐδὼ φανερόν ἐστι ὁ Προφήτης, ὅτι εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλει μετανοήσωσιν ὅλοι οἱ ὀρθόδοξοι χωρὶς νὰ μὲνῃ κανένας ἀμετανοήτος. Καθὼς καὶ ὀλίγον κατωτέρω λέγει „ Ἀκούσατέ με οἶκος τῷ Ἰακώβ, καὶ πᾶν τὸ κατάλοιπον τῷ Ἰσραὴλ (γ). Ὅλες ὅσες ἔμειναν ἀπὸ τῆς ὀρθοδοξίας ἐν ἁμαρτίαις τὴν κράζει πρὸς μετάνοιαν. Διὰ δὲ τῆς Αἰρετικῆς λέγει „ Καὶ οἱ σωθέντες τῷ Ἰακώβ, ἐχ' ἅπαντες, μόνον μερικοὶ, ὅτι ὁ Ἀντίχριστος θέλει πλανήσῃ ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη, μόνον ἀπὸ τῆς ὀρθοδοξίας δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ πλανήσῃ, καθὼς προεφανέρωσα εἰς τὸ Δεύτερον Κεφάλαιον. Καὶ διὰ τῆτο λέγει ὁ Προφήτης „ Οἱ σωθέντες τῷ Ἰακώβ, ἐμὴ πεποιθότες ὥσιν ἐπὶ τὰς ἀδικήσαντας αὐτὲς. Ἀλλὰ δὲν θέλωσιν ἐλπίσῃ πρὸς τὸν Ἄρειον, καὶ πρὸς τὴν σὺν αὐτῷ, ἀλλὰ θέλωσιν ἐλπίσῃ πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ἅγιον τῷ Ἰσραὴλ, εἰς πίσιν ὀρθόδοξον ὅπως Ἰσραὴλ καλεῖται, καὶ ὁ Θεὸς τῷ Ἰσραὴλ λέγεται.

Καὶ ἰδὲ πῶς λέγει ἀκόμη ὁ προφήτης Ἡσαΐας „ ὅτι ἀφαιρεθήσεται ἡ ἀνομία Ἰακώβ. Ὅταν θῶσι πάντας τὰς λίθους τῶν βωμῶν κατακεκομμένους ὡς κορίαν λέπην (δ).

Διὰ ἰδὲ τῆς ὀρθοδοξίας ἄκουσον τί λέγει ὁ προφήτης Ἰερειῶνας „ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, φησὶ Κύριος, ζητήσῃ τὴν ἀδικίαν Ἰσραὴλ, καὶ ἐχ' ὑπάρξει, καὶ τὰς ἁμαρτίας Ἰσραὴλ, καὶ ἐμὴ εὐφρανθῶσι (δηλαδὲ τὰς ἁμαρτίας τῆς γενεᾶς τῆς Ἰσραὴλ, ἐξ ἧς ἐσαρκώθη ὁ Χριστός). ὅτι πλεονεξοῦμαι τοῖς ὑποκείμενοις ἐπὶ τῆς γῆς, λέγει Κύρι-

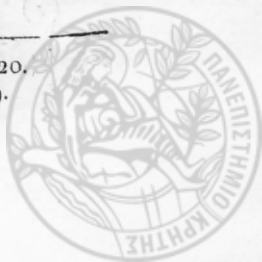
,,ὅς

(α) Μιχαίας Κεφ. 5. σελ. 8

(β) Ἠσ. Κεφ. 10. σελ. 20.

(γ) Αὐτ. Κεφ. 46. σελ. 3.

(δ) Ἠσ. Κεφ. 27. σελ. 9.

„ος (α). Καὶ πάλιν „Τὰ δὲ λέγει Κύριος, καλαμᾶσθε,
 „καλαμᾶσθε ὡς ἄμπελον τὰ κατάλοιπα τῆ Ἰσραὴλ (β). Καί
 πάλιν „Οἶτω λέγει Κύριος τῷ Ἰακώβ (τοῖς Αἰρετικοῖς)
 „*) ἐγαλλιᾶσθε, καὶ εὐφρανθήτε· ἀκροᾶ ποιήσατε,
 „ὡς ἔωσεν Κύριος τὸν λαὸν αὐτῆ, τὸ κατάλοιπον τῆ Ἰ-
 „σραὴλ (γ).

Φανερόν ἐποίησα διὰ πολλῶν μαρτυριῶν καὶ ἀποδείξεων,
 ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι ἕως ἐνὸς θέλῃσι σωθῆ· ἀπὸ δὲ τῶν Αἰρετι-
 κῶν μόνον μερικοὶ καὶ μερικοὶ θέλῃσι πληρηθῆ ἀπὸ τὸν Ἀν-
 τίχριστον. Καὶ ἀνίσως δὲν ἐμπιστεύσῃ μῆτε εἰς τόσας μαρ-
 τυρίας ὡς ἀναγνώσκει, θέλω φέρῃ εἰς τὸ μέσον καὶ ἄλλας μαρ-
 τυρίας, μόνον καὶ ἐσὺ νῦν ἔχῃς διὰ παντός πρὸ ὀφθαλμῶν σε
 ταύτας τὰς τρεῖς σημασίας.

Τὴν πρώτην ἀπὸ τὸν ψαλμὸν τῆ προφήτης Δαβὶδ ὅπως λέ-
 γει „Ἀπαξ ἐλάλησε Κύριος, δίδω ταῦτα ἡγεῖα (δ). Αἰ-
 λαδὴ φυσικῶς λέγουν οἱ Προφῆται, ὅμως πνευματικῶς ἐν-
 νοῦνται.

Τὴν δευτέραν ἀπὸ τὸν Προφήτην Ἠσαΐαν ὅπως φανερώνει,
 ὅτι οἱ Ἑβραῖοι μετὰ τὴν σαύρωσιν τῆ Χοριᾶ ἐγκατέλιπον τὸ
 ὄνομα Ἰσραὴλ, καὶ Ἰακώβ (ε), καὶ ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἔχο-
 μεν τώρα τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ.

Καὶ τὴν τρίτην, διὰ νῦν ἱερέως ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι ὀνομά-
 ζονται Ἰσραὴλ· οἱ δὲ Αἰρετικοὶ Ἰακώβ. Καὶ κατ' αὐτὸν
 τὸν τρόπον θέλεις καταλάβῃ τὴν ἱερὰν γραφὴν· ἀνίσως ὁμῶς
 δὲν θέλεις πισεύσῃ, δὲν θέλεις καταλάβῃ αὐτὴν καθόλου.

Ἄκουσον λοιπὸν τί λέγει ὁ Προφήτης Μαυῦθς· „Κατα-
 „σκηνώσῃ Ἰσραὴλ μόνον πεποισθὼς ἐπὶ γῆς εἰτε καὶ οἶνος,
 „καὶ ὁ ὕψαιος ἔσεται αὐτῷ συνεγῆς δρόσος (ς). Με ταῦτα
 τα

(α) Ἰερμ. Κεφ. 50. εἰχ. 20. 21. (β) Ἰερμ. Κεφ. 6. εἰχ. 9.

*) Εὐφρανθήτε καὶ χροματίσατε ἐπὶ κεφαλῇν ἑθνήων. Ἀκροᾶ ποι-
 ῆσατε καὶ ἀνέστητε εἰπατε, Ἐῶσε κ.τ. ἐξ.

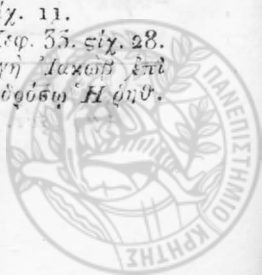
(γ) Ἰερμ. Κεφ. 51. εἰχ. 7.

(δ) Ψαλ. 61 εἰχ. 11.

(ε) Ἠσ. Κεφ. 65. εἰχ. 15.

(ς) Λευτερον. Κεφ. 35. εἰχ. 28.

Καὶ κατασκηνώσῃ Ἰσραὴλ μόνος πεποισθὼς πληρὴ Ἰακώβ ἐπὶ
 γῆς εἰτε καὶ οἶνος καὶ ὁ ὕψαιος συνεγῆς αὐτῷ δρόσος Ἡ ὁμῶς
 τετραγώνως, ἐκδ.

τὰ λόγια φανερόναι, ὅτι ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, θέλει εἶναι εἰς ποιμὴν, καὶ ἐν ποιμνίῳ· μία πίστις, καὶ μία βασιλεία. Εἰς τὸ τέταρτον Κεφάλαιον μετὰ τὴν βοήθειαν τῷ Χριστῷ θέλω δεῖξαι πλατυτέρας διὰ πολλῶν αποδείξεων, πότε θέλει εἶναι μία βασιλεία, καὶ μία πίστις ὁρθόδοξος εἰς πᾶσαν τὴν αἰκαμένην.

Καὶ τὼς λέγει ἐδῶ ὁ Μωϋσῆς· „Ὅτι ὁ Ἰσραὴλ, οἱ ὁρθόδοξοι θέλει κατοικήσωσιν ἐπὶ τὴν γῆν τῇ Ἰακώβ, εἰς τὰς πόλεις τῶν Αἰρετικῶν. Καὶ μόνος φανερόναι, ὅτι δὲν θέλει εἶναι ἄλλος Νόμος, ἢ πίστις ἐπὶ τὴν γῆν, εἰμὶ μόνον ἡ ὁρθόδοξος πίστις· καὶ χωρὶς κανένα φόβον· ὅτι δὲν θέλουν εἶναι τότε ἀσεβεῖς, καθὼς τῶρα εἶναι, θέλοντες νὰ καταπίωσι τὰς ὁρθοδόξους. Μετὰ τὸν σίτον ὅμως καὶ ὀϊνον φανερόναι ὁ Μωϋσῆς εἰκονίζων, τὰ μυστήρια τῷ Χριστῷ, ὅτι θέλει ὁσιάζονται αὐτὰ εἰς κάθε ἡμέραν, καὶ εἰς κάθε τόπον, Μετὰ τὸ δὲ ὅπῃ προσέδησιν ἀκόμη λέγων· „Καὶ ὁ θρανὸς συννεφῆς αὐτῷ ὁρόσῳ, εἰκονίζει τὸ ὕδωρ ὅπῃ χύνομεν εἰς τὰ ἄγια μυστήρια ἀντὶ τῷ ὕδατος καὶ αἵματος ὅπῃ ἐτρῆξεν ἐν τῇ πλευρᾷ τῷ Χριστῷ. Καὶ ἴδε τί προσέδησιν ἀκόμη ὁ Μωϋσῆς λέγων· „Μακάριος σὺ Ἰσραὴλ· τίς ὅμοιός σοι λαὸς, σωζόμενος ὑπὸ Κυρίου (α); Ἐδῶ δὲν ἡμπορεῖς νὰ εἰπῃς, ὅτι διὰ τὰς Ἑβραίας ὁμιλεῖ ὁ Μωϋσῆς· μετὰ τὸ νὰ μὴ εἶναι μακάριοι αὐτοί, καὶ μάλιστα ὅτι εἰς τὸ Δευτερονόμιον τὰς καταρᾶται.

Φανερόν λοιπὸν ἔγινεν, ὅτι διὰ ἡμᾶς τὰς ὁρθοδόξους ὁμιλεῖ ὁ Μωϋσῆς. Λέγει καὶ ὁ σοφὸς Σειράχ· „Ἐκείνῳ ἐδίδει „κατέστησεν ἡμέτερον· Καὶ μερὶς Κυρίου Ἰσραὴλ ἐστὶ (β). Λέγει καὶ ὁ Προφῆτης Ἡσαΐας· „Τὰδε λέγει Κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ· „Οὐ νῦν αἰσχυνθήσεται Ἰακώβ, „ἐδὲ νῦν τὸ πρόσωπον αὐτῷ μεταβαλεῖ Ἰσραὴλ (γ).

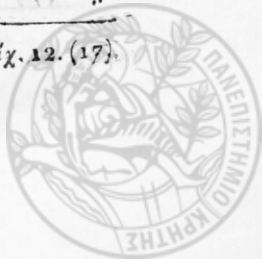
Βλέπε πῶς ὅλα κατὰ τάξιν ὁμίλησε τὸ ἅγιον Πνεῦμα· ὅτι ἐν πρώτοις λέγει· Ἰακώβ ἐκ αἰσχυνθήσεται· ἐπειδὴ ἔως ὅπῃ δὲν θέλασι δεχθῇ οἱ Αἰρετικοὶ τὴν ὁρθόδοξον πίστιν εἶναι

Α

κατη-

(α) Δευτερον. Κεφ. 33. σίχ. 29. (β) Σειράχ. Κεφ. 17. σίχ. 12. (γ)

(γ) Ἠσ. Κεφ. 29. σίχ. 22.

κατησχήμενοι αὐτοὶ· τότε ὁμῶς ὅτε θέλῃν δεχθῶσι τὴν ὀρθόδοξον πίσιν, ἐκ πίστεως θήσονται πλέον λέγει ὁ Προφήτης. Καὶ ἔτι· Ἰσραὴλ μεταβαλεῖ τὸ πρόσωπον αὐτῶν. Ἀλλὰ οἱ ὀρθόδοξοι δὲν θέλῃσι μεταβάλλειν τὴν πίσιν αὐτῶν· ἀλλὰ καθὼς ἦσαν αὐτοὶ πρότερον ὀρθόδοξοι, τοιοῦτότερόν τις θέλῃν πιστεῖσθαι εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίσιν ἕως εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰῶνων ἀτελευτήτως.

Καὶ ἴδε τί προσέειπεν ἀκομῇ ὁ Προφήτης λέγων· „Καὶ γινώσκονται οἱ τῷ πνεύματι πλανώμενοι συνεκόν· οἱ γογγύζοντες μαθηδονται ἱπακύν(α). Ἀλλὰ πλανῶνται οἱ Αἰρετικοὶ μετὰ τὸ Πνεῦμα· δισοῦν λέγουσιν αὐτοῖς, ὅτι καὶ ὑπὸ τὸν Πιόν ἐμπορεύεται τὸ ἄγιον Πνεῦμα· Ὅμως τότε εἰς τὰς ἐσχάτας ἡμέρας θέλῃν γνωρίσωσιν, ὅτι τὸ ἄγιον Πνεῦμα ἐμπορεύεται παρὰ τὸ Πατρὸς, καὶ ἐν τῷ Υἱῷ ἀναπαύεται. Οἱ δὲ Ἑβραῖοι καθόλου δὲν θέλῃσι νὰ ἀκούσωσι τινα ὅπως νὰ ἀναγένη αὐτοῖς τὸν Χριστόν, ἐλπίζοντες τὰ αἰτιατὰ αὐτῶν νὰ μὴ ἀκούσωσι. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Ὡσαύτις παῖδας κατὰ φῆς καὶ βύσσης τὰ ὅσα αὐτῆς, ἥτις ἐκ κισσῶσεται (β). Εἰς δὲ τὰς ἐσχάτας ἡμέρας μαθηδονται ἱπακύν.

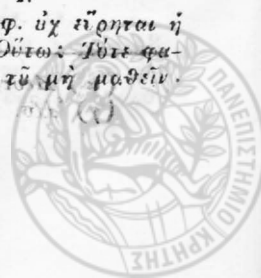
Ἀκούον ἀκομῇ τί λέγουσιν οἱ Προφῆται διὰ τὰς Αἰρετικές. Ἐν πρώτοις ὁ Ησαΐας λέγει· „Τότε ἐκ ἔσονται οἱ συμφραζόμενοι τὸν νόμον τῷ μὴ μαθεῖν (γ). Ὅτι οἱ Αἰρετικοὶ εἰς ὅσας πόλεις ἐξοίσασαν, ἐπόδισαν τὰς ὀρθόδοξους νὰ μὴ ἀκούσωσι τὰ παιδία αὐτῶν τὴν ὀρθόδοξον πίσιν, βιάζοντες καὶ αὐτὰς τὰς ἰδίαις ὀρθόδοξους νὰ ἐννοήσωσιν εἰς τὴν πίσιν αὐτῶν. Τότε ὁμῶς, λέγει ὁ Προφήτης, ὅταν θέλει ἦναι νὰ γένη ἕν ποιμνιον, δὲν θέλει δύνηθῃ οἱ Αἰρετικοὶ νὰ κακοποιήσωσι τὴν ἐκκλησίαν. Καθὼς φαίνεται καὶ τώρα ὅτι ἡδυνάστησαν οἱ Αἰρετικοὶ, ὅτι ἐγγὺς ἦναι ὁ καιρὸς νὰ γένη ἕν ποιμνιον, καθὼς θέλω φανερωθῇ σαφέστερος εἰς τὸ Τέταρτον Κεφάλαιον μετὰ τὴν βοηθειαν τοῦ Χριστοῦ, ποτε θέλει εἶναι ὅπως ὁ πᾶς ὅλος ὁ λαὸς ὁμοθυμαδὸν ἐκείνην τὴν ὁδοὺν πορεύσεται εἰς τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα.

Καὶ

(α) Ἦσ. Κεφ. 29 σελ. 24. (β) Φιλ. 37. σελ. 4.

(γ) Ἦσ. Κεφ. 14 σελ. 1. Ἐν τῷ 14 Κεφ. ὅχι πῶσαι ἢ

ὅσας αὐτή, ἀλλ' ἐν τῷ 3 Κεφ. σελ. 16. Οὕτως· Τότε φανερωῖσονται οἱ συμφραζόμενοι τὸν νόμον τῷ μὴ μαθεῖν. Ἡ ῥήθ. Τετάρτ. ἐκδ.

Καὶ πάλιν λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· „Ελεήσει Κύριος
 „τὸν Ἰακώβ, καὶ ἐκλέξεται ἐν τὸν Ἰσραὴλ (α). Καὶ πάλιν
 „Ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκλειψις δόξης Ἰακώβ, καὶ τὰ πί-
 „ονα τῆς δόξης αὐτῆς σιωπήσεται (β). Λέγει καὶ ὁ Ἱερειμίας·
 „Ὅτι ἐγενήθη Μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καὶ ἐκ ἐξὶ τοιαύτῃ
 „καὶ χρόνος σενός ἐστι τῷ Ἰακώβ, καὶ ἀπὸ τότε σωθήσεται (γ).

Ἡ δὲν βλέπομεν μὲ τὰ ὅμματα ἡμῶν, ὅτι ἄρχισαν νὰ πλη-
 ρωθῶσι τὰ ὅμματα τῶν Προφητῶν; ἡ δὲν ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις
 τῆς Ῥώμης μαζὺ μὲ ὅλας τὰς μεγαλυνας αὐτῆς; ἡ δὲν ὀλιγόσεν-
 σαν αἱ μεγαλειότητες καὶ αἱ ἐπάρσεις τῶν τῆς Πολωνίας.

Τὸ δέ· „ Ἀπὸ τότε σωθήσεται, ὅπῃ λέγει ὁ Προφήτης, καὶ
 μὴ σοχασθῇ τις, ὅτι λέγει πῶς θέλῃσι σωθῇ σωματικῶς
 (δηλαδὴ ἀπὸ τὰς θλίψεως) οἱ Αἰρετικοί, καὶ ὅτι θέλῃσιν ἐν ψυχῇ
 καὶ μίαν φορὰν τὴν κεφαλὴν, μὴ γένοιτο. Ἀλλ' ὅτι θέλῃσι
 σωθῇ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἀπὸ τὰς πολλὰς θλίψεως, καὶ θέλῃσι δε-
 χθῇ τὴν ὀρθόδοξον πίσιν. καθὼς παρόησιν βλέπομεν καὶ ἀκού-
 μεν ὅτι ἄρχισαν νὰ ἐρχονται εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίσιν ἐπὶ μο-
 ναρχίας τῶν Ῥώσων, καὶ τὰς ἁγίας ἐορτὰς μαζὺ μὲ ἡμᾶς πανη-
 γυρίζουσι.

Καὶ ἴδῃ τί λέγει ἀκόμη καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· „Οἱ ἐρ-
 χόμενοι τέκνα Ἰακώβ· βλασφήσει, καὶ ἐξανθήσει Ἰσραὴλ, καὶ
 „ἐμπλησθήσεται ἡ οἰκισμένη τῆ καρπῷ αὐτῆς (δ). Ἀηλαδὴ ἀ-
 πὸ τῆς ὀρθοδοξίας θέλει γεμίσῃ ὅλος ὁ κόσμος, μὲ τὸ νὰ λέγῃ
 ὁ Προφήτης διὰ τὰς Αἰρετικὰς τὸ, βλασφήσει, διὰ δὲ τῆς ὀρθο-
 δόξης τὸ, ἐξανθήσει. Καὶ πάλιν· „Εὐφρανθήτε ἔθνη, ὅτι
 ἡλέησεν ὁ Θεὸς τὸν Ἰσραὴλ. βροῦσατε ὄρη εὐφροσύνην
 „. ὅτι ἐλυτρώσατο ὁ Θεὸς τὸν Ἰακώβ (ε). Διὰ τῆς
 „ὀρθοδοξίας λέγει, ὅτι ἡλέησεν ὁ Θεός· διὰ δὲ τῆς Αἰρετικῆς,
 ὅτι ἐλυτρώσατο. Ἀηλαδὴ τῆς ὀρθοδοξίας θέλει ἐλεῆσῃ εἰς τὴν
 δευτέραν παρουσίαν μὲ τὴν βασιλείαν τῶν ἐθνῶν· τῆς δὲ Αἰ-
 ρετικῆς θέλει λυτρώσῃ ὁ Θεὸς ἐκ τῆς αἰωνίης κολάσεως, ὅτε θέ-
 λει δεχθῶσι τὴν ὀρθόδοξον πίσιν. χωρὶς νὰ ἀναρῇ ὁ Προφήτης

(α) Ἠσ. Κεφ. 14. σίχ. 1.

(β) Ἀντ. Κεφ. 17. σίχ. 4.

(γ) Ἱερειμ. Κεφ. 50. σίχ. 7.

(δ) Ἠσ. Κεφ. 27. σίχ. 6.

(ε) Ἀντ. Κεφ. 44. σίχ. 25.

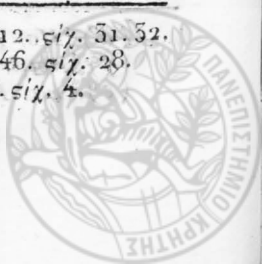
διὰ αὐτὰς, ὅτι θέλει κληρονομήσῃ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Καὶ διὰ τὸτο λέγει ὁ Προφήτης: „Εὐφρανθήτε ἔθνη. Διὰ ἡμᾶς τὰς ὀρθοδόξους· διὰ δὲ τὰς Αἰρετικές· „Βοήσατε ὄρη. Ἀηλαθὴ τὰ γήινα νὰ ἀγαλλωνται διὰ αὐτὰς. Καὶ προσέθηκιν ἀκόμη ὁ Προφήτης λέγων διὰ ἡμᾶς τὰς ὀρθοδόξους. Καὶ Ἰσραὴλ δοξασθήσεται (α).

Φανερόν εἶναι ὅτι ἡ σωτηρία τῶν Αἰρετικῶν, καὶ μὲ ὅλον ὅπῃ θέλει δεχθῶσιν αὐτοὶ τὴν ὀρθόδοξον πίσιν, δὲν θέλει εἶναι ὡς ἡ σωτηρία τῶν ὀρθοδόξων· διότι ὁ Χρῖστος λέγει: „Πᾶσα ἀμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις· ὅς ὃδ' ἂν εἴπῃ κατὰ Πνεύματος ἁγίου ἐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ ἑστὲ ἐν τῷ αἰῶνι, ἑστὲ ἐν τῷ μέλλοντι (β). Καὶ ἰδὲ ὅπῃ λέγει καὶ ὁ Προφήτης Μιχαίας: „Οἶκος Ἰακώβ παρώργισε πνεῦμα Κυρίου (γ). Καὶ ἀληθὲς εἶναι. διὰ τὸ ἀποῖον ἄκασον τὶ λέγει ὁ Προφήτης Ἰερεμίας δι' αὐτὰς: „Μὴ φοβῇ παῖς με Ἰακώβ, λέγει Κύριος, ὅτι ποιήσω συντέλειαν ἐν παντὶ ἔθνει, σὲ δὲ ἐμὴ ποιήσω ἐκλιπεῖν, καὶ παιδεύσω σε εἰς κρίμα, καὶ ἄθρον ἐκ ἄθροωσω σε (δ). Βλέπε πόσον ἀποκεκαλμμένως μᾶς φανεροῦναι ὁ Προφήτης, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν θέλει συγχωρήσῃ τοῖς Αἰρετικοῖς τὴν βλασφημίαν, ἣν βλασφημῶσι κατὰ τὰς ἁγίας Πνεύματος, καὶ εἰν καὶ δεχθῶσι τὴν ὀρθόδοξον πίσιν.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἀμώς: „Οὐκ ἐνὶ Κύριος καθ' ὑπερφανείας Ἰακώβ, εἰ ἐπιλήσεται εἰς ῥίκος πάντα τὰ ἔργα ὑμῶν (ε). Λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τῶν Προφῆταις Ἡσαΐας: „Ενεκεν Ἰακώβ τῷ παιδός με, καὶ Ἰσραὴλ τῷ ἐκλεκτῷ με, ἐγὼ καλέσω σε τῷ ὀνόματί σε, καὶ προσδέξομαί σε· οὐ δὲ ἐκ ἔγνωσ με (ς).

Καὶ ἐδῶ κατὰ πολλὰ σαφῶς φανερώνει ὁ Προφήτης, ὅτι οἱ Αἰρετικοὶ θέλουν δεχθῶσι τὴν ὀρθόδοξον πίσιν, καὶ ὀνομασθήσονται πάλιν Ἰσραὴλ. Καὶ πάλιν: „Οὐκ ἐν κρυφῇ, ἡλεάληκα, ἐδὲ ἐν τόπῳ γῆς σκοτεινῇ ἐκ εἶπα τῷ σπέρματι Ἰακώβ, μάταιον ζητήσατε ἐγὼ εἰμι Κύριος λαλῶν δικαιοσύνην.

- (α) Ἡσ. Κεφ. 44. σ'χ. 25. (β) Ματθ. Κεφ. 12. σ'χ. 31. 32.
(γ) Μιχαίας. Κεφ. 2. σ'χ. 7. (δ) Ἰερεμ. Κεφ. 46. σ'χ. 28.
(ε) Ἀμώς. Κεφ. 3. σ'χ. 7. (ς) Ἡσ. Κεφ. 45. σ'χ. 4.

„σύνην, καὶ ἀναγγέλλων ἀλήθειαν (α). Καὶ πάλιν. „Α-
παγγέilate ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς· λέγετε, Ἐξήριστο Κύ-
ριος τὸν οὐλὸν αὐτῷ Ἰακώβ (β).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰερემίας· „Οὕτως εἶπε Κύριος· ἰδὲ
ἐγὼ ἀποσρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰακώβ, καὶ τὴν ἀποικίαν αὐτῆς
ἐλεήσω (γ). Καὶ πάλιν· „Μὴ φοβέσθαις με Ἰακώβ, φη-
σὶ Κύριος, μηδὲ δειλιάσης Ἰσραὴλ. ὅτι ἰδὲ σὺ σὺ σε μακρό-
θεν· καὶ ἐπιστρέψει Ἰακώβ, καὶ ἰσχυράσῃ (δ).

Λέγει καὶ ὁ Βασιλεὺς· „Ἐξήρε πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης, καὶ ἔδωκεν
αὐτὴν Ἰακώβ τῷ παιδί αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ τῷ ἡγαπημένῳ αὐτοῦ (ε).

Φανερόν ἐστὶν δι' ἀναριθμητῶν ἀποδείξεων, ὅτι εἰς τὰς ὑστερί-
ους ἡμέρας, ἄλλαν ἔλθωσι καὶ οἱ Αἰρετικοὶ πρὸς τὴν ὀρθόδοξον
πίστιν, καὶ ὅτι ἡ σωτηρία αὐτῶν δὲν θέλει εἶναι ὁμοίως ὡς ἡ τῶν
ὀρθοδόξων· διότι ὅλοι οἱ Προφῆται ὀνομάζουσιν αὐτὰς δάσες·
τὰς δὲ ὀρθοδόξους ὀνομάζουσιν, Ἰσραὴλ ἡγαπημένον, ἢ Ἰσραὴλ ἐκ-
λεκτόν, ὡς ὕψος τῆς Θεᾶς. καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆς
Προφήτης Ἰερემίᾳ· „Μὴ δέλος ἐσὶν Ἰσραὴλ (ς); καὶ τ. λ.

Ὅθεν φανερόν ἐστὶν ὅτι ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι εἰμεθα ὡς υἱοὶ τῆς
Θεᾶς· οἱ δὲ Αἰρετικοὶ εἶναι ὡς δέλοι τῆς Χρεῖς· „Ὁ δὲ δέλος ἔμμενει
ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα (ς).

Καὶ ἄκουσον τὸν σοφὸν Σεираχ, ποίαν διαφορὰν καμνεῖ
αὐτὸς ἀναμεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων, καὶ Αἰρετικῶν, λέγων·
„Ζωὴ ἀνδρὸς ἐν ἀριθμῷ ἡμερῶν. καὶ αἱ ἡμέραι τῆς Ἰ-
σραὴλ ἀναριθμητοὶ (η). Δηλαδή ἡ ζωὴ τῆς Αἰραιτικῆς (ὅστις
ἄνθρωπος ὀνομάζεται καθὼς προείπον) εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμε-
ρῶν εἶναι, ὅσον ζῆ μόνον εἰς αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον ζωὴν. εἰς δὲ τὴν
μελλεσαν ζωὴν δὲν ἔχει ἐλπίδα ζωῆς ὁ Αἰρετικὸς, ἐὰν δὲν δεχθῇ τὴν
ὀρθόδοξον πίστιν· „Αἱ δὲ ἡμέραι τῆς Ἰσραὴλ ἀναριθμητοὶ, δηλαδή
αἱ ἡμέραι τῶν ὀρθοδόξων εἶναι ἀναριθμητοὶ. Καθὼς λέγει ὁ Χρι-
στὸς διὰ στόματος τῆς Προφήτης Ἡσαΐα· „Ἔσονται αἱ ἡμέραι τῆς λα-
ῆς μου, ὡς αἱ ἡμέραι τῆς ἐξουσίας τῆς ζωῆς. Δηλαδή αἱ ἡμέραι τῶν ὀρθοδό-

ξων ὅπως

(α) Ἠσ. Κεφ. 45. σελ. 19.

(β) Ἠσ. Κεφ. 48. σελ. 20.

(γ) Ἰερ. μ. Κεφ. 30. σελ. 18.

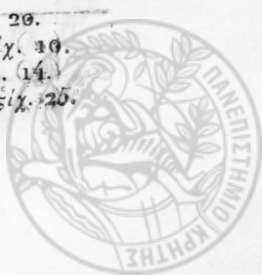
(δ) Ἰερ. μ. Κεφ. 30. σελ. 19.

(ε) Βασιλ. Κεφ. 83. σελ. 56.

(ς) Ἰερ. μ. Κεφ. 20. σελ. 14.

(ς) Ἰωάν. Κεφ. 8. σελ. 35.

(η) Σεираχ. Κεφ. 57. σελ. 25.

ὅτι εἶναι λαὸς ἐκλεκτὸς τῷ Θεῷ, Θέλουσιν εἶναι ὡς αἱ ἡμέραι τῆς τιμῆς σου ὅτι ξύλον τῆς ζωῆς ὀνομάζεται. Καθὼς ὁ σωτὴρ τῷ Χριστῷ δὲν ἔχει τέλος, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ οἱ ὀρθόδοξοι θέλουσιν ζῆσιν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν ἐθανῶν ἀπαιτητικῶς καὶ αἰωνίως.

Καθὼς λέγει ὁ Βαρεχ^α „ὦ Ἰσραὴλ (δηλαδὴ ὁ ὁρθόδοξος), ὡς μέγας ὁ οἶκος τῷ Θεῷ; καὶ ὁ τόπος τῆς πηγάδος αὐτῆς; Μέγας, καὶ ἐκτείνει τελευτήν, ὑψηλὸς καὶ ἀμέτρητος (α). Καθὼς καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει „Εν οἴκῳ τῷ πατρὸς μου πολλὰ σκευήματα εἰσι.

Πρὸ δὲ τῆς παρουσίας τῷ Χριστῷ ἡ συναγωγή τῶν Ἑβραίων ὀνομάσθη, ὁ ἡραπηνόμενος οἶκος τῷ Θεῷ. Καθὼς ψάλλει ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγων „Οἶκος Ἀαρὼν, . . . οἶκος „Αβὶ, εὐλογῆσατε τὸν Κύριον (β).

Ὡσαύτως καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας ὅτε προφητεύει δια τὰ πάθη τῷ Χριστῷ λέγει „Καὶ ἐρῶ Πρὸς αὐτὸν τί αἱ πληγαὶ αὐταὶ ἀναμέσων τῶν χειρῶν σου; καὶ ἐρεῖ (ἀποκρινόμενος ὁ Χριστὸς πρὸς τὸν Πατέρα αὐτῆ), ὡς ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἀγαπητῷ μου (γ). Δηλαδὴ εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἑβραίων, ἡ ὁποία ἦτον οἶκος ἀγαπητὸς τῷ Χριστῷ. Καθὼς λέγει ὁ Χριστὸς πρὸς τὰς ἁγίας Ἀποστόλους „Πορεύεσθε μᾶλλον πρὸς τὰ „πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ (δ).

Φανερόν εἶναι, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἦσαν ὁ ἡραπηνόμενος οἶκος τῷ Χριστῷ τὴν ὥρην ὅμως ἀφ' ἧς ἐσαύρωσαν αὐτὸν, ζυμῶν οἶκος παραπικραίνων.

Καθὼς λέγει ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Προφήτην Ἰεζεκιήλ „Εν μέσῳ τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν σὺ κατοικεῖς οἱ ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς „τῷ ὄραν, καὶ ἔβλεψαν, καὶ ὅτι τῷ ἀκούειν καὶ ἐκ ἀκούει, „διότι οἶκος παραπικραίνων εἶ (ε).

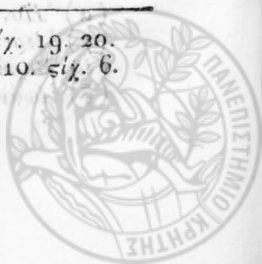
Καὶ διὰ τὸ τοῦτο λέγει ὁ Χριστὸς πρὸς αὐτὰς „Ἰδοὺ ἀφίεται „ὁ οἶκος ἡμῶν ἔρημος.

Καθὼς

(α) Βαρεχ. Κεφ. 5. στίχ. 24, 25. (β) Ψαλ. 134. στίχ. 19, 20.

(γ) Ζαχαρ. Κεφ. 13. στίχ. 6. (δ) Ματθ. Δεφ. 10. στίχ. 6.

(ε) Ἰεζεκ. Δεφ. 12. στίχ. 2.

Καθώς και διὰ τὴ Προφήτῃ Ἱερειῇ λέγει „Εγκαταλεί-
 „λοιπα τὸν οἶκόν μου, ἀφῆκα τὴν κληρονομίαν μου (α). καὶ ἐ-
 „μετῴμαι ἢ μὲν οἱ ὁδοῦντες, ὁ ἡγάπητός οἶκος τῷ Χριστῷ.
 καὶ θέλει ἀξιοθῶμεν ἅπαντες νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὰ σκηνώμα-
 τα τῷ οἴκῳ τῷ Χριστῷ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων, εἰς ἀναπαύσιν
 αἰώνιον καὶ ἀτελεύτητον. Ἀμήν.

ΚΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Ακέσας ἐγὼ τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆ σοφῆ Σειράχ κραυγάζον, καὶ λέγον· „Μὴ κολίσης λόγον ἐν καιρῷ σωτηρίας (α). Καθὼς θέλω φανερώσῃ ὀλίγον κατωτέρω διὰ πολλῶν μαρτυριῶν, ὅτι ὁ καιρὸς ἐκεῖνος κατὰ πολλὰ ἐγγὺς εἶναι.

Καὶ μάλιστα ὅτι ἀνωτέρω εἰς τὸ τρίτον Κεφάλαιον ὑπεσχέθημι νὰ δείξω ἐδῶ εἰς τὸ το Κεφάλαιον, πότε θέλει εἶναι ὁ καιρὸς ἐκεῖνος, δηλαδὴ πότε θέλει γένη ἐν ποιμνιον, καὶ εἰς ποιμὴν· διότι βλέπομεν ὅτι τριακόσια χρόνια παρήλθον καὶ ἐκ τῆ ὀγδὸς αἰῶνος· καὶ ὅτι ὁ Μωϋσῆς λέγει· „Τὰ ἐκ πο-
ρευόμενα διὰ τῶν χειλέων σε φυλάξῃ καὶ ποιήσεις (β).

Καὶ ὅτι ὁ ἴδιος Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει· „Μὴ νομίσῃτε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον, ἢ τὰς προφῆτας· ὅτι ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι (γ).

Διὰ τὸ κατέβαλον καὶ ἐγὼ κόπον, καὶ ἔγραψα ἐνταῦθα μὲ καλὰς ἀποδείξεις, διὰ νὰ μὴ σκανδαλισθῇ τις ἐσχαζόμενος ὅτι ὁ ὀγδοὺς Αἰὼν εἰσῆλθεν, εἰς τὸν ὅποιον ἔχει νὰ γένη τὸ τέλος τῆ κόσμος.

Καὶ ὅτι ἡμεῖς ἀκόμη βλέπομεν τὴν γῆν γέμεισαν ἀπὸ διαφορά ἔθνη, καὶ πόλλας θρησκείας.

Πότε λοιπὸν θέλει πληρωθῶσιν οἱ λόγοι τῆ Ἰησοῦ Χριστοῦ λέγοντος· „Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ ἐκ ἔσιν ἐκ τῆς κυλῆς ταύτης· καὶ κείνὰ με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσει· καὶ γενήσεται μία ποιμνὴ, εἰς ποιμὴν (δ);

Μὲ ὅλον ὅπῃ μερικοὶ ἀπὸ τῆς ἁγίας Πατέρας λέγουσιν ὅτι ἐπληρώθησαν τὰ λόγια ταῦτα εἰς τὴν πρώτην παρουσίαν τῆ Χρυσῆ· ὅμως καὶ εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν πάλιν θέλει πληρωθῶσι· καθὼς θέλω δείξῃ ὀλίγον κατωτέρω διὰ φωτεινῶν μαρ-

(α) Σειράχ. Κεφ. 4. στίχ. 25. (β) Δευτερον. Κεφ. 25. στίχ. 15.

(γ) Ματθ. Κεφ. 5. στίχ. 17. (δ) Ἰωάν. Κεφ. 10. στίχ. 16.

μαρτυριῶν· Πλὴν νὰ μὴ ἀπελπίζῃσαι διὰ τὰ λεγόμενα ὡς ἀναγνώσας· ὅτι ὁ θρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, τὰ δὲ λόγια Κυρίου ἔμὴ παύσονται.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἀβακὺμ διὰ τὴν πρώτην παρθεσίαν τῇ Κυρίᾳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ· „Υπόμεινον αὐτὸν, ὅτι ἐρχόμενος ἔξει, καὶ ἔμὴ χρονίσῃ (α)· Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, λέγω σοι ὡς ἡγαπημένε, ὑπόμεινον ἐλπίζων, ὅτι ἐρχόμενος ἔξει ὁ καιρὸς ἐκεῖνος· Καὶ ἄκτιστον πότε θέλει ἔλθῃ ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, χωρὶς νὰ εἶπω ἐγὼ ἀπὸ τὸν ἐμῶντος μὲ· „ Ἀφρονέσαις γὰρ εἰμι πάντων ἀνθρώπων (β)· ἀλλὰ ἀπὸ τῆς Προφητίας· Καὶ μάλιστα ἐν πρώτοις ἀπὸ τῆτο ὅπως λέγει ὁ Προφήτης Ἠσαΐας· „Καὶ Κύριος βέβηται καθαρῶσαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς πληγῆς αὐτῆς· ἐὰν δοῦται περὶ ἁμαρτίας ἡ ψυχὴ ὑμῶν (γ).

Αὐτὴν τὴν προφητείαν πολλὴν καιρὸν ἐσυλλογισάμην διὰ νὰ καταλάβω πῶς νὰ καθαρῶσιν ὁ Θεὸς ἀπὸ τὴν πληγὴν, καὶ ἀπὸ τῆς λογικῆς πληγῆς· διὰ τοιαῦτα αἱ πληγαὶ τῷ Χριστῷ εἶναι καθαρῶσαι ἀπὸ τὰ πάθη, καὶ δὲν ἔχει χρονίαν νὰ τὰς καθαρῶσιν τινάς, καθὼς εἶναι καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῶν αἷμα· Ὁμοίως ἀνέγνων εἰς τὴν προφητείαν τῆς Σανκτῆς, πρὸς τὸν ὅποιον λέγει ὁ Ἄγγελος· „Ἔως ἐσπέρας καὶ πρωὶ ἡμέραι δισχίλια καὶ „τριακοσίαι, καὶ καθαρῶσιν τὸ ἅγιον (δ). Καὶ ἐθαύμασα καὶ διὰ αὐτὴν ποτὰ πολλὰ, ὅτι ἐὰν ἦναι ἅγιόν τι, εἶναι καὶ καθαρὸν, καὶ δὲ πρέπει νὰ τὸ καθαρῶσιν τινάς.

Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θαυμάζων ἐν ἐνθυμῶν τὸν λόγον τῇ Κυρίᾳ τὸν λέγοντα· „Ερευνᾶτε τὰς γραφάς, καὶ εὕρησθε ἐν αὐταῖς ζωὴν.

Ὅθεν διεπέρασα τὴν ἱερὰν Γραφὴν, καὶ εὔρον πολλὴν παρηγορίαν τῇ ψυχῇ μου καὶ λύσιν τῆς ἀμφιβολίας μου κατ' αὐτὸ εἰς τὴν σοφίαν τῆς Σειράς τὴν λέγσαν· „Πληγὴ ἀνίατος τῷ Θεῷ αἱ ἁμαρτίαι τῶν ἀνθρώπων.

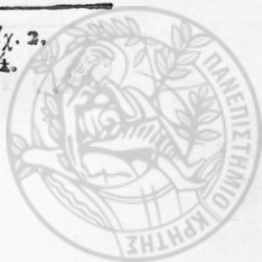
Καὶ διὰ αὐτὴν τὴν πληγὴν λέγει ὁ Προφήτης Ἠσαΐας, ὅτι

Μ

θέλει

(α) Ἀβακ. Κεφ. 2. στίχ. 3. (β) Ματθ. Κεφ. 50. στίχ. 2.

(γ) Ἠσ. Κεφ. 55. στίχ. 10. (δ) Δαν. Κεφ. 8. στίχ. 14.

θέλει καθάριση ὁ Πατήρ τὸν Χριστὸν, ὅτε θέλει γένῃ μία πίστις εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Δηλαδή ἡ ὀρθόδοξος πίστις.

Καὶ διὰ τῆτο προσέειπεν ὁ Προφήτης λέγων· „Ὅταν δώ-
ται περὶ ἁμαρτίας ἡ ψυχὴ ὑμῶν. Δηλαδή ὅταν θέλῃ μετα-
νοήσωσιν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τὴν γῆν· τότε θέλει καθα-
ρισθῇ ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων ὅπῃ εἶναι
πληγὴ αὐτῆς.

Καθὼς λέγει ὁ Χριστὸς· „Ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτῆς ἔ-
νεκεν ἐμοῦ, εὐρήσει αὐτήν (α).

Καὶ ἐρχόμενος ὁ Ἄγγελος πρὸς τὸν Δανιὴλ, ἀποκαλύπτει
αὐτῷ πότε θέλει εἶναι νὰ γένῃ ἐν ποιμνιον, καὶ εἰς ποιμὴν,
καὶ λέγει· Ἔως ἐσπέρας καὶ πρωὶ ἡμέραι δισχίλια καὶ τρια-
κοσαί, καὶ τότε θέλει γένῃ ἐν ποιμνιον καὶ εἰς ποιμὴν, καὶ
τότε θέλει καθαρισθῇ τὸ ἅγιον (ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς) ἀπὸ τὰς
ἀνομίας τῶν ἀνθρώπων.

Ὅτι τώρα ἔως ὅπῃ εἶναι διάφορα πίσει καὶ θρησκείαι εἰς
τὴν γῆν, ἐσπέρα καλεῖται. Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ·
„ἐκ ἔγνωσαν, εἰδὲ συνῆκαν, ἐν σκότει διαπορευονται (β).

Καὶ πάλιν· Μὴ γνωσθήσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά
σε (γ)·

Ὅταν ὅμως ὅλοι θέλουν δεχθῶσι τὴν ἀγίαν ἀληθινὴν πίσιν
τῶν ὀρθοδόξων, τότε, πρωί, θέλει ὀνομασθῇ·

Καὶ λέγει ὁ Ἄγγελος πρὸς τὸν Προφῆτην Δανιὴλ· ἔως
πρωί. Δηλαδή ἔως εἰς τὸν καιρὸν ὅπῃ θέλει εἶναι μία πίστις εἰς
ὅλον τὸν κόσμον, ἡμέραι δισχίλια καὶ τριακοσαί.

Τώρα ἔμεινε νὰ ἱεγύρωμεν, πόσον καιρὸν περιέχει, ἡ πόσα
χρόνια εἶναι, εἰς αὐτὰς τὰς δισχιλίαις καὶ τριακοσίαις ἡμέραις.

Ὅθεν ἐν πρώτοις ἔχομεν χρειὰν νὰ ἐξηγηθῶμεν ἄλλην
προφητείαν τῇ Δανιὴλ, ὅπε θέλομεν γνωρίσῃ πόσον καιρὸν
περιέχουσιν αἱ δισχίλια καὶ τριακοσαί ἡμέραι.

Ἄς βλέπωμεν λοιπὸν ὅταν ᾠδύρετο καὶ ἐθρηνῆσεν ὁ Προ-
φήτης εἰς τὴν Βαβυλῶνα διὰ τὴν σκλαβίαν τῇ γένει τῇ λέγει
εἰς τὴν προφητείαν τα.

Καὶ

(α) Ματθ. Κεφ. 10. σίχ. 39. (β) Ψαλ. 81. σίχ. 5.

(γ) Ψαλ. 87. σίχ. 12.

Καὶ ἰδὼς ἄνθρωπος Γαβριήλ, λέγει πρὸς αὐτόν· Δανιήλ· „Ἐν ἀρχῇ τῆς δεήσεώς σου ἐξῆλθε λόγος, καὶ ἐγὼ ἦλθον τῷ ἀναγγεῖλαί σοι . . . Ἐβδομήκοντα ἑβδομάδες συνετεμύθησαν ἐπὶ τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ· τὸ σφραγίσαι ὁράσιν ἀμαρτίας, καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀνομίας, καὶ τὸ ἐξηλάσασθαι ἀδικίας, καὶ τὸ ἀγαγεῖν δικαιοσύνην αἰώνιον (α).

Αὗται αἱ ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες, περιέχουσι τετρακόσια καὶ ἑννεήκοντα χρόνια.

Καθὼς καὶ ὁ Μωϋσῆς λέγει πρὸς τοὺς Ἑβραίους· „Ἐξαριθμήσεις σκευὴ ἐπὶ ἀναπαύσεις ἐτών, ἐπὶ ἔτη ἐπτάκις· καὶ ἔσονται σοι ἡμέραι ἐπὶ ἑβδομάδες ἐτών, ἑννέα καὶ τεσσαράκοντα ἔτη (β).

Φανερόν ἐστίν, ὅτι μία ἑβδομάς, ἐπὶ χρόνια περιέχει· ὅμως ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες, μετὰ χρόνια ἢ καθεμία, γίνονται τετρακόσια ἑννεήκοντα χρόνια.

Ὡς βλέπωμεν εἰς τὰς δεκαεπτὰ τῷ Δεκεμβρίῳ Μηνός, ὅπως εἶναι ἡ μνημὴ τῷ προφήτῃ Δανιήλ εἰς τὸ Συναγέριον, ὅτι δηλῶται ἐκεῖ, πῶς ἀπὸ τὸν Δανιήλ ἕως εἰς τὴν γέννησιν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ παρῆλθον τετρακόσια ἑξήκοντα χρόνια· καὶ ἀπὸ τὴν γέννησιν ἕως εἰς τὸ βάπτισμα τῷ Κυρίῳ παρῆλθον τριάκοντα χρόνια, τὰ ὅποια συμποσύνται ὅλα τετρακόσια καὶ ἑννεήκοντα χρόνια.

Ὅθεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐννοῶνται οἱ λόγοι τῷ Γαβριήλ πρὸς τὸν Δανιήλ· Ἐστὶ Δανιήλ ὁδύρεσθαι διὰ τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς Βαβυλώνης, ἡ ὅποια σωματικὴ εἶναι· ἐγὼ ὅμως εἶμαι ἀπεσταλμένος ἐὰν σοὶ εἰπῶ μεγαλητέραν σωτηρίαν πνευματικὴν, ὅτι ἀπ' 8 παρέλθουσιν ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες, ὅπως συμποσύνται τετρακόσια καὶ ἑννεήκοντα χρόνια, τότε θέλει βαπτισθῇ ὁ Χριστὸς ἐν Ἰορδάνῃ, καὶ τότε θέλει πληρωθῇ ἡ προφητεία τῷ Δαβὶδ, ὅς τις προσέειπεν ἐκ μέρους τῷ προσώπῳ τῷ Χριστῷ· Σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν ὀφθαλμῶν ἐπὶ τῷ ὕδατι.

Ὅθεν εἰς τὸν καιρὸν τῷ βαπτίσματος τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ εἶχεν ἀρχίσῃ νὰ ἀδυνατήσῃ ἡ δύναμις τῆς σκότητος,

καὶ ἀκόμῃ ἐκάθετο ὁ Σατανᾶς εἰς τὸν τόπον τε, καὶ ἐκρατῆσε τὰς ψυχὰς τῶν Προπατόρων καὶ Προφητῶν ἐν τῷ "Αδῇ.

Διὰ τὸτο προσίθῃσιν ὁ Ἄγγελος Γαβριὴλ λέγων καὶ ἄλλην μεγαλητέραν χαρὰν. „Καὶ γνώσῃ καὶ συνήσεις, ἀπὸ ἐξοδὸς λόγῳ τῷ οἰκοδομησάμην Ἱερουσαλὴμ (τὴν ἁνὴρ) ἕως Χριστοῦ ἡγεμένῃ, ἐβδομάδες ἑπτὰ, καὶ ἐβδομάδες ἐξήκοντα δύο, καὶ ἐβδομάς μία, καὶ ἐν τῷ ἡμίσει τῆς ἐβδομάδος καταπαύσει θυσίαν, καὶ τ.λ. (α). Ἀλλὰ ἐβδομήκοντα ἐβδομάδες, καὶ τὸ ἡμισυ τῆς ἐβδομάδος, συμποσῶνται τετρακόσια ἑνενήκοντα τρία ἔτη.

Βλέπε τὸν φωτισμὸν τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, ὅτι ἐδὼ μὲ τρία χρόνια περισσότερον ἀπὸ τὸ προειρημένον ῥητὸν λέγει ὁ Ἄγγελος. διότι εἰς τὸ προειρημένον ῥητὸν ἀποκαλύπτει μόνον ἕως εἰς τὸ βάπτισμα τῷ Κυρίῳ. Ἐδὼ ὅμως λέγει μὲ τρία χρόνια περισσότερον. Ἀλλὰ τὰ τρία χρόνια ἐκεῖνα ὡς παρήλθον ἀπὸ τὸ βάπτισμα ἕως εἰς τὴν σαυρώσειν τῷ Χριστῷ.

Καὶ τότε λέγει ὁ Ἄγγελος θέλει πληρωθῇ καὶ ἡ προφητεία τῷ Δαβὶδ καὶ Ἡσαΐᾳ. „Ὅτι συντρίψει (ὁ Χριστὸς) θύρας χαλκῆς (τῷ Ἀδᾷ), καὶ μοχλὸς σιδηρὸς συγκλάσει (β). „Καὶ καθήμενος ἐν σκότει, καὶ σκιὰ θανάτου (γ). Ἀλλὰ τὰς ψυχὰς τῶν Προπατόρων καὶ Προφητῶν ὡς ἦσαν εἰς τὸν Ἄδην ἀπὸ Ἀδὰμ καὶ μέχρι σαυρώσεως ἐξήγαγεν αὐτὰς ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸν Ἄδην.

Καθὼς προεφίτευσεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγων ἐκ προοίως τῷ Χριστῷ. „Καὶ σὶ ἐν αἵματι διαθήκης σε ἐξαπέσεις „τὰς δεσμίους σε ἐκ λάκκου ἐκ ἔχοντος ὕδωρ (δ). Τὸ ὅποῖον θέλει εἰπῇ, ὅτι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ τῷ πανάγῳ αἵματι ὡς ἔχυσεν ἐπὶ τῷ σταυρῷ ἡλευθέρωσε τὰς ψυχὰς τῶν Προπατόρων καὶ Προφητῶν, ὡς ἦσαν δεδεμένοι εἰς τὸν Ἄδην ἐκ ἔχοντα τὸ ὕδωρ τῷ βαπτίσματος.

Ἀλλὰ μὲ ὅλον ὡς συνέτριψεν ὁ Χριστὸς τὰς χαλκῆς θύρας τῷ Ἀδᾷ, καὶ τὰς ψυχὰς ἐξήγαγεν ἐκ τῆς, ὅλον ἔμεινεν ἀκόμῃ καὶ οὐκ οὐκ δύναμις τῷ Σατανᾷ, ὅτι γέμει ἡ γῆ ἀπὸ τὴν ἀσέβειαν τῶν

(α) Δανιὴλ. Κεφ. 9. στίχ. 25. 26. 27. (β) Ἠσ. Κεφ. 45. στίχ. 2.

(γ) Ψαλ. 106. στίχ. 10.

(δ) Ζαχαρ. Κεφ. 9. στίχ. 11.

τῶν διαφίρων ἐθνῶν καὶ πίσεων. Καὶ μάλιστα ἡ συναγωγὴ τῆς Σατανᾶ, δηλαδή οἱ Ἑβραῖοι εἶναι ἄπειροι, οἱ ὅποιοι εἶναι πληρῇ ἀνιάτος εἰς τὸν Χριστόν.

Διὰ τὸτο πέμπει ὁ Θεὸς τὸν Ἀγγελον τρεῖς φορὰς εἰς τὸν Δανιὴλ νὰ τὸν παρηγορήσῃ διὰ αὐτὴν τὴν λύπην λέγων· „Ἔως ἐσπέρας καὶ πρωῒ. Διότι ἔως ὅπως εἶναι τόσαι ἀνομίαι εἰς τὴν γῆν ἐσπέρα ὀνομάζεται.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας διὰ τὰς ἀσεβεῖς· „Τοιοῦτοι πομεινάντων αὐτῶν φῶς, ἐγένετο αὐτοῖς σκότος (α). Ὅταν ὅμως θέλει γένῃ ἐν ποίμνιον, καὶ εἰς ποιμὴν, καὶ δὲν θέλῃσιν ἦναι τόσαι πίσεις ἀσεβῶν εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ μόνον μία πίσις ὀρθόδοξος. Τότε θέλει εἶναι· „Πρωῒ, καὶ καθαρισθήσεται τὸ ἅγιον (ὁ Χριστὸς) ἀπὸ τὰς ἀσεβεῖς, οἱ ὅποιοι εἶναι πληρῇ εἰς αὐτόν. Καὶ ἐκεῖνο ὅπως λέγει ὁ Ἀγγελος πρὸς τὸν Δανιὴλ, ὅτι ἔως πρωῒ διςχίλια καὶ τριακόσια ἡμέραι θέλῃν παρέλθωσι, συμποσῶνται δύο χιλιάδες καὶ τριακόσια χρόνια, καθὼς ἐφανέρωσα ἀνωτέρω.

Τώρα ἄς ξεπέσωμεν τὰ τετρακόσια καὶ ἐξήκοντα χρόνια ὅπως ἀπέρασαν ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς Δανιὴλ ἔως εἰς τὴν εὐρύωσιν τῆς Χρυσῆς, καθὼς γράφει εἰς τὸ Συναξέριον ὅπως προεφανέρωσα, καὶ μένει χίλια ὀκτακόσια σαράντα χρόνια.

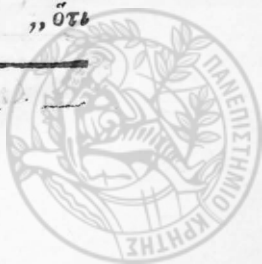
Φανερόν ἐποίησα διὰ πολλῶν μαρτυριῶν, ὅτι ὅταν θέλῃ ἀριθμηθῶσιν ἀπὸ τὴν γέννησιν τῆς Χρυσῆς χίλια ὀκτακόσια καὶ τεσσαράκοντα χρόνια, τότε ἀναμφιβόλως πρέπει νὰ ἦναι μία πίσις εἰς ὅλην τὴν γῆν. Δηλαδή ἡ ὀρθόδοξος πίσις.

Καὶ τότε ὁ Θεὸς θέλει πληρῶσθαι τὴν δέξιν τῆς Προφητῆας Δαβὶδ ὅπως δεόμενος λέγει· „Ἐκλείπειεν ἁμαρτωλοὶ αἵματι τῆς γῆς, καὶ ἄνομοι ὥς μὴ ὑπάρχειν αὐτὲς (β).

Καὶ πολλὰ σημεῖα γίνονται καὶ τὴν σήμερον, ὅμως καὶ νῦν δὲν τὰ ψηφίζει.

Ἐν πρώτοις ἄς ἴδωμεν τί λέγει ὁ Χριστὸς πρὸς τὰς μαθητάς αὐτῶν· „Ἀπὸ τῆς συνῆς μάθετε ὅταν ἴδῃς ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς, καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γνώσκετε

„ὅτι

ἵ, ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος (α). Ἐκείνη ἡ συκὴ εἶναι τὸ γένος τῶν Ἑβραίων. Καθὼς εὐρίσκομεν εἰς τὸν Προφήτην Ἰερεμίαν, ὅτι ἔδειξεν αὐτῷ ὁ Θεὸς δυὸ καλάθους σύκων· ἀπὸ τῆς ὁποίης ὁ εἰς καλὸς εἶχε σύκα χρηστὰ σφόδρα, ὁ δὲ ἕτερος σύκα πονηρὰ σφόδρα (β). Τὰ χρηστὰ σύκα εἰκόνισαν τὰς γενεὰς τῶν Ἑβραίων ἐκείνων ὅπῃ ἐδέχθησαν τὸν Χριστὸν εἰς τὸ διάστημα τῶν τεσσαράκοντα χρόνων ὅπῃ ἀπέρασαν ἀπὸ τὴν σαύρωσιν τῆς Χρυσῆς εἰς τὸν καιρὸν τῆς Τίτης Βασιλέως, καθὼς προα-
νέφερα· τὰ δὲ πονηρὰ σύκα εἶναι οἱ Ἑβραῖοι ἐκείνοι ὅπῃ ἔ-
μειναν εἰς τὴν πλάνην.

Ὡς εὐρίσκομεν, ὅτι ὅταν ἀνέβῃ ὁ Χριστὸς εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλεῶν, καὶ ἐξήτησεν εἰς μίαν συκὴν νὰ εἶρῃ καρπὸν (γ). Ἀηλα-
δὴ εἰς τὸ γένος τῶν Ἑβραίων ἐξήτησε νὰ εἶρῃ ἀγαθὰ ἔργα, καὶ
δὲν ἦύρε, εἰ μὴ μόνον φύλλα, ἦγεν μόνον νόον σωματικόν.
Ὅπως καρπὸν, νόμον πνευματικόν καθόλου δὲν ἦύρε. Κατη-
ράσατο αὐτὸ τὸ γένος τῶν Ἑβραίων, ἵνα ἐξηρανθῇ ἄχρι τῆς
ἡμέρας ταύτης.

Βλέπομεν ὅτι πρὸ τῆς σαυρώσεως τῆς Χρυσῆς, ὅλο εἶχεν ἀ-
κόμῃ τὸ γένος τῶν Ἑβραίων φύλλα. Ἀηλαδὴ ἐφύλλαττε τὴν
σκίαν τῆς νόμου· ἀλλ' ἔπειτα ἔμεινε δι' ὅλες χωρὶς φύλλα.

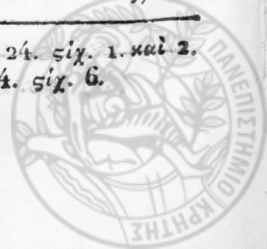
Καθὼς οὐδέρεται ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, λέγων· „Ἐξέρ-
ψίημεν ὡς φύλλα πάντες ἡμεῖς διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν (δ). Τῷ-
ρα ὅμως πάλιν ἄρχισε τὸ γένος τῶν Ἑβραίων νὰ κάμῃ φύλλα,
καὶ προσέτε καὶ καρπὸν. Διότι βλέπομεν εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας,
καὶ εἰς κάθε τόπον, ὅτι ἔρχονται ἀπὸ τῆς Ἑβραϊκῆς εἰς τὴν ὀρ-
θόδοξον πίσιν.

Φανερόν εἶναι, ὅτι ἐγγὺς εἶναι τὸ θέρος. Ἀηλαδὴ τὸ
πρῶτ' ἐκείνο ἐν ᾧ καθαρωθήσεται τὸ ἅγιον, καὶ εἰς τὸν σοφὸν
ἄνθρωπον ἀρκεῖ.

Ὁμοίως καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει· „Τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖ-
νη ἔσται ὁδὸς ἀπ' Αἰγύπτου πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ εἰσελεύσονται
„Ἀσσύριοι εἰς Αἴγυπτον· καὶ Αἰγύπτιοι πορεύσονται πρὸς
„Ἀσσυρίους, καὶ θαλεύσουσιν οἱ Αἰγύπτιοι τοῖς Ἀσσυρίοις. Καὶ
„Ἰσ-

(α) Ματθ. Κεφ. 24. σίχ. 32. (β) Ἰερμ. Κεφ. 24. σίχ. 1. καὶ 2.

(γ) Ματθ. Κεφ. 21. σίχ. 19. (δ) Ἰσ. Κεφ. 64. σίχ. 6.

„Ισραὴλ ἔσαι τρίτος ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἐν τοῖς Ἀσσυρί-
 „οις εὐλογημένος ἐν τῇ γῇ. Ἦν εὐλόγησε Κύριος Σαββαὼθ,
 λέγων· „Εὐλογημένος ὁ λαός μου ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὁ ἐν Ἀσ-
 „συρίοις, καὶ ἡ κληρονομία μου Ἰσραὴλ (α).

Εἰς τὸν ἔσχατον καιρὸν, λέγει ὁ Προφήτης, ὅτι ἔσαι Ἰ-
 σραὴλ τρίτος ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἐν τοῖς Ἀσσυρίοις εὐλο-
 γημένος ἐν τῇ γῇ. Δηλαδή ἡ ὀρθόδοξος πίσις θέλει ἐξουσίῃ
 εἰς τὰς ὑπερινὰς ἡμέρας ὅλην τὴν γῆν. Καὶ διὰ τῆτο λέγει ὁ
 Προφήτης· „Καὶ ἡ κληρονομία μου Ἰσραὴλ (δηλαδή ἡ ὀρθο-
 „δοξία). Ὅμως μὲ αὐτὸ ὅπῃ λέγει ὁ Προφήτης· „Εὐλογη-
 „μένος ὁ λαός μου ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὁ ἐν Ἀσσυρίοις. Φανε-
 ρώνει, ὅτι εἰς τὰς ὑπερινὰς ἡμέρας, θέλει δεχθῇ ἀπὸ ὅλας
 τὰς γλώσσας τὴν ὀρθόδοξον πίσιν, καθὼς εἶπον, ὅταν θέλει
 γένη ἐν ποίμνιον, καὶ εἰς ποιμῆν.

Καὶ δὲν εἶναι τῆτο πρᾶγμα ἄξιον θαυμασμῶ, ὅτι εἰς τὸν Χρι-
 στὸν ὅλα εἶναι δυνατὰ, καὶ μάλιστα ὅτι τίς οἶδε τί τέσσεται ἡ
 ἐπιδοσά.

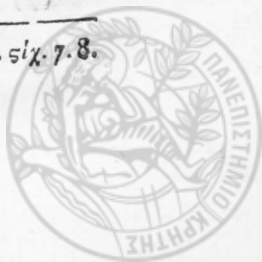
Μὲ ὅλον ὅπῃ μερικοὶ ἀπὸ τῆς ἀγίας Πατέρας λέγουν, ὅτι ἐπλη-
 ρώθη ὁ λόγος ἐκεῖνος, ὃν εἶπεν ὁ Χριστός· „Καὶ γενήσεται
 „μία ποίμνη, εἰς ποιμῆν, εἰς τὴν πρώτην παρυσίαν.

Ὡς τόσον ἄκυσον τί λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα, διὰ σώματος
 τῷ Προφῆτῃ Ἀγγαίῃ· „Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἔτι
 „ἅπαξ ἐγὼ σείσω τὸν ἔθρονόν καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν, καὶ
 „τὴν ἑρᾶν, καὶ συσσειῶ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἤξει τὰ ἐλεκ-
 „τὰ πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ πληράσω τὸν οἶκον τῆτον δόξης,
 „λέγει Κύριος παντοκράτωρ (6).

Βλέπε, ὅτι λέγει ὁ Προφήτης· „Ἐτι ἅπαξ. Εἰς τὴν
 πρώτην παρυσίαν τῷ Χριστῷ ἐσεισθῇ ὅλη ἡ γῇ· ὁμοίως θέλει
 σεισθῇ καὶ εἰς τὴν δευτέραν παρυσίαν. Καθὼς εἰς τὴν πρῶ-
 τὴν παρυσίαν ἦλθασιν ἀπὸ ἄλλα ἔθνη πρὸς τὸν Χριστόν· (καθ-
 ὅτι προεῖπεν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· „Ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς
 „ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν, εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητῶσιν· εἶπα, ἰδὲ
 „εἰμι τῷ ἔθνει, οἱ ἐκ ἐκάλεσάν με τὸ ὄνομα (γ). Κατ' αὐτὸν
 τὸν

(α) Ἡσ. Κεφ. 19. σίχ. 23. 24. καὶ 25. (6) Ἀγγαῖος. Κεφ. 2. σίχ. 7. 8.

(γ) Ἡσ. Κεφ. 65. σίχ. 1.

τὸν τρόπον καὶ πρὸ τῆς δευτέρας παρασίας τῷ Χριστῷ, θέλῃ ἐλθῶσιν ὅλοι οἱ ἐκλεκτοὶ ἀπὸ ὅλας τὰς γλώσσας εἰς τὴν ὁρθόδοξον πίσιν, καθὼς προσεφάνερωσα.

Καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ εἰσέτι εἰκονίζει τὰς δύο παρασίας καθ' ἓνα τρόπον, λέγων· „Τότε ἀγαλλιῶσονται πάντα τὰ ξύλα τῷ δρυμὶ ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἐρχεται, ὅτι ἐρχεται κρῖναι τὴν γῆν (α).

Αὐτῶς ἔλεγεν ὁ Δαβὶδ μόνον ἅπαξ τὸ, ἐρχεται, ἡμποῦσα νὰ γνωρίσω, ὅτι ὁμιλεῖ διὰ τὴν δευτέραν παρασίαν, ἐπειδὴ λέγει τὸ, „Κρῖναι τὴν γῆν. Ἡ δὲ πρώτη παρασία διὰ τὴν σωτηρίαν ἦτον. Αὐτὸς ὅμως λέγει δύο φορές· „Ὅτι ἐρχεται, ὅτι ἐρχεται. Διὰ νὰ δείξῃ τὰς δύο παρασίας τῷ Χριστῷ, καθ' ἓνα τρόπον. Δηλαδή καθὼς εἰς τὴν πρώτην παρασίαν ἦλθασιν πολλοὶ πρὸς τὸν Χριστὸν ἀπὸ ὅλας τὰς γλώσσας, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, καὶ εἰς τὴν δευτέραν παρασίαν θέλῃ ἐλθῶσιν ἀπὸ ὅλας τὰς γλώσσας πρὸς τὸν Χριστὸν. Καὶ τὰ ξύλα, λέγει ὁ Προφήτης, ἀγαλλιῶσονται εἰς τὴν δευτέραν παρασίαν, καὶ ὄχι ἄλλη ὕλη, χρυσίον, ἢ ἀργύριον, ἢ λίθοι τιμίοι, ἀλλὰ τὰ ξύλα· ὅτι διὰ ξύλου ἡμαρτεν ὁ Ἀδὰμ (β), καὶ διὰ ξύλου ἐνήργησεν ὁ Χριστὸς τὴν σωτηρίαν.

Διὰ τῆτο εἰς τὴν πρώτην παρασίαν τῷ Χριστῷ ἦσαν τὰ ξύλα καὶ πάντα τὰ σοικεῖα περιλῦτα· ἐκ δὲ τὴν δευτέραν παρασίαν ἀγαλλιῶσονται τὰ ξύλα· „Ὅτι ὄψονται τὸ σημεῖον τῷ νῦς τῷ ἀνθρώπῳ ἐν τῷ ἔθρανῳ ἐρχόμενον, μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς (γ).

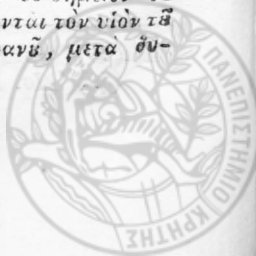
Ἰδὲ ὅπῃ διὰ βοηθείας τῷ Χριστῷ ἐφάνερωσα καὶ διὰ φωτεινῶν ἀποδείξεων, πότε θέλει γένη μία πίσις εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Καὶ τότε θέλει πληρωθῇ τὰ λόγια τοῦ Προφήτου Δανιὴλ, τὰ λέγοντα· „Ἐκλεγῶσι, καὶ ἐκλευκανθῶσι, καὶ πυρωθῶσι, καὶ ἀγιασθῶσι πολλοί, καὶ ἂ νοήσωσι πάντες ἄνομοι, καὶ οἱ

„70

(α) Ψαλ. 95. στίχ. 12. 13. (β) Γενεσ. Κεφ. 3. στίχ. 6.

(γ) Ματθ. Κεφ. 24. στίχ. 30. Καὶ τότε φαίνεται τὸ σημεῖον τοῦ νῦς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ ἔθρανῳ καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ ἔθρανῳ, μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.

„νοήμονες συνήσασι (α). Δηλαδή τὸ γένος, ἐξ ἧς παρήκται ὁ προδότης Ἰάδας ὃς συνήσει ἔδὲ τότε, οἱ δὲ σοφοὶ νοήσασιν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνθυμήθην τὰ λόγια τῆ Κυρίως τὰ λέγοντα· „Μὴ νομίσῃτε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον, ἢ τὰς Προφητάς· ἐγὼ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι (β). Παρακινῆμαι γὰρ ἐκτείνω εἰσέτι τὸν λόγον, μὲ ὅλον ὅπῃ ἔπρεπε γὰρ μὴ ἐπιφορτωθῇ ὁ Ἀναγνώστης. Διότι μεγάλη χρεὶα εἶναι γὰρ ἀποκαλύψω ἀκόμη κάτι τι εἰς τὰς Χριστιανὰς, ὅτι οἱ κατηραμένοι Ἑβραῖοι, ἐπὶ ἐρωτήσεις κατὰ πολλὰ ἀσεβεῖς ἐρωτοῦσιν ἡμᾶς τὰς Χριστιανὰς, ἐναντίως μὲ τὰ λόγια τῆ Κυρίως τὰ λέγοντα· „Οὐκ ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον. Αἱ ὁποῖαι ἀπαρρέοντες εἶναι ἐπὶ κεφαλῇ τῆ Ἀράκοντος, ὃν ἀναφέρει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος εἰς τὴν ἀποκάλυψιν.

Ἀλλ' ἐγὼ μὲ τὴν βοήθειαν τῆ Χριστῶ, καὶ μὲ τὴν δύναμιν τῆ ἁγίας βαπτίσματος θέλω συντρέψω τὰς κεφαλὰς ταύτας. Δηλαδή θέλω δώσω ἀπάντησιν εἰς κάθε ἐρώτησιν, κατὰ τὸ ἐν ἁρμοσον αὐτῆς· „Καὶ ὄψονται εἰσεῖς (οἱ ὁρθόδοξοι) καὶ εὐφρανθήσονται (γ), καὶ οἱ ἄνομοι (οἱ Ἑβραῖοι) ἐμψράξεσι τὸ σωμα αὐτῶν.

Καὶ βεβαίως διὰ πολὺ ὄφελος εἶναι γὰρ ἵκεν ἡ κάθε Χριστιανὸς γὰρ ἀνταποκρίνηται εἰς τὰς Ἑβραῖας. Ὅτι ὅταν εὐρισκόμεναι εἰς τὴν πλάνην τῶν Ἑβραίων, πολλάκις εἶδον τὰς Ἑβραῖας ὅπῃ ἐρωτοῦσαν μερικὰς Χριστιανὰς, καὶ μάλιστα ἐκκλησιαστικὰς. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἵκεν ὁ Χριστιανὸς γὰρ ἀποκριθῇ, τότε αὐτοὶ οἱ ἀσεβεῖς Ἑβραῖοι περιεγέλδωσαν τὰς Χριστιανὰς, καὶ ἐβλάσφημῶσαν τὴν χριστιανικὴν πίσιν, καὶ ἐνεδυνάμνοντο αὐτοὶ εἰς τὴν πλάνην των.

Διὰ τὸτο ἔκασον ὁ Ἀναγνώστης μετὰ προσοχῆς, ὅτι πολὺ θίλεις ὠφελιθῇ.

Ὡς τις ἂν δώῃ γραφῆναι τὰ ρήματά μου, τεθῆναι δὲ αὐτὰ ἐν βιβλίῳ (δ) (δηλαδή εἰς τύπον) κατὰ πολλὰ ὠφέλιμα ὄντα!

Καὶ ἔκασον τὰς ἐρωτήσεις·

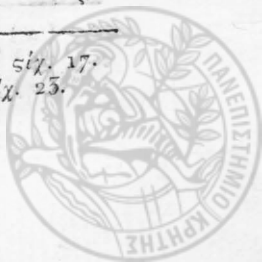
N

Πρώ-

(α) Λουκ. Κεφ. 12. στίχ. 10. (β) Ματθ. Κεφ. 5. 5. στίχ. 17.

(γ) Ψαλ. 106. στίχ. 42.

(δ) Ἰωβ. Κεφ. 19. στίχ. 23.

Πρώτη Ἑρώτησις.

Ὁ Θεὸς Πατὴρ ὁ ἴδιος λέγει πρὸς τὸν Ἀβραάμ· „Καὶ
 „θήσομαι τὴν διαθήκην μου (τὸ σημεῖον τῆς περιτομῆς) ἀνα-
 „μέσον ἐμὲ καὶ ἀναμέσον σοῦ, καὶ ἀναμέσον τῷ σπέρματός σου
 „μετὰ σέ εἰς γενεάς αὐτῶν εἰς διαθήκην αἰώνιον (α). Ἀπλά-
 „δη ἕως εἰς τὸ τέλος τῷ κόσμῳ. Ὁ δὲ Χριστὸς ἑμὼν λέγει, ὅτι
 ἐκ ἤλθε καταλῦσαι τὸν νόμον. Διὰ τοῦτο λοιπὸν ἐσεῖς οἱ χριστιανοὶ
 δὲν φυλάττετε τὴν περιτομὴν, καὶ καταλύετε τὸν νόμον τῷ Μωϋ-
 σέως;

Ἀποκρίσεις.

Ἄκουσον ὦ Ἑβραῖς, καλῶς εἶπεν ὁ Μωϋσῆς διὰ ἐσῶς· „Καὶ
 ἐκ ἔδωκε Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῖν καρδίαν εἰδέναι, καὶ ὀφθαλμοὺς
 τῷ βλέπειν, καὶ ὠτα ἀκοῦειν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης (β). Καὶ
 βεβαίως μόνον τὰς αἰσθήσεις σωματικὰς τὰς ἔχετε, κατὰ τὰ
 πνευματικὰ ὅμως ἦσθε νεκροὶ, καθὼς λέγει ὁ προφήτης Ἠσαΐας.
 „Τμᾶς δὲ ἀνελεί Κύριος ὁ Θεός (γ).

Πῶς δὲν ἔχεις ἐνὶ ὧ Χαχάμε τόσοι νοητικόν· ὅτι ἀνίσως
 σὺ τὸ ῥητὸν τῷ Θεῷ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα ἐρμηνεύης, ἕως εἰς
 τὸ τέλος τῷ κόσμῳ ὅλοι;

Ἐκεῖ δὲ ὅπως λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Καθ' ἐκάστην ἡμέ-
 „ραν εὐλογήσω σε, καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ
 „εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνος (δ).

Καὶ πάλιν· „Εὐλογήτω πάντα σὰρξ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον
 αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνος (ε).

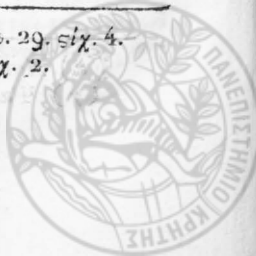
Ἔως πότε λοιπὸν ἐννοῶνται ἔτσι οἱ τρεῖς αἰῶνες, εἰ εἰς
 αἰὼν ἕως εἰς τὸ τέλος τῷ κόσμῳ ἐννοεῖται;

Λοιπὸν φανερὸν εἶναι ὅτι ὁ λόγος μοναχός· „εἰς τὸν αἰ-
 ῶνα, δὲν σημαίνει ἕως εἰς τὸ τέλος τῷ κόσμῳ, ἀλλὰ ἕως εἰς ἕ-
 να καιρὸν διεξοδικόν. Καὶ ὁ λόγος· „Εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ
 εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνος, ἀκόμη περισσότερον διεξοδικόν και-
 ρόν

(α) Γενεσ. Κεφ. 17. στίχ. 7. καὶ 13. (β) Δευτερον. Κεφ. 29. στίχ. 4.

(γ) Ἠσ. Κεφ. 65. στίχ. 15. (δ) Ψαλ. 144. στίχ. 2.

(ε) Αὐτ. στίχ. 21.

ρον φανερόναι, ἢ ἴσως καὶ ἄχρι τέλους τῆ κόσμου. Καθὼς ὀλίγον παρακάτω θέλω φανερῶσαι σαφεστάτως.

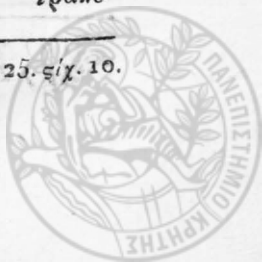
Ἀς βλέπωμεν εἰς τὸ δευτερον βιβλίον τῆ Μωϋσέως ὀνομαζόμενον Ἐξοδος, ὅπου διδάσκει ὁ Μωϋσῆς τὰς Ἑβραίας τὰ δικαιώματα τῆ νόμου λέγων· „Εάν κτήσῃ παῖδα Ἑβραῖον, ἐξ ἑτῆ δουλεί-
„σει σοι· τῷ δὲ ἔτι τῷ ἑβδόμῳ ἀπελευσεται ἐλεύθερος δωρεάν.
„εάν δὲ αὐτὸς μόνος εἰσέλθῃ, καὶ μόνος ἐξελεύσεται· εἰ δὲ γυ-
„νὴ συνκισέλθῃ μετ' αὐτῷ, καὶ ἡ γυνὴ αὐτῷ συνεξελεύσεται μετ'
„αὐτῷ. Εάν δὲ ὁ Κύριος δῶ αὐτῷ γυναῖκα, καὶ τέκῃ αὐτῷ
„αἷς ἢ θυγατέρας, ἡ γυνὴ καὶ τὰ παῖδιά ἐσσι τῷ κυρίῳ αὐτῆς,
„αὐτὸς δὲ μόνος ἐξελεύσεται. Εάν δὲ ἀποκριθεὶς εἴπῃ ὁ παῖς,
„ἡγάπηκα τὸν Κύριόν μου, καὶ τὴν γυναῖκά μου, καὶ τὰ παῖδιά μου,
„ἐκ ἀποτρέχω ἐλεύθερος. Προσάξει αὐτὸν ὁ Κύριος αὐτῷ πρὸς
„τὸ κριτήριον τῆ Θεῶ, καὶ τότε προσάξει αὐτὸν πρὸς τὴν θύ-
„ραν ἐπὶ τὸν σαθμὸν, καὶ τρουπήσει ὁ κύριος τὸ ἐς τῷ ὀπητίῳ, καὶ
„δουλεύσει αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶνα (α).

Τώρα νὰ σὲ ἐρωτήσω καὶ ἐγὼ ὦ Χαχάμε, πῶς ἐξηγεῖς ἐσὺ τὸν λόγον, εἰς τὸν αἰῶνα, φανερόναι ἕως εἰς τὸ τέλος τῆ κόσμου; ἔφησεν ὁ Κύριος ἐκείνος, ἢ ὁ σκλάβος ἐκείνος ἄχρι τέλους τῆ κόσμου; ἑδαιμῶς. Ὅθεν ὁ λόγος, εἰς τὸν αἰῶνα, ἐννοεῖται ἕως εἰς τὸ πεντηκοστὸν ἔτος.

Καθὼς λέγει ὁ Μωϋσῆς· „Καὶ ἀγιάσητε τὸ ἔτος τὸν
„πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸν (6).

Τὰ ὅποια χρόνια καλεῖνται ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ Ἰσβίλης. Καὶ αὐτὰ τὰ πενήτηντα χρόνια καλεῖνται εἰς μικροὺς Αἰ-
ῶν. Πεντήκοντα δὲ Ἰσβίλης, δηλαδὴ πενήτηντα μικροὶ
αἰῶνες, καλεῖνται, μέγας Αἰὼν.

Καὶ ἔτος ὁ μέγας Αἰὼν εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἀβραάμ, νὰ ἦναι τὸ σημεῖον τῆς περιτομῆς· ὁ ὅποιος λογαριάζεται δις-
χίλια καὶ πεντακόσια χρόνια. Βλέπε εἰς τὸν βίον τῆ μεγάλης
Βασιλείας, ὅπου γράφει διὰ τὴν περιτομὴν τῆ Κυρίως ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, καὶ θέλεις εὖρη ἐκεῖ γεγραμμένον, ὅτι ἀπὸ τὸν Ἀ-
βραάμ καὶ ἕως εἰς τὸν Χριστὸν ἀπέρασαν δύο χιλιάδες καὶ τε-

τρεκόςια ἐξ χρόνια. Δὲν φθάνουσιν ἀκόμη ἐννενηντα τέσσαρα χρόνια διὰ τὰ πληρωθῇ ὁ Αἰὼν, ὃν εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Ἀβραάμ.

Διὰ τὶτο λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· Ὁ Θεὸς Βασιλεὺς ἡ-
,, μῶν πρὸ αἰῶνων ἐργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς (α).
Δηλαδή εἰς τὸν Γολγοθᾶ.

Ὅμοίως καὶ τὰ ἀκαθάρτα πνεύματα ἐκείραξαν πρὸς τὸν Χριστὸν λέγοντα· „Τὶ ἡμῖν καὶ σοί. Ἰησοῦ Γιε τῷ Θεῷ, ἡλ-
,, θες ὡδε πρὸ καιρὸ βασιλεύσει ἡμᾶς (β);

Φανερόν εἶναι, ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν περιέμεινε νὰ πληρωθῇ ὁ Αἰὼν ὁλόκληρος, διὼ χιλιάδες καὶ πεντακόσια χρόνια, καὶ ἡλ-
θε μὲ ἐννενηντα τέσσαρα χρόνια προτῆτερα.

Ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι οἰκτίρμων, καὶ πολυέλεος, καὶ μα-
κρόθυμος τοῖς ἀμαρτωλοῖς. Καὶ δὲν ἐξολοθρεύει αὐτοὺς εὐθέ-
ως, ἀλλὰ προσμένει τὴν μετάνοιαν αὐτῶν.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐλεημων εἶναι καὶ διὰ τὰς δικαίας·
ὅταν θέλῃ νὰ τὰ παρηγορήσῃ, διὰ τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν ἔργα δὲν
ἀργεῖ, ἀλλὰ εὐθέως παρέχει τὴν χάριν τῇ κόσμῳ.

Καθὼς εὐρίσκωμεν, ὅταν ἠθέλησεν ὁ Θεὸς νὰ φέρῃ κατα-
κλυσμὸν ἐπὶ τὴν γῆν διὰ τὰς ἀνομίας τῶν ἀνθρώπων, ἔωκεν
αὐτοῖς καιρὸν μετanoίας ἑκατὸν χρόνια διὰ τῷ Νῶε (γ). Διότι
ἡμπορῶσεν ὁ Νῶε νὰ κατασκευάσῃ τὴν κιβωτὸν εἰς διάστημα
πειτήκοντα ἢ ἐξήκοντα χρόνων. Αὐτὸς ὅμως τὴν ἔκαμεν εἰς
διάστημα ἑκατὸν χρόνων. Διότι εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα περιέμει-
νεν ὁ Θεὸς τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῶν.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἐδὼ ἦλθεν ὁ Χριστὸς μὲ ἐννενη-
κοντα τέσσαρα χρόνια προτῆτερον τῷ αἰῶνος.

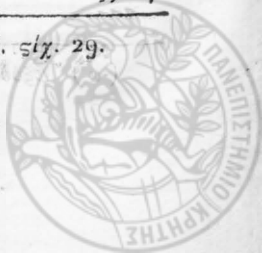
Φανερόν εἶναι ὅτι ὅσα εἶναι εἰς τὴν ἱερὰν Γραφὴν ὁ λόγος·
,,Εἰς τὸν αἰῶνα, σημειώνει διςχίλια καὶ πεντακόσια χρόνια.
Ἐκεῖ δὲ ὅσα εὐρίσκεται ἐν αὐτῇ· „Εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν
,, αἰῶνα τῷ αἰῶνος, περιέχει ἑπτὰ χιλιάδας καὶ πεντακόσια
χρόνια. Καὶ ἴσως τότε θέλει εἶναι καὶ τὸ τέλος τῷ κόσμῳ.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Αὐτὸς εἶπε καὶ ἐγενή-
,,θη-

(α) Παλ. 73. σελ. 12.

(β) Ματθ. Κεφ. 8. σελ. 29.

(γ) Γενεσ. Κεφ. 6. σελ. 13.

„θησαν (Αἰ' αὐτὸν ὁ κόσμος), αὐτὸς ἐνετείλατο καὶ ἐκτίσθη-
 „σαν. ἔζησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τὸ αἰ-
 „ῶνος, πρόσχαρμα ἔθετο, καὶ ὑπαρκεύσεται (α). Ἀηλιαδὴ
 ὑπαρκεύσεται ὁ ὕψους καὶ ἡ γῆ.

„Ὅχι μόνον αὐτοὶ οἱ τρεῖς αἰῶνες ὅπῃ εἶπον πῶς πρέπει νὰ
 ἐξηγηθῶσιν. ἀλλὰ καὶ ἄλλαι μαρτυρίαι ἡμπορῶν νὰ εὐρεθῶσιν
 εἰς τὴν ἱερὰν γραφὴν διὰ τὸ τέλος τῶ αἰῶνος.

„Ἀλλ' εἰς καιρὸν ὅπῃ ὁ ἴδιος Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέ-
 „γει. „Περὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι
 „οἱ ἐν τῷ θρῶνῳ (β). διὰ τῆτο δὲν πρέπει νὰ ἐκτεινώμεθα
 ἡμεῖς περισσότερον ἀπὸ τὴν δύναμιν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως,
 καὶ μάλιστα ἐπειδὴ δὲν εἶναι ὁ λόγος μας διὰ τὸ τέλος τῶ κόσμου,
 ἀλλὰ διὰ νὰ ἱκετεύωμεν πόσον περιέχει εἰς Αἰῶν. Ἀηλιαδὴ δεσ-
 χίλια πεντακῶσια χρόνια.

Εἰς πολλὰ μέρη εὐρίσκεται νὰ λέγῃ ἡ γραφὴ ἕνα αἰῶνα,
 μὲ τὸν ὅποιον σημειώνει ἕως εἰς τὸ τέλος τῶ κόσμου. ὅμως ἐκεῖ
 εὐρίσκομεν γεγραμμένον ἀκόμη καὶ κανένα ἄλλο σημεῖον.

Καθὼς εὐρίσκομεν ὅπῃ λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ. „Βασι-
 „λεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα (γ). ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἐννοήσῃς
 ὅτι μόνον ἕως εἰς ἕνα αἰῶνα θέλει βασιλεύσῃ ὁ Κύριος, καὶ
 πλέον ὃ, διὰ τῆτο προσέθηται λέγων. „Ὁ Θεὸς σὺ Σιών εἰς γε-
 „νεὰν καὶ γενεὰν. ὅπερ δηλοῖ, ὅτι χωρὶς τέλους θέλει βασιλεύσῃ
 ὁ Κύριος.

Ὁμοίως καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει. „Καὶ ἔσται Κί-
 „ριος εἰς ὄνομα, καὶ εἰς σημεῖον αἰώνιον (δ). Ἀηλιαδὴ εἰς
 „τὸ σημεῖον τῶ τιμῆς σαρκῶ. καὶ διὰ νὰ μὴ ἐννοήσῃς, ὅτι
 μόνον ἕως εἰς ἕνα αἰῶνα θέλει εἶναι ὁ Κύριος εἰς ὄνομα καὶ
 εἰς σημεῖον, προσέθησιν ἀκόμη ὁ Προφήτης λέγων. „Οὐκ ἐν-
 „πλήψει. διότι καμμίαν φορὰν δὲν θέλει λείψῃ τὸ ὄνομα τῶ
 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτε τὸ σημεῖον τῶ τιμῆς σαρκῶ.

Ἰδὲ ὅπῃ φανερὸν ἐποίησα διὰ βοηθείας τῶ γλυκντάτε Χριστοῦ
 με, ὅτι μόνον ἕως εἰς τὴν παρθεσίαν τῶ Χριστοῦ ἐφυλάχθη ἡ περι-
 τομὴ ἀπὸ τὸν Χριστὸν ἄλλη περιτομὴ πνευματικὴ φυλάττεται.

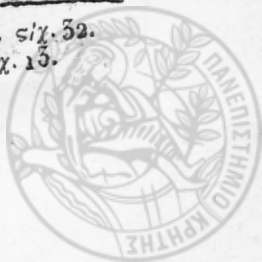
Καθὼς

(α) Ψαλ. 148. εἰχ. 5 καὶ 6.

(β) Μάρκ. Κεφ. 15. εἰχ. 32.

(γ) Ψαλ. 145. εἰχ. 10.

(δ) Ἠσ. Κεφ. 55. εἰχ. 15.

Καθὼς λέγει ὁ Μωϋσής· „Καὶ περιτεμεῖσθε τὴν σκληρο-
καρδίαν ὑμῶν (α). Καὶ πάλιν· „Περιτεμεῖ Κύριος τὴν
καρδίαν σε, καὶ τὴν καρδίαν τῷ σπέρματός σε (β).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Γερεμίας· „Περιτμήθητι τῷ θυ-
μῷ ὑμῶν, καὶ *) περιέλασθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν (γ). Καὶ
πάλιν· „Πρὸς τίνα λαλήσω, καὶ διαμαρτύρωμαι, καὶ ἀκούσε-
ται; Ἰδὲ ἀπεριτμητὰ τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ἐθνήσκονται ἀκούειν.
Ἰδὲ τὸ πνεῦμα Κυρίου (δηλαδὴ τῷ Χριστῷ) ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ὀ-
νειδισμόν, καὶ ἐμὴ βεληθῶσιν ἀκούσαι αὐτό (δ). Καὶ πάλιν·
Πάντα τὰ ἔθνη ἀπεριτμητὰ σαρκί, καὶ πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ἀ-
περιτμητοὶ καρδίας αὐτῶν (ε).

Ἰδὲ ὅτε ἔδωκα ἀπόκρισιν διὰ τὴν πρώτην Ἑρωτήσιν. Ἀπὸ
τώρα νὰ ἀκούσῃτε καὶ τὰς ἐπιλοιπὰς Ἑρωτήσεις.

Δευτέρα Ἑρώτησις.

Εἰς πολλὰ μέρη προσάζει ὁ Μωϋσής διὰ τὸ Σάββατον,
καὶ μάλιστα εἰς τὴν Ἑξοδόν, ὅτε λέγει· „Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις
ἔργα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ Σαββάτα, ἀνάπαισις ἀγία τῷ
Κυρίῳ, πᾶς ὅς ποιήσει ἔργον τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων, θα-
νάτῳ θανατωθήσεται. **) ἐν ἔμοι καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ διαθή-
κη αἰώνιος, καὶ σημεῖον αἰώνιον (ς). Καὶ πάλιν· „Οἱ
καυσετε πρὸ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαβ-
βάτων (ζ). Αἰτιᾶν διὰ τὴν ἐσσεὶς οἱ Χριστιανοὶ δὲν φυλατ-
τετε τὸ Σάββατον, ὅτι ὁ ἰδιὸς Χριστὸς σας λέγει, ὅτι ἐκ ἧλθε
καταλῦσαι τὸν νόμον τῷ Μωϋσέως, ἀλλὰ πληρῶσαι.

Απόκρισις.

Ἄκουσον, ὦ Χαχάμε, ματαίως ὀνομάζεσαι Χαχάμης, ἡ ὀ-
ποῖα λέγεις κατὰ τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν σας δηλοῖ σοφός, καὶ
εἶναι εἶναι οἱ ὅλε ἀνάητος.

Καθὼς

(α) Δευτερον. Κεφ. 10. σίχ. 16. (β) Αὐτ. Κεφ. 50. σίχ. 6. Περὶ-

*) Περιτεμεῖσθε.

καθαρεῖ Κύριος. κ. τ. ἐξ.

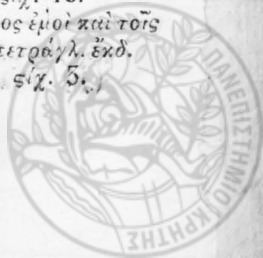
(γ) Γερεμ. Κεφ. 4. σίχ. 4.

(δ) Αὐτ. Κεφ. 6. σίχ. 10.

(ε) Αὐτ. Κεφ. 9. σίχ. 26.

**) Διαθήκη αἰώνιος ἐμοὶ καὶ τοῖς
υἱοῖς Ἰσραὴλ, σημεῖον ἐστὶν αἰώνιον. Ἡ ῥῆθ. τετραγλ. ἐκδ.

(ς) Ἐξ. Κεφ. 31. σίχ. 15. 16 καὶ 17. (ζ) Αὐτ. Κεφ. 35. σίχ. 5.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Μωϋσῆς διὰ ἐσᾶς τὰς Ἑβραίους·
 „Ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδετε; ἔτος ὁ λαὸς μωρὸς, καὶ ἐχί σο-
 φός (α).

Διὰ τί δὲν ἀναγινώσκεις εἰς τὴν Ἑξοδον, ὅπε λέγει· „Ἐν
 „γὰρ ἐξ ἡμέραις ἐποίησε Κύριος τὸν θρανὸν καὶ τὴν γῆν, . . .
 „καὶ κατέπαυσεν ἐν τῇ Ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ (β).

Ἄρα πρέπει τῷ Θεῷ ὁ λόγος ἔτος, ὅτι κατέπαυσεν; ἄ-
 ρα κρασμένος ἦτον ὁ Θεὸς, ὅταν ἐποίησε τὸν κόσμον;

„Ὅτι αὐτὸς εἶπε καὶ ἐγεννήθησαν, αὐτὸς ἐνετείλατο, καὶ
 „ἐκτίσθησαν (γ).

Διὰ τὸτο ἄκουσον τώρα καὶ μὲ τὰ πνευματικά σε αἰτία,
 ὅχι μόνον μὲ τὰ σαρκικά ὡς ζῶον· ὅτι ἡ ἱερά Γραφή μ' ὅλον
 ὅπε φυσικῶς ὁμιλεῖ, ὅμως πνευματικῶς ἐννοεῖται. Καθὼς
 προανέφερα εἰς τὸν Προφήτην Δαβὶδ τὸν λέγο. τα· „Ἀπαξ ἐ-
 „λάλησε, Κύριος, διὰ ταῦτα ἤκουσα (δ). „Ὅτι ὁ θρανὸς καὶ
 ἡ γῆ καὶ ὅλα τὰ σκευῆα διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐκτίσθησαν. Ὁ δὲ
 ἄνθρωπος ἐπλάσθη νὰ φυλάξῃ τὴν διαθήκην τῷ Θεῷ.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἰερεμίας· „Εἰμὶ διαθήκην με
 „ἡμέρας καὶ νυκτὸς, ἀκριβασματα θρανὸς καὶ γῆς ἐκ ἑταξα (ε).

Ἀφ' οὗ δὲ ἐπλάσθη ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ Θεῷ, ἡπατήθη ὁ προ-
 πᾶτωρ ἡμῶν Ἀδὰμ ὑπὸ Σατανᾶ. Καὶ ὅσοι ἐγένοντο μετ' αὐ-
 τὸν, ὅλοι εἰς τὸν Ἀδὴν εἰσέβαινον, καὶ εἶχεν ἀρχίσῃ ὁ Σα-
 τανᾶς τὸσον νὰ ἐξασιάσῃ τὰς ἀνθρώπους, ὥστε κἀνεὶς δίκαιος δὲν
 εὕρισκετο.

Καθάπερ βοᾷ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Πάντες ἐξέκλιναν,
 „ἅμα ἠχρηώθησαν, ἐκ ἑσι ποιῶν χρησότητα, ἐκ ἑσιν ἕως
 „ἐνός (ς).

Μετὰ τὸν Προφήτην Δαβὶδ, ἀρχόμενος ὁ Προφήτης Ἰερε-
 μίας λέγει· „Ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν καὶ ἕως μεγάλου πάντες συνε-
 „τέλεσαντο ὄνομα (ζ). Καὶ πάλιν· „Κλοπὴ, καὶ φόβος,
 „καὶ πορνεία, ἐπὶ τῆς γῆς ἐξεχίθησαν*).

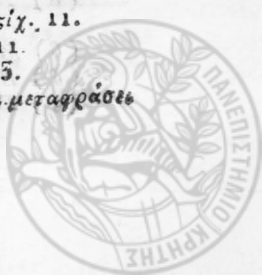
Ὅμοι-

(α) Δευτερον. Κεφ. 32. σίχ. 6. (β) Ἐξ. Κεφ. 20 σίχ. 11.

(γ) Ψαλ. 148. σίχ. 5. (δ) Ψαλ. 61. σίχ. 11.

(ε) Ἰερεμ. Κεφ. 33. σίχ. 25. (ς) Ψαλ. 113. σίχ. 5.

(ζ) Ἰερεμ. Κεφ. 6. σίχ. 13. *) Ἡ ῥῆσις αὕτη ἐκ τῆς ἐλλ. μεταφράσεως

Ὅμοίως καὶ ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ λέγει. „Καὶ ἐξήρταν ἐς αὐτῶν ἄνδρα ἀναστρεφόμενον ὁρθῶς, καὶ ἐχ' εὖρον (α).

Μετὰ τὸν Ἰεζεκιήλ, ἀρχόμενος ὁ Προφήτης Μιχαίας λέγει θρηῶν. „Οἱμοι ψυχή! ὅτε ἀπόλωλεν εὐλαβής ἀπὸ τῆς γῆς, *) καὶ ποιῶν χρηστότητα ἐν ἀνθρώποις ἐχ' ὑπάρχει (β). Ὁ θρανὸς καὶ ἡ γῆ ἐξέστησαν.

Εἶχε μένῃ ἐλπίς σωτηρίας μόνον εἰς τὸν ἴδιον Θεόν, διὰ τὴν ἔλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τὰ ἐνωθῇ μετὰ τὸς ἀνθρώπους. ὅταν ἐφανερώσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἐλευσίαν τοῖς ἀνθρώποις.

Καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τὸ Προφῆτα Μιχαίας. „Ἰδὲ Κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τῆς τόπας αὐτῆς, καὶ καταβήσεται, καὶ ἐπιβήσεται ἐπὶ τὴν ὕψη τῆς γῆς (γ).

Λέγει καὶ ὁ Βασιλεὺς. „Μετὰ τὸτο ἐπὶ γῆς ὤφθη (ὁ Θεός) καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις συνανέστραφη (δ).

Ἦλθεν ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ εἰς διάστημα ἑξ ἡμερῶν τῶν παθῶν ἀνέκαινισε τὸν θρανὸν καὶ τὴν γῆν, εἰσερχόμενος ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ πόλιν.

Καθὼς προσέειπεν ὁ Προφῆτης Ζαχαρίας. „Χαῖρε σφόδρα, θυγατερὶ Σιών, κήρυξσε θυγατερὶ Ἱερουσαλὴμ. Ἰδὲ ὁ Βασιλεὺς σε ἔρχεται σοὶ δίκαιος καὶ σώζων αὐτοὺς, πρᾶξ, καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζυγίον καὶ πῶλον νέον (ε).

Καθὼς καὶ ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ λέγει πρὸς τὸν υἱόν τινά. Ἰδὲ ἐν τῇ φυλῇ τῇ ὑποῖς ἐνέσαρκῶθῃ ὁ Χριστὸς. „Καὶ αὐτὸς προσδοκία ἐθνῶν, δεσμεύων πρὸς ἄμπελον τὸν πόλον αὐτῆς, καὶ τῇ ἑλικὶ τὸν πόλον τῆς οὐρᾶς αὐτῆς (ς).

Εἰδὼς τὴν δευτέραν ἡμέραν ἀνέβη ὁ Χριστὸς εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, καὶ ἐποίησε θαῦμα μετὰ τὴν συνήν ὅπῃ ἐξηραίνθη, καθὼς προσεφῆτευσεν ὁ Προφῆτης Ζαχαρίας λέγων. „Καὶ σῃσονται οἱ πόδες αὐτῆς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκκλητῇ ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν (ς).

Τὴν δὲ

(α) Ἰεζκ. Κεφ. 22. στίχ. 30.

*) Καὶ κατορθῶν ἐν ἀνθρώποις

ἐχ' ὑπάρχει. Ἡ ὁρθ. τετραγλ. ἐνδ.

(β) Μιχαίας. Κεφ. 7. στίχ. 2.

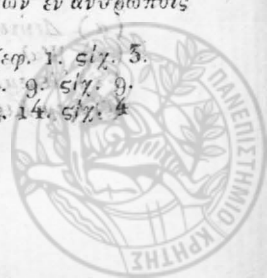
(γ) Μιχαίας. Κεφ. 1. στίχ. 5.

(δ) Βασιλ. Κεφ. 5. στίχ. 37.

(ε) Ζαχαρ. Κεφ. 9. στίχ. 9.

(ς) Γενεσ. Κεφ. 49. στίχ. 10. καὶ 11.

(ς) Ζαχαρ. Κεφ. 14. στίχ. 4.

Τὴν δὲ τρίτην ἡμέραν εἰδίδασκε τὸν λαὸν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ μετὰ τὰς Φαρισαίους συνωμίλησεν ἐν παραβολαῖς.

Καθὼς προείπεν ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου (α).

Τὴν δὲ τέταρτην ἐπώλησεν αὐτὸν ὁ Ἰάδας λαβὼν τριάκοντα ἀργύρια ἀπὸ τῶν Ἀρχιερέων.

Καθὼς προφητεύσεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγων· „Καὶ ἐροῦν πρὸς αὐτοὺς· εἰ καλὸν ἐνώπιον ἡμῶν ἐστὶ, δότε εἰς αὐτοὺς τὸν μισθὸν ἡμῶν, καὶ ἔσχον τὸν μισθὸν ἡμῶν τριάκοντα ἀργύρεσσιν. Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς με· κάθεσθε αὐτοὺς εἰς τὸ χωνευτήριον, καὶ σκέφομαι, εἰ δοκιμὴν ἐστίν, ἐν τροπῇ ἐδοκιμάσθην ὑπὸ αὐτῶν· καὶ ἔλαβον τὰς τριάκοντα ἀργύρας, καὶ ἐνέβαλον αὐτὰς εἰς αἶνον Κυρίου εἰς τὸ χωνευτήριον (β).

Βλέπε πόσον φωτεινῶς προείδεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας διὰ τὴν πώλησιν τῷ Χριστῷ ὅπως ἔγινε μετὰ τὴν τριάκοντα ἀργυρίων, καὶ ὅτι ἐπειτα θέλει ἀποδοῖν ὁ Ἰάδας τὰ ἀργύρια ἐκείνα εἰς τὸν ναὸν (γ), καὶ ὅτι οἱ Ἀρχιερεῖς θέλουν ἀγοράσῃ μετὰ ἐκείνα τὰ ἀργύρια τὸν ἄγρον τῶν κεραμέων, ἐν ᾧ ἦν ὁ πύργος κήρυκος, καὶ ἐκαίοντο τὰ πύργια ἀργεῖα. Καὶ διὰ τὸ τοῦ λέγει ὁ Προφήτης εἰς τὸ χωνευτήριον, ὅτι καθὼς ἔχουσιν οἱ χουσοχοὶ χωνευτήριον, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ οἱ κεραμεῖς ἔχουσιν. Δοιπὸν ὁ Προφήτης ἀμυδρῶς λέγει τὴν προφητείαν τὴν αὐτὴν.

Τὴν δὲ πέμπτην ἡμέραν ἔγινεν ὁ Νεπτήρ. Καθὼς προείπεν ὁ Προφήτης Ἠσαΐας· „Λέσασθε, καθαροὶ γένεσθε (δ).

Ὁμοίως ἔγινε τὴν πέμπτην καὶ ὁ μυρικός Δείπνος, διὰ τὸν ὅποιον προφητεύσεν ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγων· „Εγείρεσθε μετὰ τὸ καθῆσθαι οἱ ἰσθιόντες ἄρτον ὁδίνης (ε). Δηλαδή οἱ ἄγριοι Ἀπόστολοι, ἀφ' ὧν ἔφαγον ἐκείνον τὸν ἄρτον ὅπως ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Χριστὸς λέγων· „Λάβετε φάγετε, τὶς ἐστὶν τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ἡμῶν κλῶμενον εἰς ἁφῆσιν ἁμαρτιῶν.

Ξ

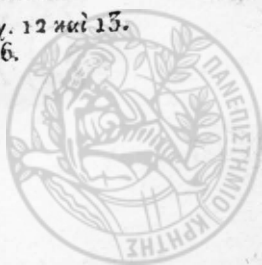
Ἀφ' ὧν

(α) Ψαλ. 77. στίχ. 2.

(β) Ζαχαρ. Κεφ. 11. στίχ. 12 καὶ 13.

(γ) Ματθ. Κεφ. 27. στίχ. 5, 6 καὶ 7. (δ) Ἠσ. Κεφ. 1. στίχ. 16.

(ε) Ψαλ. 126. στίχ. 2.

Ἀφ' ὃ ἐπικώθη ἀπὸ τὸν μουσικὸν Λαίπρον ὁ Ἰησὺς σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτῷ, ἐξῆλθεν εἰς τὸν κήπον (α).

Καθὼς καὶ ὁ Δαβὶδ εἰδὼσι σημεῖον πότε θέλει εἶναι ὁ μουσικὸς Λαίπρος λέγων· „Ὅταν δῶ τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτῷ ὕπνον (β). „Ὅλο εἰς ἐκκίνησιν τὴν νύκτα, ὅταν εἶπεν ὁ Χριστὸς τοῖς μαθηταῖς αὐτῷ πρὸς τὸν Πέτρον, καὶ πρὸς τὰς δύο νύκτας Ζεβεδαίου· „Καθεύδετε τὸ λοιπὸν, καὶ ἀναπαύεσθε (γ).

Καὶ εὐθέως ἐγήλυθεν Ἰάκωβ ὁ παραδιδὼς αὐτὸν (δ), μετὰ πνεῦμα Ἑβραϊκόν, καὶ ἐκράτησε τὸν Χριστόν. Καθὼς διὰ τῆτο ὁ Προφήτης Ἰερεμίας θρηνησας προεῖπε· „Πνεῦμα προσώπῃς ἡμῶν Χριστὸς Κύριος συνελήφθη ἐν ταῖς διαθογαῖς αὐτῶν. Ὁ εἶπαμεν ἐν τῇ σκιά αὐτῷ ἡσυχάζειν ἐν τοῖς ἔθνεσιν (ε). „Ὅχι περισσότερον ἐν Ἰσραὴλ, ἀλλὰ ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

Τὴν νύκτα ἦλθον ὁ Ἰάκωβ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ μετὰ φανῶν, καὶ λαμπάδων (ς), καὶ κρατήσωσι τὸν Χριστόν.

Καθὼς προεῖπεν ὁ Προφήτης Σοφορίας· „οἱ Ἀρχοντες αὐτῆς ἐν αὐτῇ ὡς Ἀόντες ἀφύμνητοι, οἱ Κριταὶ αὐτῆς ὡς Ἀνέμοι τῆς Ἀραβίας, ἔχ' ἐπελίποντο εἰς τὸ πρῶν (ζ).

Καὶ μετ' ὅλον ὅπερ ἦλθαι μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων, ὅλο δὲν ἐγνώρισαν αὐτόν. „Ὅτι δύο φοραῖς ἠρώτησεν αὐτὸς ὁ Ἰησὺς λέγων· „τίνα ζητεῖτε; ἐγὼ εἰμι Ἰησὺς (η).

Καθὼς προεφίτευσεν ὁ Προφήτης Σοφορίας διὰ τῆτο λέγων· „Ὁ δὲ Κύριος δίκαιος ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἐμὴ ποιήσῃ ἀδικον· πρῶτ' πρῶτ' δώσει τὸ κρίμα αὐτῷ εἰς φῶς, καὶ ἐκ αὐτοῦ πεκρύβη (θ).

Τὴν δὲ παρασκευὴν τὸ πρῶτ', συμβέλιον ἐποίησαν οἱ Ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν Πρεσβυτέρων καὶ Γραμματέων κατὰ τῷ Ἰησῷ (ι).

Καθὼς εἶπεν ὁ Προφήτης Ἠσαΐας· „Οὐαὶ οἱ βαθέως βεβλήν ποιῶντες (ια).

Ἀφ' ὃ

(α) Ἰωάν. Κεφ. 18. στίχ. 1.

(β) Ψαλ. 126. στίχ. 2.

(γ) Ματθ. Κεφ. 26. στίχ. 45.

(δ) Ἰωάν. Κεφ. 18. στίχ. 47 καὶ 57.

(ε) Ἰερεμ. Θρηνη. Κεφ. 4. στίχ. 20.

(ς) Ἰωάν. Κεφ. 18. στίχ. 3.

(ζ) Σοφ. Κεφ. 3. στίχ. 5.

(η) Ἰωάν. Κεφ. 12. στίχ. 4 καὶ 7.

(θ) Σοφ. Κεφ. 3. στίχ. 5.

(ι) Μάρκ. Κεφ. 15. στίχ. 1.

(ια) Ἠσ. Κεφ. 29. στίχ. 15.

Ἀφ' ἐκποίησαν αὐτοὶ συμβόλιον, ἐκδύσαντες αὐτὸν περιέ-
 „ θηκαν αὐτῷ χλαμίδα ποικίλην (α).

Καθὼς προείδεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας, καὶ λέγει „ Καὶ
 „ Ἰησοῦς ἦν ἐκδεδυμένος ἱμάτια ὀψιτάρια (β).

Καὶ πλέξαντες σέφανον ἐξ ἀκαθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κε-
 „ φαλήν αὐτοῦ (γ).

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Αἰθιδ' „ Ἐξράσῃν εἰς ταλαι-
 „ πωρίαν ἐν τῷ ἐμπαγγῆναι μοι ἀκανθάν (δ).

Ὡσαύτως προφητεύσεν καὶ ὁ Σολομὼν λέγων „ Εξέλ-
 „ θετε καὶ ἴδετε θνητούς Σιών (δηλαδὴ μυροφόροι) ἐν τῷ
 „ βασιλεῖ Σολομῶν ἐν τῷ σέφῳ, ὃ ἐσεφάνωσεν αὐτὸν ἡ μή-
 „ τις αὐτοῦ, ἐν ἡμέρᾳ νύμφεύσεως αὐτοῦ, καὶ ἐν ἡμέρᾳ εὐφρο-
 „ σίνης καρδίας αὐτοῦ (ε).

Ὅτι Σολομὼν ἐν Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ δηλοῖ, Κύριος εὐφρήνης,
 καὶ ὁ Χριστὸς εἶναι Κύριος εὐφρήνης. Ὁ δὲ Προφήτης ἀλληγο-
 ρικῶς φανεροῦναι τὴν προφητείαν τε.

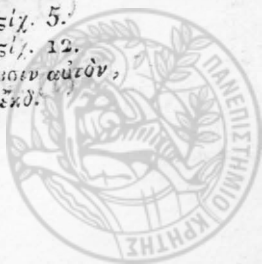
Ὁμοίως καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγει „ Καὶ ἐπέθηκαν
 „ κίδαρην καθάραν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ (ς).

Καὶ πάλιν „ Καὶ ἤψῃ ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ ποιήσεις σε-
 „ φάνες, καὶ ἐπιθήσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἰησοῦ τῷ Ἰωσεδέκ (Ἰωσεδέκ
 „ δηλοῖ ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ δίκαιος) τῷ Ἱερέως τῷ Μεγάλῳ
 „ (ζ). Βλέπε πόσον καθαρῶς λέγει ὁ Προφήτης διὰ τὸν ἀκάν-
 „ θινον σέφανον ὃν ἔβαλαν οἱ μισοὶ Ἑβραῖοι ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῷ
 Ἰησοῦ Χριστῷ, τῷ μεγάλῳ Ἀρχιερέως καὶ νῦν τῷ Θεῷ τῷ δίκαιῳ.

Καὶ διὰ τοῦτο προσέθησιν ὁ Προφήτης λέγων „ Καὶ ἐρεῖς
 „ πρὸς αὐτόν. Τὰδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ. Ἰδοὺ ἀνὴρ,
 „ ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτῷ ἀνατελεῖ, καὶ
 „ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον Κυρίου (η).

Καὶ πάλιν κατωτέρω λέγει „ Ὁ δὲ σέφανος ἔσαι χρήσιμος
 „ τοῖς ὑπομένοσιν αὐτὸν, καὶ τοῖς ἐπεγνωκόσιν αὐτόν (θ).

- (α) Ματθ. Κεφ. 27. σίχ. 28. (β) Ζαχαρ. Κεφ. 3. σίχ. 5.
 (γ) Ματθ. Κεφ. 27. σίχ. 29. (δ) Ψαλ. 51. σίχ. 4.
 (ε) Ἀσμ. ᾠσμ. Κεφ. 5. σίχ. 11. (ς) Ζαχαρ. Κεφ. 5. σίχ. 5.
 (ζ) Ζαχαρ. Κεφ. 6. σίχ. 11. (η) Ζαχαρ. Κεφ. 6. σίχ. 12.
 (θ) Ζαχαρ. Κεφ. 6. σίχ. 14. Ὁ δὲ σέφανος ἔσαι τοῖς ὑπομένοσιν αὐτόν,
 καὶ τοῖς χρησίμοις αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἐπεγνωκόσιν αὐτήν. Ἡ ῥήθ. ἐκδ.

δηλαδὴ εἰς τὰς Χριστιανὰς ὅπῃ ἐργάσασαν τὸν Χριστὸν, ἀλλ' ὅχι εἰς τὰς Ἑβραίας, ὅπῃ τὸν ἐξεγράψωσαν μετ' αὐτὸν.

Καθὼς εἶπεν ὁ Προφήτης Ἀγγαῖος· „Κατίσχυε Ἰησοῦς ὁ τέ-
„Ιωσεδὲν ὁ Ἰερεὺς ὁ Μέγας, καὶ κατισχυέντω πᾶς ὁ λαὸς [της
„γῆς, λέγει Κύριος (α). Δηλαδὴ ὁ λαὸς ὅπῃ μαρτυρεῖ τὸν
Χριστὸν νὰ ἐνδυναμωθῇ, ἀλλ' ὅχι οἱ Ἑβραῖοι ὅπῃ ἐκολάφισαν,
καὶ ἐρράπισαν, καὶ ἔπτυσαν τὸν Χριστὸν (β).

Καθὼς προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ἠσαΐας λέγων· „Τὸν
„καὶ τὸν με δέδωκα εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σιγῶνάς μου εἰς ῥαπί-
„σματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου ἐκ ἀπέσχευα ἀπὸ αἰσχύνης ἐμ-
„πτυσμάτων (γ).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας· Δώσει τῷ παῖοντι αὐτὸν
„σιαγῶνα, χορτασθήσεται οὐκιδισμῶν (δ).

Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν γλαυνίδα,
„καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ (ε).

Καθὼς καὶ διὰ τῆτο προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας
λέγων· „Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος λέγων. Ἀφέλετε τὰ ἱμάτια τὰ
„ῥυπαρά ἀπ' αὐτοῦ . . . καὶ ἐνδύσατε αὐτὸν ποδίῳ (ς).

Καθὼς καὶ ὁ Ἡρώδης ἐνέδυσεν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπράν,
„καὶ ἐξεῖλεν αὐτὸν εἰς τὸν Πιλάτον (ζ). Καὶ διὰ Ἰησοῦ ἐγέ-
νοντο φίλοι ὅ τε Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης, διότι προτιήτερον ἤ-
σαν ἐχθροὶ ἀναμεταξύ των.

Καὶ διὰ τῆτο προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ὡση λέγων· „Καὶ
„δήσαντες αὐτὸν εἰς Ἀσσυρίους, ἀπήνεγκαν ξένια τῷ Βασιλεῖ
„Ἰαρεῖμ (η).

Μετὰ ταῦτα ἔβαλαν τὸν σωρὸν ἐπὶ τῷ Ἰησοῦ νὰ τὸν ὑπά-
γη εἰς τὸν Γολγοθᾶ (θ). Ὅτι ὁ Σίμων Κυρηναῖος (ι) μό-
νον ἐβροήθησε τὸν Χριστὸν νὰ ἰπάγῃ τὸν σωρὸν· τὸ δὲ πε-
ρισσό-

(α) Ἀγγαῖος. Κεφ. 2. σίχ. 5.

(β) Ματθ. Κεφ. 26. σίχ. 67.

(γ) Ἠσ. Κεφ. 50. σίχ. 6.

(δ) Ἰερεμ. Θροῖν. Κεφ. 3. σίχ. 29. (50).

(ε) Ματθ. Κεφ. 27. σίχ. 31.

(ς) Ζαχαρ. Κεφ. 3. σίχ. 4.

(ζ) Λευκ. Κεφ. 23. σίχ. 11 καὶ 12.

(η) Ὡση. Κεφ. 10. σίχ. 6.

Καὶ αὐτὸν εἰς Ἀσσυρίους δήσαντες ἀπήνεγκαν κ. τ. λ. Ἡ ῥήθ.
ἐκδ.

(θ) Ἰωάν. Κεφ. 29. σίχ. 17.

(ι) Ματθ. Κεφ. 27. σίχ. 32.

ρισσότερον βάρος ἔβαλαν οἱ Ἑβραῖοι ἐπὶ ὧμε τῷ Ἰησοῦ, διὰ τὴν πληρωθῆναι τὴν προφητείαν τοῦ Ἡσαΐα λέγοντος· Οὐ ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ ὧμε αὐτῷ (α).

Ἀλλὰ καὶ τὸν τιμίον σαυρόν ὅπως εἶναι ἔξωσία κατὰ τῶν διαβόλων, ἔβαλον ἐπὶ ὧμε τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Εδωκας τοῖς φοβούμενοις σε σημείωσιν, τῷ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τούτου (β).

Ὁ δὲ Πιλάτος λέγει αὐτοῖς· „Τὸν Βασιλέα ὑμῶν σαυρώσω; οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, ἐκ ἔχουмен Βασιλέα, ἐμὴ Καίσαρα (γ).

Καὶ διὰ τῆτο προσέειπε προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ὡση λέγων· „Διότι νῦν ἐρῶσιν, ἐκ ἔστι Βασιλεὺς ἡμῖν (δ).

Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλεσμένον Κρανίον, ἔσαύρωσαν αὐτόν (ε).

Καθὼς εἶπεν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· „Ἐξεπέτασα τὰς χεῖρας μου ὅλην τὴν ἡμέραν πρὸς λαὸν ἀπειθῶντα καὶ ἀντιλέγοντα (ς).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἱερεμίας· „Δεῦτε καὶ ἐμβάλωμεν ξύλον εἰς τὸν ἄρτον αὐτῷ (ζ).

Καὶ δύο λησᾶς συν αὐτῷ ἐσαύρωσαν· ἓνα ἐκ δεξιῶν, καὶ ἓνα ἐξ ἐναντίμων αὐτῷ (η).

Καθάπερ καὶ διὰ τῆτο προεφήτευσεν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγων· „Καὶ ἐν τοῖς ἀνόμοις ἐλογίσθη (θ).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἀβραάμ· „Ἐν μέσῳ δύο ζώων γινωσθήσῃ (ι).

Οἱ δὲ μεμιασμένοι Ἑβραῖοι οἱ παραπορευόμενοι ἀπὸ κοντὰ ἀπὸ τὸν σαυρόν, ἐβλασφημῶντες τὸν Χριστόν, κινῶντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν (ια).

Καθὼς προεῖπεν ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Εἶδοσάν με, ἐσάλειψαν κεφαλὰς αὐτῶν (ιβ).

Ὁ δὲ

(α) Ἡσ. Κεφ. 9. στίχ. 5.

(γ) Ἰωάν. Κεφ. 19. στίχ. 15.

(ε) Δαν. Κεφ. 23. στίχ. 53.

(ζ) Ἱερμ. Κεφ. 11. στίχ. 19.

(θ) Ἡσ. Κεφ. 53. στίχ. 12.

(ια) Μάρκ. Κεφ. 15. στίχ. 29.

(β) Ψαλ. 59. στίχ. 4.

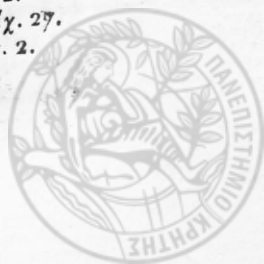
(δ) Ὡση. Κεφ. 10. στίχ. 3.

(ς) Ἡσ. Κεφ. 65. στίχ. 2.

(η) Μάρκ. Κεφ. 15. στίχ. 27.

(ι) Ἀβραμ. Κεφ. 3. στίχ. 2.

(ιβ) Ψαλ. 108. στίχ. 25.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τῷ ἐκ ἀριστερῶν αὐτοῦ λευῖ· „Σήμερον
„μετ' ἡμῶς ἔσθι ἐν τῷ πικραδίσῳ (α).

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Παρέστη ἐκ δεξιῶν
„πένητος, τὸ σωθαι ἐν τῶν καταδικαζόντων τὴν ψυχὴν αὐτῆ (β).
„Οὗτος ὁ Χριστὸς καλεῖται πένης.

Καθὼς λέγει ὁ Δαβὶδ εἰς ἄλλον τόπον ἐκ προσώπου τοῦ Χρι-
στοῦ· „Εγὼ δὲ πτωχὸς εἰμι καὶ πένης, καὶ τ.λ.

Καὶ διενερίσαντο τὰ ἱμάτια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τέσσαρα
„μέρη. Ὁ δὲ χιτὼν αὐτοῦ ἦν ἁγῶμος, ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἴσαν-
„τός (γ). Τὸν ὅποιον δὲν ἠθέλησαν να σκίσωσι, ἀλλὰ ἔβα-
„λαν κλῆρον, διὰ να πληρωθῇ ἡ ἀγία Γραφή ἡ λέγουσα· „Με-
„νορίσκειτο τὰ ἱμάτιά μου ἐν τοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου
„ἔβαλον κλῆρον (δ).

Ἦκεσας, οὗτοι ἐκάθισαν τὸν Χριστὸν ἐπὶ τὸ ξανθόν.

Ἀκούον λοιπὸν τί λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Ωρυ-
„ξαν χεῖρας με καὶ πόδας με (ε).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ·
„Τί αἱ πληγαὶ αἵται ἀναιμέσον τῶν χειρῶν σε; καὶ ἐρεῖ, ὡς
„ἐπλήρην ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀγαπητοῦ με (ς). Δηλαδή εἰς τὴν
συναγωγὴν τῶν Ἑβραίων.

Ἦκεσας, οὗτοι ἐξηκέισαν πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρό-
δεν (ζ).

Ἀκούον καὶ τὸν Δαβὶδ λέγοντα· „Οἱ φίλοι με καὶ οἱ
„πλησίον μου, ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν (η).

Ομοίως ἦκεσας, οὗτοι παρὰ τῷ ξανθῷ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξή-
κεισαν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία
ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ (θ).

Ἀκούον καὶ τὸν Προφήτην Ἠσαΐαν λέγοντα· „Γυναῖκες
„ἐρχόμεναι ἀπὸ θεάς δεῖτε. Οὐ γὰρ λαὸς ἐστὶν ἔχων σύ-
„νεον (ι).

Ἦκε-

(α) Λευκ. Κεφ. 23. σ'ίχ. 45.

(β) Ψαλ. 108. σ'ίχ. 31.

(γ) Ἰωάν. Κεφ. 19. σ'ίχ. 25. καὶ 24.

(δ) Ψαλ. 21. σ'ίχ. 18.

(ε) Λευκ. σ'ίχ. 16.

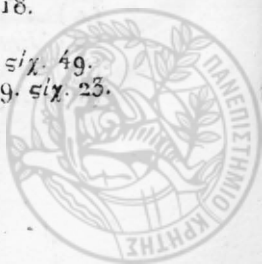
(ς) Ζαχαρ. Κεφ. 13. σ'ίχ. 6.

(ζ) Λευκ. Κεφ. 23. σ'ίχ. 49.

(η) Ψαλ. 57. σ'ίχ. 11.

(θ) Ἰωάν. Κεφ. 19. σ'ίχ. 23.

(ι) Ἠσ. Κεφ. 27. σ'ίχ. 11.

„Ηκασας, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῷ σταυρῷ ὦν κρεμῆμενος εἶπε·
„Αἰψὸν (α).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Εδίψησεν ἡ ψυχὴ μου πρὸς
„τὸν Θεόν, τὸν ἰσχυρόν, τὸν ζῶντα (β).

„Ηκασας ὅτι ἔδωκαν αὐτῷ πίνειν ὅσος μετὰ χολῆς μεμιγ-
μένον (γ).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ βροῦ
„μα μου χολήν, καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ὅσος (δ).

„Ηκασας, ὅτι ἀπὸ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πάντας τὴν
γῆν, ἕως ὥρας ἑννάτης (ε).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ησαΐας· „Οἱ ἀστέρες τῷ ἑρανεῖ καὶ
„ὁ Ὠρίων, καὶ πᾶς ὁ κόσμος τῷ ἑρανεῖ, τὸ φῶς αὐτῶν ἐδώσα-
„σι (ς). Καὶ πάλιν· „Σκοτισθήσεται ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελή-
„νη ἐδώσει τὸ φῶς αὐτῆς, ὅτι βασιλεύσει Κύριος ἐν Σιών,
καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ (ζ).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ· „Καὶ κατακαλύψω τὸν
„ἑρανον συνσκοτιάσω τὰς ἀστέρας αὐτῆς, ἥλιον ἐν νεφέλῃ καλύ-
„ψω, καὶ ἡ σελήνη ἐμὴ μὴ δώσει τὸ φῶς αὐτῆς, λέγει Κύ-
ριος (η).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἀμώς· „Οἱ αἱ οἱ ἐπιθυμῶντες τὴν
„ἡμέραν τῷ Κυρίῳ Καὶ αὕτη ἐστὶ σκότος, καὶ ἡ
„φῶς (θ).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Σοφορίας· „Ἐγγὺς ἡ ἡμέρα Κυ-
„ρίου

(α) Ἰωάν. Κεφ. 19. σίχ. 28.

(6) Ψαλ. 41. σίχ. 2.

(γ) Ματθ. Κεφ. 27. σίχ. 54.

(δ) Ψαλ. 68. σίχ. 21.

(ε) Ματθ. Κεφ. 27. σίχ. 45.

(ς) Ἠσ. Κεφ. 13. σίχ. 10. Τὸ

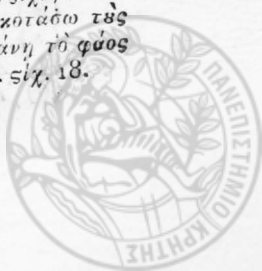
Σκοτισθήσεται ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη ἐδώσει τὸ φῶς αὐτῆς, δὲν ἔχει ἡ
τῶν 70 ἐρμηνεῖα, ὡς δεικνύει ὁ ἅγιος Ἰερώνυμος παρὰ τῷ Προκοπίῳ.
Διὰ δὲ τὰς διαφόρους ἀναγνώσεις, ἡ δὲ ἄλλαι μεταφράσεις εἶναι προ-
σθεμένη εἰς τὸ περιθώριον Καὶ ἐντραπήσεται ἡ σελήνη, καὶ
αἰσχυρῶνθεται ὁ ἥλιος. Ἰδ. τὰ σχόλια ἐν τῇ ἐκδ. τῆς Λειψ. 1697.
Σελ. 140

(ζ) Αὐτ. Κεφ. 24. σίχ. 25.

(η) Ἰεζεκ. Κεφ. 52. σίχ. 7.

Καὶ κατακαλύψω ἐν τῷ σβεσθῆναί σε ἑρανον, καὶ συνσκοτιάσω τὰς
ἀστέρας αὐτῆς, ἥλιον ἐν νεφέλῃ καλύψω, καὶ σελήνη ἐμὴ μὴ φάνῃ τὸ φῶς
αὐτῆς. Ἡ ἐκδ. τετραγλ. ἐκδ.

(θ) Ἀμώς. Κεφ. 5. σίχ. 18.

„οὐκ ἡ μεγάλη, καὶ ταχεῖα σφόδρα ἡ ἡμέρα γνόφῃ καὶ σκότῃς
 „(α), καὶ τ. λ.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰωήλ· „Ὅτι ἐγγὺς ἡ ἡμέρα Κυ-
 „οὐκ ἡμέρα σκότῃς καὶ γνόφῃ, ἡμέρα νεφέλης καὶ ομίχλης (6).
 Καὶ πάλιν· „Καὶ σεισθήσεται ὁ ἔθνας, ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελή-
 „νη συνεκοτάσσει, καὶ τὰ ἄστρα ἐδώσιν τὸ φέγγος αὐτῶν (γ).

Καὶ πάλιν ἄνωγον πόσον φωτεινῶς λέγει ὁ Προφήτης Ζα-
 χαρίας· „Καὶ ἦξει Κύριος ὁ Θεός μου, καὶ πάντες οἱ ἄγιοι
 „μετ' αὐτῶν (δηλαδὴ οἱ ἄγιοι Ἀπόστολοι). Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
 „ἐκείνῃ ἐκ ἔσαι φῶς καὶ ψῆχος καὶ πάχος ἔσαι· καὶ ἡ ἡμέρα
 „ἐκείνῃ ἔσαι γνῶσιν τῶν Κυρίων (δ). Δηλαδὴ εἰς τὴν ἡμέραν
 τῆς συνρόσεως ἦτον ψῆχος, ὅτι ὁ Πέτρος ἐθερμαίνεται εἰς τὴν
 ὑνθρακίαν (ε).

Καὶ προσίθην ὁ Προφήτης λέγων· „Καὶ ἐκ ἡμέρα, καὶ
 „ἡ νύξ (ς). Ὅτι εἰς τὰς ἐξ ὥρας σκότῃς ἐγένετο, διὰ τὸτο
 δὲν ἡμπορεῖ νὰ ονομασθῇ ἡμέρα, ὅτι σκότῃς ἦτον· ὅτε νύξ,
 ὅτι μισημέρη ἦτον.

Καὶ εἰσέτι προσίθην ὁ Προφήτης λέγων· „Καὶ πρὸς ἐ-
 „σπέραν ἔσαι φῶς (ς). Ὅτι εἰς τὴν ἐννάτην ὥραν πάλιν φῶς
 ἐγένετο.

Καὶ δίδωσι καὶ ἄλλο σημεῖον ὁ Προφήτης λέγων· „Καὶ ἐν
 „τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσεται ὕδωρ ζῶν ἐξ Ἱερουσαλήμ (η). ὅτι
 „εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτῶν τὴν πλευρὰν ἐνυξέ, καὶ ἐνθὺς
 „ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ (θ).

Καθάπερ προσήγγεισεν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγων ἐκ προ-
 σώπε τῷ Χριστῷ· „Καὶ ὀφονται εἰς ὃν ἐξεκέντησεν.

Ὁμοίως καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ κατὰ πολλὰ ἀμυδρῶς καὶ
 σκοτεινῶς λέγει διὰ ταῦτα τὰ μυστήρια, ἐκ προσώπου τῷ Χριστῷ·
 „Οὐκ ἐκρίβη τὸ ἄστυ μα ἀπὸ σῆ, ὃ ἐποίησας ἐν κρηφῇ (ι). Ὅτι
 „ὁ Χριστὸς ἦτον ὁ νέος Ἀδὰμ, καθ' ὅτι ἀπὸ τὸν καιρὸν ἐκει-

νον ὁ-

(α) Σοφον. Κεφ. 1. στίχ. 14 καὶ 15. (6) Ἰωήλ. Κεφ. 2. στίχ. 1, 2.

(γ) Αἰτ. Κεφ. 2. στίχ. 10.

(δ) Ζαχαρ. Κεφ. 14. στίχ. 5, 6 καὶ 7.

(ε) Ἰωάν. Κεφ. 18. στίχ. 18.

(ς) Ζαχαρ. Κεφ. 14. στίχ. 7.

(ζ) Αὐτ.

(η) Ζαχαρ. Κεφ. 14. στίχ. 8.

(θ) Ἰωάν. Κεφ. 19. στίχ. 34.

(ι) Ψαλ. 138. στίχ. 15.

τον ὅπως ἔλαβεν ὁ Θεὸς ἐν πλευρὸν ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ (α), καὶ ἔπλασε τὴν Εὐαν, ὑποχρέωσε τὸ θηλυκὸν γένος, ἵνα ἐν ἱερόις καιροῖς γεννήσῃ τὸν νέον Ἀδὰμ Ἰησοῦν καὶ σωτήρα ἀνεν θελήματος σαρκός.

Καὶ καθὼς ἡ πλασθεῖσα ἐν τῇ πλευρᾷ τῆ παλαιᾷ Ἀδὰμ Εὐα παρεκίνησε τὸν Ἀδὰμ εἰς ἁμαρτίαν (β). Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὁ Ἰησοῦς ὁ νέος Ἀδὰμ ἐξάλειψε τὴν ἁμαρτίαν ἐπὶ τῇ σαρκί, ἐκκεντμένους εἰς τὴν πλευράν ἐκείνην. Καὶ διὰ τῆτο λέγει ὁ Δαβὶδ· „ἐκ ἐκρυβη τὸ ὅσον με ἀπὸ σῶ.

Καὶ προεβήθη ὁ Προφήτης λέγων· „Καὶ ἡ ὑπόστασις με ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς (γ). Δηλαδή τὸ σῶμα τῷ Χριστῷ με τὴν ψυχὴν εἰσέβη ὑπὸ τὴν γῆν εἰς τὸν ᾄδην, καὶ εἰγαλε τὸν Ἀδὰμ με ὅλας τὰς ψυχὰς ὅπως ἦτον εἰς τὸν ᾄδην.

Καθὼς προεφίτευσεν ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγων· „Ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος ἐν σκότει, εἶδε φῶς μέγα. καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς λάμψει ἐφ' ὑμῖν (δ).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας· „Ανάστα, ἀγαλλίασαι ἐν νυκτὶ εἰς ἀρχὰς φυλακῆς σε, ἔκχεον ὡς ὕδωρ καρδίαν σε ἀπέναντι προσώπῳ Κυρίου. ἄρον πρὸς αὐτὸν χεῖράς σε περὶ ψυχῆς νηπιῶν σε, τῶν ἐκλυομένων λιμῆ ἀπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων (ε).

Βλέπεις πόσον καθαρώς ὁμιλεῖ ὁ Προφήτης λέγων· Ἀνάστα Ἰησοῦ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ, καὶ ἀγαλλίασαι, καὶ ἔκτεινον τὰς χεῖρας ἐπὶ τῇ σαρκί διὰ τὰς ψυχὰς ὅπως ἀπέθνησκον πεινῶσαι εἰς τὸν ᾄδην, Ἀπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων. Δηλαδή ἀπὸ τὸν Ἀδὰμ ὅπως ἐξάθη ἀρχὴ πάντων τῶν ἀνθρώπων. διότι αἱ ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, ὅσαι ἐγεννήθησαν μετὰ τὸν Ἀδὰμ ὅλα ἀπέθνησκον ἐν τῷ ᾄδι ἀπὸ πείναν, ὅχι ἀπὸ πείναν σωματικὴν, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Χριστὸν, ὅς τις εἶναι ἄρτος τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἀμώς· „Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει

Ο

(α) Γεν. Κεφ. 2. στίχ. 21. (β) Αὐτ. Κεφ. 5. στίχ. 6.
(γ) Ψαλ. 138. στίχ. 15. (δ) Ἡσ. Κεφ. 9. στίχ. 1. . . . Ἰδοὺ
τε φῶς μέγα· οἱ κατοικοῦντες ἐν χώρα σκιᾶς θανάτου, φῶς λάμψει ἐφ'
ὑμᾶς. ἡ ῥῆθ. ἐκδ. (ε) Θρη. Κεφ. 2. στίχ. 9.

„λέγει Κύριος, καὶ ἐξαποσελῶ λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, ἐλὶμὸν ἄρ-
 „τε, ἐδὲ δίψαν ἰδατος, ἀλλὰ λιμὸν τῷ ἀκῆσαι τὸν λόγον Κυ-
 „ρίε (α). Δηλαδὴ πείναν ἀπὸ τὸν Χριστὸν ὅπῃ εἶναι ὁ λόγος
 τῷ Θεῷ.

Καθὼς προφητεύει καὶ ὁ Σολομὼν διὰ τὸν Χριστὸν, ὅτι
 θέλει ἔμβη εἰς τὸν ἄδην, καὶ θέλει εὐγάλη τὰς ψυχὰς τῶν ἀν-
 θρώπων ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῷ Σατανᾷ, λέγων „ Εἰξεγέρθητι
 „βορρᾶ, καὶ ἔρχε νῦν (β). Δηλαδὴ ἐξεγέρθητι Σατανᾶ ὁ
 ἀπ' ἀρχῆς ἐν τῷ σκότεις τῷ ἄδῃ.

Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας „ Ὁ ἄδης κάτω-
 „θεν ἐπικράνθη, συναντίσας σοι (γ).

Καὶ ἔρχε Χριστὸς ἐκ μεσημβρίας.

Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἀβακὺ „ Ὁ Θεὸς ἐν με-
 „σημβρίας ἤξει, καὶ ὁ ἄγιος ἐξ ὄψε κατασκίε δασιῶς (δ).
 Δηλαδὴ ἡ θεότης τῷ Χριστῷ ἀπὸ τὴν μεσημβρίαν ἦλθε· τὸ δὲ
 ἅγιον αὐτῷ σῶμα ἐξ ὄψε κατασκίε δασιῶς, ἐκ τῆς παρθένου
 Μαρίας.

Τὴν ὁποίαν εἶδεν ὁ Ναβεχοδονόσορ, καὶ εἶπε „ Καὶ
 „λίθος ὅς ἐτιμήθη ἄνευ χειρῶν (ε). Δηλαδὴ ὁ Χριστὸς εἶναι
 ὁ λίθος κεῖνος ὅπῃ ἐγνήθη ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας ἄνευ θελή-
 ματος σαρκός.

Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ „ Λίθον, ὃν ἀπε-
 „δοκίμασαν οἱ οἰκοδομῆντες, ἔτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας (ς).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας „ Ἰδὲ ἐγὼ ἐμβάλλω εἰς
 „τὰ θεμέλια Σιών λίθον πολυτέλῃ (ξ).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας ἐκ προσώπου τῷ ἁγίῳ Πνεύμα-
 τος „ Διότι ὁ λίθος ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπου τῷ Ἰησοῦ ἐπὶ τὸν
 „λίθον τὸν ἕνα ἐπὶ τὰ ὀφθαλμοὶ εἰσὶ (η). Δηλαδὴ ἐπὶ μν-
 εῖρια τῆς ἐκκλησίας.

Ἡμε-

(α) Ἀμώς. Κεφ. 8. στίχ. 11. (β) Ἀσμ. Ἀσμ. Κεφ. 4. στίχ. 16.

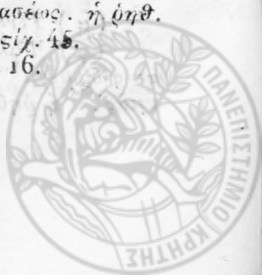
(γ) Ἡσ. Κεφ. 14. στίχ. 9. (δ) Ἀβακ. Κεφ. 3. στίχ. 5. Ὁ Θεὸς
 ἐκ θαμνῶν ἤξει, καὶ ὁ ἄγιος ἐξ ὄψε Φωρὰν κατασκίε δασιῶς. ἡ ὁμθ.
 ἐκδ.

(ε) Ψαλ. 117 στίχ. 22.

(ς) Λευκ. Κεφ. 2. στίχ. 45.

(η) Ζαχαρ. Κεφ. 5. στίχ. 9.

(ξ) Ἡσ. Κεφ. 28. στίχ. 16.

ἤκασας ὅτι ὁ Χριστὸς βοήσας φωνῇ μεγάλη ἐπὶ τῷ σαρῶ
ἀφῆκε τὸ πνεῦμα, καὶ ἐσεισθῇ ἡ γῆ (α).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Ἐδωκε φωνὴν αὐτῷ ὁ ὤ-
ψιστος, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ (β).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· „Ἀκυστὸν ποιήσει Κύ-
ριος τὸ μεγαλεῖον τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ τὸν βραχίονα αὐτοῦ
„δείξει μετὰ θυμῷ καὶ ὀργῆς (γ).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἀμώς· „Κύριος ἐκ Σιών ἐφθέγ-
„ξατο, καὶ ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἔδωκε φωνὴν αὐτῷ (δ).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰωήλ· „Καὶ Κύριος δώσει φω-
„νὴν αὐτῷ, πρὸ προσώπου δυνάμεως αὐτοῦ (ε). Καὶ πάλιν·
„ὁ δὲ Κύριος ἐκ Σιών ἀνακηρύσσεται, καὶ ἐξ Ἱερουσαλὴμ δώ-
„σει φωνὴν αὐτῷ. καὶ σεσηθήσεται ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ (ς).

Ὅμοιως ἤκασας, ὅτι ὁ Ἰωσήφ ἔθηκε τὸ σῶμα τῷ Ἰησοῦ ἐν
μνήματι καινῷ (ζ).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Ἐθεντό με ἐν λάκκῳ κα-
„τωτάτῳ. (η).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας· „Ἴδὲ ἐγὼ ὀρύσσω βό-
„θρον, λέγει Κύριος παντοκράτωρ, καὶ ψηλαφήσω πᾶσαν τὴν
„ἀδικίαν τῆς γῆς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ (θ).

Οἱ δὲ Ἑβραῖοι ἐζητήσαν σρατιώτας, ἵνα φυλάξωσι τὸν τά-
φον τοῦ Χριστοῦ (ι). Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς· „Ἐχετε
„Κερωδίην, ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ὡς οἰδατε (ια).

Ἀκυστὸν τοιούτων πῶς προεφήτευσεν ὁ Σολομὼν διὰ τὸν τά-
φον τοῦ Χριστοῦ λέγων· „Ἴδὲ ἡ κλίνη τοῦ Σολομῶν (Δηλαδή ὁ
„Χριστὸς ὀνομάζεται Σολομὼν ὡς κύριος τῆς εἰρήνης). Ἐξή-
„κοντα δυνατοὶ κίλκῳ αὐτοῦ . . . πάντες κατέχοντε ῥομφαίαν,
Ο 2 κ.τ.λ.

(α) Ματθ. Κεφ. 27. σελ. 50, 51. (β) Ψαλ. 45 σελ. 6.

(γ) Ἡσ. Κεφ. 30. σελ. 30. Καὶ ακυστον ποιησει Κυριος την δοξαν της
φωνης αυτου, και τον θυρον το βραχιονος αυτου, δεξει μετα θυμου και
οργης τ ο θς. εκδ.

(δ) Ἀμώς. Κεφ. 1. σελ. 2. (ε) Ἰωήλ. Κεφ. 2. σελ. 11.

(ς) Ἰωήλ. Κεφ. 3. σελ. 16. (ζ) Ματθ. Κεφ. 27 σελ. 60.

(η) Ψαλ. 87. σελ. 6.

(θ) Ζαχαρ. Κεφ. 3. σελ. 9. . . Της γης

ἐκείνης. (ή ρηθ. εκδ.)

(ι) Ματθ. Κεφ. 27. σελ. 61.

(ια) Λυτ. σελ. 63.

„κ. τ. λ. Ἀπὸ θάμβος ἐν νυξί (α). Ἐπειδὴ εἶπαν αὐτοὶ πρὸς τὸν Πιλάτον. „Φοβέμεθα μὴ ποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτῶν τῷ νυκτὸς, κλέψωσιν αὐτὸν. (β).

Καθὼς καὶ ὁ Προφῆτης Δαβὶδ λέγει „Ἐκεῖ ἐδειλίασαν φόβον, ἃ ἐκ ἦν φόβος (γ).

Καὶ κατ' ἀλήθειαν δὲν ἦτον κἀνέντας φόβος ὅτι τις εἶδε τινὰ νὰ κλέψῃ νεκρὸν.

Ἦκουσας, ὅτι ἡ Μαρία ἡ Μαγδαλινὴ (δ) ἦλθεν εἰς τὸν τάφον, καὶ δὲν ἤρε τὸν Κύριον. Καὶ κλαίσα αὐτὴ ἐγράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν.

Ἰκκυσεν πῶς ὁ Σολομὼν προεῖδε μὲ τὸ ἅγιον Πνεῦμα καὶ διὰ τῶτο λέγων „Ἀναστήσομαι δὴ καὶ κινησώσω ἐν τῇ πόλει, „ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἐν ταῖς πλατείαις. Καὶ ζητήσω ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου ἐξήτησα αὐτὸν καὶ ἔχ' εἶπον. Ἐκάλεσα αὐτὸν καὶ ἔχ' ἐπήκουσέ με. εὐροσάν με οἱ τηρόντες, οἱ κυκλῶντες ἐν τῇ πόλει. Μὴ ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου ἴδετε; ὡς μικρὸν ὅτε παρήλθον ἀπ' αὐτῶν (Ἀηλαδὴ ἀφ' ἃ ἐγράφη ἀπὸ τῶς ἀγγέλους (ε), εἶπον ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου (ς). Ἀηλαδὴ τὸν Χριστὸν.

Ὅμοιως καὶ διὰ τὴν ἐκ νεκρῶν Ἀνάστασιν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ἐκ ὀλίγοι Προφῆται προεφήτευσαν.

Ἐν πρώτοις ἄκουσον τί λέγει ὁ Δαβὶδ ἐκ προσώπου τῷ Χριστῷ „Ἐνεκὲν τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν, καὶ τῷ στεναγμῷ τῶν πενήτων, νῦν ἀναστήσομαι, λέγει Κύριος (ζ). Καὶ πάλιν λέγει ὁ Δαβὶδ „Καὶ ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν Κύριος, ὡς δυνατός, καὶ κεραιπαλήκως ἐξ οἴνου (η). Καὶ πάλιν „Τὸ ἐσπέρως ἀνελισθήσεται κλανθμός, καὶ εἰς τὸ πρῶτ' ἀγαλλίασις (θ).

Καθὼς καὶ ὁ Προφῆτης Ἡσαΐας λέγει „Πρὸς ἐσπέραν ἔσαι πένθος, πρὶν ἢ πρῶτ', καὶ ἐκ ἔσαι (ι). Ἀηλαδὴ τὸ πένθος τῶν

(α) Ἀσμ. Ἀσμ. Κεφ. 5. σίχ. 7. καὶ 8. (β) Ματθ. Κεφ. 27. σίχ. 64.

(γ) Ψαλ. 15. σίχ. 5.

(δ) Ἰωάν. Κεφ. 20. σίχ. 1. καὶ 12.

(ε) Ἰωάν. Κεφ. 20. σίχ. 12 καὶ 13. (ς) Ἀσμ. Ἀσμ. Κεφ. 5. σίχ. 2, 3 καὶ 4.

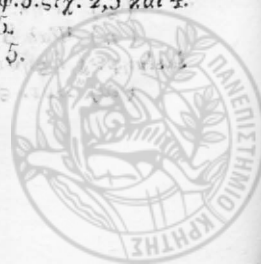
Καὶ Κεφ. 5. σίχ. 6.

(ζ) Ψαλ. 11. σίχ. 5.

(η) Ψαλ. 77. σίχ. 65.

(θ) Ψαλ. 29. σίχ. 5.

(ι) Ἠσ. Κεφ. 17. σίχ. 14.

θος τῶν μυροφόρων ἔγινε προσητέρον τῆς προῤῥας. Ἀφ' ὧ δὲ ἔγινε πρῶτῃ, καὶ ἀνέστη ὁ Κύριος· τότε ἔγινε μεγάλη χαρὰ, καὶ ἔλειψε τὸ πένθος.

Καθὼς ὀλίγον κατωτέρω λέγει ὁ Προφήτης· „Γυναῖκες, πλῆσθαι ἀνάστητε, καὶ ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου (α).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰερემίας· Διὰ τὸτο ἐξηγέρθην, καὶ εἶδον, καὶ ὁ ὕπνος μου ἦδεν μοι ἐγνετο (β).

Λέγει καὶ ὁ Σολομών ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· „Εγὼ κα-
θεῖδω, καὶ ἡ καρδιά μου ἰσχυροῦται (γ).

Λέγει καὶ ὁ Σοφοκλῆς· „Διὰ τὸτο ὑπόμεινόν με, λέγει Κύ-
ριος, εἰς ἡμέραν ἀναστήσεως με εἰς μαρτύριον (δ).

Συμψύχον δὲ ἀπὸ ὅλης λέγει ὁ Προφήτης Ὡση· „Υγιά-
σει ἡμᾶς μετὰ δύο ἡμέρας, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσο-
μεθα, καὶ ἡσώμεθα ἐνώπιον αὐτοῦ (ε).

„Οἱ πολλοὶ σω-
ματὰ τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἡγέρθησαν μετὰ Χριστοῦ (ς).

Ὁμοίως ἠκούσαμεν ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπέστει-
λες ἁγίους Ἀποστόλους (ζ), εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην, ἵνα κηρύ-
ξωσι τὸ εὐαγγέλιον. θέλει μαρτυρεῖν καὶ διὰ τὸτο;

Λέγουσιν τι λέγει ὁ Προφήτης Ἠσαΐας ἐκ προσώπου τοῦ Χρι-
στοῦ· „Καὶ καταλείψω ἐπ' αὐτῶν σημεῖον (δηλαδὴ τὸ σημεῖον

τῆς τιμῆς σου), καὶ εξαποστείλω ἐξ αὐτῶν σεσωσμένους εἰς τὰ

ἔθνη εἰς θάλασσαν, καὶ Φαθ, καὶ Λαθ, καὶ Μοσοχ, καὶ εἰς θο-
βελ, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἰς τὰς νῆσους τὰς πορθῶ· „οἱ

ἐκ ἀκηκούασί μου τὸ ὄνομα, ἐδὲ ἐωρέκασιν τὴν δόξαν μου, καὶ
ἀναγγελέσιν τὴν δόξαν μου ἐν τοῖς ἔθνεσι. Καὶ ἄξουσιν τὰς ἀ-
δελφὰς ἡμῶν ἐκ πάντων τῶν ἔθνων δῶρον Κυρίῳ (η).

Καθὼς λέγει καὶ ὁ Σειραχ διὰ τὰς ἁγίας Ἀποστόλους ταῦτα
τὰ ἔξῃς ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· „Ἀκούσατέ με τέκνα ἵνα σωθῇ-

τε. ὁ γὰρ Κύριος ἐδόξασε πατέρα ἐπὶ τέκνοισι, καὶ κρίσιν
μιτροῦ ἐξερέωσεν ἐφ' υἱοῖς (θ). Δηλαδὴ ὁ Κύριος ἡμῶν

Ἰησοῦς

(α) Ἠσ. Κεφ. 32. σίχ. 9.

(β) Ἰερμ. Κεφ. 51. σίχ. 26.

(γ) Ἀσμ. ὁσμ. Κεφ. 5. σίχ. 2.

(δ) Σοφον. Κεφ. 3. σίχ. 8.

(ε) Ὡση. Κεφ. 6. σίχ. 2.

(ς) Ματθ. Κεφ. 27. σίχ. 52.

(ζ) Ματθ. Κεφ. 28. σίχ. 19.

(η) Ἠσ. Κεφ. 66. σίχ. 19 καὶ 20.

(θ) Σοφον. σέμ. Κεφ. 5. σίχ. 1 καὶ 2.

Ἰησὺς Χριστὸς ἐτίμησε τὸν Πατέρα διὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ Ἀποστόλων, ὅτι ἐκήρυξαν αὐτοὶ τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.

Καθὼς εἶπε καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης, τὰ ῥήματα αὐτῶν (α). ὅτι ἐδίδαξαν τὸ ἅγιον βάπτισμα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Καὶ διὰ τὸ ἅγιον βάπτισμα ὀλίγον κατωτέρω πάλιν λέγει ὁ Σειράχ ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· „Εἰσακῶσάτε με υἱοὶ ὀδοί, καὶ βλασησάτε ὡς ῥόδον φυόμενον ἐπὶ ρεύματος ἕγγυς (β). Ἀλλὰ ἐπὶ τὸ βάπτισμα.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ διὰ τὰς Ἀποστόλους τάδε· „Λεῦτε τέκνα ἀκῶσάτε με, φόβον Κυρίου διδάτω ὑμᾶς (γ). Καὶ πάλιν· „οἱ υἱοὶ σε ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν, κύκλω τῆς τραπέζης, σε (δ).

Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ζαχαρίας λέγει· „Ἀκούε δὴ Ἰησοῦ ὁ Ἱερεὺς ὁ μέγας, σὺ καὶ οἱ πλησίον σε, καὶ οἱ καθήμενοι πρὸ προσώπου σε, διότι ἄνδρες τερατοσκόποι εἰσὶ (ε). Φανερώς λέγει ὁ Προφήτης διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν μαζὺ μετὰ τὰς ἁγίας Ἀποστόλους.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ἐκ προσώπου τοῦ Χριστοῦ· „Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παῖδιά, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός. Καὶ ἔσται σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ (ς). Ἀλλὰ ἐπὶ τὸν Χριστὸν μετὰ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ὅς ἐδωκεν αὐτῷ ὁ Πατήρ.

Καθ' ἑαυτὸν ὁ ἴδιος Χριστὸς λέγει· „Ὁ μὴ ὢν κεκλημένος παρὰ τοῦ Πατρὸς μου, οὐ δύναται εἰσελθεῖν πρὸς με.

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰωὴλ διὰ τὰς ἁγίας Ἀποστόλους· „Οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνώπια ἐνπνιασθήσονται, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσει ὄψονται (ζ).

Οἱ πρεσβύτεροι ἔτσι ἦσαν οἱ Προφῆται, οἱ ὅποιοι ἐνπνιασθήσαν μόνον διὰ τὸν Χριστόν· οἱ δὲ νεανίσκοι εἶναι οἱ ἅγιοι

Ἀπόστο-

(α) Ψαλ. 18. στίχ. 4.

(γ) Ψαλ. 55. στίχ. 11.

(ε) Ζα. αψ. Κεφ. 5. στίχ. 8.

(ς) Ἰωὴλ. Κεφ. 2. στίχ. 28.

(β) Σ. φ. Σιμ. Κεφ. 39. στίχ. 13.

(δ) Ψαλ. 127. στίχ. 3.

(ζ) Ἀποκ. 4. 8. στίχ. 18.

Ἀπόστολον, οἱ ὅποιοι εἶδον τὸν Χριστὸν ὀφθαλμοφανῶς, καὶ ἔ-
χισαν καὶ με αἶτον.

Καθὼς λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα σαφές· ἐξον διὰ τῶ Προφήτῃ
Ἀμώς· „Καὶ ἔλαβον ἐκ τῶν υἱῶν υἱῶν εἰς Προφήτας, καὶ
ἐκ τῶν νεανίσκων ὑμῶν εἰς ἀγιασμὸν (δηλαδὴ εἰς Ἀποστόλους).
„καὶ ποτίσατε τὰς ἡγιασμένους οἶνον, καὶ τοῖς Προφήταις ἐν-
„τέλλεσθε λέγοντες, ὃ μὴ προφητεύσητε (α).

Βλέπε πῶσον φωτεινῶς προεφήτευσεν διὰ τὰς ἁγίας Ἀποστό-
λους. Ὅτι οἱ Ἑβραῖοι θέλουν εἶπῃ, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι εἰ-
σὶ μεμεστωμένοι γλέωνος (β), καὶ ὅτι θέλουν τὰς ἐμποδίσει νὰ μὴ
λαλήσωσιν ἐν ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὅμοιως ἤκαστος, ὅτι ἀνελήφθη ὁ Χριστὸς εἰς τὸν ἔρηνον,
καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ (γ).

Διὰ τὴν Ἀνάληψιν λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Ἀνέβη ὁ
„Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ (δ).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· „Νῦν ἀναστήσομαι λέγει
„Κύριος, νῦν δοξασθήσομαι., νῦν ὑψωθήσομαι (ε).

Ἠλὴν διότι ἐκάθισεν ὁ Χριστὸς ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρὸς λέγει ὁ
Προφήτης Δαβὶδ· „Κάθε ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τὰς ἐχ-
„θρας σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου (ς).

Καὶ πάλιν ἐλευσεται κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Τότε ἀγαλλιῶσονται
„πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμὸς ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἔρχεται,
„ὅτι ἔρχεται κρίναι τὴν γῆν (ς). Λέγει δὲ ὡς ποῶς το, ὅτι
ἐρχεται, διὰ νὰ δείξῃ δύω παρυσίας τοῦ Χριστοῦ τὴν μίαν διὰ
τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου. τὴν δὲ ἄλλην διὰ νὰ κρίνῃ αὐτόν.

Εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν γράφονται τὰ λόγια ταῦτα, ὅ-
τι ἔρχεται, ὅτι ἔρχεται, (κίβα κίβα). τὰ ὅποια κατὰ τὸν
ἀριθμὸν τῶν γραμμάτων ἀριθμῶνται τριάντα τρία, καὶ κατὰ
τὴν Ἑβραϊκὴν, καὶ κατὰ τὴν Μολδαβικὴν γλῶσσαν. Δηλαδὴ
τὸ γράμμα κ, σημαίνει εἰκοσι, καὶ τὸ ι, ἰδέκα, καὶ τὸ ε,
δύο,

(α) Ἀμώς. Κεφ. 2. σίχ. 11 καὶ 12. Καὶ ἐποτίσετε τὰς ἡγ. Ἡροθ. ἐκθ.

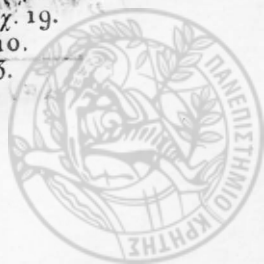
(β) Πρ. Ἀμ. Ἀποσ. Κεφ. 2. σίχ. 15. (γ) Μάρκ. Κεφ. 16. σίχ. 19.

(δ) Ψαλ. 46. σίχ. 5.

(ε) Ἡσ. Κεφ. 35. σίχ. 10.

(ς) Ψαλ. 109. σίχ. 1.

(ς) Ψαλ. 95. σίχ. 12. 13.

δύω, καὶ τὸ α', ἓνα, τὰ ὁποῖα συμποσούνται, τριάκτα τρία.

Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰνοῦνται τὰ λόγια τῆς Δαβὶδ ὅπως λέγει „Τότε καλλιῶσονται πάντα τὰ ἔθνη τῷ θυνμῇ „ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἔρχεται ἀλλὰ ποῖος ἔρχεται; Αποκρίνεται ἀπ' ἐδοῦ καὶ ἐμπροσθεν εἰδέτι λέγων ὁ Προφήτης (κισά). Δηλαδή ἐκεῖνος, ἔρχεται ὅς τις συνανέσραφη μετὰ τρεῖς ἀνθρώπους τριάκοντα τρία χρόνια.

Ἀμὴν διὰ τί ἔρχεται ἐκ δευτέρου; ὅτι ἔφθανεν ἡ πρώτη τῆς παρουσίας.

Αποκρίνεται ὁ Δαβὶδ λέγων „ὅτι ἔρχεται κρίναι. ἡ πρώτη τῆς παρουσίας αὐτῆς ἦτον διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων. ὅτι ἦλθεν ὁ υἱὸς τῷ ἀνθρώπῳ ἵνα σώσῃ τὸ ἀπολωλός.

Ἡ δὲ δευτέρα αὐτῆς παρουσία θέλει εἶναι διὰ νὰ κρίνῃ, καὶ νὰ ἀνταποδώσῃ ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς.

Ἰδὲ ὅπως διὰ βοηθείας τῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφανέρωσά σοι ὡς χάρις μετὰ τὰς μαρτυρίας, ὅτι εἰς διάστημα ἐξ ἡμερῶν τῶν παθῶν, ἀνεκαίνισεν ὁ Χριστὸς τὸν θρανὸν καὶ τὴν γῆν.

Καὶ ὅτι τῇ ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαίθη τὸ σῶμα αὐτῆς ἐν τῷ τάφῳ. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ Κυριακῇ τὸ πρῶτ' ἀνέστη.

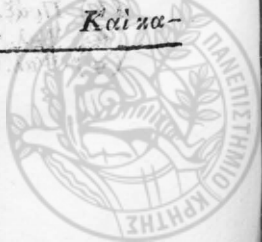
Καθάπερ λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ „Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα „με, ἐξεγέρθητι Ψαλτήριον, καὶ κιθάρα, ἐξεγερόσονται ὄργανα (α).

Ὁ Πατὴρ λέγει τῷ Υἱῷ ὅπως ἐκάνευσε τὸ σῶμα τῆς ἐν τῷ τάφῳ „Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα με. Ὅτι ἡ δόξα τῷ Πατρὶ εἰναι ὁ Υἱός.

Καθὼς προεφανέρωσα ἀπὸ τὴν σοφίαν τῆς Σειράχ· ὅτι ὁ Κύριος ἐδόξασεν τὸν Πατέρα ἐπὶ τέκνοις. Δηλαδή δι' Αποστόλων.

Ἰσχυρὸν λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα „Ἐξεγέρθητι Ψαλτήριον „καὶ κιθάρα, ὀνομάζον τὸ σῶμα τῷ Χριστῷ Ψαλτήριον. Κιθάρα δὲ ὀνομάζεται τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ὅτι ἡχολογεῖ δι' αὐτῆς λόγον ἡδὺν καὶ πνευματικόν. Καὶ ἀποκρινόμενος ὁ Χριστὸς λέγει „Ἐξεγερόσονται τὸ πρῶτ'. Καθὼς καὶ ἡγέρθη τὸ πρῶτ' „τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, Κυριακῇ.

Καὶ κα-

Καὶ καθὼς λέγει ἡ Γραφή: „Ὅτι ἐν ἑξ ἡμέραις ἐποίησεν ὁ Κύριος τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐπαύσατό (α). Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ Χριστὸς διὰ τῶν παθημάτων αὐτὸ ἀνεκαίνισε τὸν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ τῇ ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ ἀνεπαύθη τῷ σώματι αὐτῷ ἀπὸ τὰ παθήματα, καὶ ἀνέστη τῇ Κυριακῇ.

Τώρα ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ εορτάζομεν τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως ὡς φιλόχριστοι.

Οἱ δὲ πατριῆται Ἑβραῖοι ὡς ἐχθροὶ τῷ Χριστῷ εορτάζουσιν τὸ Σάββατον, ἐν ᾧ ἐν μνήματι ἦν ἐνταφιασμένος ὁ Χριστός.

Μὴ ὅλον τὸτο καὶ ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ τιμῶμεν τὴν ἡμέραν τῷ Σαββάτῃ, ὅχι ὡς οἱ Ἑβραῖοι ἐν μέθαις, καὶ πορνείαις, ἀλλὰ πνευματικῇ τῇ τρόπῳ.

Καθὼς λέγει ἡ Γραφή: „Ἐξ ἡμέρας ποιήσεις τὰ ἔργα σε, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀναπαύσῃ. ἵνα ἀναπαύσῃται ὁ βῆς σε, καὶ τὸ ὑποζύγιόν σε, καὶ ἵνα ἀναψύξῃ ὁ οὖλός σου τῆς παιδείας σου, καὶ ὁ προσήλυτος (β).

Βλέπε, ὅτι διὰ τὸ ζῶον λέγει ἵνα ἀναπάνσῃται σωματικῶς διὰ δὲ τὸν ἄνθρωπον, ἵνα ἀναψύξῃ (ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ βαιη νεφας λέγεται). Δηλαδή ψυχικῶς νὰ εορτάσῃ ὁ ἄνθρωπος.

Οἱ δὲ Ἑβραῖοι, τὰς ὁποίας ὀνομάζει ὁ Προφῆτης Ἰερειάας: „Ἰππες θηλυμαεῖς (γ). Εορτάζουσι τὸ Σάββατον σαρκικῶς, μὲ πολυφαγίας, μὲ μέθας, καὶ μὲ πορνείας, μὲ ὅλον ὅπερ λέγει ὁ Μωϋσῆς: „Ὁ βεβηλὼν τὸ Σάββατον, θανάτῳ θανατωθήσεται (δ). Αὐτοὶ ὅμως βεβηλῶσιν αὐτὸ μὲ τὴν κτηροδὴ αὐτῶν συνήθειαν.

Πάλιν ὁ Μωϋσῆς λέγει: „Οὐ καύσητε πῦρ ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων (ε). Δηλαδή, ἡ ἀτομία ὀνομάζεται πῦρ, ὅτι ἀλληγορικῶς καὶ πνευματικῶς ὀμιλεῖ ὁ Μωϋσῆς. Ἐπεὶ κατὰ πολλὰ καλὰ ἔξενε τι λογὴς κατατηραμένον γένος εἶναι οἱ Ἑβραῖοι, ἀκόμη ἀπὸ τὴν διαβασιν αὐτῶν

II

αὐτῶν

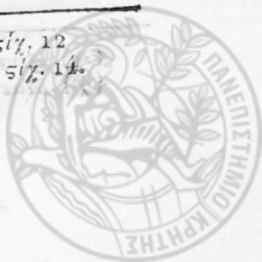
(α) Ἐξοδ. Κεφ. 31. στίχ. 17.

(β) Ἐξοδ. Κεφ. 23. στίχ. 12.

(γ) Ἰερειμ. Κεφ. 5. στίχ. 8.

(δ) Ἐξοδ. Κεφ. 31. στίχ. 14.

(ε) Ἐξοδ. Κεφ. 35. στίχ. 3.

αὐτῶν δι' ἐρημῶν τόπων ἔξευρε τὰ κακὰ ἔργα αὐτῶν, τὴν γαστριμαργίαν, τὸν θυμὸν, τὴν ὀργὴν, τὸν φθόνον, καὶ πορνείαν, καὶ τὰς ἐπιλοιπὰς θανασίμους ἀμαρτίας, ὅσαι βασιλεύουσιν εἰς τὰς Ἑβραίους.

Διὰ τὸτο λοιπὸν λέγει αὐτοῖς ὁ Μωϋσῆς. „ἐμὴ καίσητε πῦρ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων. Δηλαδή ἀνομίας νὰ μὴ κάμνωσιν οἱ Ἑβραῖοι. Ὅτι εἰς τὰς ἄλλας ἡμέρας φροντίζουσι νὰ ἀπατήσωσι τὰς Χριστιανὰς διὰ νὰ ἔχωσι τὸ σαββατον τί νὰ τρώωσι, καὶ τί νὰ πίνωσι, καὶ καθήμενοι ἀργῶς νὰ ἐκτελέσωσι καὶ τὰς ἐπιλοιπὰς ἀνομίας ἀπὸ τὰς ὁποίας τὰς ἐμποδίζει ὁ Μωϋσῆς ἵνα μὴ κάμνωσιν.

Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν καταλαμβάνουσι τὰς λόγους τῆ Μωϋσέως. καθὼς ὁ ἴδιος Μωϋσῆς λέγει. „Ὅτι ἔθνος ἀπολωλεκός, βελὴν ἔστιν, ἐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπισήμη (α).

Καὶ βεβαίως τοιοτοτρόπως εἶναι. Αὐτοὶ σωματικῶς ἐννοοῦσι τὰς λόγους τῆ Μωϋσέως. ὅθεν πῦρ δὲν καίει τὸ Σάββατον, ἔτε κἂν κηρὶ ἀνάπτουσι μὲ τὰς χεῖρας αὐτῶν. ἀλλὰ οἱ Χριστιανοὶ εἰς τὸ Σάββατον αὐτῶν ἀναπτέουσιν αὐτοῖς τὸ πῦρ. Ὑβριστίας ὅμως, πορνείας, μέθας, δαρμῆς, καὶ ἄλλα αἰσχρὰ ἔργα ἅπασιν κάμνουσι τὸ Σάββατον.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ησαΐας, „Ἰδὲ πάντες ἡμεῖς πῦρ καίετε, καὶ κατισχύετε φλόγα, πορνεύσατε τὴν φωστὴν τῆς ἡμῶν, καὶ τῇ φλογὶ ἡ ἐξεκαύσατε (β). Δηλαδή εἰς τὸ φῶς τῆς πυρός, καὶ εἰς τὴν φλόγα τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν καταγίνονται οἱ Ἑβραῖοι.

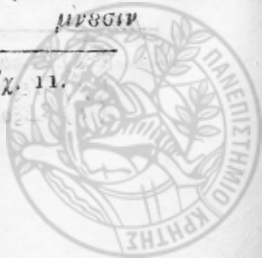
Καλῶς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ ἐσᾶς τὰς Ἑβραίους. „Ἰδοὺ, πορνικαί, διυλίζετε τὸν Κῶνον, τὴν δὲ Καμῆλον καταπίνετε (γ).

Ὅτι ἀνίσως ὁ σκοπὸς τῆ Μωϋσέως ἐξάδη νὰ φατερώσῃ σωματικῶς. Δηλαδή νὰ μὴ καίητε ἐσεῖ, οἱ Ἑβραῖοι ἐν τῷ Σάββατῳ τὸ ὕλικόν πῦρ. λοιπὸν ἐπρεπε καθόλου νὰ μὴ ἀνάπτητε ἔτε πῦρ, ἔτε κηρὶ εἰς τὰ ὀσπῆτιά σας ἐν ἡμέρᾳ τῆ Σαββάτου, ἔτε κἂν διὰ χειρῶν τῶν Χριστιανῶν, καθ' ὄντρόπον κά-

μνωσιν

(α) Δευτερον. Κεφ. 32. σίχ. 28. (β) Ἦε. Κεφ. 50. σίχ. 11.

(γ) Ματθ. Κεφ. 23. σίχ. 24.

μνησιν οἱ Ἑβραῖοι οἱ καλούμενοι Σαμαρεῖται, ὅτι καθορταί χω-
ρὶς φῶς εἰς τὸ σκότος ἀπὸ τὴν ἐσπέραν τῆς παρασκευῆς, ἕως εἰς
τὴν ἐσπέραν τῷ Σάββατε.

Ἰδὲ τί λέγει ὁ Θεὸς διὰ τῷ Προφῆτῃ Ἠσαΐῃ διὰ τὰ Σάβ-
βατα ἡμῶν, „Τὰς νυκτερινὰς ἡμέρας, καὶ τὰ Σάββατα, . . .
καὶ ἡμερῖαν, . . . Καὶ τὰς ἐορτὰς ἡμῶν μισεῖ ἡ ψυχὴ μου (α).

Ὡσαύτως καὶ ὁ Προφῆτης Ἰερεμίας θρηνῶν λέγει, „Ε-
πιλάθετο Κύριος . . . ἐορτῆς, καὶ Σαββάτου, καὶ ἀπό-
σατο θυσιαστήριον αὐτῷ, καὶ ἀπετίναξεν ἁγίασμα αὐτῷ (β).

Λέγει τὸ ἅγιον πνεῦμα καὶ διὰ τῷ Προφῆτῃ Ὠσηΐ, „Καὶ
ἀποστρέψω πάσας . . . τὰς ἐορτὰς αὐτῶν, καὶ τὰ Σάββατα
αὐτῶν, καὶ πάσας τὰς πανηγύρεις αὐτῶν (γ).

Ὁμοίως λέγει καὶ διὰ τῷ Προφῆτῃ Ἀμώς, „Μεμίσηκα,
ἀποστρεφάμενος ἐορτὰς ἡμῶν (δ).

Ἡμεῖς ὅμως οἱ Χριστιανοὶ πανηγυρίζομεν πνευματικῶς καὶ
τὰ Σάββατα. ὅτι τὸ Σάββατον δὲν συγκαταριθμεῖται καμμί-
αν φρονίαν εἰς τὰς νηστείας ἡμέρας. ὁμοίως ὅτε εἰς τὴν με-
γάλην τεσσαρακοσὴν τὰ Σάββατα καὶ αἱ Κυριακαὶ συναριθμῶν-
ται εἰς τὰ ἄλλας ἡμέρας τῆς νηστείας. ὅτι τὴν μεγάλην τεσσα-
ρακοσὴν ἐδιώρισαν οἱ ἅγιοι πατέρες διὰ νὰ ἀποδεκατώσωμεν τὰς
ἡμέρας τῷ χρόνῳ. Δηλαδή τριακίσιν ἐξήντα πέντε ἡμέραι εἶναι
εἰς ἓνα χρόνον. τὸ δὲ δέκατον ὅλε τῷ χρόνῳ, εἶναι τριάντα ἕξ
ἡμέραι καὶ δώδεκα ὥραι.

Τώρα ἂν λογαριάζωμεν. Ἐπτά ἐβδομάδας ἔχομεν τὴν με-
γάλην τεσσαρακοσὴν, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἂν ἀφαιρέσωμεν τὰ Σάββα-
τα καὶ τὰς Κυριακάς ὅπως δὲν συγκαταλέγονται εἰς τὴν νη-
στείαν, καὶ μένουσι πέντε ἡμέραι εἰς τὴν καθὲς ἐβδομάδα τῆς με-
γάλης τεσσαρακοσῆς. Ἀσπὸν ἂν πολλαπλασιάσωμεν τὸν πέντε
ἀριθμὸν μετὰ τὸν ἑπτὰ, γίνονται τριάντα πέντε ἡμέραι, καὶ μετὰ
τὴν παραμονὴν τῷ Πάσχα, τριάντα ἕξ, καὶ μετὰ τὴν νύκτα ἐκεῖ-

(α) Ἠσ. Κεφ. 1. σ'χ. 15 καὶ 14. (β) Ἰερμ. Θρην. Κεφ. 2. σ'χ. 6 καὶ 7.

(γ) Ὠσηΐ. Κεφ. 2. σ'χ. 15. Καὶ ἀποστρέψω πάσας τὰς ἐορτὰς αὐτῆς, καὶ τὰς νυκτερινὰς αὐτῆς, καὶ τὰ Σάββατα αὐτῆς, καὶ πάσας τὰς πανηγύρεις αὐτῆς. Ἡ ῥηθ. ἐκδ.

(δ) Ἀμώς. Κεφ. 5. σ'χ. 21.

νῆν τῆς ἐσπέρας τῆς Σαββάτης ἕως εἰς τὴν ἀνάστασιν τὸ πρῶτον, γίνονται δώδεκα ὥραι,

Ἰδὲ ὅπως εἰρήνη τὸ δέκατον τῶν ἡμερῶν τῷ χρόνῳ.

Καὶ ἀνεσθὺν τί λέγει ὁ Προφήτης Ζαχαρίας διὰ τὴν νηστείαν καὶ διὰ τὰς πανηγύρεις ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν. „Τὰδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. Νηστεία ἡ τετράς, καὶ νηστεία ἡ πέμπτη, καὶ νηστεία ἡ ἑβδόμη, καὶ νηστεία ἡ δεκάτη ἔσονται εἰς χαρὰν καὶ εἰς εὐφροσύνην, καὶ εἰς ἑορτὰς ἀγαθὰς (α).

Αὕτη ἡ Προφητεία κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον ἐννοεῖται. ἡ νηστεία τῆς γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ παραμονὴ πάντοτε πίπτει εἰς τὸν Δεκέμβριον μῆνα, ὁ ὁποῖος μῆνας εἶναι τέταρτος ἀπὸ τῶν Σεπτέμβριον, ἀπὸ τῶν ὁποῖον ἀρχεται ὁ ἀριθμὸς τῶν δώδεκα μηνῶν τῷ Χρόνῳ.

Καὶ εἰς τὰς εἰκοσιτέσσαρας ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου ἔχομεν τὴν παραμονὴν τῆς Γεννήσεως, εἰς τὴν ὁποῖαν πολλὴ χαρὰ εἶναι εἰς ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς, ὅτι μετὰ τὴν παραμονὴν ἔχομεν τὴν Γέννησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεγάλην ἑορτήν, καὶ ἐπαρχὴν σωτηρίας.

Ἡ δὲ πέμπτη νηστεία, ἡ ὑπὸ τοῦ Προφήτου αὐθις λεγομένη, φανεροῦναι τὴν παραμονὴν τῶν ἀγίων Θεοφανείων τοῦ Κυρίου, ὅπως εἶναι εἰς τὰς πέντε ἡμέρας τοῦ Ἰαννουαρίου, ὁ ὁποῖος μῆνας εἶναι πέμπτος ἀπὸ τῶν Σεπτέμβριον. ἡ ὁποία νηστεία ἔγινεν ἡμῖν εἰς πολλὴν εὐφροσύνην, ὅτι εἰς τὰς ἐξ ἡμέρας τέττε τοῦ μηνὸς ἐβαπτίσθη (β) ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν Ἰορδάνῃ, συνθλάσας τὴν κεφαλὴν τοῦ δράκοντος (γ).

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἠσαΐας. „Αντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου (δ).

Εἰς δὲ τοὺς Ἑβραίους εἰς κλανθμόν καὶ εἰς θρήνον ἐγράφησαν αἱ δύο εἰρημμένα ἡμῶν πανηγύρεις τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ (λέγω), καὶ τῶν Θεοφανείων, καθὼς προειφανέρωσα εἰς τὸ πρῶτον Κεφάλαιον.

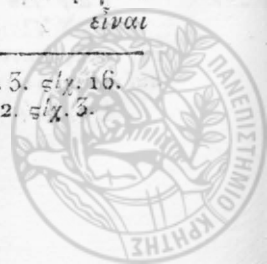
Ἡ δὲ ἑβδόμη νηστεία ἐννοεῖται ἡ μεγάλη τεσσαρακοσὴ, ἡ ὁποία πάντοτε εἰς τὸν Μάρτιον μῆνα συμβαίνει, ὅς τις μῆνας εἶναι

(α) Ζαχαρ. Κεφ. 8. σ'ζ. 19.

(β) Ματθ. Κεφ. 3. σ'ζ. 16.

(γ) Ψαλ. 23. σ'ζ. 14.

(δ) Ἠσ. Κεφ. 12. σ'ζ. 3.

εἶναι ἑβδομος ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριον, ἐν ᾗ ἐσφάφη εἰς ἡμᾶς τὸς Χριστιανὲς πρὸς μεγάλην πανηγυρίαν ἡ ἀνάστασις τῆς Κυρίας, ὅπως ἐξήγαγε τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὸν Ἀδὲν.

Ἡ δεκάτη νηστεία δηλοῖ τὸν μῆνα τῆς Ἰουλίας ὅπως εἶναι δέκατος μετὰ τὸν Σεπτέμβριον, εἰς τὸν ὁποῖον μῆνα πάντοτε νηστειομεν τὴν νηστείαν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων· εἰς δὲ τὰς εἴκοσι ἐννέα τῶν αὐτῶν μηνὸς ἔχομεν τὴν ἐορτὴν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρος καὶ Παῦλος.

Ἡ δὲ νηστεία τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου συναριθμεῖται μετὰ τὴν μεγάλην τεσσαρακοσὴν.

Ἰδὲ ὅπως διὰ βοηθείας τῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπεκριθὴν καὶ διὰ τὴν δευτέραν ἐρώτησιν· Δηλαδή διὰ τὸ Σάββατον. }

Χαράμης.

Ὁ πάτερ ἔχεις νὰ μοὶ ἀποκριθῇς πολλὰ διὰ τὸ Σάββατον· Ἐν πρώτοις λοιπὸν σε ἐρωτῶ ἐγὼ, διατί ὁ Χριστὸς σας, ὅταν ἡρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ τῆς, ποτε θέλει εἶναι ἡ συντέλεια τῶν κόσμων, λέγει πρὸς αὐτούς· „Προσεύχεσθε ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος, μηδὲ ἐν Σαββάτῳ (α).

Φαίνεται κατὰ πολλὰ καλὰ ὅτι ὁ Χριστὸς σας ἐπρόσβαλε νὰ ἐορτάζωσι τὸ Σάββατον.

Νεόφυτος.

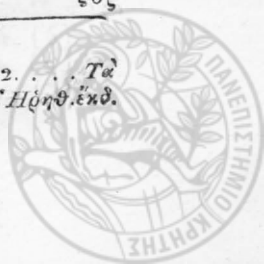
Κατὰ πολλὰ καλὴν καὶ σαφεῖ ἀπόκρισιν θέλω σοὶ δώσῃ ὁ Χαράμης· „Ὅτι Κύριος δώσει ῥῆμα τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνατοί· „τόμει πολλῇ (β).

Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· „Κύριος ὁ Κύριος, διδοσί μοι γλώσσαν παιδείας, τῶν γινώσκει ἐν καιρῷ ἡμεῖς δεῖ· „εἰπὼν λόγον (γ).

„Ἀκούσον λοιπὸν τί λέγει ὁ Σολομών· „Ἰδὲ ὁ χειμὼν παρῆλθεν, ὁ ἱετός ἀπῆλθεν Τὰ ἄνθη ὡφθῇ ἐν τῇ γῇ, ἡμῶν, φωνὴ περιστερᾶς ἠκούσθῃ (δ). Δηλαδή ἡ παλαιὰ Διαθήκη ἢ τις εἶναι ὁμοία μετὰ τὸν χειμῶνα παρῆλθε, καὶ ὁ Χριστός

(α) Ματθ. Κεφ. 24. σελ. 20. (β) Ψαλ. 67. σελ. 11.

(γ) Ψαλ. Κεφ. 50. σελ. 4. (δ) Ἀσμ. ἀσμ. Κεφ. 2. σελ. 12. . . . Τὰ ἄνθη ὡφθῇ ἐν τῇ γῇ . . . φωνὴ τῆς περιστερᾶς ἠκούσθῃ ἐν τῇ γῇ ἡμῶν. Ἠρώθ. ἐκδ.

ςὸς μετὰ τῶν Ἀποστόλων ἐφάνη, οἱ ὅποιοι εἶναι ὅμοιοι μετὰ εὐωδέστατα ἄνθη.

Καθὼς καὶ ὀλίγον κατωτέρω λέγει· „Ἐως διαπνεύσῃ ἡ ἡμέρα, καὶ κινήθωσιν αἱ σκιαί (α). Δηλαδή ἕως θέλει ἔλθῃ ὁ Χριστὸς ὁ ὀνομαζόμενος, ἡμέρα.

Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Μαλαχίας. „Καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβημένοις τὸ ὄνομά μου, ἥλιος δικαιοσύνης (β). Δηλαδή ὁ Χριστός. Καὶ τότε θέλει κινήθῃ ἡ σκιά τῆς νόμῃς.

Καὶ πάλιν προσέθισιν ὁ Σολομῶν λέγων· „Φωνὴ περισεύρας ἠκέσθη ἐν τῇ γῇ ἡμῶν. Δηλαδή τὸ ἄγιον πνεῦμα κατέβη ἐν εἵδει περισεύρας (γ). ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῷ Ἰησοῦ Χριστῷ ἐξεληθόντος ἐκ τῆς ὕδατος, καὶ εἶπεν *). „Ἔτος ἐστὶν ὁ υἱός μου, ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠῤδοκησα (δ).

Φανερόν εἶναι ὅτι ἡ παλαιὰ διαθήκη καλεῖται χειμὼν, ὅμοιος καὶ Σάββατον ὡς θελοῖ ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ γλώσσῃ Ἀνάπαισις.

Καθὼς εὐρίσκωμεν εἰς τὴν Γραφὴν ὅπως λέγει· „Καὶ ἔσαι, τέτοιο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον. ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἔβδόμῳ δεκάτῃ, τῆς μηνὸς ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν (ε). καὶ τὰ λοιπά. Καὶ Σάββατα Σαββάτων (ἀνάπαισις αὐτῇ) ἔσαι ὑμῖν ἡ ἡμέρα αὕτη (ε). Καὶ πολλάκις συμβαίνει αὕτη ἡ ἡμέρα εἰς τὴν μέσσην τῆς ἐβδομάδος, τὴν δευτέραν, ἢ τὴν τρίτην, ἢ τὴν τέταρτην, ἢ τὴν πέμπτην. Ἡ δὲ γραφὴ τὴν ὀνομάζει τὸ Σάββατον τῶν Σαββάτων διὰ πολλὴν ἀνάπαισιν.

Ὁμοίως προσάζει ὁ Θεὸς τῷ Μωϋσῇ διὰ τὴν διδασκίαν τὸν λαόν, ὡς ἐξ χρόνου νὰ σπεύσῃ τὴν γῆν· „Τῷ δὲ ἔτει τῷ ἔβδόμῳ Σάββατα (ζ), ἀνάπαισις ἔσαι τῇ γῇ. Δηλαδή ὅλον τὸν χρόνον.

Ἐντεῦθεν φανερόν εἶναι, ὅτι δὲν ὀνομάζεται ἡ ἡμέρα Σάββατον, ἀλλ' εἰς τὴν ὁποίαν ἡμέραν εἶναι ἀργία, Σάββατον

ὀνομά-

(α) Ἀρμ. ὁρμ. Κεφ. 4. σ'χ. 6. (β) Μαλαχ. Κεφ. 4. σ'χ. 2.

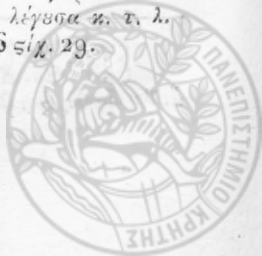
(γ) Ματθ. Κεφ. 5 σ'χ. 16. *) προσθετέον ὁ Πατὴρ, ὃ γὰρ εἶπε τὸ ἄγιον Πνεῦμα· Καὶ ἰδοὺ φωνή, λέγει, ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα κ. τ. λ.

(δ) Αὐτ. σ'χ. 17.

(ε) Λευϊτικ. Κεφ. 16 σ'χ. 29.

(ς) Αὐτ. σ'χ. 31.

(ζ) Λευϊτικ. Κεφ. 25. σ'χ. 4.

ονομάζεται. καθὼς καὶ ἐδῶ ὁ ὁλόκληρος ἑβδομος χρόνος σάββατον ὀνομάζεται, διότι ἀνταίθνη ἡ γῆ.

Καὶ ἐπὶ τοῦτον τρόπον καὶ ἐδῶ ὅπως λέγει ὁ Χριστὸς „Προσεύχεσθε ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ἡμῶν (ἡ συντέλεια τῷ κόσμῳ) χειμῶνος, μηδὲ ἐν Σαββάτῳ. Δηλαδή εἰς τὴν παλαιὰν διαθήκην καὶ μὴ σὰς εὐρῆ, ἡ ὁποία εἶναι ὁμοία μὲ τὸν χειμῶνα. ἀλλὰ καὶ σὰς εὐρῆ ἡ συντέλεια τῷ κόσμῳ εἰς τὸν νόμον τῆς χάριτος. ἔτενὰ σὰς εὐρῆ εἰς πολλὰς ἀναπαύσεις, αἱ ὁποιαὶ Σάββατα ὀνομάζονται, ἀλλὰ εἰς μετάνοιαν καὶ σὰς εὐρῆ. ὅτι πολλοὶ σοὶ εἶπον ὁ χαχάμης, ὅτι ὁ Χριστὸς ὅλα ἐν παραβολαῖς ὁμίλησε καὶ πνευματικῶς. σωματικῶς δὲ εἰσαμῶς.

Χαχάμης.

Ἀλλὰ διατί λέγει ὁ Χριστὸς εἰς ἄλλο μέρος „καὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχέσαις, καὶ ταῖς θηλαζέσαις (α). Φαίνεται ὅτι ὁ Χριστὸς ὁμίλησεν ἐδῶ σωματικῶς.

Νεόφυτος.

Οὕτως ταῦτα τὰ λόγια ἐρρέθησαν σωματικῶς, ἀλλὰ πνευματικῶς.

Ἀνεῖς τί λέγει ὁ Προφῆτης Δαβὶδ διὰ τὸ Ἑβραϊκὸν γένος. Ἰδὲ ὠδίνησεν ἀδικίαν, συνέλαβε πόνον καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν (6).

Λέγει καὶ ὁ Προφῆτης Ἡσαΐας „Κίεσι πόνον καὶ τίηταισιν ἀνομίαν (γ).

Λέγει καὶ ὁ Ἰωβ „Ἐν γαστρὶ λήφεται, ὠδίνας, ἀποβήσεται δὲ αὐτῷ κινά (δ).

Λοιπὸν καὶ αὐτὰ τὰ λόγια ὅπως λέγει ὁ Χριστὸς εἶναι τοιοῦτόπως. καὶ διὰ ἐκείνους, τὴν ὁποίαν θέλει εὐρῆ ἡ συντέλεια τῷ κόσμῳ ἔχοντας ἐν γαστρὶ ἀδικίαν, ἡ ἀνομίας γεγεννημένας ἐξ ἀδικίας.

Χαχάμης.

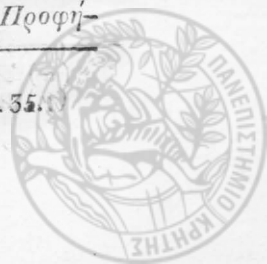
Διὰ ὅλα τὰ πάθη τῷ Χριστῷ ἔφερες μαρτυρίαν ἀπὸ τῆς Προφῆ-

(α) Ματθ. Κεφ. 21. στίχ. 25.

(γ) Ἠσ. Κεφ. 59. στίχ. 4.

(6) Ψαλ. 7. στίχ. 14.

(δ) Ἰωβ. Κεφ. 15. στίχ. 35.

Προφήτας. ὅμως διότι ἦτον νὰ ἀποθάνῃ φαίνεται δὲν εὐρίσκειται εἰς κανένα Προφήτην. Διὰ τὸτο σὲ παρακαλῶ ὦ Πάτερ, νὰ μοὶ εἰπῇς, διατί δὲν εὐρίσκεται καὶ τὸτο γεγραμμένον εἰς τὰς Προφῆτας;

Νεόφυτος.

Ἀκουσον ὦ Χαχάμε. Ὁ Θεὸς ἐπρόσβαλε τὸν Μωϋσῆν νὰ κἀμῃ τορεῖς πόλεις νὰ ἦναι φυγαδεντήρια (α) τοῖς Γίοις Ἰσραήλ.

Ὁμοίως καὶ ὁ Ἰησοῦς ὁ τῆ Ναυῆ ἔκαμε διὰ νὰ καταφύγῃ εἰς ἐκείνας ὁ πατάσας ψυχὴν ἀκαιοῦς (β), δηλαδὴ κατὰ συμβεβηκός. Εἰ δὲ καὶ ἔκαμε τινὰς φόνον ἐκαιοῦς, δηλαδὴ ὄχι ἐξ ἀγνοίας· τὸν τοιοῦτον φονέα, καὶ μ' ὅλον ὅπῃ ἤθελε τύχῃ νὰ καταφύγῃ καὶ εἰς τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐλάμβανον καὶ ἐφόνονον. Ἐὰν δὲ συνέβαινε νὰ φονεύσῃ τινὰς τὸν πλησίον τε ἐξ ἀγνοίας, ἦγεν κατὰ λάθος· τὸν τοιοῦτον ὡς ποιήσαντα τὸν φόνον ἀκαιοῦς ἐξωρίζον εἰς μίαν ἀπ' ἐκείνας τὰς πόλεις, καὶ κατοικοῦσεν ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει, ἕως ἀπέθνησκειν ὁ Ἰερεὺς ὁ μέγας (γ), ὁ ἐν ταῖς ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθνησκειν ὁ Ἰερεὺς, ὑπέσχεφεν ὁ φονεὺς, καὶ ἤρχετο εἰς τὴν πόλιν αὐτῆς, καὶ εἰς τὸν οἶκόν τε.

Τὸτο τὸ μυστήριον εἶχε προεικονίσῃ τὸν Χριστὸν τὸν μέγαν Ἀρχιερέα. Ὅτι ὁ Ἀδάμ ὁ Προπάτωρ ἡμῶν ἐποίησε φόνον εἰς πάντας τὰς ἀνθρώπους ὅπῃ μετ' αὐτὸν ἐγεννήθησαν, προξενήσας ἡμῖν τὸν θάνατον ἐξ ἀγνοίας, μετὰ τὸ νὰ ἡπατήθῃ ἀπὸ τὴν Εὐάν. Καὶ διὰ τὸν τοιοῦτον φόνον ὅπῃ ἐπροξένησεν ἡμῖν ὁ Ἀδάμ ἐξ ἀγνοίας, εἶχον ἐξορισθῇ εἰς τὸν Ἀδὴν, ἕως ὅπῃ ἀπέθανεν ἐπὶ σταυροῦ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς. Καὶ τότε ἐξῆλθεν ὁ Ἀδάμ μετ' ὅλας τὰς ψυχὰς ὅπῃ ἦτον ἐξορισμέναι εἰς τὸν Ἀδὴν, διὰ τὸν εἰρημέκον φόνον, εἰς τὴν πόλιν αὐτῆς. Δηλαδὴ εἰς τὸν Θεόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἐπλάσθη.

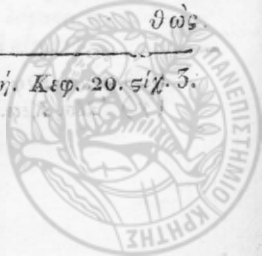
Χαχάμης.

Ὁ Πάτερ ἐξέρχεις ἐστὶ πολλὰ καλῶς, ὅτι κατὰ τὴν παλαιάν Διαθήκην ἡ Ἰερουσάλημ κατήγετο ἀπὸ τὴν φυλὴν τῆς Λευί. Καθώς

(α) Ἀριθμ. Κεφ. 35. σ'χ. 11.

(β) Ἰησοῦς Ναυή. Κεφ. 20. σ'χ. 5.

(γ) Αὐτ. σ'χ. 6.

θὼς λέγει ἡ Γραφή: „Νόμιμον αἰώνιον ἔσω ἡ Ἰερωσύνη Ἀ-
ρων, καὶ τῷ σπέρματι αὐτῷ μετ' αὐτόν (α).

Ομοίως καὶ εἰς τὸν Φινεὺς ἀνεψιὸν τῆς Ἀαρὼν λέγει ὁ Θε-
ός: „Ἰδὲ ἐγὼ δίδωμι αὐτῷ τὴν διαθήκην μου Καὶ
ἔσαι αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτῷ μετ' αὐτόν Διαθήκη ἱερα-
τίας αἰωνίας (β).

Ὁ δὲ Χριστὸς σε, καθ' ὅτι ἡ Μήτηρ αὐτῷ κατήγετο ἐκ φυ-
λῆς Ἰσραὴλ, τὸν δὲ Πατέρα αὐτῷ ὁδεὶς ἐξείρει, μὲ ποῖον λόγον
λέγεις ἐσύ, ὅτι ἐσάνη ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς;

Νεόφυτος.

„Ἀνεσον ὦ Χαχάμε τί λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ: „Ὡμω-
σε Κύριος σὺ Ἰερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν
Μελχισεδέκ (γ). Ἡ Ἰερωσύνη τῆς Ἀαρὼν δὲν ἔμεινεν εἰς
τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ μόνον ἕως εἰς τὴν παρούσαν τῆς Ἰησοῦ Χριστοῦ
ἀληθινῆς Μεσσίας. Ἀφ' οὗ δὲ ἦλθεν ὁ Μεσσίας Ἰησοῦς Χριστός,
εὐθὺς ἔλειψεν ἡ Ἰερωσύνη καὶ ἡ Βασιλεία ἀπὸ τοῦ γένους τῶν
Ἑβραίων.

Καθὼς προεφήτευσεν ὁ Πατριάρχης Ἰακώβ: „Οὐκ ἐκλεί-
ψει ἄρχων ἐξ Ἰσραὴλ (Δηλῶδὴ ἡ Βασιλεία), καὶ ἡγούμενος (ἡ
Ἰερωσύνη), ἕως ἂν ἔλθῃ τα ἀποκείμενα αὐτῷ (δ). Δηλα-
δὴ ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας.

Ὁμοίως καὶ ὁ Μωϋσῆς ὅπῃ καταρτάται τὸ Ἑβραϊκὸν γένος
λέγει: „Ὁ προσήλυτος ὅς ἐστιν ἐν σοὶ ἀναβήσεται ἐπὶ σὲ ἄνω
ἄνω, σὺ δὲ καταβήσῃ κάτω κάτω (ε). Λέγει δὲ ὁ Μωϋσῆς
δύο φοραῖς τὸ ἄνω ἄνω, καὶ δύο φοραῖς πάλιν κάτω κάτω
ὅτι ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ πρὸ τῆς παρουσίας τῆς Χριστοῦ ἐσάδηνμεν
προσηλυτοὶ εἰς τὰς Ἑβραίας, ὅτι αὐτοὶ εἶχον ἐξουσίαν τὴν
γῆν τῆς ἐπαγγελίας. Τώρα ὅμως ἀφ' οὗ ἦλθεν ὁ Χριστός, καὶ ἐ-
δεχθήμεν ἡμεῖς αὐτόν, ὡς ὄντα Υἱὸν τῆς Θεοῦ, ἀνέβημεν ἄνω
ἄνω, ὄντες καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ζωὴν ἀνώτεροι τῶν Ἑβραίων, ὅ-

P

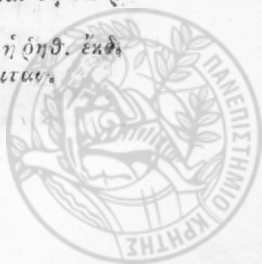
τι ἔ-

(α) Ἐξοδ. Κεφ. 28. σελ. 43. Νόμιμον αἰώνιον αὐτῷ, καὶ τῷ σπέρ-
ματι αὐτῷ μετ' αὐτόν ἡ ὁμολογία ἐστίν.

(β) Ἀριθμ. Κεφ. 25. σελ. 12, 13. (γ) Ψαλ. 109. σελ. 4. ἡ ὁμολογία ἐστίν.

(δ) Γενεσ. Κεφ. 29. σελ. 10. ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ ἀποκείμενος.

(ε) Δευτερον. Κεφ. 28. σελ. 45.

τι ἔχομεν Βασιλείαν. Καὶ μετὰ τὴν πρόσκαιρον ζωὴν θέλει εἰ-
μεθα ἄνω εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν θρανῶν, ὅτι ἔχομεν Ἰερωσύ-
νην καὶ ἐξομολογούμεθα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἔμπροσθεν τῆς Ἰε-
ρέως ὅπως ἔχει δύναμιν νὰ λύσῃ ἐπὶ τὴν γῆν, ἅτινα καὶ ἐν τῷ θ-
ρανῷ ἔσαι λελυμένα (α).

Καθάπερ λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ. „Εἶπα ἐξαγορεύσω κατ’
ἐμὲ τὴν ἀνομίαν μου τῷ Κυρίῳ, (καὶ ἀπ’ ἐδῶ καὶ ἔμπροσθεν).
Καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου (β).

Ὅμοιως ἀξιούμεθα δι’ ἐξομολογήσεως νὰ δεχθῶμεν τὰ ἅγια
Μυστήρια τῷ Χριστῷ.

Διὰ τὰ ὅποια λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ. „Γεύσασθε καὶ
ἴδετε, ὅτι Χριστὸς ὁ Κύριος (γ). Καὶ πάλιν. „ποτήριον
σωτηρίας λήψομαι, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπιπαλέσομαι (δ).

Οἱ δὲ Ἑβραῖοι, ἐπειδὴ ἐσαύρωσαν τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χρι-
στὸν, εὐρίσκονται κάτω, καὶ ἐδῶ εἰς αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον ζωὴν,
μὲ τὸ νὰ μὴ ἔχωσι ἕτε Βασιλείαν ἕτε σαθερότητα, καὶ εἶναι δι-
σπαρμένοι, καὶ ἐξωρισμένοι εἰς πᾶσαν τὴν οἰκομένην. Καὶ με-
τὰ θάνατον ἄνευ ἀμφιβολίας ὑπάγουσιν εἰς τὸν ἐξώτερον Τάρ-
ταρον, μὲ τὸ νὰ ἀποθνήσκωσιν ἐν ἁμαρτίαις, καὶ δὲν ἔχωσιν
Ἰερωσύνην ὅπως νὰ λύσῃ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ησαΐας ἐκ προσώπου τῷ Χριστῷ.
Δὶ ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα ὑμῖν, ἐν λήπῃ κοιμηθήσεσθε (ε).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας σαφέστερον. „Θανάτῳ νο-
σερῶ ἀποθανῆναι, μεγάλοι καὶ μικροὶ (ς). Ὅτι
ἐκ ἔκλασαν ἄρτον ἐπὶ τεθνηκότι, ἕτε ἐπότισαν αὐτὸν ποτή-
ριον παρακλήσεως (ζ). Δηλαδή διότι δὲν ἔδωκαν τὸ σῶμα καὶ
αἷμα τῷ Χριστῷ εἰς ἐκείνους ὅπως θέλῃ νὰ ἀποθάνωσι.

Καὶ ἐν ἀληθείᾳ λέγω, ὅταν ἀποθνήσκωσιν οἱ Ἑβραῖοι γί-
νεται μία δυσωδία εἰς αὐτοὺς ἀνυπόφερτος.

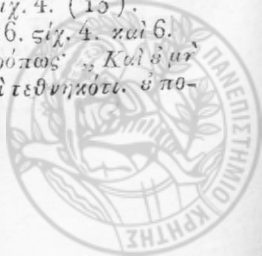
Λοιπὸν φανερὸν ἐποίησα, ὅτι ἡ Ἰερωσύνη δὲν ἔμεινεν ἐν
τοῖς

(α) Ματθ. Κεφ. 18. σελ. 18. (β) Ψαλμ. 51. σελ. 5. (6).

(γ) Ψαλμ. 35. σελ. 8. (δ) Ψαλμ. 115. σελ. 4. (13).

(ε) Ησαΐας. Κεφ. 50. σελ. 11. (ς) Ἰερμ. Κεφ. 16. σελ. 4. καὶ 6.

(ζ) Ἰερμ. Κεφ. 16. σελ. 7. Ἡ Γραφή λέγει τοιαυτοτρόπως. „Καὶ ὁ μὲν
„πλοσθῇ ἄρτος ἐν πένθει αὐτῶν εἰς παράκλησιν ἐπὶ τεθνηκότι. ἕπο-
„τιῶσιν αὐτὸν ποτήριον εἰς παράκλησιν καὶ τ. λ.

τοῖς Ἑβραίοις ἄχρι αἰῶνος. Ἀλλὰ καθὼς ἦλθεν ὁ Χριστὸς εὐ-
 θὺς ἔλειπεν ἀπὸ αὐτῶν, μὴ ὅλον ὅπῃ ὥμοσεν ὁ Θεὸς τῷ Δαβὶδ
 νὰ ᾔῃαι εἰς τὸν αἰῶνα. Ὁμοίως ἔλειπεν ἀπὸ τοῦ Ἑβραϊκοῦ γέ-
 νος καὶ ἡ Βασιλεία, μὴ ὅλον ὅπῃ εἶπεν ὁ Θεὸς διὰ τῶ Προφήτη
 Ἰερεμίας. „Εἰ διασκεδασθήσεται ἡ Διαθήκη με τῆς ἡμέρας, καὶ
 „ἡ Διαθήκη με τῆς νυκτός, τὸ μὴ εἶναι ἡμέραν καὶ νύκτα.
 „Καί γε ἡ Διαθήκη με διασκεδασθήσεται ἡ μετὰ Δαβὶδ τῷ δε-
 „σμῳ, τὸ μὴ εἶναι αὐτῷ υἱὸν βασιλεύοντα ἐπὶ τῷ θρόνῳ αὐ-
 „τῷ (α).

Καθὼς καὶ διὰ τῶ Προφήτη Δαβὶδ λέγει. „Ἀπαξ ὥμοσα
 „ἐν τῷ ἁγίῳ μου, εἰ τῷ Δαβὶδ ψεύσομαι; τὸ σπέρμα αὐτῷ εἰς
 „τὸν αἰῶνα μενεῖ, καὶ τ.λ. (β).

Φανερόν εἶναι, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ αἰώνιος Βασιλεὺς, καὶ
 ὁ αἰώνιος Ἰερεὺς κατὰ τὴν τάξιν τῶ Μελχισεδέκ, ὁ ὅποιος προ-
 εικόνισε τὴν θυσίαν τῶ Χριστοῦ ἁγίου καὶ οἴνου (γ).

Χαράμης.

Πολλὰ καλὰ ὃ Πάτερ ἐποίησας ὅτι ἀπέδειξας μὲ μαρτυρί-
 ας καλὰς, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶχε τὴν χάριν τῆς Ἱερωσύνης.

Ὅμως ἐκεῖ ὅπῃ ἐξώριζον ἐκείνον ὅπῃ ἔκαμνε τὸν φόνον ἐξ
 ἀγνοίας εἰς μίαν ἀπὸ τὰς φυγαδευτηρίων πόλεις, ἔπρεπε νὰ κά-
 θηται ὁ ἐξωρισμένος ἐκεῖ ἕως ὅπῃ ἀπέθνησκεν ὁ μέγας Ἀρχιε-
 ρεὺς· ὁ δὲ Χριστὸς ἵσως δὲν ἦτον Ἀρχιερεὺς, ἀλλ' Ἰερεὺς μό-
 νον. Καὶ πῶς λέγεις ἐσὺ ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τῶ Χριστοῦ ἐ-
 σφράφη ὁ Ἀδὰμ ἀπὸ τὸν Ἄδην εἰς τὴν πατρίδα τε, ὅτι μάλιστα
 δὲν εὐρίσκεται ἐδομὲ γεγραμμένον ὅπῃ νὰ ἐχειροτονήσῃς τινὰς
 τὸν Χριστὸν Ἀρχιερέα.

Νεόφυτος.

Ὁ Χαράμης, καλῶς εἶπεν ὁ Χριστὸς διὰ τῶ Προφήτη Ἀβρα-
 ᾰμ λέγων. „ἴδετε οἱ καταφρονηταί, καὶ ἐπιβλέφατε, καὶ
 θαυμάσατε θαυμάσια. Διότι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡ-
 μέραις ὑμῶν, ὃ εἰ μὴ πιστεύατε, εἰάν τις διηγήται ὑμῖν (δ).
 Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἐσὺ, μὴ ὅλον ὅπῃ σοὶ ἐφανερώσα

P 2

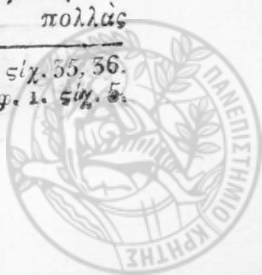
πολλὰς

(α) Ἰερμ. κεφ. 53. σ'χ. 20 καὶ 21.

(β) Ψαλμ. 88. σ'χ. 35, 36.

(γ) Γενεσ. κεφ. 14. σ'χ. 18.

(δ) Ἀβραμ. κεφ. 1. σ'χ. 5.

πολλὰς μαρτυρίας, ἀκόμη δὲν πιεῖς. Ἡ δὲ τότε ἀνέγνω
τὸν Προφήτην Ζαχαρίαν λέγοντα;

„Καὶ ἰδεῖς μοι Κύριος τὸν Ἰησοῦν τὸν Ἰερέα τὸν μέγαν,
ἔξωτα πρὸ προσώπου Ἀγγέλων Κυρίων, καὶ ὁ Διάβολος εἰσῆκει
ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὸ ἀντικεῖσθαι αὐτῷ (α).

Ἡ δὲν ἐπείρασεν ὁ Διάβολος τὸν Χριστὸν καὶ ἔβαλεν αὐ-
τὸν ἐπὶ τὸ πτερόνιον τῷ Ἰερῷ (β); ἡ δὲν εἶπεν ὁ Χριστὸς αὐ-
τῷ ὕπαγε ὀπίσω με Σατανᾶ;

Καθάπερ προσέειπεν ἐδῶ ὁ Προφήτης λέγων. „Καὶ εἶπε
Κύριος πρὸς τὸν Διάβολον. Ἐπιτιμῆσαι Κύριος ἐν σοὶ διά-
βολε, καὶ τ. λ. (γ).

Φανερόν λοιπὸν γίνεται δι' ἀποδείξεων ὅτι ὁ Χριστὸς ἦτον,
καὶ εἶναι, καὶ ἔσται ἀτελεύτητος Βασιλεὺς τῶν Βασιλέων, καὶ
Ἀρχιερεὺς ὁ μέγας ἐπὶ πάντων τῶν Ἀρχιερέων.

Με ὅλον ὅπῃ δὲν ἐχειροτονήθη ἐπὶ χειρὸς ἀνθρώπου, ἀλλ'
ὁ ἴδιος παρὰ τῷ πατρὶ ἐχρίσθη, ὅτι Υἱὸς τῷ Θεῷ εἶναι, καὶ
ἐκ τῆς ἀγιότητος αὐτῆς ἀγιάζονται ὅλα τὰ ἐπὶ Χριστιανικὰ μν-
σῆρια τῆς Ἐκκλησίας.

Καθὼς λέγει ὁ Σολομών. „Ἡ σοφία ἐκοδόμησεν ἑαυτὴν
οἶκον, καὶ ἐπλήρυσεν εἰλες ἐπτά (δ). Ἀλλὰ μὲ ἐπτά Μν-
σῆρια τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ δὲ σοφία εἶναι ὁ Χριστὸς, ὅτι προ-
εἰρήσθην ὁ Προφήτης λέγων. „Εἰδότες φάγετε τὸν ἐμὸν ἄρ-
τον, καὶ πίετε οἶνον ὃν ἐκέρασα ὑμῖν (ε). Ἀλλὰ τὸ σῶ-
μα καὶ τὸ αἷμα τῷ Χριστῷ φανερώνει, καθὼς λέγει ἀνωτέρω.
„Ἐσφαξε τὰ ἑαυτῆς θύματα, ἐκέρασεν εἰς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς
οἶνον (ε).

Ἐδῶ προφητεύει ὁ Σολομών, ὅτι ὁ Χριστὸς θέλει θυσια-
σθῇ ἐπὶ τῷ σταυρῷ, καὶ ὅτι θέλει φέρῃ τὸν ἑαυτὸν τε θυσίαν διὰ
ἅλόν τὸν κόσμον. Με τῷτο δὲ ὅπῃ λέγει. „Καὶ ἐκέρασεν εἰς
κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς οἶνον, κατὰ πολλὰ ἀμύδρως φανερώνει
ὁ Προφήτης, ὅτι θέλει ἐξέλθῃ ἐκ τῆς πλευρᾶς τῷ Ἰησοῦ ὕδωρ
μεμιγμένον μὲ αἷμα.

Ἰδὲ ὁ-

(α) Ζαχαρ. Κεφ. 5. στίχ. 1.

(γ) Ζαχαρ. Κεφ. 3. στίχ. 2.

(ε) Παροιμ. Κεφ. 9. στίχ. 5.

(β) Ματθ. Κεφ. 4. στίχ. 1 καὶ 9.

(δ) Παροιμ. Κεφ. 9. στίχ. 1.

(ε) Αὐτ. στίχ. 2.

Ἰδὲ ὅπῃ ἐφανερώσα διὰ πολλῶν φωτεινῶν ἐποδείξων, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς, ὅστις μὲ τὴν ἐκ νεκρῶν αὐτῆς Ἀνάστασιν ἐξήγαγε τὰς ψυχὰς τῶν προπατόρων καὶ Προφητῶν ἀπὸ τὸν Ἀδην, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἐκὶ ἐξωρισμέναι διὰ τὸν φόνον ἐκεῖνον ὅπῃ ἐκαμεν ὁ Προπάτωρ ἡμῶν Ἀδὰμ ἐξ ἀγνοίας αὐτῆ καὶ ἀπάτης.

Χαράμης.

Πῶς λέγεις ἐσὶ Πάτερ, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι Υἱὸς τῷ Θεῷ; ἅρα ὁ Θεὸς ἔχει Υἱόν; ὅτι ἐγὼ δὲν εὔρον ἑδάμ γεγραμμένον, ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει Υἱόν.

Νεόφυτος.

Ἀκούσον ὦ Χαράμη τί λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Αὐτὸς ἐπικαλέσεται με, Πατήρ με εἰ σύ (α).“

Διὰ ποῖον λέγει ὁ Δαβὶδ ταῦτα τὰ λόγια; ἢ δὲν λέγει τῷ ἁγίῳ Πνεύμα διὰ σώματος τῷ Δαβὶδ διὰ τὸν Χριστόν, καθὼς καὶ ὀλίγον κατωτέρω πάλιν λέγει· „Καὶ γὰρ πρωτότοκον θήσομαι αὐτόν (β).“ Καὶ πάλιν· „Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἐωσφόρος ἐγέννησά σε (γ).“

Πρὸς τίτοις καὶ ὁ Υἱὸς τῷ Δαβὶδ Σολομὸν προφητεῖει διὰ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν ὅτι εἶναι Υἱὸς τῷ Πατρί λέγων· „Τίς ὠνέβη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ κατέβη; τίς συνέλαβεν ἀνέμους ἐν κόλπῳ; καὶ τ. ἄ. Τί ὄνομα αὐτῷ; ἢ τί ὄνομα τῷ τέκνῳ αὐτοῦ ἵνα γινῶς (δ);“

Καθὼς λέγει ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Μωϋσῆν· „Εγὼ Κύριος (ὀββά). Καὶ ὤφθην πρὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ (ε). μετὸ ὄνομά με (σαδὰ), καὶ τὸ ὄνομά με (ἡχοῶ). Δηλαδή τὸ ὄνομα τῷ Υἱῷ με δὲν ἐφανερώσα αὐτοῖς (ε).“

Φανερόν ἐποίησα ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τῷ ἀληθινῷ Θεῷ.

Χαράμης.

Ἐὰν ἦται ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Υἱὸς τῷ Θεῷ, διατὶ ἐσαρκώθη ἀπὸ τὴν

(α) Ψαλ. 53. σ'χ. 26.

(β) Αὐτ. σ'χ. 27.

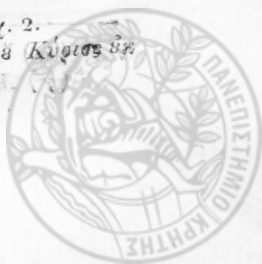
(γ) Ψαλ. 109. σ'χ. 4. (5).

(δ) Παροιμ. Κεφ. 30. σ'χ. 2.

(ε) Ἐξοδ. Κεφ. 6. σ'χ. 2, 3.

(ς) Αὐτ. Καὶ τὸ ὄνομά με Κύριος ὁ

ἐδήλωσα αὐτοῖς.

ἀπὸ τὴν *Μαρίαν*, καὶ δὲν ἤλθεν ἐπὶ τὴν γῆν μόνον μετὰ τὴν θεότητα γυμνὴν χωρὶς σῶμα; Διὰ τὴν, καὶ κατὰ τὴν ἔκαστεν χρεῖαν νὰ εἰδῇ ὁ Χριστὸς εἰς τὴν κοιλίαν μιᾶς παρθένου, καὶ νὰ γεννηθῇ, καὶ νὰ περιτμηθῇ ὀκταήμερος, καὶ νὰ συναναστροφῇ ἐπὶ τὴν γῆν τριάκοντα τρία χρόνια μετὰ τὴν ἀνθρώπων.

Νέοφυτος.

Πολλάκις προεῖπον σοὶ διὰ τὴν ἡτοίαν χρεῖαν νὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς ἐπὶ τὴν γῆν. Ἀλλὰ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων.

Καὶ πάλιν πῶς ἤθελεν ἔλθῃ ὁ Χριστὸς μόνον μετὰ τὴν θεότητα γυμνὴν, καὶ νὰ ἦναι αἷτιος θανάτου τοῖς ἀνθρώποις. ὅτι τὴν θεότητα μόνον, δὲν δύναται νὰ ἰδῇ ὁ ἄνθρωπος, καὶ νὰ ζῇ. καθὼς λέγει ὁ Θεὸς τῷ Μωϋσῇ „ἐμὴ ἰδῇ ἄνθρωπος τὸ πρόσωπόν μου, καὶ ζήσεται (α).

Καθὼς καὶ ὁ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει „Θεὸν ἐ-
„δεῖ, ἐώρακεν πρόποτε (β).

Καὶ ἔπειτα σχεδὸν καμμία ἐνέργεια δὲν ἠμπορῶσε νὰ γένη. Οὔτε ὁ Ἰσθὰς ἤθελεν εἶχε ποῖον νὰ προσώσῃ· οὔτε οἱ Ἑβραῖοι ποῖον νὰ σαυρώσωσι. Καὶ πάλιν πῶς ἤθελεν πληρωθῶσιν αἱ Γραφαί.

Καὶ μαλιστα, ὅτι ὁ ἴδιος Χριστὸς λέγει „Ἐν ᾧ μέτρον με-
„τρεῖται, ἀντιμετρεθήσεται ὑμῖν (γ). Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἔκαμεν, ὅτι μετὰ ποῖον μέτρον ἐμέτρησεν ὁ Σατανᾶς ἀπατήσας τὴν Εὐάν (διότι ὁ Σατανᾶς δὲν ἐπλησίασεν εἰς τὸν Ἀδὰμ, ὅτι μετὰ τὸ νὰ ἦναι ἡ φύσις τῶ ἀνδρὸς ἰσχυρόγνωμος, ἐφοβήθη αὐτὸς, ἵσως δὲν ἤθελε τὸν ἀκέραιον. Ἀλλ' ἐπλησίασεν εἰς τὴν Εὐάν, ὡς πρὸς μίαν φύσιν γυναικίαν καὶ ἐνέπατητον. Καὶ ἔτε εἰς τὴν Εὐάν ἤθελε πλησιάσῃ μετὰ τὸ σχῆμα τὸ μόνον γυμνὸν, ὅτι ἔτε ἡ Εὐά ἠμπορῶσε νὰ τὸ δεχθῇ. ὅθεν ἔκαμεν ὁ Διάβολος ἄλλην τέχνην μετὰ τὸ νὰ ἐσθλασθῇ μετὰ σῶμα ὁφθαλμοῦ. Καὶ ἡ Εὐά ἐσοχάσθη ὅτι ὁμοίη μετὰ τὴν (δ), μὴ ἰεὺρθετα ὅτι ἐν τῷ ὅφει ἦτον κεκρυμμένος ὁ Διάβολος. Καὶ ἀπατηθεῖσα αὐτῇ, ἠπάτησε καὶ τὸν ἄνδρα

(α) Ἐξοδ. Κεφ. 33. στίχ. 20.

(γ) Ματθ. Κεφ. 7. στίχ. 2.

(β) Ἰωάν. Κεφ. 1. στίχ. 18.

(δ) Γενεσ. Κεφ. 3. στίχ. 4.

ἄνδρα της Ἀδὰμ, καὶ τοις τοις τρόποις ἔγινεν ἡ παράβασις τῆς ἐν-
τολής. Μὲ τὸ τοιοῦτον μέτρον καὶ ὁ Χρῖστος ἐμέτρησεν εἰς τὸν
Διάβολον. "Οτι δὲν ἤλθε μόνον μὲ τὴν θεότητά τς γυνήν· ὁ-
τι ἄλλοις τρόποις δὲν ἤθελε τολμήσῃ ὁ Διάβολος νὰ πλησιάσῃ
εἰς αὐτὸν καὶ νὰ τὸν πειράξῃ, ἔτε εἰς τὸν Ἰέδα ἤθελεν εἰσελ-
θῇ, ἔτε εἰς τὸν Καϊάφαν, ἔτε εἰς τὸν Ἄνναν, ἔτε εἰς τὰς Γραμ-
ματεῖς, ἔτε εἰς τὸν Πιλάτον. Καὶ ἵνα ἐν συντόμῳ εἶπω, δὲν
ἤθελε ἐκτελεσθῇ καμμία ἐέργεια. "Οθεν ἀντεπαίρησεν καὶ ὁ
Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χρῖστος ἄλλην τέχνην, ὅτι ἐσκίθρωσεν ἐαν-
τὸν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς παναχράντε παρθένου Μαρίας, λαβὼν
σάρκα ἐξ αὐτῆς.

Καθὼς λέγει κατὰ πολλὰ κεκορυμμένως ὁ Προφήτης Δαβὶδ·
„Ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεγγύεται ῥῆμα, καὶ νῦν νυκτὶ ἀναγγέλει
„γνωσιν (α). Ἀηλαδὴ ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ ἀναγγέλλει εἰδη-
σιν καλὴν τῇ παρθένῳ Μαρίᾳ, ὅτι θέλει γεννήσῃ τὸν λόγον
τῷ Θεῷ τὸν Ἰησοῦν Χρῖστον (β). ὅτι Γαβριὴλ, φῶς καλεῖται,
καὶ ἡ μήτηρ τῷ Θεῷ ἄλλο φῶς. Νῦν δὲ ὀνομάζεται ὁ Σατανᾶς,
καὶ ἡ Εἰς ὡσαύτως νῦν. Ἀναγγέλλει ὁ Σατανᾶς τῇ Εἰς
γνωσιν· „Ἀηλαδὴ νὰ φάγῃ ἀπὸ τὸν καρπὸν τῷ εἰδέναι γνωστῷ
„καὶ πονηρῷ, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐμποδίσαι εἰς αὐτὴν ὁ Θεός. Καὶ
καθὼς ὁ Σατανᾶς διὰ μέσε ὁφείω ἀναγγέλλει τῇ Εἰς· Ἀηλα-
δὴ τὴν παρακινεῖ νὰ φάγῃ ἐκ τῷ ἐμποδισμένῳ καρπῷ· κατ'
αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὁ Χρῖστος ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀνταποδίδωσιν
αὐτῷ διὰ σαρκὸς ὅπῃ ἔλαβεν ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας, καὶ δι'
ἀγγελίας τῷ Γαβριὴλ, καὶ καθ' ὃν τρόπον κάμνει ὁ ἄλιεῖς,
ὅτε ῥίπτει τὸ ἄγκιστρον εἰς τὴν θάλασσαν νὰ κυνηγήσῃ ὀψάρια,
δὲν ῥίπτει αὐτὸ γυμνόν, μὲ τὸ νὰ μὴ ἔρχεται τὸ ὀψάριον.
ἀλλὰ τὸ περιμένει μὲ κανένα σκόληκα, καὶ τὸ ὀψάριον σο-
χαζόμενον ὅτι ὅλο τὸ ἄγκιστρον εἶναι σκόληξ, καὶ καταπίνων
τὸν σκόληκα, πιάνεται ὑπὸ τῷ κεκορυμμένῳ ἐν αὐτῷ ἄγκιστρον.
τοις τοις τρόποις καὶ ὁ Σατανᾶς ὁ μέγας Δράκων σοχαζόμενος ὅτι
ὁ Χρῖστος μόνον ἄνθρωπος ἦτον, ἐχὶ δὲ καὶ Θεός, ἀπατηθεὶς
ἐπιάσθη.

Καὶ διὰ

(α) Ψαλ. 118. σ'χ. 2.

(β) Δαν. Κεφ. 1. σ'χ. 51.

Καὶ διὰ τῆτο λέγει ὁ Δαβὶδ ἐκ προσώπου τῷ Χριστῷ: „Εγὼ, „εἰμὶ σκώληξ καὶ ἐκ ἄνθρωπος (α). Δηλαδή τὴν ἀνθρωπότη-
τα ὅπως ἔλαβον σὰρξ εἶναι ὡς ὁ σκώληξ, διὰ νὰ θυηθῶ νὰ κυ-
νήγησω τὸ σφάριον τὸν μέγαν δράκοντα, τὸν Σατανάν.

Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ἀβραάμ λέγει: „Συντέλειαν ἐν
„ἀγίῳ αἰσέπασε (β). Δηλαδή ὁ Χριστὸς ἐκινήγησε τὸν
Σατανάν ὅπως συντέλεια ὀνομάζεται μετὰ τὸ ἀγίον,

Εἰς δὲ τὴν Εβραϊκὴν γλῶσσαν λέγεται τόγλας, ἡ ὁποία λέξις ἐθι-
μνεύεται κεκέλι (ζωῖον ὅπως κίμναι τὸ μετάξι). καὶ καθὼς αὐτὸ
τὸ κεκέλι ἐν πρώτοις πρέπει νὰ ἦναι νεκρὸν, καὶ ἔπειτα νὰ ἀ-
ναζηθῇ. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὁ Χριστὸς μετὰ τὸν θάνατον
αὐτοῦ, ἀνέστησε τὸ ἀνθρώπινον γένος ὅπως προὔπηρχε νεκρὸν.

Ὅθεν καθεὶς ἄνθρωπος ὅπως θέλει νὰ ἀναζηθῇ εἰς τὴν αἰω-
„νίαν ζωὴν, πρέπει εἰς αὐτὴν τὴν πρόσκαιρον ζωὴν νὰ νεκρώ-
σῃ τὴν σὰρκα τὴν διὰ μετανοίας, νὰ κλαίῃ ἀκαταπαύτως διὰ τὴν
ἁμαρτίαν τῷ Ἀδάμ. ὅτι ἐβδομήκοντα Χρόνια ὅπως μᾶς ἐχάρι-
σεν ὁ Θεὸς νὰ ζήσωμεν ἐπὶ τὴν γῆν (γ). εἶναι νὰ ἀναπληρώ-
σωμεν τὴν ἡμέραν τῷ Ἀδάμ.

Ὅτι ὁ Θεὸς εἶπε πρὸς τὸν Ἀδάμ: „Ἀπὸ δὲ τῆ ξύλας τῆς γι-
„νώσκων καλὸν καὶ πονηρὸν, εἰ φάγεσθε ἀπ' αὐτῆς ἢ δ' ἂν
„ἡμεῖς φάγεσθε ἀπ' αὐτῆς θανάτῳ ἀποθανεῖσθε (δ). μετὰ δὲ
θανάτου, καὶ μετὰ σωματικὸν καὶ μετὰ πνευματικόν.

Ὁ Ἀδάμ ἔζησεν ἑνεακόσια καὶ τριάκοντα Χρόνια μετὰ τὴν
παράβασιν τῆς ἐντολῆς (ε).

Διὰ τῆτο πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν πνευματικῶς, ὅτι ἀπὸ
τὸν Θεὸν ἐδόποιε ψεῦδος ἐξέρχεται.

Ὅτι χίλιοι χρόνοι εἶναι εἰς τὸν Θεὸν ὡς ἡ ἡμέρα ἡ ἐχθρὴς (ς).
καὶ αὐτὴν τὴν ἡμέραν εἶπεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀδάμ ὅτι θέλει φθάσῃ
αὐτός. Δηλαδή οἱ χίλιοι χρόνοι. ὅθεν ἔζησεν ὁ Ἀδάμ ἑνεα-
κόσια τριάντα χρόνια. καὶ δὲν ἔφθασε νὰ πληρώσῃ, ἤτοι νὰ
τελειώσῃ τὴν ἡμέραν τῶν χιλίων χρόνων, πληρὴν ἐβδομήκοντα
χρόνων.

Διὰ τῆ-

(α) Ψαλ. 21. σ'χ. 6.

(γ) Ψαλ. 89. σ'χ. 10.

(ε) Αὐτ. Κεφ. 5. σ'χ. 5.

(β) Ἀβραμ. Κεφ. 1. σ'χ. 15.

(δ) Γενεσ. Κεφ. 2. σ'χ. 17.

(ς) Ψαλ. 89. σ'χ. 4.

Διὰ τὸ αὐτοῖς τὸς ἐβδομήκοντας χρόνον, ἡμᾶς ἐχάρισεν ὁ Θεὸς διὰ τὰ ἀναπληρώσωμεν τὴν ἡμέραν τῆ προπάτορος ἡμῶν Ἀδὰμ μὲ μετάνοιαν καὶ ἀγαθὰ ἔργα, τὰ νεκρῶνουμεν τὰ πάθη τῶ σώματος ἡμῶν διὰ τὰ ἀναστῆθῶμεν εἰς τὴν αἰωνίαν ζωὴν.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀνέμερα διὰ τὴν ἐνσάρκωσιν τῷ Χριστῷ, δὲν μὲ ἀφίνει ὁ νῦν τὰ φανῶ ἀμείλις καὶ τὰ μὴ γράψω κηρύξιν ἀποκρίσιν, διὰ τὰ ἱερώη κάθε Χριστιανὸς τὰ ἀποκρίνηται εἰς τὸς Ἑβραίους, διότι οἱ Ἑβραῖοι μᾶς ἐρωτοῦσι λέγοντες·

Εὰν προσφῆτινσαν οἱ Προφῆται τὰ ἔλθῃ ὁ Χριστὸς ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τὰ ἐνσαρκωθῇ ἀπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ἀπὸ τὴν παρθένου Μαρίας· διὰ τί ἔκαμε χρεια τὰ ἀρροφώνισωσιν οἱ Ἰερεῖς τὴν Μαρίαν μὲ τὸν Ἰωσήφ;

Ἡμεῖς ἀποκρινόμεθα.

Διὰ τὰ μὴ καταλάβῃ ὁ διάβολος, καθ' ὅτι ἐκεῖνος κατὰ πολλὰ καλὰ εἶχε προακώσῃ τὸν Προφῆτην Ἠσαΐαν λέγοντα· „Ἰδὲ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται υἱὸν καὶ τ. λ. (α)·

Καθὼς καὶ ὁ Προφῆτης Ἰερემίας διὰ τῆτον τὸν υἱὸν λέγει· „Ερωτήσατε καὶ ἴδετε εἰ ἔτεκεν ἄρσεν (β)·

Καὶ πάντοτε ἐδοκίμαζεν ὁ Σατανᾶς, ποία παρθένος θέλει εἶναι ἐκεῖνη, ἐξ ἧς θέλει γεννηθῇ ὁ Χριστὸς, διὰ τὰ προσεκήσῃ σύγχυσιν.

Ὅθεν ἀρροφώνισαν τὴν Μαρίαν, διὰ τὰ σοχασθῇ ὁ Σατανᾶς ὅτι ἀπὸ τὸν Ἰωσήφ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς.

Καθὼς καὶ ἐσεῖς οἱ Ἑβραῖοι ἡ συναγωγὴ αὐτῆς πεινέετε τοις τοις τρόποις ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸν Ἰωσήφ εἶναι γεννημένος.

Παρομοίως διὰ τὰ μὴ γνωρίσῃ ὁ Σατανᾶς μὲ τὴν συναγωγὴν αὐτῆ μὲ τὸς Ἑβραίους, λέγει, ὡν ἐπὶ τῷ σαρκῷ, τῇ Μητρὶ αὐτῆ Μαρίας διὰ τὸν μαθητὴν αὐτῆ Ἰωάννην· „Γιναι Ἰδὲ ὁ υἱὸς σε (γ).

Ἐσάντως καὶ ὁ Ἄγγελος εἶπε τῷ Ἰωσήφ· „Μὴ φοβη-

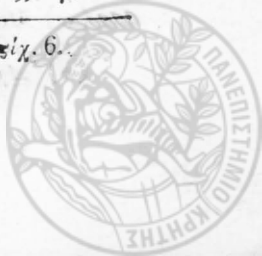
Σ

„θῆς πα-

(α) Ἡσ. Κεφ. 7. στίχ. 14.

(β) Ἰερμ. Κεφ. 30. στίχ. 6.

(γ) Ἰωάν. Κεφ. 19. στίχ. 26.

„θῆς παρὰ αὐτὴν Μαριὰμ τὴν γυναικά σου (α). μόνον διὰ τὰ μὴ καταλάβῃ ὁ Σατανᾶς.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐγεννήθη ὁ Χριστός, λέγει ὁ Ἀγγελος τῷ Ἰωσήφ· „Παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Ἀίγυπτον (β).

Τελειώσαντος δὲ τῷ Ἠρώδῃ πάντα φαίνεται ὁ Ἀγγελος τῷ Ἰωσήφ λέγων· „Ἐπερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύσθαι εἰς γῆν Ἰσραὴλ (γ). πάλιν σκοτεινὸς λέγει ὁ Ἀγγελος διὰ τὰ μὴ καταλάβῃ ὁ Σατανᾶς.

Ἀπὸ δὲ τὸν Ἀρσάβωνα τῆς Παρθένου Μαρίας ἄκυσον πόσον κεκρυμμένως φανεροῦται ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγων· „Καὶ ἔσονται ὑμῖν πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ὡς οἱ λόγοι τῷ βιβλίῳ τῷ ἐσφραγισμένῳ τέτα, ὃ ἐὰν δοῶσιν αὐτὸ ἀνθρώπῳ ἐπισημῆναι γράμματα, καὶ ἐκείνῳ, ἀνάγνωθι τέτο· καὶ ἐρεῖ, ὃ δύναιται ἀναγνῶναι, ἐσφράγισαι γὰρ (δ).

Τέτο τὸ ἐσφραγισμένον βιβλίον φανεροῦται τὴν Παρθένον Μαρίαν.

Ὁ δὲ Σολομὼν τὴν ὀνομάζει· „Κῆπον κεκλεισμένον, καὶ πηγὴν ἐσφραγισμένην (ε).

Ὁ δὲ Προφήτης Ἰεζεκιὴλ ὀνομάζει αὐτὴν πύλιν κεκλεισμένην λέγων· „Καὶ εἶπε Κύριος πρός με· ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, ἃ ἀνοιχθήσεται, Καὶ ἐδοῖς μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Ἰσραὴλ εἰσελεύσεται δι' αὐτῆς, καὶ ἔσται κεκλεισμένη (ς).

Βλέπε πόσον φωτεινὸς προσεῖδεν ὁ Προφήτης Ἰεζεκιὴλ, ὅτι ἡ μήτηρ τῷ Θεῷ ἦτον παρθένος πρὸ τότε, καὶ μετὰ τὸν πάλιν ἔμεινε παρθένος.

Καὶ αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας ὀνομάζων αὐτὴν βιβλίον ἐσφραγισμένον λέγει, ὅτι ἐδόθη τῷ ἐπισημῆναι γράμματα. Δηλαδή τῷ Ἰωσήφ ὅπως ἔδειξαι τὴν συζυγίαν τῷ γάμῳ ἐδόθη ἡ Μαριὰμ ἐπὶ τῶν Ἱερῶν. ὅτι ὁ Ἰωσήφ εἶχε καὶ

νῆς.

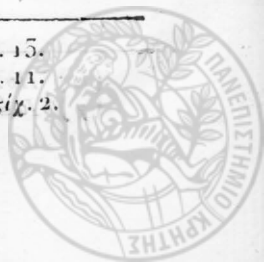
(α) Ματθ. Κεφ. 1. στίχ. 20.

(β) Λύτ. Κεφ. 2. στίχ. 15.

(γ) Λύτ. στίχ. 20.

(δ) Ἠσ. Κεφ. 29. στίχ. 11.

(ε) Ἀσμ. 48. Κεφ. 4. στίχ. 12. (ς) Ἰεζεκ. Κεφ. 44. στίχ. 2.

πολλὰ καλῶς ἠρώτησας· καὶ διὰ τῆς ἐρωτήσεως ταύτης περισσότερον ἐ φωτίσθην νὰ πισύσω τὸν Χριστὸν ἀνέν ἀμφιβολίας.

Ἐν πρώτοις ἔγνωε, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν τὴν προφητείαν τῶ Ἡσαΐε διὰ τὸν Ἀγαθόν· ὅτι ὁ Ἀγαθὸς ἦτορ τότε εἰς ἡλικίαν δέκαεπτὰ χρόνων, ὅταν ὁ Ἡσαΐας εἶπε τὸ, „Ἰδὲ ἰ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει. Καὶ μάλιστα ὅτι οἱ Προφῆται δὲν συνειθίζον νὰ λέγωσι τὰς προφητείας αὐτῶν διὰ παρελθόντων ὑπόθεσιν, ἀλλὰ μάλιστα διὰ μέλλουσιν.

Αὐτὸ δὲ τὴν λέξιν ὡς λέγει ὁ Προφήτης, Ἀλλὰ, καὶ ὄχι Ναὺρ, ἄνεσον κατ' ἀρχὰς ὁ Χαχάμε, καθὼς λέγει ὁ Σοφὸς Σιροάχ διὰ τὸν Προφήτην Ἡσαΐαν· „Ἡσαΐας ὁ Προφήτης ὁ μέγας, καὶ πισὸς ἐν ὁράσει αὐτῷ, πνεύματι μεγάλῳ εἶδε τὰ ἔσχατα ἕως τῷ αἰῶνος ὑπέδειξε τὰ ἐσόμενα, καὶ τὰ ἀπόκρυφα προηὶ παραγενέσθαι αὐτὰ (α). Τοιοῦτοτρόπως προσεῖδε καὶ διὰ τὴν Παρθένον Μαρίαν, ὅτι θέλει εἶναι μεμνησενμένη (ἀρραβωνισμένη) μετ' τὸν Ἰωσήφ· καὶ διὰ τὸτο λέγει Ἀλλὰ, καὶ ὄχι Ναὺρ. Ὅτι ἡ λέξις Ναὺρ Ἑβραϊκῶς ἐννοεῖται, ἄφθορος παρθένος, ἕτε μεμνησενμένη. Ἡ δὲ λέξις Ἀλλὰ θέλει εἰπῆ, παρθένος μεμνησενμένη, καὶ ἄφθορος. Καὶ ἀπόδειξιν σαφεστάτην τῷ λόγῳ μεθ' ἐμὸν θέλω φέρῃ, ὅτι καθὼς λέγω εἶναι. Ἀλλὰ δι' ὅπε εὐρίσκεται ἐν τῇ ἱερᾷ Γραφῇ ἡ λέξις Ναὺρ ἐννοεῖται, ἕτε μεμνησενμένη, ἕτε διεσφαρμένη. Ἐκεῖ δὲ ὅπε εὐρίσκεται Ἀλλὰ θέλει εἰπῆ παρθένος μεμνησενμένη καὶ ἄφθορος. Μετ' ὅλον ὅπε εἰς δύο μέρη εἰς ὅλην τὴν ἱερὰν Γραφὴν εὐρίσκεται ἡ λέξις Ἀλλὰ, μίαν φορὰν εἰς τὴν προφητείαν τῶ Ἡσαΐε, καὶ ἄλλην φορὰν εἰς τὴν Γένεσιν.

Ἀς ἴδωμεν ὅταν ἐξελεῖν ὁ Ἀβραάμ τὸν πρεσβύτερον δούλον τῆς οἰκίας τε διὰ νὰ φέρῃ γυναῖκα τῷ Ἰσαὰκ υἱῷ αὐτῷ, ἀπὸ τὴν γῆν αὐτῷ ὡς ἐγεννήθη· ὁ Ἀβραάμ (6). Ὅπε εὐρίσχομεν εἰς τὴν Γένεσιν τὰ ἑξῆς. Καὶ ἀναστὰς ὁ δούλος ἐκεῖνος ἐπορεύθη εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, εἰς τὴν πόλιν Ναχὼρ (γ), καὶ φθάσας ἐσηκόντ' εἰς μίαν πηγὴν ὕδατος, ἔσαν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ εἶπε· „Κύριε ὁ Θεὸς τῶ Κυρίου με Ἀβραάμ ἰδὲ ἐγὼ ἔσηκα „ἐπὶ

(α) Σιροάχ. Κεφ. 48. σ'χ. 23, 25 καὶ 26.

(6) Γένεσ. Κεφ. 24. σ'χ. 4. (γ) Αὐτ. σ'χ. 10.

„ἐπὶ τῆς πηγῆς τῷ ὕδατος. Αἱ δὲ θυγατέρες τῶν οἰκόντων τὴν πόλιν, ἐκπορεύονται ἀντλήσαι ὕδωρ. καὶ ἔσαι ἡ Παρθένος, ἢ ἂν ἐγὼ εἶπω· ἐπύκλινον τὴν ὑδρίαν σε, ἵνα πίῃ. καὶ εἶπη „μοι· πῆς σὺ, καὶ τὰς καμήλας σε ποτιῶ ταύτην ἡ- τοίμασας τῇ παιδίᾳ τῇ Ἰσαάκ(α). Ἰδὲ ὅπῃ ὁ δῶλος εἶπε Ναῶρ. Ἀγλαδὴ παρθένον ἀφθορον, καὶ μὴ μεμνησευμένην. Ἀφ' ἧ δὲ ἦλθεν ἡ Ῥεββέκα εἰς τὴν πηγὴν καὶ ἐπότισεν ὅλας τὰς καμήλας τῷ δόλῳ, καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον, εὐγλεν ὁ δῶλος ἐνότια χουσά, καὶ δύο ψέλλια, καὶ ἔδωκεν αὐτῇ, δηλαδὴ ἐμύησευσεν αὐτήν. Καὶ πάλιν, ἀφ' ἧ ἦλθεν ὁ δῶλος με ὅλας τὰς ἀνθρώ- πους, καὶ με τὰς καμήλας αὐτῇ εἰς τὸ ὀσπητήριον τῷ Βαθειλ, τῷ πατρὶ τῆς Ῥεββέκας, εἶπε τὰς συγγενεῖς τῆς Ῥεββέκας „Καὶ „ἐλθὼν ἐπὶ τὴν πηγὴν, εἶπα καὶ ἔσαι ἡ παρθένος, ἢ ἢ „ἐγὼ εἶπω, πότισόν με μικρὸν ὕδωρ ἐκ τῆς ὑδρίας σε(β). καὶ τ. λ. Τότε εἶπεν Ἀλμύ· διότι ἡ Ῥεββέκα ἦτον μεμνησευμένη.

Κατὰ πολλὰ φανερόν εἶναι, ὅτι μὴ μεμνησευμένη παρθέ- νος, λέγεται Ναῶρ Ἐβραϊστὶ καὶ ὅτι παρθένος ἀφθορος καὶ μεμνησευμένη λέγεται Ἀλμύ· καὶ ὅτι ἡ Μαρία μόνον μεμνησευ- μένη ἦτον.

Καὶ δι' αὐτὴν τὴν μεμνησευμένην παρθένον, λέγω διὰ τὴν Μαρίαν, λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Μήτηρ Σιών, ἐρεῖ ἄν- „θρώπος, καὶ ἄνθρωπος ἐγεννήθη ἐν αὐτῇ(γ). Ἀγλαδὴ ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη ἄνευ συνουσίας σαρκός. καθὼς προσέειπεν πάλιν ὁ Δαβὶδ λέγων· „Καὶ αὐτὸς ἐθαμελίωσεν αὐτήν ὁ ὕψι- „σος. Καθὼς καὶ ὀλίγον ἂνωτέρω λέγει· Δεδοξασμένα ἐλα- λήθη περὶ σοῦ ἡ πόλις τῷ Θεῷ(δ). Ἀγλαδὴ ἡ Μήτηρ τῷ Θεῷ ὀνομάζεται πόλις τῷ Θεῷ, ὅτι ἐβάσταξε τὸν Θεὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς.

Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ἠσαΐας λέγει· „Παιδίον ἐγεννήθη „ἡμῖν υἱός, καὶ ἐδόθη ἡμῖν, καὶ τ. λ. (ε).

Ἰδὲ ὅπῃ ἄχρι τῶδε ἔγινεν ὁμιλία διὰ δύο ἐρωτήσεις τῶν Ἐβραίων, καὶ διὰ τὴν ἀπόκρισιν ὅπῃ ἔδωκα ἐγὼ διὰ βοηθείας τῷ

Σωτή-

(α) Γένεσ. σίχ. 12, 13 καὶ 14. (β) Αὐτ. σίχ. 42 καὶ 43.

(γ) Ψαλ. 86. σίχ. 5.

(δ) Αὐτ. σίχ. 5.

(ε) Ἠσ. Κεφ. 9. σίχ. 5.

Σωτήρος μὲς Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ διὰ τὴν περιτομὴν, καὶ διὰ τὸ Σάββατον.

Αἱ ἰδοὶ καὶ ἐμπροσθεν προΐζανται ἡμῖν καὶ ἄλλαι ἐρωτήσεις, ὅτι ἐπὶ ἐρωτήσεσι οἱ Ἑβραῖοι προβάλλουσιν ἡμῖν τοῖς Χριστιανοῖς καθὼς πρέπει.

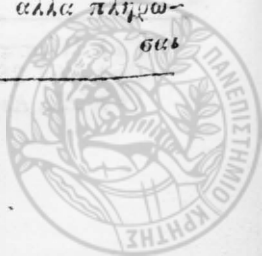
Τρίτη Ἐρώτησις.

Ὁ Μωϋσῆς προσέειπε τοῖς Ἑβραίοις, ὅτι ἐὰν ἀπέθνησκον τινὰς χωρίς νὰ ἀφήσῃ παιδιά ἀπὸ τὴν γυναῖκα ὅπως εἶχεν, ἢ ἀπὸ ἄλλην, καὶ εἶχεν ἀδελφόν, ἔτι περ αὐτὸς ὁ ἀδελφὸς ναιάβῃ εἰς γυναῖκα τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ τῆς, ἢ νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ μετὰ τὸ μέσον τῆς ἐξουλοῦσας, λέγων τοιαυτοῦτως: „Ἐάν δὲ κατοικοῦσιν ἀδελφοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ ἡ τοῦ ἀνὴρ εἰς ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ἦ αὐτῷ, ἔκ εἰσι ἡ γυνὴ τὴ τετελειωμένης τοῦ ἑαυτοῦ ἀνδρὸς μὴ ἐγγίξοιτο· ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς σφειλεῖται πρὸς αὐτήν, καὶ λήψεται αὐτὴν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα, καὶ σπνοικήσει αὐτῇ. Καὶ ἔσται τὸ παιδίον ὃ ἂν τεχθῇ, κατασθῆσεται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, τὸ τετελειωμένον, καὶ ἔκ ἐξαιλεσθῆσεται τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐξ Ἰσραὴλ. Ἐάν δὲ μὴ βάλῃται ἄνθρωπος λαβεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς, καὶ ἀναθήσεται ἡ γυνὴ τὸ ἀδελφῷ αὐτῆς ἐπὶ τὴν πόλιν ἐπὶ τὴν γερεσίαν, καὶ ἐρεῖ· ὁ θελεῖ ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς μου ἀναστῆναι τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, ἔκ ἡθέλησεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς μου. Καὶ καλέσουσιν αὐτὸν ἡ γερεσία τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἐρεῖσιν αὐτῷ, καὶ εἰπὴ· ὁ βέλομαι λαβεῖν αὐτήν. Καὶ προσεθήσεται ἡ γυνὴ τὸ ἀδελφῷ αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν ἔναντι τῆς γερεσίας, καὶ ἐπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ, τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ, καὶ ἐμπτύσεται εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀποκηθήσεται ἐκ αὐτοῦ· ἔτι ποιήσεται τῷ ἀνθρώπῳ, ὅς ἐκ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν Ἰσραὴλ, οἶκος τοῦ ἐποληθέντος τὰ ὑπόδημα (α).

Τώρα ἐρωτᾷσιν οἱ Ἑβραῖοι ἡμᾶς τὰς Χριστιανὰς, ἂν ὁ Χριστὸς ἔκ ἤλθε καταλῦσαι τὸν Νόμον τοῦ Μωϋσεως, ἀλλὰ πληρῶ-

σαι

(α) Λευτερον. Κεφ. 25. σελ. 5, 6, 7, 8, 9 καὶ 10.

σαι (α), διατί δὲν φιλάτομεν αὐτὴν τὴν ἐντολήν; διότι οἱ Ἑβραῖοι μὲ πολλὰς αἰρέσεις διαβολικὰς κάμνουν αὐτὸ τὸ ὑπόδημα, περιπλέκοντες αὐτὸ μὲ δώδεκα κόμβες. καὶ ἐφ' ὃ πύκναι τὸ δεξιὸν ποδῶρι τῷ ἀδελφῇ τῷ τεθνηκότος ἀνδρὸς τῆς γυναικὸς, τὸ ξυρίζου μὲ ἐν μαχαίριον, ὥς ὅπως πολλάκις συμβαίνει νὰ τρέξῃ καὶ αἷμα, καὶ τὸ φορεῖν μὲ τῆτο τὸ ὑπόδημα. Ἡ δὲ γυνὴ τῷ τεθνηκότος πρέπει νὰ καταγίνεται νὰ λίσσῃ τέσσες τὰς δώδεκα κόμβας μὲ πολλὴν δυσκολίαν, μόνον μὲ δύο δάκτυλα. Ἀλλὰ μὲ τὸν μέγαν δάκτυλον τῆς χειρὸς, καὶ μὲ τὸν μικρόν.

Καλῶς εἶπεν ὁ Χριστός: „Οτι δεσμεύου φορτία βάρη, καὶ δυσβάστατα, καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τὰς ὤμους τῶν ἀνθρώπων. Τῷ δὲ δικτῶν αὐτῶν εἰ θέουσι κινήσαι αὐτά (β). „Οτι φορτόνουσι τὰς χεῖρας διὰ νὰ δώσωσι πολλὰ ἄσπρα εἰς τὰς Λαχάμηδας αὐτῶν διὰ τὴν λίσιν τῷ ὑποδήματος, τὸ ὁποῖον ἀπὸ αὐτὰς ὀνομάζεται χλῆτς. καὶ πολλάκις ζητῶσιν οἱ Λαχάμηδες πολὺ πλῆθος χρυσίου διὰ τῆτο τὸ χλῆτς, εἰς τόσον ὅπως αἱ πτωχαὶ χεῖραι εἶναι ἀναγκασμέναι ἀπὸ τὰς Λαχάμηδας νὰ περιφέρωνται εἰς τόπους ξένους καὶ μακροκνημέας μὲ γράμματα Ραββίνων καμωμένα δια ἐλεημοσύνην, καὶ μαζόνεσαι ἐλεημοσύνην, δίδουσι τοῖς Ραββίνοις γεμίζουσι τὰ περγύια αὐτῶν.

Εἰς αὐτὰ ὁ ἑρατὸς καὶ ἡ γῆ παρελείπονται, οἱ δὲ λόγοι Κυρίου εἰ μὴ παρέλθωσι (γ), τῷ λέγοντος: „Οἱ αἱ ἡμῖν „Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι κατεσθεῖετε τὰς „οικίας τῶν χηρῶν (δ).

Ἀπόκρισις.

Ἀς ἴδωμεν εἰς ἄλλο μέρος ὅπως προσάξει ὁ Μωϋσῆς τοῖς Ἑβραίοις λέγων: „Καὶ ἐχὶ περιγραφήσεται κληρονομία τοῖς „υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν, ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατρίδος αὐτῆ προσκολληθήσονται οἱ „υἱοὶ Ἰσραὴλ. Καὶ πῶσα θυγάτηρ ἀρχιερεῖσα κληρονομίαν

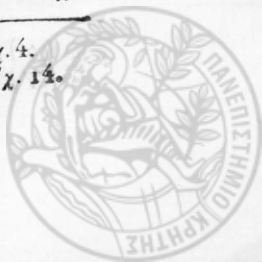
„ἐκ

(α) Ματθ. Κεφ. 5. σίχ. 17.

(γ) Λουκ. Κεφ. 4. σίχ. 33.

(β) Αὐτ. Κεφ. 23. σίχ. 4.

(δ) Ματθ. Κεφ. 23. σίχ. 14.

„ἐκ τῶν φυλῶν νῦν Ἰσραὴλ, ἐνὶ τῶν ἐν τῷ δήμῳ, τῆς φυ-
 „λῆς τῆ πατρὸς αὐτῆς ἔσονται γυναῖκες, ἵνα ἀρχιεύσωσιν οἱ
 „υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν κληρονομίαν τὴν πατρικὴν αὐτῶν (α).

Αὕτη ἡ ἐντολὴ ἐδόθη διὰ τρία αἷτια. Πρῶτον διὰ νὰ μὴ
 περῶσιν ἡ κληρονομία τῶν κτημάτων αὐτῶν ἀπὸ μίαν φυλὴν εἰς
 ἄλλην, ὅτε κἂν ἀπὸ μίαν φαιηλίαν εἰς ἄλλην. ἀλλὰ διὰ τὸ
 μόνον πρόειπε νὰ φυλάττητε ἐπὶ οἱ Ἑβραῖοι τὴν λύσιν τῆ
 ὑποδήματος, καθ' ὅτι εἶσθε ἐξωρισμένοι, καὶ διεσπαρμένοι εἰς
 ὅλην τὴν γῆν, καὶ κληρονομίαν κτημάτων δὲν ἔχετε.

Δευτερον δὲ διὰ νὰ μὴ μιχθῶσιν αἱ φυλαί, διὰ νὰ γνωρι-
 σθῇ ἐκ ποίας φυλῆς εἶναι καὶ γεννηθῇ ὁ Μεσσίας Χριστός, ὅτι
 ἐκ φυλῆς Ἰσὺα ἐπροσμεναιμεν τὸν Σωτῆρα Χριστόν.

Καὶ ἔως εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ ἐφυλάχθη ἡ προσταγὴ αὐ-
 τη, χωρὶς νὰ μιχθῶσιν αἱ φυλαί. Μετὰ δὲ τὴν ἐνσάρκωσιν τοῦ
 Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καμία χρεια δὲν εἶναι πλέον νὰ
 φυλάττηται.

Τὸ δὲ τρίτον αἷτιον, διὰ τὸ ὅποιον ἦτον προσταγὴ νὰ μὴ
 μιχθῶσιν αἱ φυλαί, εἶχε γένη διὰ τὴν φυλὴν τῆ Συμεὼν, ἐκ τῆς
 ὁποίας κατήγετο ὁ προδότης Ἰσδὰς· ἡ ὁποία ὅλη αὕτη ἡ φυλὴ
 ἔμεινε καὶ μένει κατηραμένη καὶ πεπλανημένη ἔως εἰς τὸ τέλος
 τοῦ κόσμου, καθὼς τὴν καταράται ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέγων·
 „Ἐν γενεῇ μὴ ἐξαληφθεὶν τὸ ὄνομα αὐτῆς (β), ὥσπερ προ-
 εἶπον.

Ἔως εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Χριστοῦ ἐφυλάχθη αὕτη ἡ ἐντολή.
 Καὶ δὲν ἐμίχθησαν αἱ φυλαί. Μετὰ δὲ τὸν Χριστόν ἀρχισαν νὰ
 μιχθῶσι. Μὲ ὅλον τὸτο ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὡς οἰ-
 κτίμων καὶ ἐλεήμων δὲν ἀφίνει εἰς τὴν ἀπώλειαν τὰς ἀπὸ τὰς
 καλὰς φυλὰς καταγομένους, ἀλλὰ τὰς κραεῖ εἰς σωτηρίαν, διό-
 τι βλέπομεν ὅτι εἰς καθὲ ἡμέραν καὶ εἰς καθὲ χώραν καὶ πολι-
 τεῖαν ἔρχονται πλῆθος Ἑβραῖοι εἰς τὴν πίσιν τοῦ Χριστοῦ.

Εἰς δὲ ἀσεβῆς Ναχάρης μὲ ἠρώτησε κατὰ πολλὰ ἀσεβῶς ἐ-
 ναντίον τοῦ Ευαγγελιστοῦ ὅπως λέγει διὰ τὴν συκὴν, ἣν κατηράσατο
 ὁ Χριστός, καὶ παραχρῆμα ἐξηράνθη (γ), λέγων, ὅτι ὁ Ευαγ-
 γελιστής

(α) Ἀριθμ. Κεφ. 36. σ'ζ. 7 καὶ 8. (β) Ψαλ. 108. σ'ζ. 15.

(γ) Ματθ. Κεφ. 21. σ'ζ. 19.

γελισίης Μάρκος λέγει, ὅτι ἀκόμη ἐν ἡν καιρὸς σὺκων (α), καὶ διατὶ λοιπὸν κατηράσατο ὁ Χριστὸς τὴν σὺκην, μὲ τὸ νὰ ἦται καὶ αὐτὴ ποίημα τῷ Θεῷ, καὶ μάλιστα ὅτι δὲν ἦτον ὑπεύθυνος.

Ὅθεν τῷ ἀπεκρίθην κατὰ τὴν ἐριμνεϊαν τῷ ἁγίῳ Ἰωάννῃ τῷ Χρυσοστόμῳ, ὅτι ἡ σὺκὴ φανεροῦναι τὸ Ἑβραϊκὸν γένος, καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς πενασμένος ὢν, ἐξηγέσας νὰ εὗρῃ καρπὸν καλὸν εἰς αὐτὸ, δηλαδὴ ἀρετὴν, καὶ μὴ εὗρὼν κατηράσατο αὐτό. Ὅμως μὲ ὅλον ὅπῃ καὶ δὲν ἦρξεν ὁ Χριστὸς τότε ἀρετὰς εἰς αὐτό, ὥς οἰκτιρῶν ἐνοπλαγχνιζόμενος δὲν κατηράσατο αὐτό, σοχαζόμενος ὅτι ἴσως ποτὲ εἰς τὸν μέλλοντα καιρὸν θέλει κάμῃ ἀγαθὰ ἔργα. Διὰ δὲ τὸν Εὐαγγελιστὴν Μάρκον ὅπῃ λέγει, ἐν ἡν καιρὸς σὺκων δηλεῖται, ὅτι ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὥς Θεὸς ὅπῃ προγινώσκει πάντα τὰ ἐσόμενα εἰς τὸν μέλλοντα καιρὸν, βλέπων ὅτι δὲν εἶναι διὰ αὐτὸ ἐλπίς εἰς καιρὸν ἕως εἰς τὸ τέλος τῷ κόσμῳ, διὰ νὰ κάμῃ ἀγαθὰ ἔργα, τότε κατηράσατο τὸ Ἑβραϊκὸν γένος νὰ ξηρανθῇ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης.

Ὁ δὲ ραββῖνος πάλιν μοι εἶπε· πῶς δὲν κάμνωμεν ἡμεῖς καρπὸν, λέγει, ὅτι ὡς καθε ἡμέραν ἔρχονται Ἑβραῖοι πρὸς τὴν πίσιν τῷ Χριστῷ. Ἀλλ' ἐγὼ ἀπεκρίθην, ὅτι αὐτοὶ ὅπῃ ἔρχονται εἰς τὴν πίσιν καὶ βαπτίζονται, εἶναι ἀπὸ τὰς καλὰς ἐκείνας φυλὰς ὅπῃ ἐμίχθησαν μετὰ Χριστὸν μὲ τὴν φυλὴν τῷ Συμεῶν.

Καὶ ὅτι διὰ τῆτο λέγει ὁ Προφῆτης Ἡσαΐας, „Καὶ ἐὰν γένηται ὁ λαὸς σε Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ „κατάλειμμα σωθήσεται (6).

Τετάρτη Ἐρώτησις.

Εἰς πολλὰ μέλη προσάξει ὁ Μωϋσῆς λέγων· „Καὶ ἔσαι „τὰ ῥήματα ταῦτα ἐφάψεις αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ „τῆς χειρὸς σε, καὶ ἔσαι ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σε (γ). „Καὶ ἔσαι σοι εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς σε, καὶ μνημοσύ- „νον πρὸ ὀφθαλμῶν σε, ὅπως ἂν γένηται ὁ νόμος Κυρίου ἐν „τῷ σώματί σε (δ).

Τ

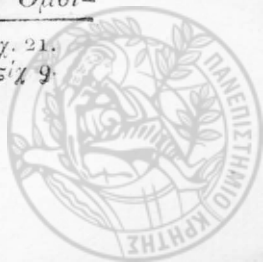
Ὅμοι-

(α) Μάρκ. Κεφ. 21. σ' 13.

(6) Ἠσ. Κεφ. 10. σ' 7. 21.

(γ) Δευτερον. Κεφ. 6. σ' 6-8.

(δ) Ἐξοδ. Κεφ. 13. σ' 9.

Ὅμοιως προσάξει ὁ Μωϋσῆς εἰς πολλὰ μέρη καὶ νὰ τρώγω-
μεν ἄζυμα λέγων· „Πάν ζυμωτὸν ἐκ ἔδεσθε ἐν παντὶ κατοι-
κητηρίῳ ὑμῶν, ἔδεσθε ἄζυμα (α).

Λοιπὸν τώρα ἂν ἦλθεν ὁ Χριστὸς νὰ ἀνεπληρώσῃ τὸν νό-
μον τῆ Μωϋσέως, διατὶ ἐσεῖς οἱ Χριστιανοὶ δὲν φυλάττετε τὰς
ἐντολάς ταύτας, καθὼς φυλάττομεν ἡμεῖς οἱ Ἑβραῖοι ἕως εἰς
αὐτὴν τὴν ἡμέραν, ὅτι τρώγομεν εἰς τὸ Πάσχα ἡμῶν ἄ-
ζυμα.

Ὅμοιως γράφομεν καὶ τὰς λόγους τῆς ἀπ' Αἰγύπτου Ἐξόδο
εἰς μεμβράναν, καὶ τὰς δένομεν εἰς τὰς χεῖρας, καὶ εἰς τὰς
κεφαλὰς ἡμῶν, καὶ ἐπὶ τῶν κατωφλίων καὶ ἀνωφλίων τῶν θυ-
ρῶν τὰς βάζομεν, διὰ νὰ ἐνθυμηθῶμεν πάντοτε νὰ εὐχαρι-
στῶμεν τῷ Θεῷ διὰ τὴν εὐεργεσίαν ὅπῃ μᾶς εὐγάλεν ἐκ τῆς
δελείας τῆς Αἰγύπτου.

Ἀπόκρισις.

Πολλάκις σοὶ εἶπον ὦ Χαχάμε, ὅτι ἡ ἀπ' Αἰγύπτου Ἐξο-
δος προεικόνισε τὴν ἀπὸ τῆ Ἀδὰμ Ἐξόδου τῶν ψυχῶν.

Ὅθεν ἤκουσον τὴν λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῆ Προφήτου
Ἰερεμίου· „Ἰδὲ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ διαθή-
„σομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ καὶ τῷ οἴκῳ Ἰούδα διαθήκην και-
„νὴν, ἢ κατὰ τὴν διαθήκην, ἣν διαθήμην τοῖς πατράσιν αὐ-
„τῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένους με τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἔξαγαγεῖν
„αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ ἐκ ἐνέμεναν ἐν τῇ δια-
„θήκῃ μου. Ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰ-
„σραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, φησὶ Κύριος, διδὼς νόμους
„μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπιγράψω αὐτοὺς ἐπὶ τὰς
„καρδίας αὐτῶν, καὶ ὁψομαι αὐτοὺς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς
„Θεὸν, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν (β).

Ἦκουσας ὦ Χαχάμε ὅτι λέγει ὁ Προφήτης, πῶς θέλει γρα-
φῇ ὁ νόμος τῷ Χριστῷ εἰς τὴν καρδίαν, καθὼς καὶ εἶναι γεγραμ-
μένος

(α) Ἐξοδ. Κεφ. 15. στίχ. 7. Ἄζυμα ἔδεσθε τὰς ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἐκ ἐβάθην-
ται σοὶ ζυμωτὸν, ἔδεξαι σοὶ ζύμη ἐν πάσι τοῖς ὅροις σου. ἡ τετράχλ.
ἐξέδοσε. Καὶ ἐν τῷ Λευί. Κεφ. 25. στίχ. 6 καὶ 7.

(β) Ἰερεμ. Κεφ. 31. στίχ. 31, 32 καὶ 33.

μένος εἰς κάθε Χριστιανὸν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῆ ὁ νόμος τῆς Χρῆσ.

Διὰ ἐσᾶς δὲ τὰς Ἑβραίας ἄκουσον τί λέγει πάλιν ὁ Προφήτης Ἰερემίας, „Ἀμαρτία Ἰῶδα ἐγγέγραπται ἐν ρουγῇ, „ἐν ὄνυχι ἀδαμαντίνῳ, ἐγκκολλημένη ἐπὶ τῇ σῆθι τῆς καρδίας αὐτῆς, καὶ ἐν τοῖς κέρασι τῶν θυσιαστηρίων αὐτῶν (α). „Ὅθεν εἰς μάτην εὐχαρισεῖτε τῷ Θεῷ διὰ τὴν ἀπὸ Αἰγύπτου ἔξοδον, ὅτι τί ὄφελος εἶναι ὅπως ἡλευθερώθητε ἀπὸ τὴν δαλείαν τῆς Φαραῶ, μὲ τὸ νὰ ἐπέσατε εἰς μεγαλητέραν δαλείαν, εἰς τὴν αἰωνίαν ὀργὴν τῆς Θεᾶς, μὲ ὅλον ὅπως ἐσεῖς δὲν γνωρίζετε. „Ὅτι καθὼς ὁ ὄνος δὲν γνωρίζει τὸ βάρος αὐτῆς, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἐσεῖς δὲν γνωρίζετε, ὅτι μεγαλητέρα εἶναι ἡ νῦν δαλεία σας. Εἰς τὴν δαλείαν τῆς Βαβυλωνῆος ἦσαν ὅλοι συνηθροισμένοι εἰς ἓν μέρος, καὶ εἶχτε ἀνθρώπους νεκροὺς καὶ πεφωτισμένους μὲ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, Ἰερემίαν, Ἐσθῆρ, Δανιὴλ καὶ Βαροχ. Ὅμοιος καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον ἦτον ὁ Μωϋσῆς καὶ Ἀαρὼν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὅπως ἐπαρηγορέσαν ἐσᾶς. Τώρα ὅμως εἰς αὐτὴν τὴν τωρινὴν διεξοδικὴν δαλείαν εἰσθε διεσπαρμένοι, καὶ κανένα ἀνθρώπον πεφωτισμένον δὲν ἔχετε, εἰ μὴ μόνον τὰς παμπονήρους Χαχάμιδας, οἵτινες σᾶς ἀπαυῶσι, χωρὶς νὰ θελήσωσιν ἔτε αὐτοὶ νὰ μετανοήσωσιν, ἔτε τὸν ἅπλυν λαὸν ἀφίνεσι νὰ καταλάβῃ τὴν ἀλήθειαν· ἀλλὰ σᾶς ἐξηγεῖ τὴν ἱερὰν Γραφὴν κατὰ πολλὰ ἀσεβῶς.

Καθὼς καὶ αὐτὸ ὅπως λέγει ὁ Μωϋσῆς, νὰ μὴ ἦναι ἡ ἀπὸ Αἰγύπτου ἔξοδος ἀνημρόνεντος, τὸ ὅποιον λέγεται Ἑβραϊστὶ τὰτ φατ, ἐρμηνεύει ὁ βαβρὶ Σολομών λέγων, τὰτ ἐννοεῖται δύο, καὶ φατ εἰς τὴν Ἀραβίην γλῶσσαν ὡσαύτως δύο. Δουτὸν δύο καὶ δύο γίνονται τέσσαρα. „Ὅθεν κάνουνε οἱ Χαχάμιδες ἀπὸ δέγμα μοσχαρίσ ἓνα κομβόν· πρῶτον ὅμως γράφουσιν ἐπὶ τῇ δέρματος τέτατ τέσσαρα ὀρτὰ τῆς ἱερᾶς Γραφῆς. Τὸ πρῶτον εἶναι ἀπὸ τὸ ἕκτον Κεφάλαιον τῆς Δευτερονομίας ἀπὸ τὸν τέτατον σίχον· „Ἀκουε Ἰσραὴλ, καὶ ἔως εἰς τὸν ἐνδέκατον σίχον. Τὸ δεύτερον εἶναι ἀπὸ τὸ ἐνδέκατον Κεφάλαιον τῆς Δευτερονομίας ἀπὸ σίχον δέκατον τρίτον, ἔως εἰς τὸν εἰκοστὸν δεύτερον τῆς αὐ-

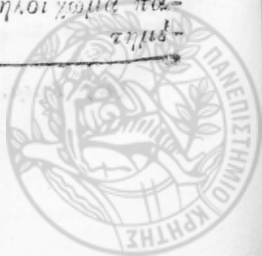
τῇ Κεφαλῇ. τὸ τρίτον εἶναι ἀπὸ τὸ δέκατον τρίτον Κεφάλαιον τῆς Ἐξόδου ἀπὸ εἰχὸν δεύτερον καὶ ἕως ἐνδέκατον. καὶ τὸ τέταρτον ἀπὸ τοῦ ἰδίου Κεφάλαιον τῆς Ἐξόδου ἀπὸ εἰχὸν ἐνδέκατον ἕως δέκατον ἑβδομον. Ἐπειτα τὰ περιτυλίττει μεῖνα δέσμα μαῦρον, βάλλοντες ἐπάνω ἕνα κομμάτιον ἀπὸ τοῦ ἰδίου δέσμα, ὅπως πλέον στερεώτερον εἰς τρόπον ἑνὸς σκεπάσματος, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον κρέμεται ἔξω ἕνα μέρος λωρίδ ἀπὸ τοῦ ἰδίου δέσμα πλατὺ ἕνα δάκτυλον, καὶ μακρὺ ἕως δύο πήγαις, τὸν ὁποῖον κόμβον τὸν ὀνομάζει τεφίλῃν τῆς χειρός· τὸν δὲ τῆς κεφαλῆς κόμβον τὸν κάμναι τοιστοτρόπως· γράφουσιν εἰς μίαν μεμβράναν τὰ προειρημένα ὀνόματα τῆς Γραφῆς, διαιρῶσι τὴν μεμβράναν εἰς τέσσαρα τμήματα, ἔπειτα κολλᾷσιν αὐτά, εἰς τρόπον ὅπως κατασκευάζουσιν ἕνα τετράγωνον, τὸ ὁποῖον βάλλουσιν ἐπάνω εἰς ἕνα ἄλλο τετράγωνον πλέον στερεόν καὶ πλατύτερον ἀπὸ ἐκεῖνο τῆς χειρός, τὸ βάλλουσιν ἐπάνω εἰς τὸ μέτωπον, καὶ τὸ δένουσι μεθυσιν λωρίδας, αἱ ὁποῖαι κομποδεμέναι ἐπάνω εἰς τὸ μέτωπον κρέμονται ἔμπροσθεν ἕως εἰς τὰ γόνατα, τὸν ὁποῖον κόμβον κάθε πρὸς τὸν βάλλουσιν εἰς τὴν προσευχῇ των.

Οἱ Χαχάμιδες λέγουσιν ὅτι καὶ ὁ Θεὸς βάλλει τέτον εἰς τὴν κεφαλὴν ὅταν προσεῖχεται. Τοιστοτρόπως γράφει εἰς τὸ κατηραμένον αὐτῶν Ταλιςμὸν εἰς τὸ μέρος ὑπεροχῆς ἰσοδὲ Κεφάλαιον πρῶτον, ὅτι ὅπως λέγει ὁ Θεὸς πρὸς τὸν Μωϋσῆν· „Καὶ ὅπως τὰ ὀπίσω με (α), δηλοῖ, ὅτι τὸν κόμβον τεφίλῃν ἔδειξεν ὁ Θεὸς τῷ Μωϋσῇ, καθὼς ἐρμηνεύει ἕνας ραββίνος αὐτῶν ὀνομαζόμενος Χαμ υἱὸς τῆ Βῆζα.

Ἀνόμῃ ἐπενόησαν οἱ Χαχάμιδες καὶ κάμναι ἕνα κόμβον με πολλὰς αἰρέσεις εἰς τὸ λωρίον, μετὰ τὸ ὁποῖον δένονται εἰς τὸ μέτωπον.

Οἱ δὲ ἀπλοὶ δυσχεεῖς Ἑβραῖοι πληροῦναι τὸν Χαχάμην διὰ αὐτὰς τὰς κόμβους ὅτι σκίζονται.

Ὁ κατηραμένος ραββίνος, ἄρα ὁ Μωϋσῆς ἐν τῇ Ἀραβίῃ, ἢ Ταταρικῇ γλώσσῃ ὠμίλησεν; ὁ Μωϋσῆς καθαρῶς Ἑβραϊστὶ ὠμίλησε. Διὰ τὸ τοῦτο ταῦτα εἰς τὸ Ἑβραϊκὸν δηλοῖ χῶμα πα-

ζημένον, μετὰ τὸ ὅποιον κτίζουσιν οἱ ἄνθρωποι ὁσπῆτια· τὸ δὲ ταῦτα φάτ φανερόν· ἡ μάστιγος πατημένον πολλὰ ξηρόν, εἰς τόσον ὅτε σχεδὸν ἀδύνατον εἶναι πλέον νὰ πατηθῇ.

Καὶ τότε λέγει ὁ Μωϋσῆς νὰ ᾔῃ ἀσάλευτος πρὸ ὀφθαλμῶν σε ἡ ἀπ' Αἰγύπτου ἔξοδος, ὅτι ἀναμεταξὺ τῶν ὁρμῶν εὐρίσκονται τὰ μυαλὰ τῆς κεφαλῆς, ὅπως εἶναι καὶ ὅλη ἡ γνώσις τῶ ἀνθρώπου. "Ὅθεν λέγει ταῦτα φάτ διὰ νὰ ᾔῃ ἀνεξάλειπτος ἀπὸ τὸν νῦν τῷ ἀνθρώπῳ ἡ ἀπ' Αἰγύπτου ἔξοδος. "Ὅχι διὰ τὴν γῆνιν Αἰγύπτου λέγει, ἀλλὰ διὰ τὴν ἔξοδον τῶν ἐξ Ἀδὲς ψυχῶν, ἡ ὁποία πνευματικῶς ὀνομάζεται Αἴγυπτος.

Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰερειάς· „Διὰ τῆτο Ἰδὲ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἐκ ἔρξουσιν ἐπὶ, ἡ Κύριος ὁ ἀναγαγὼν τὰς νύκτας Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Ἀλλὰ ἡ Κύριος ὅς ἀνήγαγε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἀπὸ γῆς βορρᾶ. Ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Ἀδὲν.

Ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ἔχομεν ἀσάλευτον ἀναμεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν τὸ σημεῖον τῆς τιμῆς καὶ ἀγίας μύτης.

Καθάπερ λέγει ὁ Προφήτης Ἰεζεκιήλ, καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ θεολόγος εἰς τὴν Ἀποκαλύψιν· „Ἐφ' ἧς ἐστὶ τὸ σημεῖον, μὴ ἐγγίσῃτε (β). Ἀλλὰ εἰς τὰς ὁρθοδόξους ὅπως ἔχει τὸ σημεῖον τῆς ἀγίας μύτης νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ ἐγγίσῃ τὸ πνεῦμα τῆς Ἀντιχρίστου νὰ τὰς ἀπατήσῃ.

Καὶ μετὰ τὰς χεῖρας μας κάμνομεν τὸ σημεῖον τῆς τιμῆς σαυρῆς· ὁμοίως καὶ οἱ Ἰερεῖς ἡμῶν δένουσιν τὸ σημεῖον τῆς τιμῆς σαυρῆς ἐπὶ τὰς χεῖρας. Ἀλλὰ τὰ ἅγια ἐπιμανίδια, τὰ ὅποια βάλλουσιν ἐν καιρῷ λειτουργίας, ἐπὶ τῶν ὁποίων εἶναι σημειωμένον τὸ σημεῖον τῆς τιμῆς σαυρῆς.

Διὰ τὸ ὅποιον λέγει τὸ ἅγιον Πνεῦμα διὰ τῶ Προφήτε Δαβὶδ· „Ἐδωκας τοῖς φοβημένοις σε σημείωσιν τῆς φυγῆς ἀπὸ προσώπου τούτου (γ),

Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας λέγει· „Καὶ ἀρεῖ σημεῖον εἰς τὰ ἔθνη (δ).

Διὰ

(α) Ἰερει. Κεφ. 16. σ'ζ. 14 καὶ 15.

(β) Ἰεζεκ. Κεφ. 9. σ'ζ. 6. Ἀποκάλ. Κεφ. 3. σ'ζ. 12.

(γ) Ψαλ. 50. σ'ζ. 4.

(δ) Ἠσ. Κεφ. 11. σ'ζ. 12.

Διὰ δὲ τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγύμων λέγει ὁ Μωϋσῆς· „Καὶ τὴν ἑορτὴν τῶν ἁγύμων φυλάξῃ (α). Καὶ διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας, ἥτοι Καλύβων λέγει· „Καὶ ἑορτάσετε αὐτὴν ἑορτὴν Κυρίου ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας (β). Καὶ πάλιν· „Ὑποσκηνώσετε ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας (γ).

Αὐτοὶ δὲ πανηγυρίζουσιν αὐτὰς τὰς ἑορτάς ὁκτὼ ἡμέρας. Καὶ ὅταν ἐρωτᾷ τινὰς αὐτὸς, διατί μίαν ἡμέραν περισσοτέρον πανηγυρίζουσιν; ἀποκρινόμενοι λέγουσιν, ὅτι ὁ Μωϋσῆς λέγει· „Καὶ τῇ πεντεκαδεκάτῃ ἡμέρᾳ τῇ (πρώτῃ) μηνὸς τέτταρτου ποιηθήσεται ἑορτὴ ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας ἅζυμα ἔδεσθε (δ). Δηλαδή εἰς τὸν Μάρτιον μῆνα.

Ὁμοίως καὶ τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας, ἥτοι τῶν Καλύβων ἀρχίζουσιν εἰς τὰς δεκαπέντε τῇ ἐβδόμῃ μηνὸς, Δηλαδή τῇ Σεπτεμβρίῳ.

Ὅταν κατοικῶσαν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐβαλλον φυλακὴν ἐπὶ ὅρας τινὸς ὑψηλῆς, καὶ ἔβλεπον αὐτοὶ εἰς ποίαν σιγμὴν ἐφάνη ἡ νέα σελήνη, καὶ ἀμέσως ἀναπτον μεγάλην φωτίαν, καὶ ἐγνωρίζετο εἰς ὅλην τὴν πόλιν ἡ γέννησις τῆς νέας σελήνης. καὶ εὐθὺς ἀρχίζαν νὰ ἐπαριθμῶσι τὴν πρώτην ἡμέραν. Τώρα ὅμως ἐπισκόμενοι εἰς αὐτὴν τὴν αἰχμαλωσίαν διασπαρμένοι εἰς κάθε πόλιν, δὲν γνωρίζουσιν εἰς ποίαν σιγμὴν ἡ ἡμέραν ἀρχίζει νὰ φανῇ ἡ νέα σελήνη, καὶ διὰ αὐτὴν τὴν ἀμφιβολίαν πανηγυρίζουσι μίαν ἡμέραν περισσοτέρον ἀπὸ τὸ διασπαρμένοι, τόσον εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Πάσχα αὐτῶν, ὅσον καὶ εἰς τὴν σκηνοπηγίαν· ὅτι γράφει εἰς τὸ Ταλμὺθ μέρος Μπετ-τσα· Ἐγὼ δὲ ῥωτήσα ἕνα Ραββῖνον· Ὁ Μωϋσῆς προσάζει εἰς πολλὰ μέρη λέγων· „Τῇ δεκάτῃ τῇ μηνὸς τῇ ἐβδόμῃ . . . „ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν· Πᾶσα γὰρ ψυχὴ, ἥτις μὴ ταπεινωθήσεται ἐν αὐτῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ ἐξολοθρευθήσεται (ε).

Λοιπὸν τώρα διὰ τί δὲν νηστεύετε ἐσεῖς οἱ Ἑβραῖοι δύο ἡμέρας διὰ τὴν ἀμφιβολίαν τῆς γεννήσεως τῆς σελήνης, εἰς καιρὸν ὅτε εἶναι κίνδυνος ψυχῆς; „Τί γὰρ ωφελεῖται ἄνθρωπος, ἂν

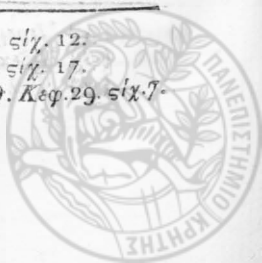
(α) Ἐξοδ. Κεφ. 34. σίχ. 18.

(β) Ἀριθ. Κεφ. 29. σίχ. 12.

(γ) Λευϊτ. Κεφ. 23. σίχ. 42.

(δ) Ἀριθ. Κεφ. 28. σίχ. 17.

(ε) Λευϊτ. Κεφ. 16. σίχ. 29 καὶ Κεφ. 25. σίχ. 27-29 Ἀριθ. Κεφ. 29. σίχ. 7.

„ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτῆς ζημιω-
 „θῇ (α); Μοὶ ἀπεκρίθη ὁ Ῥαββῖνος, ὅτι δὲν ἠθέλησαν οἱ
 Χαχάμιδες νὰ φορτώσωσι τὸν λαὸν νὰ νηεύσωσι δύο ἡμέρας
 μίαν μετὰ τὴν ἄλλην. Ἐγὼ δὲ εἶπον αὐτῷ· ἡ εὐσπλαχνία ὅπως
 ἔχετε ἐσεῖς οἱ Ῥαββῖνοι διὰ τὸν ἀπλὲν λαὸν τῶν Ἑβραίων εἶ-
 ναι ὁμοία μὲ τὴν εὐσπλαχνίαν ὅπως εἶχεν ὁ προδότης Ἰσδας διὰ
 τὰς πτωχάς, ὅτε εἶπε· „Διὰ τί τὸτο τὸ μῖρον ἐν ἐπράθῃ τρια-
 „κοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτωχοῖς (β); τὰ ὅποια δὲν εἶπεν
 αὐτὸς διότι εὐσπλαχνίζετο τὰς πτωχάς, ἀλλὰ τὰ εἶπε διότι ἦν κλέ-
 πτης, καὶ τὸ γλωσσοκομον (πωγγεῖον) εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβά-
 ραξε (γ). κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐσὲ καὶ ἐσεῖς οἱ Ῥαββῖνοι.
 Εἰς τὸ Πάσχα σας, καὶ εἰς τὴν πανήγυριν τῆς σκηνοπηγίας
 προσάξει ὁ Μωϋσῆς λέγων· „Καὶ εὐφρανθήσῃ ἐν τῇ ἑορτῇ
 σε (δ).

Ὅμως τρεῖς Ῥαββῖνοι παρεξηγῶσι καθὼς προανέφερα εἰς
 τὸ πρῶτον Κεφάλαιον.

Ἀλλὰ δὴ ὁ πρῶτος λέγει, μὲ παχὺ κρέας πληροῦται ἡ ἐντολὴ
 τῆ Μωϋσέως.

Ὁ δὲ δεύτερος λέγει, μὲ οἰνοποσίαν καὶ μὲ μέθην πληροῦ-
 ται αὐτὴ ἡ ἐντολή, καθὼς καὶ εἰς τὸ Ταλμυθ εἰς τὸ μέρος
 (Μοηέδ κέτον) εἰς τὸ πρῶτον Κεφάλαιον φύλλον ἑννατον λέ-
 γει, αἶν σήμχα μπελόη ἀχίλα ἴστια. Ἀλλὰ δὴ δὲν εἶναι εὐφροσύνη
 χωρὶς φαγητὰ καὶ ποτὰ καλὰ.

Ὁ δὲ τρίτος Ῥαββῖνος λέγει, ὅτι μὲ συνουσίαν σαρκὸς πλη-
 ροῦται ἡ ἐντολὴ τῆ Μωϋσέως. Εἰς τὸ πρῶτον Κεφάλαιον ἐφα-
 νέρωσα καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν.

Οἱ δὲ τὴν σήμερον Ῥαββῖνοι διὰ νὰ μὴ ἔχωσι κἀμμίαν
 ἀμφιβολίαν, κἀμνεσι τὰ αἰσχροῦ ἔργα εἰς τὴν πανήγυριν τῆ Πα-
 σχα καὶ τῆς σκηνοπηγίας· καὶ συναθροισόμενοι τόσον οἱ Ῥαβ-
 βῖνοι, ὅσον καὶ οἱ Χαχάμιδες μὲ τὰς Φαρισαῖας ὑπάγουσιν εἰς
 τὰ ὀσπήτια ὅλων τῶν Ἑβραίων, καὶ λέγουσι Μωαδμ λεσημχά
 χαχίμ ἡ μάνμ λεσεσόν. Ἀλλὰ δὴ, καιρὸν ἔδωκεν ὁ Θεὸς διὰ
 χαρὰν καὶ εὐφροσύνην.

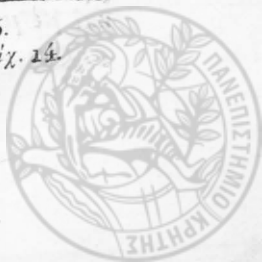
Οἱ δὲ

(α) Ματθ. Κεφ. 16. σίχ. 16.

(γ) Αὐτ. σίχ. 6.

(β) Ἰωάν. Κεφ. 12. σίχ. 5.

(δ) Δευτερον. Κεφ. 16. σίχ. 14.

Οἱ δὲ δυσχεεῖς καὶ ἄπλοῖ Ἑβραῖοι, καὶ εἰν τύχῃ νὰ ζημιώ-
σωσι πωλόντες τὸ πλεόν καλῆτερον πρᾶγμα ὅπῃ ἔχασι, πρέπει
νὰ τὰς φιλεύσωσι γερμίζοντες τὴν κοιλίαν αὐτῶν μὲ πλᾶσιοπαρο-
χῇ φαγητὰ καὶ ποτῖα.

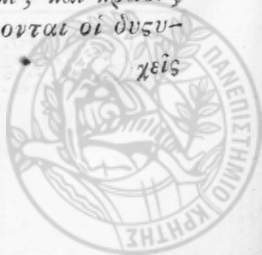
Ἀφ' ἧ δὲ περιφέρονται ἀπὸ ἐν ὁσπῆτιον εἰς ἄλλο ὥς ὅτε
μεθῶσι, καὶ σχεδὸν γίνονται ἔξω φρενῶν· ὑπάγουσιν εἰς τὰ ὁ-
σπῆτια αὐτῶν ἵνα ἐκτελέσωσι τὰς ἀκαθάρτες αὐτῶν συνασίας.
Καὶ διὰ τῆτο πανηγυρίζου μίαν ἡμέραν περισσότερον εἰς
αὐτὰς τὰς πανηγύρεις αὐτῶν.

Εἰς δὲ τὴν δεκάτην ἡμέραν τὴν ἐβδόμη (Σεπτεμβρίῳ) μηνὸς
ἣ ὅποια ἀπὸ αὐτὰς ὀνομάζεται ἡμικῆπηρ, ὅτε χωρὶς ἄλλο πρέ-
πει νὰ νηδεύσωσι κατὰ τὸν νόμον, καὶ νὰ ἐγκρατευθῶσιν ἀπὸ
συνασίας, τότε δὲν νηδεύουσι μίαν ἡμέραν περισσότερον διὰ τὴν
ἀμφιβολίαν τῆς γεννήσεως τῆς σελήνης, καθὼς κάμνεσιν εἰς τὰς
ἄλλας πανηγύρεις αὐτῶν διὰ χαρὰν καὶ εὐφροσύνην. Ἀλλὰ ξε-
γυμνώνουσι τὰς δυσχεεῖς Ἑβραῖας κλέπτοντες οἱ Χαχαμιδες ἀπὸ
αὐτὰς μὲ τέχνην. Ἐπειδὴ λέγουσιν αὐτοῖς· Μὲ το νὰ μὴ σὰς
ἐφορτώσαμεν μὲ δύο ἡμέρας νὰ νηδεύητε διὰ τὴν ἀμφιβολίαν
τῆς γεννήσεως τῆς σελήνης, διὰ τῆτο εἰσθε ὑπόχρεοι νὰ δώση-
τε ἐλεημοσύνην, ἣ ὅποια ἀπὸ αὐτὰς ὀνομάζεται πηδὴν, δηλα-
δὴ ἐξαγόραςις.

Ὅθεν ζέχονται οἱ φαββῖνοι, φαρισσαῖοι, καὶ διδάσκαλοι,
καὶ ὁ μεγαλῆτερος αὐτῶν Χεβραῖς ὅπῃ ὀνομάζεται γαμπᾶν, εἰς
τὴν θύραν τῆ βωμῆ αὐτῶν κρατῶντες ἀνὰ χεῖρας, καθ' ἕνα ἀ-
πὸ ἑνα δίσκον, καὶ δὲν ἀφίνεσι τὰς δυσχεεῖς Ἑβραῖας νὰ εἰσελ-
θῶσι μέσα εἰν πρῶτον δὲν πληρώσωσιν εἰς τὸν καθ' ἕνα ἀπὸ αὐτὰς
ὅπῃ ἴσανται εἰς τὴν θύραν ἐλεημοσύνην, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ ἀ-
παιτῶσι χρεωστικῶς μὲ πολλὰ μαλώματα.

Ὅποιος ἀπὸ τὰς Χριστιανὰς θέλει νὰ πληροφορηθῇ καὶ νὰ ἰδῇ
αὐτὴν τὴν πλάνην τῶν Ἑβραίων· ὅταν εἶναι τὸ φῶς τῆς σελή-
νης τῆ Σεπτεμβρίῳ ἐννέα ἡμερῶν, τότε πρὸς τὸν καιρὸν τῆς ἐ-
σπέρας αἱ ὑπάγῃ εἰς τὴν θύραν τῆ βωμῆ αὐτῶν, καὶ θέλει ἰδῇ
ὁ ἴδιος πῶς ἴσανται οἱ φαββῖνοι μαζὺ μὲ τὰς ἐπιλοιπὰς προει-
ρημένους μὲ δίσκους καὶ κρατῆρας γεμάτους ἀπὸ ῥακί, καὶ κρασί,
καὶ μὲ μελόψωμα, γέμοντες μέθης, καὶ πῶς ἐρχονται οἱ δυσ-

χεεῖς

χαίς Ἑβραῖοι με ἀγκυρία μεγάλη. καὶ πῶς δὲν τὰς ἀφίνεσαι
 νὰ εἰσέλθωσιν, ἕως ὅπῃ δὲν εὐχαριστοῦν ὅλας μετόσας καὶ τόσας
 φιλονεικίας. Ἀφ' ἧ δὲ θέλει εὐχαριστήσῃ ὁ Ἑβραῖος ἀγκυρῶς
 τὰς φαρβίνους με ἀγκυρίον, τότε τὸν φέρει μέσα, καὶ βάλ-
 λεται ὁ δυστυχὴς Ἑβραῖος με τὸ πρόσωπον πρὸς τὰ κάτω· ὁ δὲ
 Χαχάμης με ἐν κορὶον χορδὸν τὸν δένει εἰς ταῖς πλάταις σα-
 ράντα παρὰ μίαν, διὰ τὰς ἀμαρτίας τὴ παρελθόντος χρόνου. "Ε-
 πεῖτα σηκώνεται ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν γῆν ὁ θαρθεὶς Ἑβραῖος·
 ὁ δὲ φαρβίνος τὸν παρηγορεῖ δίδοντας αὐτῷ ἕνα ποιήριον
 με κρασί, ἢ ρακί, καὶ μελόψωμον, καὶ λέγει εἶθε νὰ δώσῃ
 εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς χρόνον γλυκὺν, εἰς δὲ τὰς Χριστιανὰς πικρὸν.

"Επεῖτα διασκοπεῖνται οἱ Ἑβραῖοι ὑπαγοντες εἰς τὰ ὁ-
 σπήτια αὐτῶν. Καὶ τρώγει ὁ καθ' εἰς ἀπὸ μίαν κεφαλὴν ἀρ-
 νίς λέγων· Εἰς τῶτον τὸν χρόνον ἡμεῖς νὰ γενώμεθα εἰς κε-
 φαλήν, οἱ δὲ Χριστιανοὶ εἰς ἔραν. "Ομως δὲν εἶναι κατ' αὐτὸν
 τὸν τρόπον, ὅτι ὁ Μωϋσῆς τὸ Ἑβραϊκὸν γένος κατηράσατο
 „λέγων· Ὁ προσήλυτος (δηλαδὴ ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ ὅπῃ πάλαι
 „πρὶν ἡμεῖς ἀνωμεταξύ των) ἔστος ἕξαι εἰς κεφαλὴν, σὺ δὲ
 „εἰς ἔραν (α). Καθὼς καὶ ἐπληρώθη τὸ ῥητὸν, διότι ἐδέχ-
 θημεν τὸν Χριστόν.

Οἱ δὲ μεμωσμένοι Ἑβραῖοι καθ' ὅτι ἐξαίρῳσαν τὸν Κύριον
 τῇ δόξης ἔγιναν εἰς ἔραν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης, μὴ ὅλον ὅπῃ
 τρώσῃ τὴν εἰρημένην κεφαλὴν διὰ νὰ γίνωνται εἰς Κεφαλὴν.

Ἡ ἀνόητοι Ἑβραῖοι, καὶ αὐτίσως θέλετε τρώγῃ καὶ κε-
 φαλήν σαρτίς, ὅλο εἰς ἔραν θέλετε μένῃ ἄχρι τέλους τῆ κά-
 σμῃ. Διότι ὁ ἴδιος Μωϋσῆς λέγει „Καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ
 „πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται Καὶ ἔξαι ἐν σοὶ σημεῖα καὶ
 „τέρατα, καὶ ἐν τῷ σπέρματί σε ἕως αἰῶνος (6).

Ἀφ' ἧ δὲ γενθῶσιν ὅλοι ἀπὸ τὴν κεφαλὴν τῆ ἀρνίς, ἀρχί-
 ζουσι νὰ τρώωσι καὶ νὰ πίνωσιν ἕως ἐπῷ δὲν ἡμπορῶσι περισσό-
 τερον. Ἐπεῖτα ὑπάγουσιν εἰς τὸν βωμὸν ἦσαν συναγωγὴν αὐτῶν
 γεμάτοι ὄντες ἀπὸ φαγητὰ, καὶ ἑλισσόμενοι σχεδὸν ὅλοι ἀπὸ μέ-
 θην, εἰς τρόπον ὅπῃ γίνεται εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν μία δυσφω-
 δία ἀνυπόφευκτος. Καὶ τότε ἀναβαίνει ὁ φαρβίνος ἐπάνω εἰς

Υ

τὸν ἄμ-

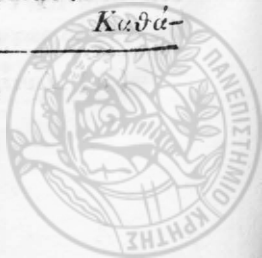
τὸν ἄμβωνα ὅπῃ ἔχουσιν ἐν τῷ μέσῳ τῇ βωμῇ, καὶ προσάξει νὰ ζητήσωσι συγχώρησιν ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλον διὰ τὰς ἁμαρτίας καὶ σφάλματα ὅπῃ ἕκαμον ὁ ἓνας εἰς τὸν ἄλλον.

Εἰς τὸν ὁποῖον καιρὸν, ἐν ᾧ ζητῶσιν αὐτοὶ συγχώρησιν, διὰ τὸν θυμὸν ὅπῃ ἔχουσι, συμβαίνει πολλάκις καὶ δαίρνον-
ται ἐκεί. Διότι τὰ σομάχια αὐτῶν εἶναι γεμάτα ἀπὸ φαγη-
τὰ καὶ κρασί. Καὶ μάλιστα ἐπειδὴ ἐνθυμῶνται τὴν ἀδικίαν
ὅπῃ ἔπαθον ἀπὸ τὸν πλησίον αὐτῶν εἰς τὸν παρελθόντα χρό-
νον, δαίρνονται κατὰ πολλὰ κακῶς. Τοιοῦτοτρόπως εἶδον ἐ-
γὼ πολλάκις, ὅτι ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς συγχώρησεως ἔρχεται τὸ
πρῶγμα καὶ ἕως εἰς ῥόπαλα, καὶ καταρτὸν καὶ νὰ κριθῶσιν.
Ἐπειτα κάθονται εἰς τὴν συναγωγὴν ἀνυπόδετοι εἰκοσι τέσ-
σας ὥρας κλαίοντες καὶ παρακαλῶντες νὰ ἔλθῃ ὁ Μεσσί-
ας. Καὶ νηστεύουσιν αὐτὴν τὴν ἡμέραν, ἕτε τρωγοντες, ἕτε
πίνοντες τίποτα. Ἀφ' ἧ παρέρχεται αὐτὴ ἡ ἡμέρα, καὶ θέ-
λει νὰ ὑπάγῃ ὁ καθ' εἰς εἰς τὸ ὁσπητιόν τε, ζητῶσι τὰ ὑπο-
δήματα αὐτῶν, καὶ τὰ κηρία ὅπῃ εἶχαν μένη. Διότι ὅλην
αὐτὴν τὴν ἡμέραν δὲν δύνανται αὐτοὶ νὰ πλησιάσωσιν εἰς τὰ
κηρία, ὥσάν ὅπῃ ὀνομάζεται Σάββατα Σαββάτων (α). Ἀλλὰ
ἓνας Χριστιανὸς φροντίζει ἐπιμελόμενος τὰ κηρία μὲ πληρω-
μὴν. Ἀφ' ἧ τελειώσωσι τὴν δελείαν τε, βιάζεται ὁ καθ' εἰς
νὰ ὑπάγῃ νὰ φάγῃ. καὶ ἀρχίζει νὰ λάβωσι τὰ κηρία καὶ τὰ
ὑποδήματα ὁ ἓνας τῇ ἄλλῃ. Διὰ τὸτο πάλιν μαλόνουσι, καὶ
Πολλάκις φοραῖς καὶ ραπίζονται. Ἀφ' ἧ δὲ ὑπάγωσιν εἰς τὸ ὁ-
σπητιόν τε δὲν τρωγασιν ἕως ὅπῃ δὲν σημειώσωσι πρῶτον πᾶς
ἔχουσι νὰ κάμωσι τὴν σκηνὴν ἥτοι καλύβαν.

Τέσσαρας ἡμέρας ἔχουσιν ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἕως εἰς
τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως τῆς σκηνοπηγίας. Ἐπειτα εἰς αὐ-
τὰς τὰς τέσσαρας ἡμέρας, οἱ Ῥαββίνοι, Φαρισαῖοι, καὶ δι-
δάσκαλοι αὐτῶν ἐκτελῶσιν ἐντελῶς τὰς πορνείας καὶ ἀνομίας
αὐτῶν, μὲ λόγον, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν γράφει εἰς τὸ κατάστιχον
τὰς ἀνομίας ὅπῃ κάμνουσιν εἰς ταύτας τὰς τέσσαρας ἡμέ-
ρας.

Αὐτὰ εἶναι τὰ ὠραιότατα ἱᾶθιμα τῶν Ἑβραίων.

Καθά-

Καθάπερ προείπεν ὁ Θεὸς διὰ τῆ Προφήτε Ἰεζεκιήλ·
 „Καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προσάγματα ἢ καλὰ, καὶ δικαιώμα-
 „τα, ἐν οἷς ἔζητονται ἐν αὐτοῖς. Καὶ μιανῶ αὐτὸς ἐν τοῖς
 „δόγμασιν αὐτῶν (α). Καθὼς προεξήγγισα αὐτὸν τὸν εἶχον
 εἰς τὸ δευτέρον Κεφάλαιον.

Ἐὰν θέλῃς ὁ ἄνθρωπος νὰ γράψῃ καταλεπτῶς ὅλας τὰς
 μεμιασμένας καὶ ἀκαθάρτας αὐτῶν συνηθείας, πολλὰ καιρὸς,
 καὶ χαρτὶ καὶ μελάνι ἤθελε χρειασθῇ. Νὰ μὲ πεισένσῃτε ἡ-
 γαπημένοι ὁρθόδοξοι, ὅτι περισσότερα δάκρυα, παρὰ ὅσον
 μελάνι εἶναι εἰς τὸτο τὸ σύγγραμμα ἔχουσα. Διότι ἐνθυμέ-
 μενος τὴν γενεάν μου, τὰς κατὰ σάρκα συγγενεῖς μου, τὰς προ-
 πάτοράς μου, τὰς ἀδελφὰς καὶ τὰς νύκας μου, ὅτι εἶναι καταβε-
 βυθισμένοι εἰς τὸν Ἄδην, φοίττω καὶ τρέμω καθ' ὅλας τὰς
 αἰσθήσεις μου. Καὶ μέλιστα ἐνθυμέμενος, ὅτι ἄχρη ἡλικίας μου
 τριάνκοντα χρόνων ἤμην εἰς αὐτὴν τὴν μεμιασμένην πλάνην,
 καὶ ὅτι ἡ καρδιά μου ἐξάσθη κεκαλυμμένη μὲ τὴν σκέπην τῆ
 Μοῦσέως, καὶ ὅτι ἔμαθον αὐτὸς ἐναντίον τῆς πίστεως τῆ Χρι-
 στῆ ἀκόμῃ περισσότερον τρέμω. Διὰ τὸ ὅποιον ἄρα εἶμαι ἄ-
 ξιος τώρα νὰ ὀνομασθῶ καὶ Χριστάνος; Ἀλλ' ὅμως δὲν ἀπὲλ-
 πίνομαι, ὅτι μέγα τὸ ἔλεος τῆ Θεῆ, διὰ νὰ πληρωθῇ καὶ
 εἰς ἐμένα τὸν ἀνάξιον ὁ λόγος τῆ Προφήτε, ὅπῃ λέγει „Τα-
 χὺ οἰκοδομηθήσῃ, ἐφ' ᾧν καθηρέθης (β). Ὅτι προτερον
 ἐδίδαξα τὰς Ἑβραίας κατὰ τῆς ἀγίας καὶ πεφωτισμένης
 πίστεως τῆ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τώρα δὲ μὲ τὸ μέ-
 γα αὐτῆ ἔλεος ἐκ ὀλίγης εἰλκυσα πρὸς τὴν ἀληθινὴν ἡμῶν ὁρ-
 θόδοξον πίσιν. Καὶ διὰ παντὸς ἐπιμελῆμαι, καὶ θέλω ἐπι-
 μεληθῇ ἄχρη τελευταίας μου ἀναπνοῆς νὰ ἐπιστρέψω τὰς Ἑβραί-
 ας πρὸς τὸν Χριστὸν ὅχι βιαστικῶς, ὅτι δὲν ἔχω καμμίαν δύ-
 ναμιν, ἕτε δι' ἄλλης τινὸς τέχνης· ἀλλὰ μόνον διὰ βοηθείας
 τῆ Σωτῆρος μου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ δι' ὀλίγης μαθησεως ὅπῃ μοι
 ἐχάρισεν ὁ Θεὸς, μὲ τῆ ὁποῖα τὴν βοήθειαν ἰδὲ ὅπῃ ἄχρη
 τῷδε ἔδωκα ἀποκρίσιν εἰς τέσσαρας ἐρωτήσεις. Καὶ ἀπ' ἐδῶ

(α) Ἰεζεκ. Κεφ. 20. εἰχ. 25 καὶ 26.

(β) Ἠσ. Κεφ. 49. εἰχ. 17.

καὶ ἔμπροσθεν θεῶν δόσῃ ἀπόκρισιν καὶ εἰς τὰς ἐπιλοίπας.
καὶ θέλον ἐμφραχθῶσι τὰ εἴματα τῶν λαλούντων ἄδικα.

Πέμπτη ἐρώτησις.

Ὁ Μωϋσῆς προσέξει εἰς τὸ τρίτον βιβλίον ὀνομαζόμενον
Ἀευτικόν, λέγων· „Οὐ ποιήσετε σισόην ἐκ τῆς κόμης τῆς
„κεφαλῆς ἱμῶν, ὅδε φθερεῖτε τὴν ὄψιν τῆς πόγωνος ἱμῶν (α).
Ἀηλαδὴ νὰ μὴ ξυραφίζομεν τὰ γένεια, ὅτε τὰ ξιλόφια.

Ὅμοιως καὶ εἰς τὸ τέταρτον βιβλίον, λέγει· „Καὶ ποι-
„ησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσπεδα ἐπὶ τὰ πτερυγία τῶν ἱματί-
„ων αὐτῶν εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν, καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὰ κρά-
„σπεδα τῶν πτερυγίων κλωσμα ὑακίνθινον (β). Καὶ πάλιν·
„Στρεπτά ποιήσεις σεαυτῷ ἐπὶ τῶν τεσσάρων κράσπεδων τῶν
„περιβολαίων σε, ἃ ἂν περιβάλλῃ ἐν αὐτοῖς (γ).

Τώρα μᾶς ἐρωτῶσιν οἱ Ἑβραῖοι, λέγοντες· „Ἄν ὁ Χρι-
σὸς ἱμῶν ἦλθε πληρῶσαι τὸν νόμον τῆς Μωϋσέως, διατὶ ἐ-
σεῖς οἱ Χριστιανοὶ δὲν ἀκολουθεῖτε τὰς προσαγὰς ταύτας, ἀλ-
λὰ ξυραφίζετε τὰ γένειά σας, ὅτε ἐνδύεσθε ἐν ἱματίοις μὲ κρά-
σπεδα;

Ἀπόκρισις.

Ὁ σκοπὸς τῆς Μωϋσέως μὲ αὐτὰς τὰς προσαγὰς ἐσάδη διὰ
νὰ διαφέρωσιν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τῆς εἰδωλολάτραις. Καθὼς
καὶ εἰς ἄλλο μέρος προσέξει, λέγων· „Οὐκ ἐνδύσῃ κίβδηλον
„ἔξω καὶ λίνον (δ). Ἀηλαδὴ νὰ μὴ ἐνδυθῶσιν οἱ Ἑβραῖοι
μὲ ἔνδυμα ὑφασμένον μὲ μαλὶ καὶ λινάρι. „Ὅτι οἱ ἐθνικοὶ
μὲ τοιαῦτα ἐνδύνοντο κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν. Καὶ ἠθέλησεν
ὁ Μωϋσῆς ὅπῃ οἱ Ἑβραῖοι δι' ὅλα νὰ διαφέρωσιν ἀπὸ αὐτῶν
καὶ μὲ τὰ ἐνδύματα καὶ μὲ τὰ ἔθνη. Ἀπὸ τὸν καιρὸν δὲ ὅπῃ
ἦλθεν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἔπασαν τὰ εἰδῶλα, ὅτε εἰ-
δωλολάτραι εὐρίσκονται. Διὰ τῆτο δὲν πρέπει νὰ ἀφήσωμεν
τὰ γένεια, ὅτε νὰ φορέσωμεν τὸ τετράγωνον ἔνδυμα, τὸ ὁποῖ-
ον ἀπὸ ἐσῶς καλεῖται ἄρμπὰ καμφές.

Καὶ μάλιστα, διότι λέγει ὁ Προφήτης Ἠσαΐας διὰ ἡμᾶς τὰς
Χριστι-

(α) Αευτικ. Κεφ. 19. σ'χ. 27.

(β) Ἀριθμ. Κεφ. 15. σ'χ. 38.

(γ) Δευτερον. Κεφ. 22. σ'χ. 12.

(δ) Δευτερον. Κεφ. 22. σ'χ. 11.

Χριστιανός· „Καὶ γνωσθήσεται ἐν τοῖς ἔθνεσι τὸ σπέρμα αὐ-
 „των. πᾶς ὁ ὁρῶν αὐτὸς ἐπιγνώσεται αὐτὸς, ὅτι ἔστι εἰς
 „σπέρμα εὐλογημένον ὑπὸ Θεοῦ (α). Καὶ κατ' ἀλήθειαν ἡμῖς
 οἱ ὀρθόδοξοι γνωρίζομεθα εἰς ὅλον τὸν κόσμον· διότι ἔχομεν
 τὸ σημεῖον τῆς Χρυσῆς ἐπάνω μας. Δηλαδή τὸ σημεῖον τῆς
 τιμῆς σταυροῦ. Καθὼς πάλιν ὁ Ἡσαΐας ἰερεὺς· „Καὶ ἔσαι Κί-
 „ριος εἰς ὄνομα, καὶ εἰς σημεῖον αἰώνιον, καὶ ἐκ ἐκλείψει (β).
 Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἔτε εἰς τὰς Ἑβραῖους εἶναι χρεῖα νὰ
 φορῶσι γένεια καὶ ζαρέφια. Διότι ἔχουσι καὶ αὐτοὶ τὸ σημεῖον
 ὅπως ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Μωϋσής. Καὶ ὅποιος βλέπει αὐτὸς γνω-
 ρίζει, ὅτι εἶναι σπέρμα μεμισημένον ἀπὸ τὸν Θεόν. καθὼς
 εἶπεν ὁ Μωϋσής· „Καὶ ἐλείπονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι
 „αὐταί. Καὶ ἔσαι ἐν σοὶ σημεῖα καὶ τέρατα, καὶ ἐν τῷ σπέρ-
 „ματί σου ἕως αἰῶνος (γ).

Καὶ κατ' ἀλήθειαν ἄξιον θαυμασμοῦ εἶναι, ὅτι δὲν βλέπεις
 κινῆνα Ἑβραῖον καθαρὸν. Καθάπερ λέγει ὁ Προφήτης Ἡ-
 σαΐας· „Καὶ ἐγεννήθημεν ὡς ἀκάθαρτοι πάντες ἡμεῖς (δ).
 Καθ' ὃν τρόπον ἀνέφερα καὶ ἀνωτέρω εἰς τὸ πρῶτον κε-
 φάλαιον. Ὅτι μερικοὶ ἀπὸ αὐτῶν ἔχουσι κασσίδα εἰς τὴν κεφα-
 λήν· ἄλλοι ψώραν εἰς τὴν ἔδραν· ἄλλοι λέπραν ἐπὶ τὰς κνήμας
 καὶ γόνατα· καὶ ἄλλοι εἶναι πεποικιλμένοι εἰς ὅλον τὸ σῶμα,
 καὶ μάλιστα εἰς τὸ πρόσωπον, διὰ νὰ ἰδῶσι καὶ νὰ γνωρίσωσιν
 ὅλοι οἱ Χριστιανοί, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι εἶναι τὸ κατηραμένον σπέρ-
 μα. Πρὸς τέτοις κοντὰ εἰς αὐτὰς τὰς καταράς, ἔχουσιν ἀκόμη
 μίαν κατάραν κοινῶς, ὅτι εἶναι ὅλοι μωροί.

Ὅπως καὶ ἀνῆλθεν ἦναι ἐνδεδυμένος ὁ Ἑβραῖος, ἢ μὲ νέ-
 μτηκα ἐνδύματα, ἢ μὲ τέρηκα, εἴτε κατ' ἄλλον τρόπον, πρέ-
 πτε νὰ γνωρίζηται ὅτι εἶναι Ἑβραῖος περισσότερον ἀπὸ τὴν δυ-
 σωδίαν ὅπως ἔχει.

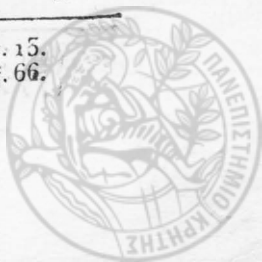
Φανερὸν ἐποίησα ὅτι ματαίως φορῶσιν οἱ Ἑβραῖοι τὰ γέ-
 νεια· διότι καὶ χωρὶς γένεια γνωρίζονται ὅτι εἶναι τὸ κατη-
 ραμένον σπέρμα. Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας· „Καὶ
 „ἡ αἰσχὺν τῶν προσώπων αὐτῶν ἀντέστη αὐτοῖς· τὴν δὲ ἀμαρ-
 „τίαν

(α) Ἡσ. Κεφ. 61. σ'χ. 9.

(β) Ἡσ. Κεφ. 55. σ'χ. 15.

(γ) Δευτερον. Κεφ. 28. σ'χ. 46.

(δ) Ἡσ. Κεφ. 64. σ'χ. 66.

„τίαν αὐτῶν ὡς Σαδομίον ἀπήγγειλαν (α). Ὅτι ἐπληρώθη κατ' αὐτῶν ἡ κατάρα τῆς Μοῦσῆος μετὰ τὸ ἰαίνειν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅλοι ὄχλοι (δ), ἤτοι κίτρινοι κατὰ τὰ πρόσωπα αὐτῶν.

Καλῶς κάμνουν μερικοὶ Βασιλεῖς, ἐπιλαμβάνουσιν ἀπὸ αὐτῶν δόσιμον διὰ τὰ γένη καὶ ζεύγη. Καθὼς καὶ εἰς τὴν Κρόσιαν πόλιν τῆς Ρωσσίας, καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς πολιτείας πληροῦνσι δόσιμον εἰς τὸν ἐξουσιαστὴν τῷ τόπῳ διὰ τὰ ζεύγη καὶ γένη, καὶ διὰ τὰ κηρία ὅπως ἀνάπτουσιν εἰς τὴν ἐσπέραν τῆς παρσκευῆς πρὸς τὸ Σάββατον, καὶ διὰ πολλὰ ἄλλα αὐτῶν ἔθιμα.

Τὰ δὲ ὑακίνθινα κλώσματα ὅπως λέγει ὁ Μοῦσῆς νὰ ἔχη τὸ ἔνδυμα αὐτῶν, καθὼς λέγει ὁ Ραββὶ Μοῦσῆς, ὁ Μαϊμονεΐδης καὶ ὅλοι οἱ Ταλμουδισταί, εἶναι ῥάκηματα ἀπὸ ἄσπερον· μαλὶ, τὰ ὅποια ἔβαπτον τὸν παιδεὶν καιρὸν μετὰ αἷμα ἐνὸς ὄφιδος ὀνομαζομένης ἀπὸ αὐτῶν χαλῆζον, τὸ ὅποιον τὸ αἷμα λέγουσι νὰ ἦτον ὑακίνθινον· καὶ ὅτι δὲν εὐρίσκειτο ἄλλῃ, παρὰ εἰς τὴν μαύρην θάλασσαν. Καὶ βεβαιοῦνσιν οἱ ἴδιοι ὅτι μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς νῆς τῆς Ἰερουσαλὴμ ἕως τὴν σήμερον δὲν εὐρίσκεται ἔτι εἰς τὴν μαύρην θάλασσαν αὐτὸ τὸ ὄφιον.

Ἐντεῦθεν φανερόν ἐστιν ὅτι μετὰ τὴν εὐφροσιν τῷ Χριστῷ δὲν θέλει ὁ Θεὸς πλέον νὰ φορῶσιν οἱ Ἑβραῖοι τὸ τιτράγωνον ἔνδυμα μετὰ τέσσαρα κλώσματα, ἔτε καὶ τὰς προειρημένους κόμβους. Οἱ δὲ Χαχάμιδες αὐτῶν καὶ ἕως τὴν σήμερον φορεῖσι τὰς κόμβους (κεφαλοδέματα) ὀνομαζομένας ὑπ' αὐτῶν τιγιήν, καὶ ταῦτα τὰ ἔνδymατα ὀνομαζόμενα ὑπ' αὐτῶν ἀρμπά καηγές.

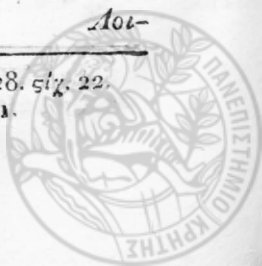
Καλῶς ἐμίλησεν ὁ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ αὐτάς: „Πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ποιεῖσι πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις. Πλατύνουσι γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν, (δηλαδὴ τοὺς κόμβους), καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν (γ).

Ἐκτὴ ἐρώτησις.

Ὁ Μοῦσῆς προσάξει νὰ μὴ τρώωμεν ὀψάρια ὅπως δὲν ἔχουσι πτερὰ καὶ λέπια (δ). Οὔτε κρέας χοίρινον, ἔτε λαγῶν, ἔτε ἄλλα.

(α) Ἡσ Κεφ. 5. σελ. 9.
(γ) Ματθ Κεφ. 23. σελ. 5.

(6) Δευτερον. Κεφ. 28. σελ. 22.
(δ) Λευϊτικ. Κεφ. 11.

Λοιπὸν διατὶ τρώγετε ἐσεῖς οἱ Χριστιανοὶ ὑπὸ αὐτὰ, ὅτι ὁ Χριστὸς ὑμῶν ἐκ ἡλθε καταλῦσαι τὸν νόμον.

Ἀπόκρισις.

Μὲ ταῦτα τὰ διάφορα κρέατα ὅπως ἐμπόδισεν ὁ Μωϋσῆς τότε τὰς Ἑβραῖας νὰ μὴ τρώωσιν, ἦτον νὰ ἀπομακρύνῃ αὐτὰς ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρειάν. Διότι οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν συνηθίσῃ εἰς τὴν Αἰγυπτίαν νὰ τρώωσιν εἰδωλόθυτα· καθὼς καὶ ἔκλινον αὐτοὶ ὅταν ἦσαν εἰς τὴν ἔρημον λέγοντες· „Ἐμνήσθημεν τὰς ἰχθύ-
„ας, ἃς ἡσθίομεν ἐν Αἰγύπτῳ θωρεάν (α).

Καὶ ποῖος ἐδίδεν αὐτοῖς ἐκεῖ θωρεάν, ὅτι μάλιστα αὐτοὶ θωρεάν ἐδέλεον τοῖς Αἰγυπτίοις. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Αἰγύπτιοι ἐπρόσφερον θυσίαν τοῖς εἰδωλοῖς αὐτῶν ὡς ἄρτια χωρὶς λέπια, ἐβίαζον καὶ τὰς Ἑβραῖας νὰ τρώωσιν ἀπὸ τὰς θυσίας αὐτῶν.

Καθὼς καὶ ὁ Ἀντίοχος ἐβίασε τὰς ἐπὶ τὰ Μακκαβαίους νὰ φάγωσι χοίρινον κρέας· εἰδωλόθυτον (β).

Ὅθεν διὰ νὰ μὴ τρώωσιν εἰδωλόθυτα εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ἐπρόσβαζεν ὁ Μωϋσῆς νὰ μὴ τρώωσι τὰ εἰρημνὰ κρέατα· διότι ἀφ' ἧ ἐξήγαγεν αὐτὰς ἀπὸ τὴν Αἰγύπτου, τοὺς ἤγαγεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ὅπως κατόπιν ἐπὶ τὰ εἶδη εἰδωλολατρῶν. Ἀμορραῖοι, Χετταῖοι, Φερεζαῖοι, Γεργεσαῖοι, Εὐαῖοι, Ἰεβεσαῖοι, καὶ Χανααναῖοι (γ). ἀπὸ τὰς ὁποῖας μερικοὶ ἐθνισαζον χοῖρες εἰς τὰ εἰδωλα αὐτῶν.

Καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Ἠσαΐας καὶ διὰ ἐσᾶς τὰς Ἑβραῖας ὅπως ἐπειτα ἐπροσκυνήσατε τὰ εἰδωλα· „Οἱ ἐσθοντες, ἐν τοῖς
„προθύροις κρέας ὕειον, εἰδωλόθυτον (δ).

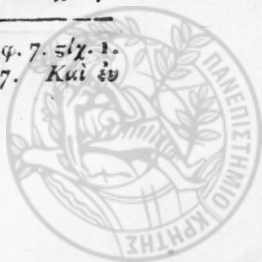
Ὁμοίως μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἐπὶ τὰ εἶδη τῶν ἐθνῶν ἐπρόσφεραν θυσίαν εἰς τὰ εἰδωλα αὐτῶν λαγῶδες· ἄλλα ὡς ἄρτια χωρὶς λέπια· καὶ ἄλλα διάφορα ὥς ἐθνισαζον.

Ὅθεν ὁ Μωϋσῆς ἰδὼν ὅτι οἱ Ἑβραῖοι εἶναι λαίμαργοι, καθ' ὅτι ἐκλαῖον εἰς τὴν ἔρημον λέγοντες· „ὄφελον ἀπεθάνομεν
„πληγέντες ὑπὸ Κυρίῳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὅταν ἐκαθίσταμεν ἐπὶ
„τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν, καὶ ἡσθίομεν ἄρτες εἰς πλησμο-
„νήν

(α) Ἀποθ. Κεφ. 11. σ' 5.

(β) Μακκαβ. Βιβλ. Β' Κεφ. 7. σ' 1.

(γ) Λευτερον. Κεφ. 7. σ' 1. (δ) Ἠσ. Κεφ. 66. σ' 17. Καὶ ἐν τοῖς προθύροις ἐσθοντες κρέας ὕειον. ἡρῆθ. ἐκδ.

„ νῆν (α). Ἐμποδίσαν αὐτὲς ὅπως καθόλου νὰ μὴ τρώγωσιν ἀπὸ αὐτὰ τὰ εἶδη τῶν κρεάτων ὅπως ἐθυσιάζοντο εἰς τὰ εἰδωλα, μήτε ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἴδια ζῶα. "Οτι ἀνίσως ἤθελεν ἐμποδίσῃ ὁ Μωϋσῆς εἰς τὰς Ἑβραίας μόνον ἀπ' ἐκεῖνα ὅπως ἐθυσιάζοντο κατὰ μέρος, καὶ εἰς ἐκεῖνα ὅπως δὲν ἐθυσιάζοντο (λέγω πάλιν ἀπὸ τὰ ἴδια ζῶα) ἤθελε δώσειν ἄδειαν, εὐκόλως ἤθελεν πέσωσιν αὐτοὶ εἰς τὴν εἰδωλολατρείαν. "Οτι καθὼς κάθε ἄνθρωπος ὅταν κτίσῃ διὰ τὸν ἑαυτόν τι ὀσπήτιον, κέμνει καὶ ἐν περιήρῳ τριγύρω εἰς αὐτό, ὅπως νὰ μὴ ἔρχονται ζῶα νὰ ἀκρηβίσωσιν ἐπὶ τὸ τοίχε τῷ ὀσπητί, καὶ νὰ χαλάσωσιν αὐτόν· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὁ Μωϋσῆς ὡς κάποιον περιήρῳ ἔκαμεν, ἐμποδίσας αὐτὰς ὥστε καθόλου νὰ μὴ τρώγωσιν ἐκ τῶ εἶδους ἐκεῖνων ὅπως ἐπροσφέρετο θυσία τοῖς εἰδώλοις.

Μὲ ὅλον τὲτο οἱ Ἑβραῖοι μετέπειτα ἐπροσκύνησαν τὰ εἰδωλα.

Καὶ ἐὰν θέλῃς μαρτυρίαν ὅτι ὁ Μωϋσῆς ἐξ αἰτίας τῶν εἰδωλοθύτων ἐμποδίζει τοῖς Ἑβραίοις αὐτὰ τὰ κρέατα, ἡμπορεῖς ἐκ τούτου νὰ γνωρίσῃς, ὅτι αὐτοὶ ἔκλινον, κατερόργησαν ἐπὶ Μωϋσεὺς διὰ τὰ κρίμματα καὶ πράξα (6), καὶ διὰ ἄλλα ὀσπρία, καὶ διὰ τὸν ἄρτον ὅπως ἔφαγον εἰς γῆν Αἰγύπτου (γ). Μὲ ὅλον ὅπως ὁ Μωϋσῆς δὲν τὰς ἐμποδίσεν τὸν ἄρτον ἢ τὰ ὀσπρία, ὅτι ἀπὸ αὐτὰ τὰ εἶδη δὲν ἐθυσιάζοντο εἰς τὰ εἰδωλα.

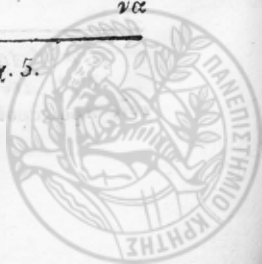
Φανερόν εἶναι ὅτι ἐξ αἰτίας τῶν εἰδωλοθύτων εἶχεν ἐμποδίσῃ ὁ Μωϋσῆς τὰς Ἑβραίας ἐπὶ τὰ προειρημένα εἶδη κρεάτων.

Τώρα δὲ, ἀπὸ τὸν καιρὸν ὅπως ἦλθεν ἐπὶ τὴν γῆν ὁ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, δὲν εὐρίσκονται πλέον εἰδωλα, ὥστε εἰδωλολάτραι εἰς τὰ μέρη τῶν Χριστιανῶν, ὅτι δὲν ἡμποροῦν νὰ ὑποφέρωσι τὸ φοβερὸν σημεῖον τῆ τιμῆς σαυροῦ. Καὶ διὰ τούτου δὲν εἶναι ἐμποδισμένον εἰς ἡμᾶς τὰς Χριστιανὰς νὰ τρώγωμεν αὐτὰ τὰ κρέατα. Καὶ μάλιστα ὅτι εἰς τὸ Τελμεθ εἰς τὸ μέρος κρήσης, γράφει διατὶ ὀνομάζεται ὁ χοῖρος Ἑβραϊστὶ καζῆρ, μὲ τὸ νὰ

(α) Ἐξοδ. Κεφ. 16. στίχ. 5.

(6) Ἀριθ. Κεφ. 11. στίχ. 5.

(γ) Ἐξοδ. Κεφ. 16. στίχ. 3.

να λέγῃ ὅτι ὁ γὰρ ὁ ἐπισκοπῇ. Δηλαδή ὅταν θέλει ἔλθῃ ὁ Μεσσίας, τότε θέλει ἐπισκοπῇ ὁ χοῖρος, καὶ θέλει συναριθμηθῇ μὲ τὰ καθαρὰ ζῷα, καὶ δὲν θέλει εἶναι ἐμποδιζόμενος εἰς τὰς Ἑβραῖες νὰ τρώγῃται.

Δοιοὶν τώρα ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἤλθε πρὸ χιλίων ὀκτακοσίων δέκα ὀκτὼ χρόνων. Ὅθεν εἴμεθα ἐλεύθεροι νὰ τρώωμεν τὰ κρέατα ἐκεῖνα, ἅτινα ἦσαν ἐμποδιζόμενα τὸν παλαιὸν καιρὸν ἀπὸ τὸν Μωϋσῆν.

Ἐδῶ δὲν μὲ ἀφίνει ἡ καρδιά νὰ παραβλέψω καὶ νὰ μὴ γράψω πῶς ἀπατῶσιν οἱ ῥαββῖνοι τὰς δυσυχεῖς καὶ ἀπλῆς Ἑβραῖες, ὅτι δὲν τὰς ἀφίνεσι νὰ τρώωσι μορσῖνα, ἔτε γελιανόν, ἔτε κενένα ἄλλο ὀψάριον ἀπὸ τὰ μὴ ἔχοντα λέπια. Εἶναι ἐν εἶδος ὀψαρίῳ ὀνομαζόμενον λακέρδα· τὸ ὁποῖον ὀψάριον λέγουν οἱ ῥαββῖνοι ὅτι εἶναι κατὰ πολλὰ θυμῶδες καὶ ὀργίλον, καὶ ὅτι ὅταν πιάνηται εἰς τὸ δίκτυον, ἀπὸ τὸν θυμὸν ἀποβάλλει τὰ λέπια· τὸ ὁποῖον εἶναι ἐν ψεῦμα κατὰ πολλὰ μέγαλον. Διότι ἠρώτησα πολλὰς Ἀλλεῖς (παράδες) Χριστιανὲς ὅπως πιάωσιν ἀπὸ τοιαῦτα ὀψάρια, οἷτινες μοι εἶπον ὅτι δὲν εἶναι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἔτε κενένα λέπιον ἀποβεβλημένον εὐρίσκειται εἰς τὸ δίκτυον, καὶ μάλιστα ὅτι ἀπὸ τοιαῦτα ὀψάρια πολλάκις πιάνεσι μὲ τὰς χεῖρας, μὲ τὸ νὰ ἦναι ἡμερα καὶ ἀπλᾶ.

Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ῥαββῖνοι, καὶ ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι ἔχουσι τὸ πάθος τῆς λαιμαργίας, καὶ ἐπειδὴ τὸ ὀψάριον αὐτὸ εἶναι παχὺ, εὐρον τέτοιο τὸ μέσον διὰ νὰ ἡμπορῶσι νὰ τὸ τρώωσι.

Ὅμοίως καὶ μὲ ἄλλα πολλὰ διάφορα ψεῦματα ἀπατῶσιν οἱ ῥαββῖνοι τὰς Ἑβραῖες.

Ὅταν ἀφῶσά κανεὶς Ἑβραῖος, δίδωσιν αὐτοῖς ἄσπρα τῇ Χαχάμη· ὁ δὲ Χαχάμης ὑπάγει εἰς τὸν βωμὸν αὐτῶν. καὶ ἀνοίγει τὸ κιβώτιον τῶ νόμου αὐτῶν, εἰς τὸ ὁποῖον εἶναι τὰ πέντε βιβλία τῆ Μωϋσέως γέγραμμένα ἐπὶ δερμάτος μοσχάρῳ, καὶ ἀναγινώσκει δώδεκα φορές τὸν δέκατον ἑννατὸν ψαλμὸν· „Ἐπακῶσαι σε Κύριος ἔπειτα βάλλει ὄνομα εἰς τὸν ἄρῳσον κατὰ τὰς ἀγίας τῆς παλαιᾶς Διαθήκης· ἔπειτα διαβάσει μιαν ἄλλην εὐχὴν λέγων· Κύριε ὁ Θεὸς τῆς Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ, „καὶ Ἰακώβ, εἰς ἀπεφάσις νὰ ἀποθάνῃ ὁ Λέβος ἢ Ζαμφι-

„ἤλ (λέγων τὸ ὄνομα τῆ ἀρρώστου) ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὁ-
 „τος ὁ ἀρρώστος δὲν ὀνομάζεται πλέον μὲ τὸ ὄνομά τε, ἀλλὰ
 Μωϋσῆς, ἢ μὲ ἄλλο ὄνομα μὲ τὸ ὅποιον θέλει νὰ τὸν ὀνομάσῃ.
 Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ ῥαββῖνοι ἀπατῶσι τὰς δυστυχεῖς καὶ
 ἀπλῆς Ἑβραῖες. Ὅτι ἐὰν τύχῃ νὰ ἀναλάβῃ ὁ ἀρρώστος, λέγε-
 σιν αὐτοὶ ὅτι ἡ εὐχὴ τῆ Χαχάμ ἐβοήθησε. Εἰδὲ καὶ ἀπο-
 θάνει ὁ ἀρρώστος, λέγουσιν ὅτι δὲν εἶχε περισσοτέρας ἡμέρας
 νὰ ζῇ ὁ ἀρρώστος, καὶ διὰ τὰτο ἀπέθανε. Διὰ τὸ ὅποιον φέ-
 ρουσιν ἀπόδειξιν ἀπὸ τὸ Ταλμὺθ ὅπε εἶναι ἰσορῶμενον, ὅτι ἔ-
 να καιρὸν ἐπρόσβαζεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν διορισμένον διὰ τὰς ψυ-
 χὰς τῶν ἀνθρώπων Ἄγγελον (καθ' ὅτι αἱ τοὶ δὲν πιστεῖσιν ὅτι
 ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαὴλ λαμβάνει τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων,
 ἀλλὰ ἄλλος Ἄγγελος ἀνελεήμων. Καὶ κατ' ἀλήθειαν ἀπὸ αὐτῆς
 λαμβάνει τὰς ψυχὰς ὁ ἀνελεήμων Ἄγγελος ὁ Σατανᾶς) καὶ ἔ-
 σπειλε τὸν ἀνελεήμονα Ἄγγελον νὰ φέρῃ μίαν ψυχὴν ἀπὸ μίαν
 γυναῖκα ὀνομαζομένην Μαριάμ καὶ μὲ τὸ νὰ μὴ ἐματάλα-
 βεν ὁ Ἄγγελος καλῶς, ἐτήγχε καὶ ἔλαβε τὴν ψυχὴν ἀπὸ ἄλλης γυ-
 ναῖκα ὀνομαζομένην πάλιν Μαριάμ. Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς
 τὸν Ἄγγελον, ἐγὼ δὲν σὲ ἐπρόσβαζα νὰ φονεύσῃς ταύτην ἀλλὰ τὴν
 (δεῖνα) Μαριάμ εἰπὸν σοι. Τότε εἶπεν ὁ Ἄγγελος, θέλω τὴν
 ὑπάγῃ ὀπίσω, καὶ θέλω φέρῃ τὴν ἄλλην, καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς, ἄφες
 νῦν, καὶ τ. λ.

Μὲ αὐτὸ τὸ Ταλμὺθ, δικαιούνται οἱ μεμνημένοι ὑπὸ Θεῶ
 ῥαββῖνοι, ὅτι ὅταν τελειώσιν αἱ ἡμέραι τῆ ἀνθρώπου ἕτε ὁ
 Θεὸς δὲν ἠμπορεῖ πλέον νὰ χαρίσῃ.

Αὕτη εἶναι κατὰ πολλὰ ματαία πῖσις τῶν Ἑβραίων. Καὶ
 ἀκόμη εἶναι καὶ ἄλλη πολλὴ πλάνη αὐτῶν, μὲ τὴν ὁποίαν ἀπα-
 τῶνται ἀπὸ τὴν ὁποίαν πλάνην τὰς τὰς περισσοτέρας κακοη-
 θείας καὶ αἰρέσεις αὐτῶν ἄφησα ἀγράμματα, μὴ θελήσας νὰ δι-
 ατρίψω τὸν καιρὸν μὲ εἰς αὐτάς, μαλιστα διὰ νὰ μὴ βαρυνθῇ
 ὁ ἀναγνώστης. Ἀπὸ τώρα ἄς ἀπέσωμεν καὶ τὴν ἐπίλοιπον ἐρω-
 τήσιν.

Ἐβδόμη ἐρώτησις.

Ὁ Μωϋσῆς προσάξει λεγὼν „Οἱ ἀροτριάσεις ἐν μόσχῳ

καὶ ὄνῃ ἐπὶ τὸ αὐτό (α). Διὰ τί εἰς ἐσᾶς τὰς Χριστιανὰς πολ-
λοὶ ζευγνίσαι βόδια μαζὶ μὲ ἄλογα, καὶ παραβαίνεισι τὴν ἐν-
τολὴν τῆ Μωϋσῆως, εἰς καιρὸν ὅπῃ ὁ Χριστὸς σᾶς δὲν θέλει νὰ
καταλύσῃ ἔτε ἐν Ἰωῦτα ἐκ τῆ νόμου;

Ἀποκρίσις.

Πολλὰκις σοὶ εἶπον ὁ Χαχάμε ὅτι ὁ Προφήτης Δαβὶδ λέ-
γει: „Ἀπὸς ἐλάλησεν ὁ Θεὸς, δυνά ταῦτα ἤκουσά (β). Δη-
λαδὴ φυσικῶς λέγει ἡ γραφή, πνευματικῶς δὲ ἐννοεῖται. Κατ'
αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ὁ Μωϋσῆς ἀλληγορικῶς ὡμίλησεν. Ὁ
βῶς εἶναι ζῶον καθαρὸν, κατεῖκοιζεῖ τὸν Χριστιανὸν, ὅτι ἡμεῖς
οἱ Χριστιανοὶ εἰμεθα καθαροί. Ὁ δὲ ὄνος εἶναι ζῶον ἀκάθα-
ρον, καὶ σημαίνει τὰς Ἑβραίας μὲ τὸ νὰ ἦναι αὐτοὶ ἀκάθα-
ροι.

Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας: „Ἐγενήθημεν ὡς
„ἀκαθαρτοὶ πάντες ἡμεῖς (γ).

Καθὼς καὶ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας σαφέστερον λέγει διὰ τὰς
Ἑβραίας: „Ἰπποὶ θηλυμανεῖς ἐγενήθησαν (δ).

Ὅθεν ὁ Μωϋσῆς ἐμποδίζει τὸν Χριστιανὸν νὰ μὴ ἔχῃ συ-
νακαστροφὴν μὲ ὄνες, δηλαδὴ μὲ τὰς Ἑβραίας. Διότι ἐσεῖς οἱ
Ἑβραῖοι εἰσθε συναγωγὴ τῆ Σατανᾶ (ε).

Καθὼς καὶ ὁ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς λέγει πρὸς ἐσᾶς: „Γ-
„μεῖς ἐκ Πατρὸς τῆ Διαβόλου ἐστέ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τῆ Πα-
„τρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν· ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρ-
„χῆς (ς). Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἐσεῖς εἰσθε μεμοιυσμέ-
νοι ἐξ ἀρχῆς εἰς αἷμα ἀνθρώπινον, τὸ ὁποῖον χύνετε ἕως τὴν
σημερον.

Καθὼς λέγει ὁ Θεὸς διὰ τῆ Προφήτη Ἡσαΐα: „Αἱ χεῖρες
„ὑμῶν αἱμάτων πλήρεις (ς). Δὲν λέγει αἷματος, ἀλλ' αἱμά-
των πολλῶν, ὅτι προεῖδεν ὁ Προφήτης, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι θέλε-
σιν εἶναι ἀνθρωποκτόνοι ἕως εἰς τὸ τέλος τῆ κόσμου.

Φ 2

Καὶ

(α) Δευτερον. Κεφ. 22. σ'χ. 10.

(γ) Ἠσ. Κεφ. 64. σ'χ. 5.

(ε) Ἀποκ. Κεφ. 2. σ'χ. 9.

(ς) Ἠσ. Κεφ. 1. σ'χ. 15.

(β) Ψαλ. 61. σ'χ. 11.

(δ) Ἰερεμ. Κεφ. 5. σ'χ. 8.

(ς) Ἰωάν. Κεφ. 8. σ'χ. 44.

Καὶ διὰ τὸτο ὀνομάζει αὐτὸς ὁ ἅγιος Ἰωάννης συναγωγὴν Σατανᾶ λέγων· „Ἰδὲ δίδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆ Σατανᾶ, τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαῖοι εἶναι, καὶ ἐκείσιν, ἀλλὰ ψεύδονται (α).

Καὶ ὁ Θεὸς λέγει πρὸς τὸν Ἰερεμίαν τοῖς· „Καὶ σὺ μὴ προσεύχῃς ὑπὲρ τῆ λαὸς τῆς. Καὶ μὴ ἀξίῃς τῆ ἐλεηθῆναι αὐτῶν. Καὶ μὴ εὐχῇ, καὶ μὴ προσέλθῃς μοι περὶ αὐτῶν, ὅτι ἐκείσεσμαι (β).

Καὶ κατ' ἀλήθειαν ἄχρι τέλους τῆ κόσμου, δὲν θέλει σωθῇ ἡ γενεὰ ἐκείνη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατήγετο ὁ προδότης Ἰσδας.

Καθὼς θρηνεῖ διὰ τὰς Ἑβραῖας ὁ Προφήτης Ἰερεμίας λέγων· „Ἀπῆλθε θέρος, παρήλθεν ἀμητός, καὶ ἡμεῖς οὐ διεσώθημεν (γ).

Ὅτι ὅλαι αἱ ἡμέραι ἀπὸ Χριστοῦ ἄχρι τέλους τῆ κόσμου ὀνομάζονται θέρος.

Καθὼς ἐφανέρωσα πολλάκις ἀπὸ τὸν Προφήτην Μαλαχίαν λέγοντα· „Καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς φοβημένοις τὸ ὄνομά μου ἡλῖος δικαιοσύνης (δ). Ἀηλαδὴ ὁ Χριστὸς.

Καὶ τὸτο ὅπῃ λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ἰερεμίας διὰ αὐτῶν· „Ἀπῆλθε θέρος. Ἀηλαδὴ ἀπέρασεν ὅλος ὁ καιρὸς τῆς σωτηρίας ἀπὸ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ ἕως εἰς τὸ τέλος τῆ κόσμου. Ὅτι πρὸ τῆς παρσσίας τοῦ Χριστοῦ χειμὼν ὀνομάσθη, καθὼς προανέφερα τὸν Σολομῶντα ὅπῃ λέγει· „Ὁ χειμὼν παρήλθε (ε). Ἀηλαδὴ ἡ σκιά τῆ κόσμου ὅπῃ εἶναι ὁμοία μετὰ τὸν χειμῶνα· „Τὰ ἄνθη ὥφθη. Ἀηλαδὴ ὁ Χριστὸς μετὰ τῶν Ἀποστόλων· Φωνὴ περιτεράς ἠκέσθη ἐν τῇ γῇ ἡμῶν (ς). Ἀηλαδὴ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἐν εἰδεί περιτεράς ἠκέσθη εἰς τὴν γῆν μας ἐν Ἰορδάνῃ λέγον (*)· „Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠδόκησα (ζ).

Καθὼς λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων (η).

Καθὼς

(α) Ἀποκ. Κεφ. 3. σίχ. 9.

(β) Ἰερεμ. Κεφ. 7. σίχ. 16.

(γ) Ἀντ. Κεφ. 8. σίχ. 20.

(δ) Μαλαχ. Κεφ. 3. σίχ. 20.

(ε) Ἀσμ. ᾠδμ. Κεφ. 2. σίχ. 11.

(ς) Τρυγόνας. Οὕτω γράφεται ἡ Γραφή. Ἀντ. σίχ. 16. (*) Οὕκ εἶπε τὸ ἅγιον Πνεῦμα ἀλλ' ὁ Πατήρ.

(ζ) Ματθ. Κεφ. 3. σίχ. 17.

(η) Ψαλ. 28. σίχ. 4.

Καθὼς καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σολομὼν λέγει. „Ἰδοὺ πολλὰ
„δυνήσεται σβῆσαι τὴν ἀγάπην (α). „

Φανερόν ἔργον, ὅτι ἡ παλαιὰ διαθήκη ὠνομάσθη χειμῶν.

Καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς λέγει πρὸς τὰς μαθητὰς αὐτῶν. „Προ-
σεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ἡμῶν χειμῶνος (6). εἰς
τὴν παλαιὰν Διαθήκην· ἀλλὰ ἐν καιρῷ θέξῃς νὰ σᾶς εὕρῃ τὸ
τέλος τῆς ζωῆς εἰς τὴν Διαθήκην τῆς χάριτος.

Καὶ τὸτο τὸ θέρος λέγει ὁ Προφήτης ὅτι διήλθε, καὶ οἱ Ἑβραῖοι δὲν μετενόησαν. Καὶ τὸ τῷ Προφῆτῃ Ἰερεμίῃ λεγόμενον „Παρήλθεν αἰμήτός. Ἀδηλὰδὴ ἡ παρσία Κυρίε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅταν θέλωσι θερίσῃ οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνο ὅπῃ ἐσπείραν τὸ θέρος, ἀπὸ τῆν εὐφροσυνῃ τῷ Χριστῷ ἄχρι τῆς δευτέρας παρσίας· εἰς τὸ ὅποιον διάστημα ἔχσσι καιρὸν οἱ ἄνθρωποι νὰ σπείρῃσι τὰ ἀγαθὰ ἔργα τῆς μετανοίας.

καθὼς λέγει ὁ Προφήτης Δαβὶδ· „Οἱ σπείροντες ἐν δά-
κρυσι (δηλαδὴ ἐν μετανοίᾳ) ἐν ἀγαλλιάσει θεριεῖσι (γ). Θέ-
λεισι λάβη καλὴν πληρωμὴν διὰ τὰς κόπας αὐτῶν εἰς τὴν Βασι-
λείαν τῶν ἁγίων.

Ἐσεῖς δὲ οἱ Ἑβραῖοι ἐδέεστε θέλετε σωθῆναι.

Διὰ τὸτο λέγει ὁ Προφήτης Ἰερემίας· „Εν τῇ θαυμασίᾳ
αὐτῶν δώσω πότημα αὐτοῖς, καὶ μεθύσω αὐτὲς ὅπως καρω-
θῶσι· καὶ ὑπνώσασιν ὕπνον αἰώνιον, καὶ ὁ μὴ ἐξεγερθῶσι,
λέγει Κύριος (δ).

„λέγει Κύριος (Θ)·
Φανερώς λέγει ὁ Προφήτης, ὅτι ἐσεῖς οἱ Ἑβραῖοι καθόλου
δὲν ἔχετε ἐλπίδα σωτηρίας, ὅτι εἶδετε πλέον ἅπιοι ἀπὸ κάθε
διάβολον, καθ' ὅτι ὁ διάβολος ἐμαρτύρησεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς
εἶναι ὁ υἱὸς τῆ Θεᾶ, λέγων· „Τί ἡμῖν καὶ σοι Ἰησοῦ υἱὲ τῆ
Θεᾶ (ε); Ἐσεῖς ὅμως βλασφημεῖτε τὸν Χριστόν.

„Μακάριτος καὶ ὁ Ναβυχοδονόσορ εὐδολοταῖρος ὧν, ὡμολόγησεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐστὶν υἱὸς τοῦ Θεοῦ, λέγων, „Οὐχὶ ἄνδρες, τοῦτ' ἐβάλομεν εἰς τὸ μέσον τοῦ πυρός πεπεδημένους . . . , ἐγὼ δὲ ὁρῶ ἄνδρας τέσσαρας λελυμένους καὶ περιπατῶντας ἐν

μέστω

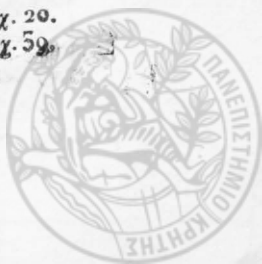
(α) Ἀσμ. ᾠσμ. Κεφ. 8. σίχ. 7.

(γ) Ψαλ. 125. σ'ιγ. 5.

(ε) Ματθ. Κεφ. 8. σ'χ. 29.

(6) Ματθ. Κεφ. 2 . 51^η . 20.

(8) *Горем, Кев. 51. 51 г. 59.*

„μέσση τῷ πυρός καὶ ἡ ὄρασις τῷ τετάρτῳ ὁμοία νῖφ
„ Θεῷ (α).

„Εσεῖς δὲ οἱ Ἑβραῖοι δὲν ἐντρέπεσθε βλασφημεῖντες τὸν
Θεόν.

Ἡ Σαμαρεῖτις γυνὴ ὅσα ὁμολόγησεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς
εἶναι ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας λέγουσα. „Δεῦτε ἰδετε ἄνθρωπον,
„ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα, μὴ τι ἐτός ἐστιν ὁ Χριστὸς (β);

Διὰ τὸτο πρέπον εἶναι ὁ καθὲς Χριστιανὸς νὰ μισῇ τὸ Ἑ-
βραϊκὸν γένος ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας.

Ἐπὶ ἀληθείας λέγω, ὅτι ἐγὼ ὁ ἴδιος εἶμαι ἐχθρὸς τῷ σώμα-
τός με ἐνθυμήμενος, ὅτι συνελήφθην ἀπὸ σπέρμα πονηρόν. Διὰ
τὸ ὅποιον φανερόναι ὁ Προφήτης Ἡσαΐας, λέγων. „Σπέρμα
„πονηρόν, υἱοὶ ἄνομοι, ἐγκυτελίπαιτε τὸν Κυρίον (τὸν πατέ-
„ρα), καὶ παρωργίζατε τὸν ἅγιον (τὸν Ἰησοῦν Χριστόν) τῷ Ι-
„σραὴλ (γ). „Ὅστις ὁ ἅγιος τῷ Ἰσραὴλ ὀνομάζεται.

Καθάπερ θορνεὺς ὁ Προφήτης Ἰερεμίας, λέγων. „Καὶ ἐκ
„ἐμνήσθη ἱποποδὶς ποδῶν αὐτῷ ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς θυμῷ αὐ-
„τῷ (δ).

Λέγει εἰσαυθὺς καὶ ὁ Προφήτης Ἡσαΐας. „Ἰδὲ ἡμέρα Κυ-
„ρίος ἀνιάτος ἐρχεται θυμῷ καὶ ὀργῆς θεῖναι τὴν οἰκωμένην ἑ-
„ρημον (ε).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Ναῦμ. „Ἀπὸ προσώπου ὀργῆς αὐτῷ
„τίς ὑποστήσεται; καὶ τίς ἀντιστήσεται ἐν ὀργῇ θυμῷ αὐτῷ (ς);

Καὶ ἐὰν θέλῃς ἀποδείξιν ὅτι ὁ Χριστὸς, ὁ ἅγιος τῷ Ἰσραὴλ
ὀνομάζεται, ἄκασον τί λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας διὰ τὴν ἀνα-
ληψιν τῷ Χριστῷ. „Καὶ ὑψωθήσεται Κύριος Σαββαὼθ ἐν κρι-
„ματι, καὶ ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος δοξασθήσεται ἐν δικαιοσύνῃ (ζ).
Καὶ πάλιν. „Οὐ γὰρ ἠθέλησαν τὸν νόμον Κυρίου Σαββαὼθ,
„ἀλλὰ τὸ λόγιον τῷ ἁγίῳ Ἰσραὴλ παρώξυναν (η). Καὶ πάλ-
„λιν. „Καὶ ἔσαι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται πεποι-
„θότες ἐπὶ τὸν Θεόν, τὸν ἅγιον τῷ Ἰσραὴλ τῇ ἀληθείᾳ (θ).

Καὶ

(α) Δανιὴλ. Κεφ. 5. σίχ. 24 καὶ 25. (β) Ἰωάν. Κεφ. 4. σίχ. 29.

(γ) Ἡσ. Κεφ. 1. σίχ. 4.

(δ) Ἰερμ. Θροῦν. Κεφ. 2. σίχ. 1.

(ε) Ἡσ. Κεφ. 15. σίχ. 9.

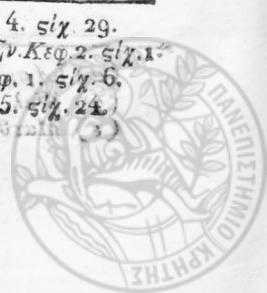
(ς) Ναῦμ. Κεφ. 1. σίχ. 6.

(ζ) Ἡσ. Κεφ. 5. σίχ. 16.

(η) Αὐτ. Κεφ. 5. σίχ. 24.

(θ) Αὐτ. Κεφ. 10. σίχ. 20.

(ι) Αὐτ. Κεφ. 10. σίχ. 20.

Καὶ πάλιν „Οὕτω λέγει Κύριος Κύριος ὁ ἅγιος τῷ Ἰσραὴλ (α).
Καὶ πάλιν „Ἰδὲ ἔθνη ἀνελθούσιν σε ἐπικαλέσονται σε, καὶ λα-
„οὶ οἱ ἐν ἐπιστάται σε, ἐπὶ σε καταφύξονται ἕνεκα Κυρίου τῷ Θεῷ
„σε, καὶ τῷ ἁγίῳ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐδόξασέ σε (β).

Λέγει καὶ ὁ Προφήτης Δαβὶδ „Καὶ ἐπείρασαν τὸν Θεόν,
„καὶ τὸν ἅγιον τῷ Ἰσραὴλ παρώξυναν (γ).

Ἰδὲ ὅπως διὰ πολλῶν μαρτυριῶν καὶ ἀποδείξεων ἐφανέρωσα,
ὅτι δὲν εἶναι πρέπον ὁ ὀρθόδοξος Χριστιανὸς νὰ ἔχη συνανασρο-
φὴν μὲ τὰς Ἑβραίους. Διότι ποίαν κοινωνίαν ἔχει τὸ φῶς,
μὲ τὸ σκότος;

Ἰδὲ ὅπως διὰ βοηθείας τῷ Θεῷ ἔδωκα ἀποκρίσιν διὰ τὰς
ἐπὶ ἐρωτήσεις ἐν Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ, ὃ πρέπει πᾶσα
δόξα, καὶ τιμὴ, καὶ προσκλήσεις, σὺν τῷ ἀνάρχῳ αὐτῷ Πατρὶ,
καὶ τῷ ἁγίῳ καὶ πανάγαθῳ, καὶ ζωοποιῷ αὐτῷ Πνεύματι, νῦν,
καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τὰς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Ἀμήν.

(α) Ἦσ. Κεφ. 50. σελ. 15. (β) Αὐτ. 55. σελ. 5.

— Δοκ. (γ) Ψαλ. 77. σελ. 41.

ΕΚ ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΜΕΛΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΝ-
ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.

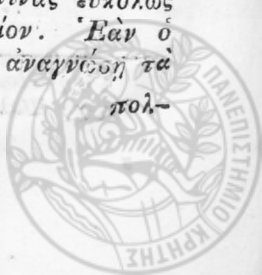
Περὶ τῆ Ταλμὲθ τῶν Ἑβραίων.

Τὸ Ταλμὲθ τῶν Ἑβραίων εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν γλῶσσαν δὲν σημαίνει ἄλλο, παρὰ αὐτὸ ὅπῃ λέγομεν ἡμεῖς, διδασκαλία, σπαθὴ, μάθησις. Τὸ ὀνομάζει λοιπὸν ἕως οἱ Ἑβραῖοι αὐτὸ το βιβλίον, τετὲς Ταλμὲθ, ἐπειδὴ αὐτοὶ βιάζονται νὰ ἀποδείξωσιν, ὅτι εἰς αὐτὸ τὸ βιβλίον περιέχεται ὅλη ἡ ἐπιστήμη καὶ διδασκαλία ὅπῃ ἀρμόζει εἰς τὸν Θεῖον καὶ ἀνθρώπινον νόμον. Νομίζουσιν ὅτι νὰ ἦναι τὸ προφῆτὴν βιβλίον δευτέρος νόμος ὅπῃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς διὰ ζώματος τῆ Μωϋσέως, ὀνομάζοντες αὐτὸ καὶ τοραττῆ βεβαλπέ, ἦγαν, νόμον δοθέντα διὰ ζώματος. Λέγουσι περιπλέον, ὅτι νὰ τὸ παρέδωκεν ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸν Ἰησοῦν τῆ Ναυῆ, καὶ ὁ Ἰησοῦς τῆ Ναυῆ εἰς τὰς ἐβδομήκοντα γέροντας, καὶ οἱ ἐβδομήκοντα εἰς τὰς Προφῆτας, καὶ ἔτω κατὰ διαδοχὴν παρεδόθη εἰς τὰς ραββίνους κατὰ πολλὰ μυσικῶ τῷ τρόπῳ, διὰ νὰ μὴ ἤθελε θυνηθῇ νὰ κατλάβῃ ὁ κοινὸς λαὸς τὰ μυστικά αὐτῶν.

Τόσον δὲ τιμῶσιν οἱ Ἑβραῖοι αὐτὸ τὸ Ταλμὲθ, ὥς το ζοχάζονται διὰ θεμέλιον τῆς Ἰσραὴλτικῆς θρησκείας. Καὶ διδάσκουσιν οἱ ραββίνοι, ὅτι πρέπει νὰ πιστεύηται περισσότερον ἢ διδασκαλία τῆ Ταλμὲθ, παρὰ αὐτὴ ἡ ἰδία ἁγία Γραφή.

Ἀναίρεσις.

Αἱ βλασφημίαι, αἱ αἵρέσεις, τὰ ψεύδη, καὶ αἰφλυναίαι, ὅπῃ εἰρίσκονται εἰς τὸ Ταλμὲθ, δὲν δύναται τινὰς εὐκόλως νὰ τὰς παραστήσῃ χωρὶς νὰ κάμῃ ἕν μεγάλο βιβλίον. Ἐὰν ὁ Χριστιανὸς ἀναγνώσῃ θέλει νὰ πληροφορηθῇ, ἄς ἀναγνώσῃ τὰ πολ-

συγγραμματα τῷ Ἰερωνίμῳ, ὁ ὁποῖος εἰσάναξε τὸ περισσότερον μέρος τῶν σφαλμάτων τῷ Ταλμὺθ. καὶ εὐρήσκει πράγματα καταπολλὰ φοβερά, καὶ βλασφημίας ἐναντίον τῷ Θεῷ, ἐναντίον τῶν ἀγγέλων, καὶ ἐναντίον τῆς θείας γραφῆς. καὶ θέλει καταλαβεῖν, ὅτι τὸ δυσειγὲς γένος τῶν Ἑβραίων ἐγκατελείφθη ὑπὸ τῷ Θεῷ. Φθάνει νὰ εἰπῶμεν, ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτὲ τῷ βιβλίῳ, τατέζε τῷ Ταλμὺθ βεβαιόνηται, πῶς νὰ προσεύχηται ὁ Θεός, πῶς νὰ διδάσκη τὰ παιδιὰ ὅπῃ ἀπέθανον πρὸ τῆς χρήσεως τῷ λογικῷ, πῶς, νὰ παίξῃ τρεῖς ὥρας τὴν ἡμέραν, πῶς νὰ φιλονεικῇ μετὰ τὰς ῥαββίνες, καὶ οἱ ῥαββῖνοι νὰ τὸν νικῶσιν εἰς τὴν φιλονεικίαν· πῶς οἱ μακάριοι ὅπῃ εἶναι εἰς τὸν ἔρανόν δὲν τὸν πιεύνται· πῶς ὅταν ὁ Θεὸς ἔχει κἄμμίαν ὑπόθεσιν, ἀποφασίζεται ἡ ὑπόθεσις τὰ ἀπὸ ῥαββῖνον κατελευταῖον (πράγμα, τὸ ὁποῖον ἀκάνωντάς το τρομάζει ὁ ἄνθρωπος) ἀποδίδασιν εἰς τὸν Θεὸν τὴν ἀμαρτίαν, καθὼς εὐρίσκεται γεγραμμένον εἰς τὸ βιβλίον ὅπῃ καλεῖται χαβδαζα. καὶ πῶς ἐζητῶσαν ἀπὸ τὰς Ἑβραίας εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τῷ μηνὸς ἓνα τράγον εἰς θυσίαν, διὰ νὰ ἀπολαίσῃ τὴν ἄφεισιν τῆς ἀμαρτίας τὰς ὅπῃ ἐποίησεν ὀλιγοψύχας τὸ φῶς τῆς σελήνης, ἡ ὁποία ἔλαμπε προτύτερον ὥς ὁ ἥλιος.

Βέβαια ἐντρέπονται πάντοτε οἱ Ἑβραῖοι ὅποταν τὰς παραμένονται ἀπὸ τὰς Χριστιανὰς αἱ βλασφημίαι τῶν Ταλμυθιστῶν. καὶ διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν καταφρόνησιν ὅπῃ τὰς γίνεται, λέγουσιν, ὅτι οἱ μῦθοι ὅπῃ εὐρίσκονται εἰς τὸ Ταλμὺθ εἶναι ὅλοι, μεταφοραὶ καὶ ἀλληγορίαι, αἱ ὁποῖαι ἐτέθησαν ἀπὸ τὰς ῥαββίνες, διὰ νὰ κρυψοῦν εἰς αὐτάς τὰς πλέον κρυφὰς γνώμας. Διὰ τὸτο ἐν ᾧ ἐγὼ ἐκέρυττον πολλάκις τὴν ἀλήθειαν τῆς Χριστιανικῆς πίστεως εἰς αὐτὸ τὸ ἔθνος, καὶ ἐπιμελέμην πάντοτε νὰ τὰς ἀποδείξω τὰ σφάλματα καὶ τὰς βλασφημίας ὅπῃ περιέχονται εἰς τὸ Ταλμὺθ· αὐτοὶ πάντοτε ἐπροφασίζοντο λέγοντες, ὅτι οἱ μῦθοι τῶν Ταλμυθιστῶν δὲν πρέπει νὰ ἐννοῶνται κατὰ τὸ γράμμα, ἀλλὰ μεταφορικῶς καὶ ἀλληγορικῶς τῷ τρόπῳ.

Ἀλλὰ διὰ νὰ γανῇ πόσον αὐτοὶ πλαῖνται, ἄς κρίνῃ ὁ καθ' εἰς. Ἐπειδὴ εἰς καιρὸν ὅπῃ περιέχιε τὸ Ταλμὺθ τόσος βλασφημίας ἐναντίον τῷ Θεῷ, ἐναντίον τῶν ἀγγέλων, καὶ ἐναντί-

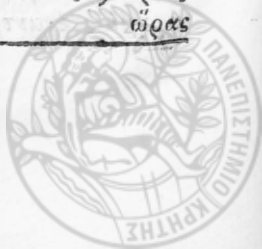
ον τῶν ἁγίων τῆς παλαιᾶς Διαθήκης. καὶ ὑποδίδει εἰς τὸν Θεὸν πράγματα ἐναντία εἰς τὴν Θεότητά τῃς, καθὼς εἶναι ταῦτα, ὅτι νακλαῖη, ὅτι να ἁμαρτάνη, ὅτι να προσεῖχεται κάθε ἡμέραν, καὶ ὅτι ἡ προσεῖχὴ να ἦναι αὐτῇ. Ἀς εἰδοκῶσω ἐν ἐμμαντῷ να ὑποτάξω τὴν ὀργὴν με εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν με, καὶ να μεταχειρισθῶ τὸ ἔλεός με με τὰς νύκτας με τὰς Ἑβραῖους. Ἀκολουθεῖ, ὅτι ἀδύνατον εἶναι να περιέχονται εἰς τοιαύτας φοβεράς βλασφημίας νοήματα ἀλληγορικά καὶ μεγάλα μυστήρια.

Ἐγὼ ἰξεύρω, ὅτι ὅταν μαθητεύσιν αὐτοὶ εἰς τὰ σχολεῖα αὐτῶν αὐτὰς τὰς βλασφημίας, παρατηρῶσι καταπολλὰ προσεκτικῶς να τὰς καταλαμβάνωσιν ὅλας κατὰ τὸ γράμμα, δηλαδὴ ἱστορικῶς, καθὼς εἶναι γεγραμμένα καὶ προσφέρονται.

Πολλὰκις ἐξήτησαν οἱ Ἑβραῖοι να καθαρῶσιν τὸ Ταλμὺθ ἀπὸ τὰ σφάλματα, ὥστε να δυνήθωσι να τὸ ἀναγινώσκωσιν ἐλευθέρως. Ἀλλ' ἐξετάσαντες αὐτὸ ἄνθρωποι θεόφοβοι καὶ ἐμπειροὶ τῶν Ἑβραϊκῶν πραγμάτων, ἀπεφάσισαν τελευταῖον, ὅτι αὐτὸ τὸ βιβλίον εἶναι παντάπασι διεφθαρμένον, καὶ ὅτι ἀδύνατον εἶναι να διορθωθῇ· ἐπεὶ δὲ δὲν περιέχει ἄλλο παρὰ σφάλματα καὶ πνεύματα.

Διδάσκουσιν οἱ ραββῖνοι εἰς τὸ προδρῶθὲν βιβλίον Βεραχότ, ὅτι ὁ Θεὸς παίζει τρεῖς ὥρας τὴν ἡμέραν με τὰ ὀψάρια. Ὅμως διὰ να ἀποφύγωσι τὴν ἐντροπὴν ὅπως τὰς προέρχεται ἀπὸ τὴν τοιαύτην φλυαρίαν, ἐπιμελῶνται να ἀποδείξωσιν ἀπὸ τὸν προφήτην Δαβὶδ ὅπως λέγει· „Δράκων ἔτος, ὃν ἔπλασας, ἐμπαίζειν αὐτῷ (α). Ἀλλὰ με τὶτο κάμνεσι να γνωρίσῃ ὁ καθ' εἰς, ὅτι αὐτοὶ δὲν καταλαμβάνουσι τὸ ῥητὸν τῆς ἁγίας Γραφῆς. Ἐπεὶ δὲ αὐτὰ τὰ λόγια· „ἐμπαίζειν αὐτῷ, δὲν ἀναφέρονται πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλὰ πρὸς τὴν θάλασσαν, περὶ τῆς ὁποίας προτῆτερον εἶπεν· „Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος. Καὶ ἔτω λέγων ὁ Προφήτης, ἐμπαίζειν αὐτῷ, φανερόν, ὅτι τὸ μέγαλον κῆτος, εἰς καιρὸν ὅπως πλέει εἰς τὸ ὕδωρ, κινεῖ τὴν θάλασσαν, καὶ κάμνει φοβερόν πόλεμον μετὰ ἄλλα ψάρια, καὶ ἔτω περιπαίζει τρόπον τινὰ τὴν θάλασσαν.

Λέγουσιν ἀκόμη ὅτι δώδεκα εἶναι αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας, τὰς ὁποίας ὁ Θεὸς ἐξοδιάζει εἰς διαφόρους γυμνασίας· τετέσι, τρεῖς ὥρας

ὄρας μαρτυρεῖ τὸν νόμον, καὶ τρεῖς κρίνει τὸν κόσμον καὶ αἰ-
 λας τρεῖς διοικεῖ ὅλην τὴν οἰκουμένην, καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τρεῖς
 παίζει μετὰ τὸν Λεβιαθάν. Οὕτω γράφουσιν οἱ Ταλμεδισταὶ εἰς
 τὸ βιβλίον καλούμενον Ἀβδαζαρά.

Ἐὰν λοιπὸν ᾔνοι αἰληθές, ὅτι αὐτοὶ ᾔθελσαν νὰ καταλά-
 βωσιν αὐτὰ τὰ ῥητὰ ἀλληγορικῶς τῷ τρόπῳ, βέβαια δὲν ᾔθε-
 λαν περιγέλασθαι τὰς ῥαββίνους ὅλοι ἐκεῖνοι ὅπερ ἔγραψαν κατὰ
 τῶν Ἑβραίων, οἱ ὅποιοι ἦτον ἄνθρωποι ἐμφορονες καὶ δεινοὶ
 περὶ τὴν σοφίαν. Ἡ τάχα εἰρέθη τινας Ἑβραῖος (εἰς και-
 ρὸν ὅπερ ὅλοι περιγελῶνται ἀπὸ τὰς Χριστιανὰς διὰ αὐτὰς τὰς φλυ-
 αρίας) νὰ δώσῃ κἀμμίαν ἐξήγησιν, καὶ νὰ κἀμῃ σχόλια ἐδικά-
 τε ἐπάνω εἰς αὐτὰς τὰς φλυαρίας; Ἔθεν δὲν συνάγεται ἄλλο,
 παρὰ ὅτι οἱ ῥαββῖνοι παραλαῶσι.

Διὰ αὐτὴν τὴν αἰτίαν ἡ ἐκκλησία τῶν Χριστιανῶν κατεδικά-
 σεν αὐτὸ τὸ βιβλίον εἰς τὴν φωτίαν, τὸ ὅποιον ἀνίσως περιε-
 λάμβανε γνώμης ἀποκρύφους καὶ ἀλληγορικούς, ᾔθελον βέβαια τὸ
 διαφεντεῦσθαι τόσοι ἄνθρωποι Χριστιανοί, καὶ ἐμπειροὶ τῶν ἐπιζη-
 μῶν, καὶ τῆς Ἑβραϊκῆς γλώσσης. Μάλιστα ὅτε τὸ Ταλμὺθ ἐ-
 γράφη εἰς ἐκεῖνες τὰς καιροὺς ὅπερ πολλοὶ Χριστιανοὶ διδασκαλοὶ
 ἔγραψαν σοφῶς καὶ ὑψηλὰς περὶ Θεοῦ, καὶ κἀνεῖς ἀπὸ αὐτὰς δὲν
 συνήθισεν ἐκεῖνον τὸν τρόπον τῷ λέγειν καὶ γράφειν, καθὼς τὸ
 Ταλμὺθ· τὸ ὅποιον βέβαια εἶναι ἓνα σημεῖον φανερόν τῆς σο-
 φίας τῶν Χριστιανῶν διδασκάλων, καὶ τῆς ἀφροσύνης τῷ Ταλ-
 μὺθ. Ὅμοίως καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἐθνικοὶ φι-
 λόσοφοι ἔγραψαν θεολογίαν, καὶ ἠθικὴν φιλοσοφίαν. Ἀλλὰ
 κἀνεῖς ἀπὸ αὐτὰς δὲν ἔγραψε τόσας φλυαρίας, ὡς τὸ Ταλμὺθ.

Διὰ τὸτο ἐπειδὴ αὐτὸ τὸ βιβλίον ἀπεβλήθη εἰς ὅλας τὰς αἰ-
 ῶνας, ὄχι μόνον ἀπὸ τὰς Χριστιανὰς διδασκάλας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ
 ἄλλων σοφῶν ἀνδρῶν, ὡς ἐν πράγματι αἰσχρὸν καὶ ἀπρεπές, εἶ-
 ναι ἄξιον λοιπὸν νὰ καταδικασθῇ, καὶ νὰ δοθῇ εἰς τὸ πῦρ, κα-
 θὼς πολλάκις συνέβη.

Περὶ τῆς Λιλίτ ἣν πισεύουσιν οἱ Ἑ-
 βραῖοι.

Ἀφ' ἧς γεννήσῃ κἀμμία Ἑβραία γυναῖκα, γράφουσιν εἰς τὰς

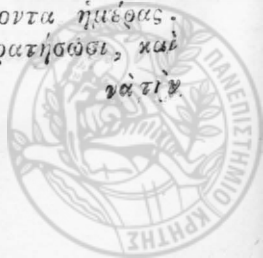

τέσσαρας γωνίας τῆς κρεβατίης τῆς γυναικὸς ὅπῃ ἐγέννησε μὲ γράμματα Ἑβραϊκὰ αὐτὰ τὰ λόγια· Σανβί, Σανσανβί, Σαμαγгаллѣ, Ἀδὰμ, Εὐα, καὶ ἔξω Αἰλὶτ. Λέγουσι δὲ, ὅτι Σανβί, Σανσανβί, καὶ Σαμαγгаллѣ νὰ ἦναι ὀνόματα τριῶν ἀγγέλων, καὶ ὅτι ἡ Αἰλὶτ νὰ ἦναι μία σρίγλα, ἥτοι μάγισσα. Ἡ αἰτία ὅμως ὅπῃ τὸς παρακαλεῖ νὰ γράψωσι τὰ προσηρημένα ὀνόματα εἶναι ἕνας μῦθος ὅπῃ τὸν πιστεύουσιν ὡς ἀλήθειαν ἀναμφίβολον.

Λέγουσιν οἱ ραββῖνοι, ὅτι ὅταν ὁ Θεὸς ἐπλασε τὸν Ἀδὰμ, τὸ ἐπλασε καὶ μιάν γυναῖκα ἀπὸ τὴν γῆν ὁμοίαν μὲ αὐτὸν τὸν Ἀδὰμ, καὶ τὴν ὠνόμασε Αἰλὶτ· ἐσχάζονται αὐτοὶ, ὅτι νὰ ἔγινε τὸτο πολλὰ προτῆτερον πρὶν νὰ κτισθῇ ἡ Εὐα. Λέγουσι προσέτι, ὅτι ἐσυγχύσθη ἡ Αἰλὶτ μὲ τὸν Ἀδὰμ μὴ θέλεσα νὰ τὴν ὑποτάτῃται· ὅθεν ἐφυγεν ἀπὸ αὐτόν. Ἐβαρυφάνη τῷ Ἀδὰμ τὸτο τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐπαραιωνέθη βαρέως εἰς τὸν Θεὸν λέγων· Κύριε ἡ γυναῖκα ὅπῃ μοι ἔδωκες, ἐφυγεν ἀπὸ ἐμένα. Ἐξέειλε παρευθὺς ὁ Θεὸς τὰς τρεῖς ἀγγέλους ὅπῃ προσείπομεν διὰ νὰ τὴν παρακαλέσωσι, νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν ἄνδρα τῆς προσάξον ἀκομῇ ὁ Θεὸς τὰς ἀγγέλους νὰ τὴν εἰπῶσιν, ὅτι εἰάν μὲν ὑπακούσῃ καλῶς· εἰάν δὲ παρακλέσῃ ἐναντιζομένη εἰς τὴν προσαγῆν τε, ὡς ἔξευρη, ὅτι κάθε ἡμέραν θέλεσιν ἀποθάνῃ ἑκατὸν διάβολοι ἀπὸ αὐτὴν γεννώμενοι. Ἐπορεύθησαν οἱ ἀγγελοι διὰ νὰ ἐκτελέσωσι τὴν προσαγῆν τῷ Θεῷ· καὶ ἦσαν τὴν Αἰλὶτ εἰς τὴν θάλασσαν εἰς καιρὸν ὅπῃ εἶχεν ἀρχίσῃ μία μεγάλη φουρτῦνα εἰς τὸν ἴδιον τόπον ὅπῃ ἐκαταποντίσθη ἔπειτα ὁ Φαραὼ μὲ ὅλον τὸ Αἰγυπτιακὸν ζῴοντα. Εἶπον λοιπὸν οἱ ἀγγελοι ἐκείνο ὅπῃ τὸς ἐπροσάξεν ὁ Θεός· καὶ αὐτὴ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν Ἀδὰμ καθὼς ὁ Θεὸς τὴν ἐπροσάξε. Διὰ τὴν ὁποίαν αἰτίαν οἱ ἀγγελοι τὴν ἐφοβέρισαν νὰ τὴν καταποντίσωσιν εἰς ἐκεῖνην τὴν θάλασσαν τὴν καταπολλὰ κυματῶσαν.

Ἡ Αἰλὶτ ἐπαρακάλεσε τὰς ἀγγέλους νὰ μὴ τὴν ἐνοχλήσωσι λέγουσα πρὸς αὐτὰς, ὅτι αὐτὴ δὲν ἐπλάσθη διὰ ἄλλο παρὰ διὰ νὰ θανατόνῃ τὰ βρέφη· τὰ μὲν ἀρσενικά, μετὰ ἑπτὰ ἡμέρας τῆς γεννήσεώς των· τὰ δὲ θηλυκά, μετὰ τριάκοντα ἡμέρας. Ἀκούσαντες τὸτο οἱ ἀγγελοι ἐβιάσθησαν νὰ τὴν κρατήσωσι, καὶ

νὰ τὴν

νὰ τὴν φέρωσιν εἰς τὸν ἄνδρα τῆς. Ἀλλὰ ἡ Αἰλὶτ τὰς ὑπεσχέ-
θη μὲ ὄρκον, ὅτι δὲν θέλει βλάβῃ, ἅτε θέλει θανατοῦσιν κατέ-
να βρέφος, ὅταν ἤθελεν ἰδῆ τὰ ὀνόματά τας γεγραμμένα εἰς κή-
νένα χαρτίον, ἢ τὴν εἰκόνα τας ζωγραφισμένην. Μὲ ὅλον τὸ-
το ἔλαβε τὴν τιμωρίαν ὅπῃ τῆς ἐδιωρίσθη, ὅπῃ κάθε ἡμέραν
νὰ ἀποθάνωσιν ἑκατὸν διάβολοι ἀπὸ αὐτὴν γεγεννημένοι. Ἐν-
τεῖθεν ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ πιεῖν οἱ Ἑβραῖοι ἀναμφιβόλως
ὅτι ἡ προφῆθαισα Αἰλὶτ νὰ ἦναι ἡ μήτηρ ὅλων τῶν δαιμόνων
καὶ ἔχου δια βέβαιον πρᾶγμα ὅτι κάθε ἡμέραν ἀποθνήσκουσιν
ἑκατὸν Διάβολοι. Γράφει καὶ εἰς τὰς κατοικίας τῶν γυναι-
κῶν ὅπῃ γεννήσκει τὰ ὀνόματα τῶν ἀγγέλων ὅπῃ προείπομεν
διὰ νὰ βιάσῃ τὴν Αἰλὶτ νὰ μὴ βλάβῃ τὰ νεογεγεννημένα βρέ-
φη

Πιεῖν βέβαιον ὅτι αὕτη ἡ διήγησις προξενεῖ αἰτίαν νὰ γε-
λάσῃ ὁ Χριστιανὸς ἀναγνώστης. Ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ εἰλικρινῶς, ὅτι
εἰς ἐμένα γίνεται ὑπόθεσις κλαυθμοῦ καὶ συμπαθείας, σοχαζό-
μενος εἰς ποίαν ἐλεεινὴν κατάστασιν ἔφθασεν ἡ συναγωγὴ τῶν
Ἑβραίων, ὅπῃ ἦτον μίαν φορὰν λαὸς τόσον ἡγαπημένος τῷ Θε-
ῷ, ὡσὰν ἓνα γένος, εἰς τὸ ὁποῖον μόνον εὐρίσκετο ἡ ἀληθινὴ
σοφία καὶ διδασκαλία, καὶ κατήντησε τώρα ἐλεεινῶς εἰς μίαν
τόσσην μεγάλην τυφλότητα, ὅπῃ νὰ πιεῖν τοῖς μύθας, τὰς
ὁποῖας βέβαιον δὲν ἤθελε τὰς πιεῖσιν μήτε ἓνας παντάπασιν ἀ-
φρον καὶ ἄγνωςτος.

Ἐὰν οἱ Ἑβραῖοι ἀκέσωσι νὰ ὀνειδίζωνται ἀπὸ τὰς Χρиси-
ανὰς διὰ αὐτὴν τὴν ἀφροσύνην τας, λέγεις, διὰ νὰ ἀποφύγῃ
τὴν ἐντροπὴν ὅπῃ τὰς προξενεῖται, ὅτι αὐτοὶ δὲν πιεῖσιν τοῖς-
τας μύθας. Ἀλλ' ἐγὼ ἀποκρίνομαι, ἐὰν δὲν τὰς πιεῖσιν,
διατί δὲν τὰς ἐμποδίζεις; διατί τὰς ἐνεργῶσιν εἰς τὰ ὁσπῆτιά
τας; τὸ λοιπὸν αὐτοὶ συγχαινόμενοι ἐν τοῖς τῶν πρᾶγμα, καὶ
ἐνεργῶντες το, φανερόντας μὲ ἔργον, ὅτι τὰ ἡθῆ τας καὶ αἱ συ-
νῆθαι τῆς θρησκείας των εἶναι θεμελιωμένοι ἐπάνω εἰς τὸ ψευ-
δος, εἰς ἓνα δόγμα ἀσεβές, καὶ φανεράν δεισδαιμονίαν. Πρὸς
τάτοις διατί γράφεις τὰ ρηθέντα ὀνόματα δηλαδὴ τῶν ἀγγέ-
λων καὶ τῆς Αἰλὶτ μὲ μεγάλην δεισδαιμονίαν εἰς μεμβράνας,
καὶ τὰ κρύπτεις φυλακτήρια, καὶ τὰ κρεμῶσιν εἰς τὸν λαμόν

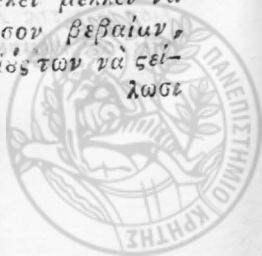

τῶν παιδίων διὰ τὰ διαφυλάττειν (ὡς λέγουσιν αὐτοὶ) ἀπὸ τὰς μαγείας; βέβαια πιστεύουσιν, ὅτι ὁ μῦθος εἶναι ἀλήθεια, μὲ ὅλον ὅπῃ εἶναι ἐναντίον τῇ Θεῷ νόμῳ, καὶ ἡ φύλαξις τῆς μίας φανερά δεισιδαιμονία.

Περὶ ταφῆς τῶν Ἑβραίων.

Ἀφ' ἧς ἀποθάνῃ κανεὶς Ἑβραῖος, ἐξαπλώνει τὸ νεκρὸν σῶμα τε εἰς τὴν γῆν τυλιγμένον εἰς ἓνα σινδόριον· καὶ οἱ συγγενεῖς, ὡς ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ, οἱ ἀδελφοί, αἱ ἀδελφαί, ὁ ἀνδρας, ἡ γυναῖκα, ἵσανται τριγύρω τε καθήμενοι εἰς τὴν γῆν, καὶ κλαῖουσιν διηγόμενοι ὅλην τὴν ζωὴν τε, τὴν ἀρρώστιαν, καὶ τὸν θάνατον, ἐξ ὧς δὲ ἐπαινῶσι καὶ ἐγκωμιάζουσι τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Ἐν δὲ τῷ ἀναμεταξὺ ὅπῃ ὁ νεκρὸς κείται ἐξαπλωμένος εἰς τὴν γῆν, ἔρχονται κάποια γυναῖκα, καὶ εὐθὺς ὅπῃ ἐμβαίνουσιν εἰς ἐκείνην τὴν κατοικίαν, πιάσκει μὲ τὰ χεῖρα ἡνωμένα τὰ ποδάρια ἐκείνου τῷ νεκρῷ εἰς σημεῖον τὰ τῇ ζητήσωσι συγχώρησιν, ἀνίσως καὶ ποτὲ τὸν ἔβλαψαν ὅταν ἔζη. Ἐπειτα κάθονται ἐπάνω εἰς κάποια σκαμνία μικρά, καὶ μὲ πολλὴν ταχύτητα ῥάπτουσιν ἓνα ὑποκάμισον, βρακίον, καὶ μίαν σακκίαν ἀπὸ πανί. Ἐρχεται ὁμοίως καὶ ὁ ἐνταφιαστὴς, καὶ λαμβάνει τὸ μέτρον τῷ μακρῷ καὶ τῷ πλατῆς ἐκείνου τῷ νεκρῷ διὰ τὰ κάμει τὴν κασέλαν, μὲ τὴν ὅποιαν τὸν θάπτουσιν. Ἐπειτα τὸν πλύνει μὲ θερμὸν ὕδωρ. συνηθίζεται τὰ κρᾶζειν τὰ παιδία, τὰ ὁποῖα, ἐν ὧς ἐκεῖνοι κάμνουν τὸ πλίσσιμον δὲν παρασέκονται ἐκεῖ, ἀλλὰ σέκονται κλαίοντες εἰς ἄλλην κατοικίαν· ἐκεῖνοι δὲ τῷ πλύνει τὰ ποδάρια μὲ ἐκεῖνο τὸ νερὸν, κλαίοντες, καὶ λυγρίζοντες· καθαρίζει μὲ πολλὴν προσοχὴν τὰ ὀνύχια τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδαρίων αὐτοῦ τῷ νεκρῷ. Διοτι σοχάζονται διὰ βέβαιον, ὅτι κάθε Ἑβραῖος ὅπῃ ἀποθνήσκει ἔξω ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, δὲν ἔχει τὰ ἀνασηθῇ εἰς ἐκεῖνον τὸν τάφον ὅπῃ εἶναι θαμμένος, ἀλλὰ πρέπει τὰ ὑπάγει σκάπτων μὲ αὐτὰ τὰ ὀνύχια τὴν γῆν κατ' ὀλίγον ὀλίγον, ἕως ὅπῃ τὰ φθάσῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐκεῖ μέλλει τὰ ἀνασηθῇ. Κρατᾷσι τῷτο διὰ μίαν γνώμην τόσον βέβαιον, ὅπῃ πολλοὶ Ἑβραῖοι ἀφίνουσι προσοχὴν εἰς τὴν νόστον τῶν τὰ σέλωσι

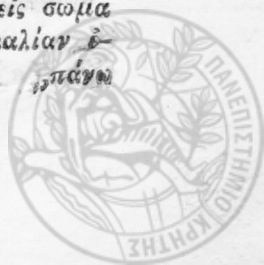

λῶσι τὰ κόκκαλα τῶν σωμάτων τῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ, διὰ τὴν ἀποφύγωσιν ἐκείνον τὸν κόσμον, καὶ ἐκείνην τὴν ποινὴν ἐν καιρῷ τῆς παγκοσμίου ἀναστάσεως.

Ἐπειτα ἐνδύσει τὸν νεκρὸν μὲ τὸ ὑποκάμισον καὶ μὲ τὸ βρακίον· τῷ βάλλῃσι καὶ τὸ ἐπαυφόριον μὲ τὰ φυλακτήρια, τὸ λεγόμενον Ταλέθ· Ἐπειτα τὸν βάλλῃσιν εἰς τὴν κασέλαν, ὅπως εἶναι ἡτοιμασμένη διὰ αὐτὴν τὴν ἰπόθεσιν· Ἐπειτα τὸν φέρεσιν εἰς τὸν τάφον, ὁ ὁποῖος συνηθίζεται εἰς ὅλες τὰς τόπας νὰ ᾔῃαι εἰς μίαν πεδιάδα ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη τῆς πόλεως. Ἀκολουθεῖσιν ὀπίσθεν ἀπὸ τοῦ ξυλοκρέββατον οἱ πλεον σιμωνινοὶ συγγενεῖς, κλαίοντες καὶ ἐνδεδυμένοι πενθηρὰ ἐνδύματα· βαρύνουσιν αὐτὴν τὴν κασέλαν τέσσαρες Ἑβραῖοι μὲ δῶν ἑῷ. Ἐπειτα φθάνοντες εἰς τὸν ἡτοιμασμένον τόπον, βάλλῃσι κατὰ γῆς τὴν κασέλαν, κλείοντες αὐτὴν καὶ καρφώνοντες. Ἐπτά φοαῖς περιτριγυρίζῃσι τὸν νεκρὸν οἱ περιεσώτες λέγοντες τινὰς προσευχάς. Μετὰ ταῦτα βάλλῃσι τὴν κασέλαν μέσα εἰς τὸν τάφον, καὶ τὴν σκεπάζουσιν οἱ ἴδιοι οἱ Ἑβραῖοι ὅπως ἔκαμον τὸν τάφον. Ἀνίσως τίχῃ νὰ ᾔῃαι ὁ ἀποθαμμένος ῥαββῖνος, τὸν θάπτῃσι χωρὶς κασέλαν, συντρίβοντες αὐτὴν, καὶ ῥίπτοντες ἐπάνω τὰ κομμάτια ὅπως μὲ πολλὰ χαρτὰ χειρόγραφα καὶ τυπωμένα, ὥσάν διαβεβαίωσιν, ὅτι αὐτὸς κατεγίνετο εἰς τὴν σπαθὴν, καὶ μελέτην τῷ νόμῳ.

Περὶ τῆς μετεμψυχώσεως, ἣν πισεύουσιν οἱ Ἑβραῖοι.

Οἱ Ἑβραῖοι πιστεύουσιν καὶ διδάσκουσιν τὴν μετεμψύχωσιν, διδασκαλίαν ἀσεβῇ ὅπως ἐφρόνει ὁ Πλάτων, καὶ ὁ Πυθαγόρας. Λέγουσι λοιπὸν, ὅτι ἡ ψυχὴ εἰσάγεται δι' αἰτίαν τῷ θανάτῳ, σρέφεται πάλιν νὰ σχηματίσῃ ἄλλα σώματα, καὶ νὰ κατοικήσῃ εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον. Ὁ ῥαββῖνος Ἠλίας Τίσβυς εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἐπιγραφόμενον Τισβυ εἰς τὸν λόγον Γιλγέλ, λέγει αὐτὰ τὰ λόγια· „Εἶναι κοινὴ γνώμη τῶν ῥαββίνων μας, „ὅτι κάθε ψυχὴ κτίζεται τρεῖς φοαῖς, καὶ γυρίζει εἰς σῶμα „τριῶν ἀνθρώπων. Θιμελιόνουσιν αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν ἐ-

„πάνω εἰς τὰ λόγια τῷ Ἰωβ ὅπως λέγει“ „Ἰδὲ, ταῦτα πάν-
 „τα ἐργάται ὁ ἰσχυρὸς ὁ δὲς τρεῖς μετὰ ἀνδρός (α).
 „γνοι κατὰ τὸτο, ὅτι ἡ ψυχὴ τῷ Ἀδὰμ ἐκτίσεν εἰς τὸ σῶ-
 „μα τῷ Δαβὶδ, καὶ ἀπ' ἐκεῖνο τῷ Δαβὶδ θέλει ἔμβη εἰς ἐκεί-
 „νο τῷ Μεσσία. Καὶ τὸτο ἐξάγεται ἀπὸ τὰ γράμματα ὅ-
 „πως εἶναι συνθεμένον τὸ ὄνομα Ἀδὰμ. Δηλαδή ἄλεφ, δά-
 „λετ, καὶ μέμ. Ἄλεφ σημαίνει Ἀδὰμ. Δάλετ δηλοῖ Δα-
 „βὶ, Μέμ, Μεσσίαν. Περιπλέον εἶπον, ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν
 „ἁμαρτωλῶν ἐμβαίνουσιν εἰς τὰ σώματα τῶν ζώων, καθὲς μία
 „κατὰ τὴν ἁμαρτίαν τῆς. Ἡ ψυχὴ ἐκεῖνα ὅπως ἠμάρτηκεν ἐ-
 „ναντίον τῆς φύσεως, θέλει ἔμβη εἰς τὸ σῶμα ἑνὸς λαγῶς. Ἡ
 „ψυχὴ τῷ μοιχῷ, θέλει ἔμβη εἰς τὸ σῶμα ἑνὸς Καμηλῆς, καὶ
 „τὰ ἑξῆς. Αὐτὰ εἶναι τὰ λόγια τῷ ραββὶ Ἠλίας μεταγλωττι-
 „σμένα ἀπὸ λόγον εἰς λόγον. ἀπὸ τὰ ὅποια φαίνεται, ὅτι πε-
 „ριέχεται εἰς αὐτὰ διδασκαλία ψευδῆς, καὶ μικρᾶ.

Πλέον ἀσεβῆς ἀπὸ ὅλος εἶναι ὁ ραββὶ Ἰσακ Ἀβραβανὴ,
 διδάσκαλος πολλὰ περὶφημος διὰ τὴν κακοτροπίαν εἰς τὰς
 Ἑβραίους, καὶ διὰ τὰς τρομερὰς βλασφημίας, ὅπως ἔγραψεν ἐ-
 ναντίον τῆς Χριστιανικῆς πίστεως. Αὐτὸς εἰς τὸ βιβλίον τῆς ἐπι-
 γραφόμενον Μεσσία Ἰσκιεργα, ὅπως γράφει ἐναντίον τῶν Χρι-
 στιανῶν θέλει γὰρ ἀποδείξῃ ὅτι τὸ ὄνομα Ἐδομ ὅπως εἶναι τῷ Ἠ-
 σαῦ ἐννοεῖται διὰ τὰς Χριστιανὰς, καὶ ὅτι τὸ κακὸν ὅπως ἐκρί-
 σκεται εἰς τὴν θείαν Γραφὴν γὰρ ἐπροφητεύθη ἐναντίον τῷ Ἐδομ,
 καὶ ἐννοεῖται ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν. Ἔλεγον ἀπομυστίας μικρο-
 λογίας, καὶ βλασφημίας κατὰ τὰ τέλος πάντων εἰς αὐτὴν τὴν τρο-
 μερὰν καὶ ἀλήθειαν, καὶ ἀνυπόφερτον βλασφημίαν, καὶ λέγει ὅτι
 ἡ ψυχὴ τῷ Χριστῷ γὰρ ἦτον ἐκεῖνη ἢ ἰδίᾳ ὅπως ἦτον τῷ Ἠσαῦ, ἀν-
 θρώπου ἀσεβῆς καὶ κακοτρόπου. Ἰδὲ τὰ λόγια τῆς „Ἰδὲ ὅπως οἱ σοφοὶ
 „ἄνδρες τῆς ἀληθείας εἶπαν, ὅτι ἡ ψυχὴ τῷ Ἠσαῦ εἰσέβη κατὰ με-
 „τεμψυχώσιν εἰς τὸ σῶμα τῷ Ἰησοῦ τῷ Ναζαραΐ, καὶ ἀπὸ τῆ-
 „τος προήλθεν ὅπως αὐτὸς ἔσκεν εἰς τὰς ἐρήμους, καθὼς ὁ Ἠσαῦ.

Ἐξω ἀπὸ τὸ φαρμακί, ἀπὸ τὸ ὅποιον ἦτον χεμάτος τῆτος
 ὁ ἀτίμος καὶ ἀνάξιος ραββίνος, φαίνεται φανερά ὅτι εἶναι ἕνα
 σφάλμα κοινὸν εἰς ὅλους τὰς ραββίνους, καὶ εἶναι διδασκαλία ὅπως

τὴν ἐ-

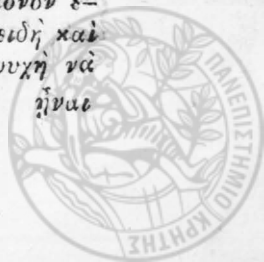
τὴν ἐδέχθη ὅλη ἡ συναγωγή. Μερικοὶ φαρισαῖοι λέγουσιν ὅτι τρεῖς φοραῖς ἀκολουθεῖ αὐτὴ ἡ μετεμψύχωσις ἄλλοι τέσσαρας, καὶ ἄλλοι ἑπτά.

Ἀναίρεσις.

Εγὼ ὁμολογῶ ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ ἐτοιμασθῶ διὰ νὰ κἀμω τὴν ἀνασκευὴν αὐτῆς τῆς διδασκαλίας, ἡ ὁποία εἶναι ἀξία περισσότερον γέλωτος παρὰ ἀντιτάσεως. Μὲ ὅλον τῷτο ἐπειδὴ καὶ εἶδον μὲ τὴν δοκιμὴν, ὅτι τῷτο εἶναι ἓνα σφάλμα κοινὸν εἰς τὰς Ἑβραίας, ἀπεφάσισα νὰ τὸ ἀνασκευάσω μὲ κενὴν ἀναιρετικὸν δικαιολόγημα.

Πρῶτον λοιπὸν ἐρωτῶ, ἂν ἡ ψυχὴ τῷ ἀνθρώπῳ εἰσέρχεται εἰς ἓνα ζῶον ἄλογον, πῶς ἔχει νὰ ὀνομασθῇ; τί θέλει εἶναι; ἄνθρωπος, ἢ ζῶον; δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ ἄνθρωπος. Διότι ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει ἐκεῖνα τὰ πάθη, καὶ ἐκεῖνας τὰς κλίσεις ὅπῃ εἶναι, λόγῳ χάριν, εἰς τὸν λαγῶν, ἢ εἰς τὴν κάμηλον· ἔτε ἔμπορεῖ νὰ ὀνομάζεται, καὶ νὰ λέγεται ὅτι εἶναι λαγῶς, κάμηλος, ἢ ζῶον, διότι αὐτὰ δὲν ἔχουσι λογικὸν, ὁμιλίαν, καὶ νόον, ἔτε γνώρισιν ὅπῃ εἶναι ἴδια τῆς λογικῆς ψυχῆς. Ὅθεν ἂν εἰς τὴν κάμηλον εἰρίσκεται ἡ λογικὴ ψυχὴ, τῆς ὁποίας τὸ ἴδιον εἶναι νὰ ᾖναι γελασικὴ, τὸ λοιπὸν θέλει εἶναι γελασικὴ καὶ ἡ κάμηλος. Ἐπειτα πῶς πρέπει νὰ ὀνομάζεται; ἃς τὸ εἶπῃ ὁ Ἑβραῖος.

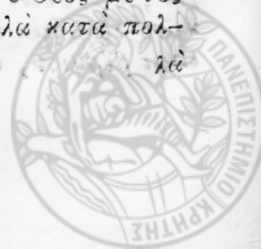
Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν εἶναι ἄρθρον τῆς πίστεως ὅπῃ πιστεύεται ὁμοίως ἀπὸ τὰς Χριστιανὰς, καὶ ἀπὸ τὰς Ἑβραίας, διὰ τὸ ὁποῖον χωρὶς κἀμμίαν ἀμφιβολίαν ἔχον νὰ ἀνασηθῶσιν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Ἀνίσως λοιπὸν ὁ Ἀδάμ, ὁ Δαβὶδ, καὶ ὁ Μεσσίας, ὅπῃ εἶναι ἐκεῖνοι οἱ τρεῖς, διὰ τὰς ὁποίας λέγει ὁ ἀνόητος Ἀβραμὰν, ἔχουσι μίαν ψυχὴν, καὶ μέλλουσι νὰ ἀνασηθῶσιν, εἶναι ἀδύνατον νὰ δυνηθῶσι νὰ ἀνασηθῶν καὶ οἱ τρεῖς. Λοιπὸν ἢ εἶναι ψευδὴς αὐτὴ ἡ μετεμψύχωσις, ἢ εἶναι ψευδὴς, ὅτι ὅλοι οἱ νεκροὶ μέλλουσι νὰ ἀνασηθῶσι. Διότι ἀνίσως καθ' ἓνας ἀπ' ἐκείνας τὰς τρεῖς θέλει ἔχη τὴν αὐτὴν ψυχὴν, δὲν θέλει ἀνασηθῇ καθ' ἓνας ἀπὸ αὐτὰς, ἀλλὰ μόνον ἐκείνο τὸ σῶμα εἰς τὸ ὁποῖον θέλει ἔμβῃ ἡ ψυχὴ. Ἐπειδὴ καὶ εἶναι βέβαιον, ὅτι δὲν θέλει δυνηθῇ ἡ μία καὶ αὐτὴ ψυχὴ νὰ

ἔχει εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν εἰς ἐκεῖνα τὰ τρία σώματα. Διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ σχηματίσῃ μία ψυχὴ τρία ὑποκείμενα καὶ νὰ ᾔῃ εἰς τρία σώματα χωριστὰ κατὰ τόπον, κατὰ ὄριθρον, καὶ κατὰ τὰ ὑποκείμενα. Καὶ ἤθελεν ἀκολουθήσῃ ἓνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ δύο ἄτοπα, ἢ ὅτι ἡ λογικὴ ψυχὴ εἶναι διαιρετὴ καὶ ὑλική, ἢ ὅτι μία ψυχὴ ἡμπορεῖ νὰ σχηματίσῃ ὅσα σώματα εἶναι εἰς τὸν κόσμον. Διότι ἀντίως σχηματίσῃ τρία, ἡμπορεῖ νὰ σχηματίσῃ καὶ δέκα καὶ εἴκοσι, καὶ ἑκατὸν, καὶ χίλια, τὸ ἄποιον ἤθελεν εἶναι ἓν κατὰ πολλὰ μεγάλον σφάλμα.

Καὶ ἐπειδὴ οἱ Ἑβραῖοι θέλουν νὰ διαφεντεύσωσιν αὐτὴν τὴν μορφήν, μετὰ τὰς ῥητὰς τῆς θείας Γραφῆς, εἶναι χρειαζόμενα νὰ ἀποδείξω τὴν ἀσυνεσίαν τῶν δικαιολογημάτων ὡς αὐτοὶ προσφέρουσιν. Ἐν πρώτοις διὰ νὰ βεβαιώσωσιν αὐτὴν τὴν γνώμην, προβάλλουσι τὸ ῥητὸν τῆς Ἰωβ ὡς λέγει, „Ἰδὲ ταῦτα πάντα ἐργάται ὁ ἰσχυρὸς ὁ δὲ τρεῖς μετὰ ἀνδρός.“ Ὅθεν λέγουσιν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἔχει ὑπερβολικὴν φροντίδα διὰ νὰ σωθῶσιν αἱ ψυχαί, καὶ μετὰ τὸ νὰ ἁμαρτάνωσι πολλοί, καὶ τὸν ἀναγκάζουσι νὰ τὴν καταδικάσῃ αἰωνίως εἰς τὴν κόλασιν, διὰ νὰ σώσῃ αὐτάς τὰς ψυχὰς ἀπὸ τὴν καταδίκην, τὰς πέμπει εἰς ἓνα ἄλλο σῶμα, διὰ νὰ διορθώσων εἰς ἐκεῖνο τὸ σῶμα τὸ ἁμαρτημα ὡς ἐκαμαν εἰς τὸ ἄλλο, καὶ νὰ ἐλευθερωθῶν ἀπὸ τὴν ποιήν.

Εἰς αὐτὴν τὴν ἀναξίαν ἐξήγησιν τῶ ῥητὸς ἀποκρίνομαι, καὶ λέγω ὅτι ἐκεῖνα τὰ λόγια τῆς Ἰωβ δὲν ἔχουσιν, ὥστε ἡμπορεῖσι νὰ ἔχουσιν εἰς κανένα τρόπον ἐκεῖνο τὸ νόημα, ὡς δίδουσιν εἰς αὐτὰ οἱ ῥαββίνοι, καὶ ἀποδεικνύεται τῷ ἀπὸ τὴν μαρτυρίαν τῆς θείας Γραφῆς. Διότι ὁ Ἐμὲς ἤθελε νὰ δείξῃ εἰς τὸν Ἰωβ, ὅτι δικαίως ἐτιμωρεῖται ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μετὰ τὰς τιμωρίας, ὡς ὑπέμενον εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ ὅχι χωρὶς αἰτίαν, καὶ λόγον. Ἀπὸ τῷ τῷ ἔλεγεν ὅτι ὁ Θεὸς τὸν ἐπαίδευε διὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ μετανόησιν τὰς ἁμαρτίας τε, καὶ νὰ γνωρίσῃ εἰς τὴν τιμωρίαν τὴν καταστάσιν τε, τὴν ὁποίαν δὲν ἔμαθε νὰ τὴν γνωρίσῃ εἰς τὰς εὐτυχίας. Καὶ φέρει εἰς ἀπόδειξιν ἐκεῖνο ὡς συνηθίζει νὰ κάμῃ ὁ Θεὸς μετὰ τὰς ἀνθρώπους, καὶ ὅτι δὲν ἦτον πρᾶγμα νέον, ἀλλὰ κατὰ πολ-

λά μεταχειρισμένον εἰς αὐτὸν, λέγων· ὅτι θέλων ὁ Θεὸς νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὸν αἰώνιον θάνατον, τὸν κάμνει νὰ ἀρρώσῃσιν, τὸν κάμνει νὰ σήπῃται ὅλα τὰ μέλη αὐτοῦ διὰ τὴν διεσπομένην ἀρρώστιαν, εἰς τρόπον ὅπως τῷ εἶναι ἐνοχλητικῇ ἡ ζωὴ, συγκαίνεται τὸ ψῆμα, καὶ χάνων τὴν ὁρμήν, μισὲν κάθε εἶδος βρωμίας. Ἡ αἰὼς ἀρχίζει νὰ σήπεται, καὶ καταστὰ σχεδὸν εἰς θάνατον. Κινεῖται εἰς ἔλκος διὰ τὸν κέντημα ἄγιος, ἡ δίκαιος, καὶ παρακαλεῖ διὰ αὐτὸν, καὶ ὁ Θεὸς διὰ μεσιτείας ἐκείνου τῷ ἁγίῳ τὸν ἐλευθερώνει ἀπὸ τοῦ θανάτου, καὶ ἀναστρέφει πάλιν ἡ σὰρξ αὐτοῦ. Ὄθεν ἐρχόμενος ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν αὐτὸν τε, καὶ γνωρίζων τὴν κατάστασιν αὐτοῦ μετανοεῖ διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ, ἰσχυρῶν ὅτι διὰ τὰς ἀμαρτίας ἐπαιδεύθη μὲν τὴν σκληρότητα. Ὄθεν λέγει ὁ Ἐλὶᾶς, Ἰδὲ ταῦτα, πάντα ἐργάται ὁ ἰσχυρὸς ὁ δὲς τοῖς μετὰ ἄνδρες. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μέγα πρᾶγμα ὡς Ἰωβ, ἃ ἐγὼ βεβαιῶντο ὅτι ὅλον ἐκείνο ὅπως εἰς ἐνέβρη νὰ ἦναι τιμωρία τῷ Θεῷ, καὶ ὅτι ἐστὶ παιδεύεσθαι διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ. Μεταχειρίζεται ὁ Θεὸς μὲν ἐξ ἑνὸς αὐτὴν τὴν ἐνσπλάγχχναν διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς αὐτὸν διὰ μέσος αὐτῆς τῆς ὁδοῦ. Ἀς μὴ σὲ φαίνεται τὸτο παράξενον καὶ νέον, διότι συνηθίζει αὐτὸς νὰ κάμνῃ ἕτω μὲν τὸς ἀνθρώπους διὰ νὰ διορθώσῃ τὴν ζωὴν αὐτοῦ.

Τὸτο εἶναι τὸ ἀληθινὸν νόημα τῶν λόγων τῷ Ἐλὶᾶς· ἅτε ἐβαλε σκοπὸν ποτὲ αὐτὸς νὰ ἐμιλήσῃ διὰ μετεμψύχωσιν, ἅτε διὰ ἄλλην παρομοίαν ἔλην. Καὶ ἐόν βεβαιώσῃ τινὰς αὐτὸ εἶναι φανερὸν σφάλμα, καὶ παραφροσύνη. Καὶ ὅτι ἀληθῶς εἶναι ἔτις, ἰδὲ ἕνας μάρτυς ἀπὸ τῆς προεσώτας ῥαββίνος, καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ ῥαββὶ Λευὶ Βὲν Γερσῶν, ὁ ὁποῖος ἐξηγῶν τὰ λόγια τῷ ῥαββὶ Ἰωβ λέγει· Ἰδὲ ὅπως ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα κάμνει ὁ Θεὸς τρεῖς φοαῖς μὲν τοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλὰ δὲ Ἰδὲ ὅπως ὁ Θεὸς κρατεῖ ὅλας ἐκείνας τὰς τρόπους δὶς καὶ τρεῖς φοαῖς μὲν τὸν ἀνθρώπου διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ τὴν ψυχὴν ἐκείνου ἀπὸ τοῦ θανάτου, παιδεύωντάς του ὅταν τὸν βλέπει ὅπως περιπατεῖ εἰς κακὰς ὁδούς.

Τὸτο τὸ ἴδιον πλέον καθαρῶς διδάσκει καὶ ὁ ῥαββὶ Σολομών, λέγων· Ἰδὲ ὅπως ὁ Θεὸς κάμνει ὅλα αὐτὰ τὰ πράγμα-

„τα. δηλαδή παιδεύει τὸν ἄνθρωπον δύο ἢ τρεῖς φορές, καὶ
 „τὸ πέμπει τὴν παιδείαν διὰ τὰς ἁμαρτίας τε καὶ ἀρρώστιας,
 „διὰ τὰ μὴ τὸν εἰλῇ εἰς ἁρτισμόν.

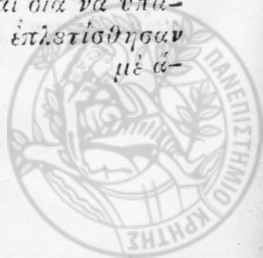
Οἱ παλαιοὶ ῥαββίνοι εἰς τὸ Ἰαλκὺτ ἐξηγεῖσι τὸ ῥητὸν τῷ Ἰωβ
 τοιοῦτοτρόπος. δηλαδή· „Εὰν ἁμαρτήσῃ ὁ ἄνθρωπος μίαν φο-
 „ρὰν τὸ συγχωρεῖται, καὶ τὴν τρίτην ἀκόμη, τὴν δὲ τετάρ-
 „την δὲν τὸ συγχωρεῖται, καθὼς εἶναι γεγραμμένον εἰς τὸν
 „Προφήτην Ἀμώς· „Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Ἰσραὴλ, καὶ
 „ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν ἐκ ἀπογραφήσομαι αὐτόν. Καὶ ὅτι τὸτο
 „τὸ νόημα εἶναι τῷ ῥητὶ ὅπῃ εὐρίσκεται εἰς τὸν Ἰωβ. ἰδὲ ὁ-
 „πῶς ὁ Θεὸς κἀμνεῖ αἰτὰ τὰ πράγματα τρεῖς φορές καὶ τὸν ἄν-
 „θρωπον. Ἀπὸ τὰ ὁποῖα λόγια (ἀγίνω νὰ κρίνῃ τινὰς ἀ-
 „ρίσως εἶναι ἀληθινόν, ἢ ψεῦμα αὐτὸ ὅπῃ λέγεσι; πῶς ὁ Θε-
 „ὸς δὲν συγχωρεῖ περισσώτερον ἀπὸ τρεῖς φορές, τὸ ὁποῖον
 βέβαια εἶναι ψευδές) ἐκεῖνο ὅπῃ θέλω νὰ εἰπῶ εἶναι, ὅτι
 κατὰ τὸν λόγοντες ὁμιλεῖ διὰ τὰς ποινὰς, καὶ τιμωρίας ὅπῃ
 συνηθίζει νὰ δίδῃ ὁ Θεὸς εἰς τὰς ἀνθρώπους διὰ τὰς δι-
 ορθώσας ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας των, παιδεύων αὐτὰς μίαν καὶ δύο,
 καὶ τρεῖς, καὶ περισσώτεραις φορές, καθὼς αὐτὸς βλέπει ὅτι
 εἶναι ὠφέλιμον διὰ τὴν αἰώνιον σωτηρίαν τες.

Περὶ τῶν Δαιμόνων.

Διὰ τὰς Δαιμόνας ὑπέρβας τῷ Ἀδμ, ὁμολογῶ τὴν ἀλή-
 θειαν, ὅτι εἶναι δύσκολον πρᾶγμα νὰ ἀναγινώσκῃ τινὰς τὰς
 γνώμας τῶν Ἑβραίων, ὅπῃ αναφέρονται ἀπὸ τὰς ῥαββίνες των,
 χωρὶς νὰ κινηθῇ εἰς γέλωτα ὁ ἀναγνώτης διὰ τὰς μωρολογίας
 ὅπῃ διηγέονται περὶ τέτων, καὶ νὰ μὴ κλαύσῃ εἰς τὸν ἴδιον και-
 ρόν, βλέπων εἰς ποίαν κατάστασιν τυφλότητος ἐφθασεν ἕνας
 λαὸς τόσον ἡγαπημένος ἀπὸ τὸν Θεόν, διὰ ποιήν τῷ φρικτοῦ
 ἁμαρτήματος τῆς Θεοκτονίας, ὅπῃ ἔκαμαν.

Διδάσκει ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία, ὅτι οἱ Δαιμόνες ἐπλή-
 σθησαν Ἄγγελοι, πνεύματα καθαρότατα εἰς τὸν ἐμπύρινον
 ἔθρονόν, ὡς οἱ ἄλλοι Ἄγγελοι, διὰ τὰ θεωρεῖν, νὰ δοξάζωσι,
 νὰ ὑποτάσσωνται, καὶ νὰ ἀγαπῶσι τὸν Θεόν, καὶ διὰ τὰ ὑπα-
 κέωσιν εἰς κάθε νεῦμα τῆς βασιλείας τς. Ὅθεν ἐπλετίσθησαν

μετὰ

μὲ ἄπειρα χαρίσματα, καὶ προτερήματα, τόσον κατὰ τὴν φύσιν, ὅσον καὶ κατὰ τὴν χάριν. Αὐτοὶ ἐξέλιξαν ἀπ' ἐκεῖνο τὸ ἱσχυρότερον τέλος, καὶ ἔκαμαν ἓνα ἐμάρτυμα ὑπερφανίας· καὶ ὁ Θεὸς χωρὶς νὰ ἀποβλέπῃ εἰς τὴν ἀξίαν τες, καὶ εἰς τὰ χαρίσματα ὅπῃ ἔδωκεν αὐτοῖς, τες ἐγίνωσκον ἀπὸ τὴν χάριν τε, καὶ τες κατεδίκασεν ἀσυμπαθῶς εἰς τὸν Ἀδὴν. Καὶ ἀπὸ φίλοι ἐγίναν ἐχθροί τε, καὶ ἀπὸ Ἀγγελοὶ ὁσιώτατοι ἐγίναν ἀσχημοὶ καὶ φοβεροὶ Δαίμονες. Οἱ Ἑβραῖοι ὅμως δὲν διδάσκουσι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀλλ' ἔχουσι διαφορετικὴν γνώμην διὰ αὐτὸς.

Διδάσκουσιν οἱ ῥαββῖνοι, ὅτι μερικοὶ ἀπὸ αὐτὸς εἶναι πνεύματα ἀπλόεστα, καὶ ἄλλοι εἶναι ἠνωμένοι μὲ τὰ σώματά τες, καθὼς ἡ ψυχὴ εἶναι ἠνωμένη μὲ τὸ σῶμα της. Λέγουσι δέ, ὅτι ἐκεῖνοι ὅπῃ εἶναι πνεύματα, ζοῦναι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, διότι ὁ Θεὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ κάμῃ τὰ σώματά τες, μὲ τὸ νὰ τῷ ἐλείψεν ὁ καιρὸς ὅταν τὰ ἔκαμνε. Διότι τὰ ἔκαμνε πρὸς τὸ ἐσπέρας τῆς παρασκευῆς, καὶ εἰθίς ὅπῃ ἐγίναν, ἀρχισεν ἡ ἑορτὴ τῷ Σάββατῳ· καὶ διὰ νὰ μὴ βεβηλώσῃ τὸ Σάββατον, ἔπαισεν ἀπὸ τὸ ἔργον, ἀφίς ἐκεῖνα τὰ πνεύματα χωρὶς σῶμα. Ὅθεν διδάσκουσιν εἰς τὸ βιβλίον ἐπιγραφόμενον Ραββοί, ἐξηγῶντες τὸν κδ σίχ· τῷ πρώτῳ Κεφαλαίῳ τῆς Γενέσεως ὅπῃ λέγει· „Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς· ἐξαγαγέτω ἡ γῆ ψυχὴν ζῶσαν κατὰ γένος, τετράποδα, καὶ ἑρπετὰ, καὶ θηρία τῆς γῆς κατὰ γένος· Καὶ λέγουσιν αὐτὰ τὰ λόγια· „Εἶπεν ὁ ῥαββὶ· αὐτῶν εἶναι οἱ Δαίμονες, τῶν ὁποίων ἐκτίσεν ὁ Θεὸς τὴν ψυχὴν, καὶ ἦλθε διὰ νὰ κτίσῃ τὰ σώματα, ἀλλ' ἐμποδίσθη ἀπὸ τὸ Σάββατον ὅπῃ ἐμβαίνει, καὶ δὲν τὰ ἐκτίσε, διὰ νὰ ἀγιάσῃ τὸ Σάββατον.

Με αὐτὰς τὰς μυθολογίας δεικνύουσι καὶ πιεθεῖσιν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πολλὰ ἀδύνατος, καὶ ἀσόχατος, ὥσαν νὰ μὴ ἔξουρεν ὅτι ἦτον νὰ ἐμῇ τὸ Σάββατον, καὶ πῶς ἔχει χρεῖαν ἀπὸ καιρὸν εἰς τὰ πράγματά τε. καὶ ὅτι δὲν δύναται νὰ κάμῃ εἰς μίαν στιγμήν ὅλον ἐκεῖνο ὅπῃ τῷ ἀρέσκει· καὶ ὅτι εἶναι ὑποχρεωὸς εἰς τὸν Νόμον τῷ Σάββατῳ, καὶ ἀνίσως ἔκαμνε εἰς αὐτὸ τὰ σώματα ἐκείνων τῶν Δαιμόνων, ἦθελε νομισθῇ ἔνοχος καὶ παραβάτης τῷ Νόμῳ.

Ὁ Ραβ-

Ὁ ραββὶ Μωϋσῆς Βὰρ Ναχιὰν ἐξηγῶν τὴν Πεντάβιβλον τῷ Μωϋσεὺς λέγει· „ὅτι οἱ Δαίμονες εἶναι συνθεμένοι ἀπὸ διῶ χοιρεία, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ πῖρ καὶ ἀπὸ τὸν αἶρα. Εἰς τὸ Ταλμεθ βιβλίον Χαρκά, λέγει, ὅτι οἱ Δαίμονες αὐξάνουσι, καὶ πολυπλασιάζονται, καὶ ἀποθνήσκουσιν ὡς οἱ ἄνθρωποι. Ἰδὲ τὰ λογιάτε· „οἱ διδάσκαλοι ἡμῶν μᾶς ἐδίδαξαν, ἐξ πρῶ-
 „γματα λέγονται διὰ τὰς Δαιμόνας· τὰ τρία εἶναι κοινὰ μὲ
 „τοὺς Ἀγγέλους, καὶ τὰ ἄλλα τρία κοινὰ μὲ τὰς ἀνθρώπους.
 „Πρῶτον· ὅτι ἔχουσι πτέρυγας ὡς οἱ Ἀγγελοι. Δύτερον·
 „πετρεῖν ἀπὸ τὴν μίαν ἀκρὴν τῷ κόσμῳ ἕως εἰς τὴν ἄλλην ὡς
 „οἱ Ἀγγελοι. Τρίτον· ἰεῖν ὅπως ἐκείνο ὅπῃ μέλλει νὰ συμ-
 „βῇ, ὡς καὶ οἱ Ἀγγελοι. Ἐχουσι τρία πράγματα κοινὰ μὲ
 „τὰς ἀνθρώπους. Πρῶτον· τρώουσι καὶ πίνουσιν ὡς οἱ ἄνθρω-
 „ποι. Δύτερον· αὐξάνουσι, καὶ πολυπλασιάζονται ὡς οἱ ἄν-
 „θρωποι. Τρίτον· ἀποθνήσκουσιν ὡς αἱ ἀνθρώποι.

Περὶ δὲ τῆς ἀρχῆς τῶν Δαιμόνων δὲν εἶναι σύμφωνοι οἱ ραββίνοι. Λέγουσιν οἱ Ταλμεθισταὶ εἰς τὸ σύνταγμα Νγερεβίν, ὅτι ὁ Ἀδὰμ μετὰ τὴν ἁμαρτίαν ὅπῃ ἔκαμιν, ἀφωρέσθη ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ ἑκατὸν τριάντα χρόνους, εἰς τὸν ὅποιον καιρὸν αὐτὸς ἐσυνεσιάζετο μὲ τὰ πνεύματα τὰ θυλικά, καὶ ἡ Εὐὰ μὲ τὰ ἀρσενικά, ἀπὸ τὰς ὁποῖες ἐγεννήθησαν οἱ Δαίμονες. Εἰς τὸ Ιαλκὲτ εὐρίσκεται τοῖς ταυτοτρόπος· „Εἶπεν ὁ ραββὶ
 „Ελαζάρ υἱὸς τοῦ Ἀζαρία· εἰς ὅλους ἐκεῖνους τὰς χρόνους, ὅπῃ ἐ-
 „σάθη ἀφωρισμένος ὁ Ἀδὰμ, καὶ χωρισμένος ἀπὸ τὴν Εὐὰν,
 „ἐγέννησε Δαίμονας καὶ πνεύματα.

Λέγουσι καὶ ἄλλας πολλὰς μυθολογίας οἱ ραββίνοι ὁμιλῶν-
 „τες διὰ τὸν τρόπον πῶς ἐγεννήθησαν οἱ Δαίμονες· ἀλλ' ἀρ-
 „κῶς αὐταὶ αἰετίζουσιν ὅπῃ ἔδωκα εἰς τὸν ἀναγνώστην διὰ νὰ ἰ-
 „ξείρῃ εἰς ποίαν δυσχερισμένην κατάστασιν εὐρίσκεται κατὰ τὸ πα-
 „ρὸν ἡ ἀθλιωτάτη συναγωγή.

Περὶ Παραδείσου.

Μετὰ δώδεκα μῆνας ἀπὸ τὸν θάνατον τινὸς Ἑβραίου, σο-
 „χάζονται διὰ βέλαιον οἱ Ἑβραῖοι, ὅτι ἡ ψυχὴ εἰσέρχεται εἰς
 „τὸν Παράδεισον ὅπῃ ὀνομάζεται ἀπὸ αὐτὰς Γανέδεν. Λιν ἐ-

ναν-

ταυτίζονται οἱ ραββίνοι εἰς τὸ νὰ ὁμολογήσωσιν ὅτι ἡ μακαριότης ἵσταται εἰς τὴν ὠραίαν θεωρίαν τῆ Θεοῦ· εἶναι ὅμως ἀ-
 νήθες, ὅτι προσαρμόζουσιν εἰς αὐτὸν τόσας μύθας, ὥς πιεῖσθαι
 εἰς αἰηθεῖς. Λέγουσιν ὅτι οἱ μακάριοι εἰς τὸν ἔρανὸν συνδια-
 λέγονται μετὰ τὸν Θεὸν διὰ τὰ πράγματα τῆ Ταλμυθ, καὶ ὅτι
 κερμαίαν φορὰν μένει νικημένος. Διορίζουσι πολλὰς ἀκαδη-
 μίας εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ ὅτι οἱ Μακάριοι ἐπάγουσιν ἀπὸ
 τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην διὰ τὰ συνομιλῶσιν· ἔτω δηγῶνται εἰς
 τὸ Ταλμυθ, σύγγραμμα Βεραχότ.

Λέν εἶναι πρᾶγμα ἀσυνήθιστον τὸ νὰ ἀντιτίθενται οἱ ραβ-
 βίνοι εἰς τὸν Θεόν· ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ καυχῶνται εἰς τὸτο. Εἰ-
 ρίσκεται εἰς τὸ Ταλμυθ σύνταγμα Βαανσείβα, ὅτι συνδιαλεγό-
 μενοι μερικοὶ ραββίνοι διὰ ἓνα ἄρθρον τῆ Νόμης, εἶχον ὅλοι
 μίαν γνώμην, ἔξω μόνον ἀπὸ ἓναν ὅπῃ ὀνομάζετο ραββὶ Ἐ-
 λιέζερ, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἄλλην γνώμην, καὶ δὲν ἤθελε κατ' ἐθένα
 τρόπον νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τὴν γνώμην τῶν ἄλλων ραββίνων.
 Αὐτὸς ἔκραξε μάρτυρα τὸν Θεὸν εἰς ἐκεῖνο ὅπῃ ἔλεγε· καὶ ἐν-
 θὺς ἠκούσθη φωνὴ ἀπὸ τὸν ἔρανόν· „Μὴν ἐναντιόνησθε ᾧ
 „ραββίνοι εἰς τὸν Ἐλιέζερ, διότι ἡ διδασκαλία τῆ εἶναι ἀλη-
 „θείας. Ἐδυμώθησαν οἱ ραββίνοι· καὶ ἓνας ἀπὸ αὐτῶν λεγο-
 μένος ραββὶ Ἰωζαὲ ἐσηκώθη ὀρθὸς, καὶ τῷ εἶπε· Κύριε, ἡ
 ὁμιλία μας δὲν εἶναι εἰς τὸν ἔρανόν, ἀλλὰ εἰς τὴν γῆν, ὅπῃ πρέ-
 πει νὰ σταθῇ εἰς ἐκεῖνο. ὅπῃ ἀποφασίζει τὸ περισσότερον μέρος.
 Καὶ ἐνθὺς ὅλοι ἀφώρισαν τὸν πτωχὸν ραββὶ Ἐλιέζερ, ὁ ὁποι-
 ος διὰ τὸν φόβον τῷ ἀφορισμῷ ἔκλινεν εἰς τὴν γνώμην τῶν ἄλ-
 λων. Μετ' ὀλίγον καιρὸν ἓνας ἀπ' ἐκείνας τῶν ραββίνων, ὀνο-
 μαζόμενος ραββὶ Νάθαν συναπλήντησε τὸν Προφήτην Ἠλίαν.
 (διὰ τὸν ὁποῖον πιεῖσθαι οἱ Ἑβραῖοι πῶς περιπατεῖ εἰς ὅλον
 τὸν κόσμον) καὶ τὸν ἠρώτησεν, ἂν εἰς τὸν καιρὸν ἐκεῖνος τῷ ἀ-
 φορισμῷ εἰρίσκετο εἰς τὸν ἔρανόν κοντὰ εἰς τὸν Θεόν. Καὶ
 ἀφ' ἧς ἀπεκρίθη ὁ Προφήτης, καὶ, εἶπεν ὁ ραββὶ· τί εἶπεν
 ὁ Θεὸς ὅταν εἶδεν ὅτι οἱ διδάσκαλοί μας δὲν ἠθέλησαν νὰ δε-
 χθῶσιν ἐκεῖνο, ὅπῃ αὐτὸς εἶπε διὰ μέσος ἐκείνης τῆς φωνῆς ἀ-
 πὸ τὸν ἔρανόν; ἀπεκρίθη ὁ Ἠλίας· ὁ Θεὸς ἐγέλασε, καὶ εἶ-
 πεν· οἱ ἐδικοί με νιοὶ μὲ ἐνίκησαν. Ἀπὸ τῆτο ἡμπορεῖ νὰ ἰ-

δὴ καθ' ἓνα πόσον μωρὰ εἶναι ἡ διδασκαλία τῆς. "Ὅτι διὰ τὰ βάλλωσιν οἱ ραββῖνοι εἰς καλὴν ὑπόληψιν τὸ κατηραμένον Ταλμὺθ, τόσον μειωσιμὸν ἀπὸ τὴν θείαν Γραφήν, διδάσκουσιν ὅτι οἱ Μακάριοι συνδιαλέγονται μετὰ τὸν Θεὸν τεράνωφελεις καὶ μωρὰς διαλέξεις αὐτῷ τῷ βιβλίῳ· ὅτι εἰς τὸν Παράδεισον εἶναι πολλὰ ἀκαδημίαι, καὶ μαρτυροῦσιν εἰς αὐτὰς πάντοτε τὸ Ταλμὺθ, καὶ οὐ μὲν πάντοτε διὰ τὴν διδασκαλίαν ὅπως περιέχεται εἰς αὐτό.

Περὶ τῶν Ἀγγέλων.

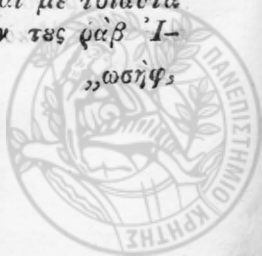
Περὶ δὲ τῶν Ἀγγέλων διδάσκουσιν οἱ ραββῖνοι ὅτι εἶναι σωματικοί, καὶ ἑλικοί, καὶ ὅτι μολύνονται μετὰ ἁμαρτήματα τῆς σαρκὸς, καὶ τῆς ἀσελγείας· καὶ ὅτι πολλοὶ ἀπὸ αὐτῶν γεννῶνται, καὶ ἀποθνήσκουσι καθ' ἡμέραν· ὅτι οἱ Ἑβραῖοι τὰς ὑπερβαίνουσι ψάλλοντες τὰς ὕμνους τῷ Θεῷ, τὰς ὁποίας αὐτοὶ δὲν ἡμποροῦσι νὰ ἀρχίσωσιν, ἕως ὅπως δὲν ψάλλεν οἱ Ἑβραῖοι.

Καὶ ὅτι οἱ Ἀγγελοι εἶναι σωματικοὶ καὶ ἑλικοί, φανεροῦται ἀπὸ διαφόρων τόπων τῆς θείας γραφῆς, εἰς τὰς ὁποίας φαίνεται, ὅτι τὸ ἱερὸν κείμενον νὰ ἀποδίδῃ εἰς αὐτὰς ἀληθινὸν σῶμα, καθὼς εἰς τὴν Ἑξοδὸν Κεφ. 25. ὅπως λέγει· ὅτι τὰ Χερουβὶμ εἶχαν πτέρυγας, καὶ ἦτον εἰς ὁμοίωσιν καὶ μορφὴν ἀνθρωπίνην· εἰς τὸν Ψαλμὸν Κεφ. 6. λέγει, ὅτι τὰ Σεραφὶμ εἶχον πτέρυγας. Δὲν καταλαμβάνουσιν οἱ ταλαίπωροι, ὅτι μετὰ τὸ σχῆμα τέτων τῶν πτερυγῶν παραστάνται ἡ γληγορφωτάτη κίνησις αὐτῶν τῶν Ἀγγέλων, καὶ ἡ ἐτοιμότης εἰς τὸ νὰ ἐνεργήσωσιν ὅλον ἐκεῖνο ὅπως ὁ ὕψιστος Κύριος τὰς παραγγέλλει.

Τὸ ἴδιον πρέπει νὰ λέγωμεν δι' αὐτὰς, ὅταν ἡ θεία Γραφή τὰς περιγράφει εἰς εἶδος ἀψύχων πραγμάτων καθὼς εἰς τὴν Ἑξοδὸν Κεφ. 5.

Προσάπτουσιν ἀκόμη εἰς τὰς Ἀγγέλους ἀσελγείας μετὰ γυναῖκας· καὶ εἰς τὴν δὲν ἡμποροῦσι νὰ προφασίζονται τὴν ἀλληγορίαν. Λέγουσιν εἰς τὸ Ἰαλκὺ Αἰριθ. 44. τῷ τύπῳ τῆς Λιβόρνῆς, ὅτι νὰ ἐδυνέβῃ αὐτῇ ἡ ὑπόθεσις, ὅπως ἰσορρεῖται μετὰ τοιαῦτα λόγια· „Ἠρώτησαν οἱ μαθηταὶ τὸν Διδασκαλὸν τὰς ῥάββ' Ἰ-

„ὡς ἴψ,

„ἀμαρτίαν. Ἀφ' ἧ ἤκαστε τῆτο ὁ Μετατρών (ἕνας ἀπὸ τού-
 „μεγαλητέρας Ἀγγέλους) ἐπεμψεν ἕνα μηνυτὴν πρὸς τὸν Σιαμ-
 „χατζάιν, καὶ τῷ ἤφερε τὴν εἰδήσιν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶχεν ἀποφα-
 „σίσην νὰ βυθίσῃ τὸν Κόσμον μετ' ἕναν παγκόσμιον κατακλυσμὸν.
 „Ὡς δὲ ἤκασεν αὐτὸς τῆτο, ἔκλαυσε πικρῶς, τῶσον διὰ τὸν ἁ-
 „φανισμόν τῷ Κόσμῳ, ὅσον ὅτι, εἰς καιρὸν ὅπῃ ἐβυθίξετο ὁ-
 „λος ὁ Κόσμος, δὲν ἤθελαν ἔχῃ τὰ Παιδιά τς τὸν τρόπον νὰ
 „τρέφονται. Διότι καθ' ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἔτρωγε χίλια Καμή-
 „λια τὴν ἡμέραν, χίλια ἄλογα, καὶ χίλια βόδια, καὶ τὰ ἐξ.

Εἰς τὸ βιβλίον ὀνομαζόμενον ῥαβότ, διδάσκουσιν οἱ ῥαββί-
 νοι, ὅτι ὁ Θεὸς πρὸ τῷ νὰ πλάσῃ τὸν ἄνθρωπον, ἠθέλησε νὰ
 ἀκούσῃ τὴν γνώμην τῶν Ἀγγέλων. Μερικοὶ ἔλεγον νὰ τὸν πλά-
 σῃ, ἄλλοι νὰ μὴ τὸν πλάσῃ· καὶ εἰς τὸ ἀναμεταξύ ὅπῃ ἐφιλο-
 νεύσαν, ὁ Θεὸς τὸν ἐπλάσε, καὶ ἔμειναν γελασμένοι.

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν Ἑβραίων οἱ Ἀγγελοι εἶναι ἁμα-
 ρθῆς. δὲν καταλαμβάνουσι τὴν Συριακὴν ἢ Χαλδαϊκὴν γλῶσσαν.
 Αἰδύσκουσιν εἰς τὸ Ταλμὺθ Κεφ. Ιεζήτ Εὐκριαμπατ, μετὰ αὐτὰ
 τὰ λόγια· „Εἶπεν ὁ ῥαββὶ Ιερωδάς. ποτε ἄς μὴ προσεύχη-
 „ται ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν Συριακὴν γλῶσσαν. Καὶ εἶπεν ὁ
 „ῥαββὶ Ἰσδάς· μετ' ἐκείνον ὅπῃ προσεύχεται εἰς τὴν Συριακὴν
 „γλῶσσαν οἱ Ἀγγελοι δὲν ἐνώνουνται μετ' αὐτὸν. διότι δὲν κα-
 „ταλαμβάνουσιν αὐτὴν τὴν γλῶσσαν.

Βεβαιοῦσιν εἰς τὸ Ταλμὺθ σύνταγμα Ἰομά, Κεφ, Ἰομ-
 βά Κπερίμ, ὅτι διὰ ἕνα κάποιον σφάλμα ὅπῃ ἔκαμεν ὁ Ἀρ-
 χαγγελος Γαβριήλ, ἐδάρθη σκληρῶς ἐκ προσογῆς τῷ Θεῷ μετ'
 ἐξήκοντα πληγὰς. Τὸ παιδίματ' ἐσάθη, διότι εἰς καιρὸν ὅπῃ
 ὁ Θεὸς ἠθέλε νὰ καύσῃ τὸν Ἑβραϊκὸν λαὸν μετ' αὐτὸν θράνιον,
 ὁ Ἀγγελος Γαβριήλ ἔλαβε τὰ ἀναμμένα κάρβουνα ἀπὸ τὰ χέ-
 ρια τῷ Χερσβίμ, καὶ τὰ ἐκράτησεν ἑπτὰ χρόνους, διὰ νὰ ψυ-
 χραιθῶσιν εἰς αὐτὸν τὸν καιρὸν, καὶ νὰ μὴ προσενήσωσι ζη-
 μίαν, εἰς τοῦτο ἐπρόσθεσεν τὸ Ταλμὺθ, καὶ εἶπεν· „Εἰς ἐ-
 „κείνην τὴν ὥραν εὐγαλαν τὸν Γαβριήλ ὀπίσω εἰς τὸ παρα-
 „πέτασμα τῷ θρανῷ, καὶ τὸν ἐφραγγέλωσαν μετ' ἐξήκοντα βα-
 „ρμηματίας, ὅπῃ τας ἐξεφόρτωσαν μετ' αὐτὰ φραγγέλια. Πι-

σεύσιν ὅτι οἱ Ἀγγελοι σφάλλῃσι, καὶ εἰς τὸν ἔρανὸν παιδεύονται μὲ ἀνσηρότητα.

Ἀπὸ τῆ προειρημμένα φανερὸν εἶναι, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ἔχασαν τὴν γνώσιν τῆ Θεῶ, καὶ τῶν ἐν τῷ ἔρανῳ πραγμάτων. Ὡς σοφάζεται τώρα ὁ Χριστιανὸς, καὶ νὰ μὴ θανατῶσῃ, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ὁμιλεῖσι μὲ τόσας τρόπες ἀπρεπεῖς διὰ τὴν ἀγίαν ἡμῶν πίσιν, εἰς καιρὸν ὅπῃ αὐτοὶ ὁμιλεῖσι μὲ τόσην πολλὴν ἀσέβειαν καὶ διὰ τὸν Θεὸν, καὶ διὰ τὰς Ἀγγέλους, διὰ τὰς οὐκ οὐκ διηγῶνται ἀναρίθμητα σφάλματα.

Τ Ε Λ Ο Σ

Ψ Ε Υ Δ Ε Ι Σ Μ Ε Σ Σ Ι Α Ι.

τὰς ὁποῖους ἐδέχθησαν καὶ ἐπίστευσαν

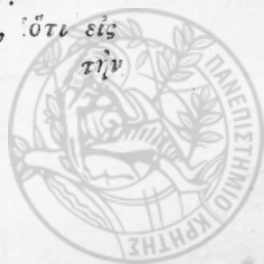
οἱ Ἑβραῖοι.

Εἰς τὸν 130 χρόνον ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως, ἦλθεν ἓνας Ἑβραῖος ὀνομαζόμενος Βαρχοχάμ, καὶ ὀνομάσθη ἀπὸ τὰς Ἑβραῖους βαρχόσβα υἱὸς ψεύδους. Ἐπιάσθη ἀπὸ τὸν Ἀδριανόν, καὶ ἐθανατώθη. Οὕτω λέγει τὸ Ταλμυθ.

Εἰς τὸν 434 χρόνον, εἰς τὸν καιρὸν Θεοδοσίῃ τῆ μικρῆς, ἐδέχθησαν διὰ Μεσσίαν εἰς τὴν νῆσον τῆς Κρήτης ἓνα κάποιον Ἑβραῖον ὀνομαζόμενον Βαρχοτζίβα.

Εἰς τὸν 522 χρόνον, εἰς τὸν καιρὸν τῆ Ἰεζινιανῆς τῆ πρεσβυτέρου ἐδέχθησαν ἓνα ὀνομαζόμενον Ασναάμ Αἰθίοπα.

Εἰς τὸν 1137 χρόνον, διηγείται ὁ Μαίμορείδης, ὅτι εἰς τὴν

τὴν Γαλλίαν ἐδέχθησαν οἱ Ἑβραῖοι διὰ Μεσσίαν ἕναν ἄνθρωπον ἀσεβῆ, καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὰς ἰδίας Γάλλας ἐθανατώθη.

Εἰς τὸν 1138 χρόνον, εἰς τὴν Περσίαν ἐδέχθησαν ἕναν Ἑβραῖον διὰ Μεσσίαν, καὶ ἐθανατώθη ἀπὸ τὸν Βασιλέα.

Εἰς τὸν 1157 χρόνον, εἰς τὴν χώραν τῆς Κορδόβας εἰς Ἰσπανίαν ἐφάνη ἕνας Ἑβραῖος καὶ ἐκηρύττετο διὰ Μεσσίας· ὅτω λέγει ὁ εἰρημνός Μαΐμονεΐδης.

Εἰς τὸν 1167 χρόνον, εἰς τὸ Φεσσανὸν βασιλεῖον ἕνας Ἑβραῖος ἐκήρυξε τὸν ἑαυτὸν τε διὰ Μεσσίαν. Οὕτω γράφει ὁ Μαΐμονεΐδης πρὸς τὰς Ἑβραίας τῆς Μαρσιλίας.

Εἰς τὸν 1174 χρόνον, εἰς τὴν Περσίαν ἐφάνη ἕνας ἄλλος Ἑβραῖος ὀνομαζὼν τὸν ἑαυτὸν τε Μεσσίαν.

Εἰς τὸν 1176 χρόνον, εἰς τὴν Μοραβίαν ἐφανερώθη ἕνας Ἑβραῖος, ψευδὴς Μεσσίας, ὀνομαζόμενος Δαβὶδ Ἀλμωσέρ, ὁ ὁποῖος ἐπιάσθη καὶ ἐθανατώθη.

Εἰς τὸν 1197 χρόνον, εἰς τὸν καιρὸν Φερδινάνδου τοῦ Καθολικοῦ, ἐφάνη ἕνας ψευδὴς Μεσσίας, ὀνομαζόμενος Ἰσμαὴλ Σοφί.

Εἰς τὸν 1500 χρόνον, ὁ ραββὶ Ἀσερὴν ἐκήρυττεν ὅτι ἐφάνη τότε ὁ Μεσσίας.

Εἰς τὸν 1500 χρόνον, εἰς Ἰσπανίαν ἕνας Ἑβραῖος ὀνομαζόμενος Σολομὼν Μολχο ἐκήρυττε τὸν ἑαυτὸν τε Μεσσίαν.

Εἰς τὸν 1615 χρόνον, εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ἰνδίαν ἕνας Ἑβραῖος ἐκήρυττε τὸν ἑαυτὸν τε ὡς Μεσσίαν.

Εἰς τὸν 1666 χρόνον, ἕνας Ἑβραῖος ὀνομαζόμενος Σάββατον Ζεβὶ ἐπισυνέθη ἀπὸ ὅλης τῆς Ἑβραίας ὡς ὁ προσδοκώμενος Μεσσίας, ἔπειτα ἔγινε Ἰερὸς.

Εἰς τὸν 1682 χρόνον, εἰς Γερμανίαν ἕνας κάποιος Ἑβραῖος ὀνομαζόμενος Μωδοχάις ἐκήρυξε τὸν ἑαυτὸν τε διὰ Μεσσίαν.

Καὶ ἰδὲ ὅπῃ ἐπὶ ῥῆθῃ αὐτὸ ὅπῃ προεῖπεν ὁ Ἰησοῦς Χριστός· „Ἡ ἅλῃ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνοματί μου λέγοντες· „ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός (Μεσσίας) καὶ πολλὰς πλανήσωσιν· ἐγερθεῖσονται γὰρ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται.

Π Ι Ν Α Ε

Τ Ω Ν Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν.

Σελ.

Κεφ. Α'. Περὶ τῶν Ἑβραίων, περὶ τῆς Αἱματος, τὸ ὁποῖον λαμβάνουσιν ἀπὸ τῆς Χριστιανῆς καὶ περὶ τῆς μεταχειρίσεως αὐτῆς.	9
Κεφ. Β'. Περὶ τῆς ῥητῆς· Καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προσάγμα- τα ἃ καλὰ, κ. τ.	37
Κεφ. Γ'. Ὅτι οἱ αἰρετικοὶ ὀνομάζονται Ἰακώβ, οἱ δὲ ὀρ- θόδοξοι Ἰσαακ.	60
Κεφ. Δ'. Περὶ τῆς καιρῆς, καθ' ἣν γενήσεται μία ποιμνὴ εἰς ποιμνῇ.	88
Περὶ τῶν ἐπὶ ἐρωτήσεων ὡς ἐρωτῶσιν οἱ Ἑβραῖοι τῆς Χριστιανῆς καὶ αἱ εἰς αὐτὰς ἀποκρίσεις.	95
Α'. Ἐρώτησις περὶ τῆς περιτομῆς.	96
Β'. - Περὶ τῆς Σαββάτου.	100
Γ'. - Περὶ τῆς χρευσθῆς γυναῖκος, ἣν λαμβάνει ὁ ἀδελφὸς τῆς ἀνδρός αὐτῆς καὶ περὶ τῆς ἐξυπολήσεως.	142
Δ'. - Περὶ τῆς δέμας, τεφιλίς καὶ περὶ τῶν ἀζύμων.	145
Ε'. - Περὶ τῶν γενεῶν καὶ πρᾶσπέδων.	156
Σ'. - Περὶ τῶν ἐμποδισμένων ὀφαρίων καὶ κρατίων.	158
Ζ'. - Περὶ τῆς μὴ ἀροτριᾶν ἐν μόσχῳ καὶ ἐν ὄνῳ.	162
Ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς Παύλου Μεδικῶν γραφέντων παράρτημα.	
Περὶ τῆς Ταλμύθ.	168
Περὶ τῆς Αἰλίτ ἣν πιτεύουσιν οἱ Ἑβραῖοι.	171
Περὶ τῆς ταφῆς τῶν Ἑβραίων.	174
Περὶ τῆς μετεμψυχώσεως, ἣν πιτεύουσιν οἱ Ἑβραῖοι.	175
Ἀναίρεσις.	177
Περὶ τῶν Δαιμόνων.	180
Περὶ Παραδείσων.	182
Περὶ τῶν Ἀγγέλων.	184
Ψευδεῖς Μεσσίαι.	187

